

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

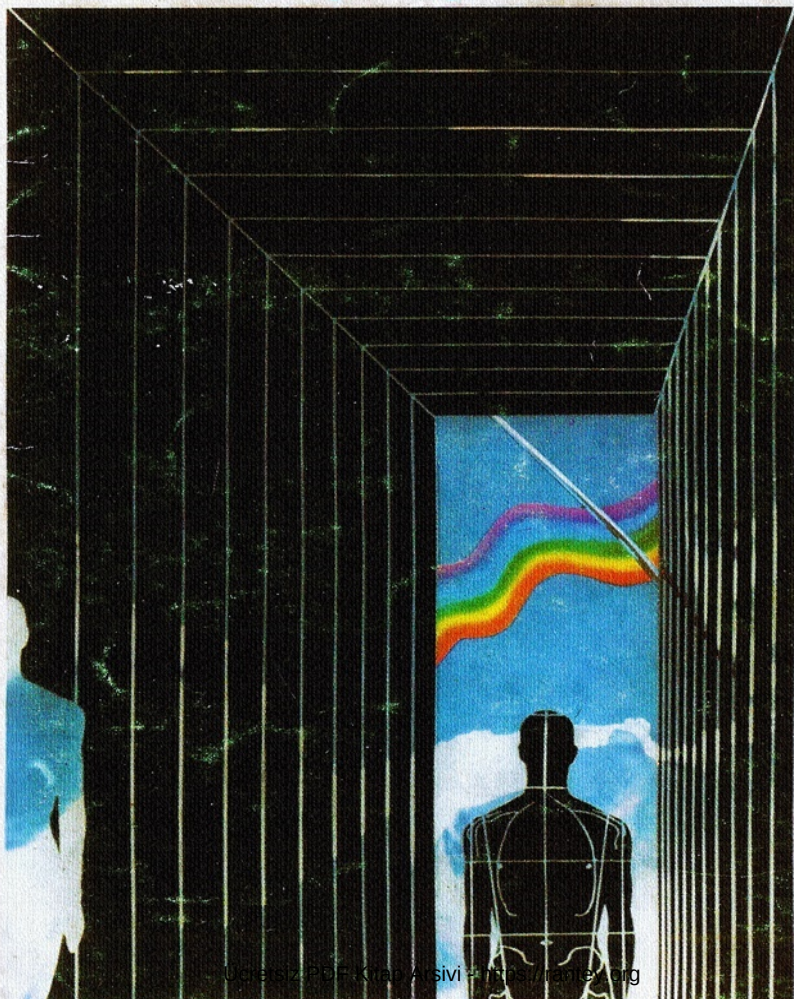
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

SON NESİL

Arthur
C. Clarke

cep kitapları

İngiliz yazar Arthur C. Clarke, Minehead/Somerset kasabasında, 1971'de doğdu. Londra'daki King's College'dan Fizik ve Matematik dalında şeref listesine girerek mezun oldu. Britanya Gezegenlerarası Cemiyeti'nin eski başkanlarından, Astronotik Akademisi, Kraliyet Astronomi Cemiyeti ve daha birçok bilimsel örgütün üyelerindendir. Savaş sırasında Kraliyet Hava Kuvvetlerinin bir subayı olarak ilk radar cihazının deneylerinin başındaydı. Bilimkurgu dışındaki tek romanı, bu deneyler üzerinde kuruludur.

Elliden fazla kitabın sahibi olan Clarke, 1962'de Yeni Delhi'de UNESCO Genel Direktörü'nden 1.000 sterlinlik Kalinga bilim yazarlığı ödülünü aldı. Aynı yıl Franklin Enstitüsü'nden, 1945'deki bir teknik raporuyla ilk kez ortaya attığı iletişim uyduları fikri için altın madalya aldı.

Kitaplarının otuzdan fazla dilde yirmi milyonu aşkın baskısı yapılmıştır. Life dergisinde ticari iletişim uyduları hakkındaki bir makalesiyle Havacılık ve Uzay Yazarları'nın en iyi haber ödülünü aldı 1965 yılında.

1969 yılında da AAAS—Westinghouse bilim yazarlığı ödülünü aldı. Stanley Kubrick'le aynı yıl «2001: A Space Odyssey» adlı romanından yapılan flim dolayısıyla Oscar ödülüne aday gösterildi.

Bu arada **Rendezvous with Rama** adlı romanıyla dünyanın en önemli bilimkurgu ödülleri olan Hugo, Nebula ve John W. Campbell ödüllerini kazandı, bunların dışındaki daha bir çok ödülün yanısıra. **Playboy**, **Look**, **Time**, **Reader's Digest**, **Holiday**, gibi önde gelen yayın organlarının yazı kadrosunda yer aldı.

1950 — 1957 yılları arasında Arthur Clarke'ın özel meşgalesi, Pasifik'teki bazı denizaltı araştırmalarına katılmak oldu. Kitaplarının dokuzu bu konuyu işlediği gibi, TV programlarının da senaryosunu oluşturmuştur.

Ayrıca, birçok televizyon ve radyo programına da çıkan Arthur Clarke, Apollo 11, 12 ve 15 yolculuklarını nakleden CBS televizyonunda Walter Cronkite ve Astronot Wally Shirra'nın yanısıra yorumcu olarak da bulundu.

CHILDHOOD's END
SON NESİL
ARTHUR CLARKE'ın romanı
türkçeleştiren : kayhan şentın

1976 Ballantine Books, New York
1984 cep kitapları a.ş. istanbul
yayın hakları: (c) arthur c. clarke, 1953
cep kitapları a.ş. 1984

1976 Ballantine baskısından eksiksiz olarak
türkçeleştirilmiştir.

cep kitapları : 39/bilim kurgu : 3
birinci baskı : Ağustos 1984

kapak film : ebru grafik
kapak baskı : kemal matbaası
dizgi/baskı : dizerkonca matbaası

ARTHUR C. CLARKE

SON NESİL

Piyerloti Caddesi 7-9 Çemberlitaş - İstanbul

Bu kitapta ifade edilen fikirler
yazara ait değildir.

BAŞLANGIÇ

1

Taratua'yı Pasifik Okyanusu'nun derinliklerinden yükseltmiş olan volkan yarım milyon yıldır uyku-daydı. Ama Reinhold, adanın çok geçmeden, doğumuna eşlik etmiş olan alevlerin çok daha güçlüsüyle neredeyse kavrulacağını düşünüyordu. Başını rampa alanına doğru çevirerek, «Columbus»un etrafını saran piramit şeklindeki iskeleye göz gezdirdi. Yerden yüksekliği altmış metreyi bulan uzay gemisinin pruvasında, batan güneşin son ışınları parlıyordu. O hep bilinen son gecelerden biri daha iniyordu : Gemi yakında uzayda, ebedi güneş ışığının altında yüzmeye başlayacaktı.

Adanın kayalık belkemiğinin ta üstlerinde yer alan fırlatma bölgesi, palmyelerin altında sessizdi. Arada bir, hava kompresörünün iniltisi ya da işçilerden birinin zayıf haykırışı duyuluyordu. Bir sürü palmyenin iç içe girdiği bu yöre Reinhold'un en baştan hoşuna gitmiş, hemen her akşam küçük imparatorluğunu gözden geçirmek için buraya gelmişti. «Columbus»un bir alev fırtınası içinde yıldızlara doğru fırlayışı sırasında buradaki her şeyin atomlarına ayrılacak oluşunu düşünmek onu üzüyordu.

Kayalığın bir mil altında «James Forrestal» güçlü projektörlerini yakmış, karanlık sularda ağır ağır sallanıyordu. Güneş artık kaybolmuştu ve tropik gecesini doğudan hızla yaklaşıyordu. Reinhold aklına gelen düşünceyle eğlenmeden edemedi : Acaba uçak gemisi, sahilin o kadar yakınında Rus denizaltıları mı bulmayı umuyordu?

Rusya düşüncesi, her zaman olduğu gibi onu Konrad'a ve hızlı değişimlere sahne olan 1945, baharına götürdü. Aradan otuz yıldan fazla bir zaman geçmişti, fakat Doğudan ve Batı'dan gelen dalgaların altında unufak olan Alman Reich'ının son günleriyle ilgili anılar kendisinde asla silinmemişti. Hâlâ Konrad'ın yorgun mavi gözlerini, çenesinin ucundaki altın renkli sakalını ve harabeye dönmüş bir Prusya köyünde onunla el sıkıştıkları sırada yanlarından durmamacasına akıp geçen mültecileri görebiliyordu. İkisinin bu ayrılığı, Doğu ile Batı arasındaki uçurumu ve harpten berî olup biten her şeyi simgeliyordu. Çünkü Konrad Moskova yolunu seçmişti. Reinhold onun o zamanlar bir budala olduğunu düşünmüşse de, şimdi bundan o kadar emin değildi.

Otuz yıl boyunca, Konrad'ın öldüğünü sanmıştı. Ancak, bir hafta önce Teknik İstihbarat'tan Albay Sandmeyer haberi ona ulaştırmıştı. Reinhold bu adamdan hoşlanmazdı ve bu duygunun karşılıklı olduğundan da kuşkusu yoktu. Ama bu duygunun, işiyle arasına girmesine izin vermezdi.

Albay en resmi tavrını takınarak, «Bay Hoffmann» diye söze başlamıştı, «Son zamanlarda Washington'dan heyecan verici bazı bilgiler aldım. Bunlar birinci derecede gizli kuşkusuz, fakat işin ivediliğini fark edebilmeleri için teknik gruba bir açıklama yapmaya karar verdik.» Adam konuşmasının önemini vurgulamak istercesine durduysa da, Reinhold yönünden boş bir çabaydı bu. Bunun ardından ne geleceğini aşağı yukarı biliyordu.

«Ruslar neredeyse bizim düzeyimizde. Ellerinde bir tür atomik güç var, bu bizimkinden daha etkili olabilir. Ve bu adamlar Baykal gölünün kıyısında bir uzay gemisi yapıyorlar. Bu konuda hangi aşamada olduklarını bilmiyoruz, fakat istihbarat, bu yıl fırlatılabileceğine inanıyor. Bunun anlamının «ne» olduğunu biliyorsunuz.»

Evet, diye düşündü Reinhold, biliyorum. Yarış başladı ve kazanan biz olmayabiliriz.

«Onların ekibini yönetenin kim olduğunu biliyor musunuz?» Bu soruyu, yanıtını pek de beklemeksizin sormuştu. Ama Albay Sandmeyer onu şaşırtırcasına, daktiloyla yazılı bir kâğıdı önüne itivermişti; listenin başındaki isim şuydu: Konrad Schneider.

«Bu adamların çoğunu Peenemünde'den tanıyor-sunuz, değil mi?» diye sormuştu. «Onların metodunu kavramamızda bu yardımcı olabilir. Bana, onlarla ilgili mümkün olduğunca fazla bilgi verebilmenizi isterdim; özellikleri, kafalarındaki parlak fikirler ve buna benzer şeyler hakkında. Şu sırada bunun çok şey istemek olduğunu biliyorum; ama ne yapabileceğinizi bir görsək.»

«Önemli olan tek kişi Konrad Schneider'dir,» diye karşılık vermişti Reinhold «Çok parlak bir zekâsı vardı; ötekiler yalnızca yetenekli teknisyenlerdir. Onun şu otuz yılda neler yaptığını ancak Tanrı bilir. Şunu bir düşünün: o belki de bizim vardığımız tüm sonuçları biliyor, ama biz onunkileri hiç görmedik. Bu da ona bayağı avantaj sağlıyor.»

Bunları söylerken İstihbarat'ı tenkit etmeyi düşünmemişti; fakat bir an için darılacak gibi görünen Albay sonra omuzlarını silkti.

«Bu iş iki yönlü işler; bunu bana kendiniz söyletiniz. Yaptığımız serbestçe bilgi değişimi, işlemleri hızlandırmaya yarar ama bu arada birkaç sırrı açıkladığımız da olur. Herhalde Rusya'daki araştırma bölümleri, adamlarının çalışma zamanlarının çoğunda ne yaptıklarının farkında değildir. Onlara, Demokrasi'nin aya daha önce ulaşabileceğini göstereceğiz.»

Demokrasiymiş! Kafaya bak, diye düşündü Reinhold; ama bunu söylememesi gerektiğinin de bilincindeydi. Tek bir Konrad Schneider, seçimlerdeki bir milyon isme değerdı. Ve arkasında Rusya'nın tüm kaynakları bulunan bu Konrad Schneider otuz yıl

boyunca ne yapmıştı? Belki de şimdi onun gemisi dünya yörüngesinden çıkmak üzereydi...

Konrad Schneider, yanında Nükleer Bilim konusunda görevli Yardımcı Komiserle motor test yerinden çıkıp, ağır ağır yürüdüğü sırada, Taratua'yı terk etmiş olan güneş henüz Baykal Gölü'nün tepesindeydi. Gerçi, gölün çevresinde yankılanan o gök gürültüsünü andırır seslerin sona ermesinden beri on dakika geçmişti, ama ikisinin de kulakları hâlâ acıyla zonkluyordu.

«Surat asmak niye?» Grigorieviç birden sordu. «Şimdi mutlu olman gerekirdi. Bir ay içinde yola koyulacağız ve Yankiler öfkeden kuduracak.»

«Her zamanki gibi iyimsersin,» dedi Schneider. Her ne kadar motor işliyorsa da, bu o kadar kolay değil. Doğru, şu sırada ciddi bir engel göremiyorum, ama Taratua'yla ilgili raporlar beni endişelendiriyor. Sana, Hoffmann'ın ne derecede iyi olduğunu söyledim; ardında bir de milyarlarca dolar var. Onun gemisiyle ilgili resimler pek net değil, ama yine de tamamlanmasına az kalmış gibi görünüyor. Ayrıca biliyoruz ki, motor testi de beş hafta önce yapıldı.»

«Üzülme,» diyen Grigorieviç güldü. «Büyük sürprizle karşılaşacak olanlar onlar. Ayrıca unutma, hakkımızda hiçbir şey bilmiyorlar.»

Schneider bunun doğru olup olmadığını aklından geçirdiyse de kuşkularını belirtmemenin daha güvenli olacağını düşündü. Bu Grigorieviç'in aklını, bir sürü kanaldan araştırmaya sevkedecek ve eğer bir sızıntı olduysa, kendini aklamayı bayağı pahalıya patlayacaktı.

Yeniden yönetim binasına girerken, nöbetçi onu selamladı. Schneider biraz da alayla, burada teknisyen kadar da asker var, diye düşündü. Ama Rusların işleri yürütme yolu buydu ve ayağına dolaşmadıkları sürece bundan yakınmamıştı. Her şey tüm

olarak ele alındığında, o bezdirici istisnaların dışında hemen hemen olayların hepsi onun beklediği gibi çıkmıştı. Reinhold'un mu, yoksa kendisinin mi iyi seçim yaptıklarını ancak önlerindeki gelecek söyleyebilirdi.

Bağırtı çağırtı sesleri kendisini rahatsız ettiğinden, artık son raporunu hazırlıyordu. Bir an hareketsizce oturdu ve kampın o katı disiplini bozabilen şeyin nasıl bir olay olabileceğini düşündü. Sonra kalkıp pencereye yürüdü ve yaşamı boyunca ilk kez umutsuzluğun ne demek olduğunu anladı.

Reinhold küçük tepeden aşağı inerken, çevresi yıldızlarla doluydu. Aşağıda, denizdeki «Forrestal» ışıktan parmaklarla suyu tararken, kıynın uzağında iskeleyle çevrelenmiş olan «Columbus» da ışıklı bir Noel ağacı gibi gözler önüne seriliyordu. Yalnızca geminin çıkıntılı burnu, yıldızların arasında kara bir gölge gibiydi.

Barakaların birinden gelen radyo sesini duyan Reinhold'un ayakları, farkında olmaksızın dans müziğinin ritmine uyarak hızlandı. Kumların kenarındaki dar yola neredeyse ulaşmıştı ki, biraz önsezi biraz da yarı fark edilebilen bir hareketten dolayı birden durdu. Şaşkınlıkla önce kara tarafına, sonra denize baktı ve bunu tekrarladı. Ancak, kendisini gökyüzüne bakıyor durumda bulması için aradan biraz zaman geçmesi gerekti.

Ve işte o sırada Reinhold Hoffmann, tıpkı aynı anda Konrad Schneider gibi, yarışı kaybettiğini gördü. Bu kayıpta, onu hep korkutan birkaç hafta veya birkaç ay değil, binlerce yıl söz konusuydu. Yıldızların arasından ve tahmine cesaret bile edemediği bir yükseklikte, başının üstünden geçen o muazzam, sessiz gölgeler, «Columbus»un, paleolitik çağ insanının kütükten kanosuyla kıyaslanmasının da ötesinde bir şeylerdi. Reinhold, sonsuza kadar uzamış gibi gelen

bir süre boyunca ve tüm dünyalılar gibi onları izlerken, bu büyük gemiler göz alıcı bir görkemlilikle alçalmalarını sürdürdü ve Reinhold sonunda, onların stratosferin ince tabakaları arasından geçişleri sırasında çıkardığı ince bir çığlığı andırır sesi duydu.

Bir yaşam boyu süren uğraşın kenara süpürülüşünden pişmanlık duymuyordu. O, insanı yıldızlara götürmek için uğraşmıştı ve tam da başarı anında yıldızlar, o uzak ve kayıtsız yıldızlar ona gelmişlerdi. Bu, tarihin soluğunu tuttuğu, 'şimdiki anın' tıpkı bir buzdağı gibi ana parçadan kopup, tek başınalık gururuyla denizlere açıldığı bir andı. Tüm geçmiş çağların başarısı artık bir hiç demekti. Reinhold'un beyninde tek bir düşünce, durmamacasına yankı yapıp duruyordu :

İnsan ırkı artık yalnız değildi.

Birleşmiş Milletler'in Genel Sekreteri büyük pen-
cerenin önünde durmuş, aşağıda, Kırküçüncü Cad-
de'de sürünmekte olan trafiği izliyordu. Bazen kendi
kendine, bu kadar yüksek bir yerde çalışmanın insan
için iyi olup olmadığını düşünürdü. Ayrı olma iyi bir
şeydi, ama kolayca kayıtsızlığa da dönüşebilirdi bu.
Yoksa, New York'taki yirmi yıldan sonra bile gök-
delenlere karşı hâlâ duymakta olduğu hoşnutsuzluğu
akılcı bir kalıba mı sokmaya çalışıyordu?

Ardındaki kapının açıldığını duydu, ama Pieter
Van Ryberg odaya girdiğinde başını çevirmedi. Bu-
nun ardından, Pieter'in o her zamanki kaçınılmaz
duraklaması geldi; hoşnutsuzlukla termostata bakı-
yordu. Sekreterin buzdolabında yaşamayı sevdiği her
zaman yapılan şakaydı. Stormgren, yardımcısının ya-
nına gelmesine kadar bekledi ve sonra bakışlarını
aşağıdaki o bildik, ama yine de çekiciliğini yitirme-
yen manzaradan ayırdı.

«Geç kaldılar,» dedi sonra. «Wainwright beş da-
kika önce burada olmalıydı.»

«Polisten şimdi duydum. Yanında bayağı göste-
rişli bir kortej varmış ve bu da trafiğin altını üstüne
getirmiş. Her an burada olabilir.»

Van Ryberg durdu, sonra birden ekledi, «Hâlâ
onu görmenin iyi bir fikir olduğu kanısında mısın?»

«Sanırım bundan vazgeçmek için biraz geç kal-
dık. Her ne kadar bunun aklıma gelen ilk şey ol-
madığını biliyorsan da, bir kez kabul ettim.»

Stormgren masasına gitmiş, o ünlü uranyumdan

kâğıt ağırlığıyla oynuyordu. Sinirli değildi, kararsızdı yalnızca. Ayrıca, Wainwright'ın gecikmesine memnun olmuştu; görüşme başladığında bu kendisi için hafif bir moral desteği sağlayacaktı. Akıl ve mantığın yeterince bulunmadığı insan ilişkilerinde bu tür ufak tefek şeyler büyük rol oynardı.

«İşte geldiler!» dedi birden, yüzünü cama dayamış olan Van Ryberg. «Cadde boyunca geliyorlar. Bana kalırsa üç bin kişi kadar var.»

Stormgren not defterini eline aldı ve onun yanına gitti. Yarım mil aşağıda, ufak ama kararlı bir kalabalık, Sekreterlik Binası'na doğru ağır ağır ilerliyordu. Bunu oluşturanların ellerinde uzaklıktan seçilemeyen pankartlar vardı ve Stormgren bunlarda yazılı mesajların ne olduğunu yeterince biliyordu. Yine o sırada, trafik gürültüsünü bastıran koro halindeki seslerinin o uğursuz ritmini de duyabiliyordu. Birden, içinde derin bir iğrenti duygusu kabardı. Öfkeli sloganlarla yürüyüp duran bu kalabalıklar dünyanın canına yetmişti artık!

Kalabalık şimdi binanın tam karşısındaydı; bunu oluşturanlar izlendiklerinin farkında olduklarından, arada sırada, biraz da kararsız görünümlü yumruklar havada sallanıyordu. Her ne kadar bu hareketlerle amaçlanan kişi Stormgren idiyse de, meydan okudukları o değildi. Bir devî tehdit eden cüceler gibi, yumruklarını onun da elli kilometre yukarısında ışıltıdayan gümüş renkli buluta, Tanrısal donanmanın sancak gemisine sallıyorlardı.

Karellen tüm bunları herhalde büyük bir zevkle izliyor olmalı, diye düşündü Stormgren; çünkü Amir'in kıskırtması olmaksızın böyle bir kalabalık asla bir araya gelemezdi.

Bu, Stormgren'in «Özgürlük Birliği»nin başındaki kişiyle ilk karşılaşmasıydı. Bu hareketin doğru olup olmadığını düşünmekten artık vazgeçmişti; Karellen'in planları çoğunlukla insanın kavrayamayacağı kadar ince ve kurnazca olurdu. Ayrıca, Stormgren bu-

nun pek zararlı olacağını da sanmıyordu. Eğer Wainwright'ı görmeyi reddetseydi, Birlik bunu kendisinin aleyhinde silah olarak kullanırdı.

Alexander Wainwright kırk yaşlarında, uzun boylu ve yakışıklı biriydi. Stormgren'in bildiği kadarıyla da dürüst biri olduğundan, iki kat tehlikeliydi. Bununla birlikte, ne savunmakta olduğu görüşler, ne de kendine bağlamış olduğu bazı kişiler, onun apaçık içtenliğiyle karşılaştırıldığında kendisini sevimsiz kılmaya yetiyordu.

Van Ryberg'in kısa ve biraz da gergince tanıştırma işleminden sonra Stormgren zaman kaybetmedi.

«Sanırım,» diye söze başladı, «ziyaretinizin başlıca amacı, Federasyon planına karşı resmi bir protestoyu kayda geçirtmektir. Haklı mıyım?»

Wainwright başıyla bunu onayladı.

«Asıl amacım bu, Bay Sekreter. Bildiğiniz gibi, son beş yıldır insan soyunu, karşısındaki tehlike için uyarmaya çalıştık. Bu zor bir görev oldu; çünkü insanların çoğunluğu, Tanrısalların dünyayı diledikleri gibi idare etmelerinden hoşnut görünüyor. Bununla birlikte her ülkeden beş milyondan fazla vatandaş, hazırladığımız başvuruyu imzaladı.»

«Bu, gözardı edilemeyecek bir sayıdır. Ayrıca, imzalayanların yanında daha pek çoğu var ki bunlar, bırakın Federasyon planının haklılığını, bunun akıllıca bir şey olduğu konusunda bile ciddi kuşuklara sahip. Onca güce sahip Amir Karellen bile, binlerce yıllık tarihi tek bir kalem darbesiyle silip atmaz.»

«Karellen'in güçleri hakkında kim ne biliyor?» diye karşılık verdi Stormgren. «Ben küçük bir çocukken Avrupa Federasyonu bir rüyaydı; ama yetişkinlik dönemine ulaştığımda bu gerçekleşmişti. Ve bu Tanrısalların gelmelerinden önceydi. Karellen, bizim başlattığımız işi tamamlıyor yalnızca.»

«Avrupanın coğrafi ve kültürel bir birliği vardı. Dünya öyle değil ve fark burada.»

«Tanrısalların gözünde,» diye alay edercesine karşılık verdi Stormgren, «dünyanın, bizim gözümüzdeki Avrupa'dan herhalde biraz daha ufak olması gerekir. Şunu da kabul etmeliyim ki, onların görüşleri bizimkilere göre daha olgunca.»

«Gerçi benî destekleyenler kabul etmiyor olsalar bile, Federasyonu tartışmanın son amacı olarak görmek istemem. Asıl olan, bunun dışarıdan aşılması değil, içeriden gelmesi gerektiğidir. Kendi kaderimizi kendimiz belirleyebilmeliyiz. İnsan ilişkilerinde bir dış müdahale söz konusu olmamalı.»

Stormgren içini çekti. Bunu daha önce de yüzlerce kez duymuştu ve buna verebileceği tek malum yanıtı da Özgürlük Birliği kabul etmemiştir. Kendisi Karellen'e inanıyordu, ama ötekiler değil. Temel ayrılık buradaydı ve bu konuda yapabileceği bir şey yoktu. Neyse ki, Özgürlük Birliği de aynı durumdaydı.

«Size birkaç soru sormama izin verin,» dedi. «Tanrısalların yeryüzüne güvenlik, barış ve zenginlik getirdiğini yadsıyabilir misiniz?»

«Bu doğru. Fakat onlar bizim özgürlüğümüzü aldılar. İnsan yaşamı...»

«...yalnızca ekmekle olmaz demek istiyorsunuz. Evet, biliyorum; fakat insanların bunu olsun elde edebileceklerinden kuşku duymadıkları ilk çağdır bu. Zaten, insanlık tarihi boyunca Tanrısalların bize ilk kez verdikleriyle kıyaslandığında, kaybettiğimiz özgürlükler neler oldu?»

«Tanrı'nın yol göstericiliği altında kendi yaşamımızı denetleyebilme özgürlüğü.»

Sonunda asıl noktaya vardık, diye düşündü Stormgren. Bu uyuşmazlık, ne kadar kılık değiştirirse değiştirsin, temelde dinsel bir olgu. Wainwright kendisinin rahip olduğunu bir an olsun unutturmu-

yor. Gerçi artık papaz yakalığı takmıyorsa da, insana bu hep oradaymış gibi geliyor.

«Geçen ay,» diye işaret etti Stormgren, «yüz kadar piskopos, kardinal ve haham imzaladıkları toplu bildiride, Amir'in politikasını desteklediklerini bildirdiler. Dünya dinleri size karşı.»

Wainwright inkâr edercesine öfkeyle başını salladı.

«Liderlerin çoğu kör; Tanrısallar onları bozdu. Tehlikeyi fark ettiklerinde artık çok geç olacak. İnsanlık denetimini elden geçirerek, boyun eğmiş bir ırk haline gelecek.»

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Stormgren karşılık verdi.

«Üç gün içinde Amir'le yeniden görüşeceğim. Görevimin, dünyanın görüşlerini temsil etmek olması nedeniyle, bu itirazınızı ona açıklayacağım. Fakat bu hiçbir şeyi değiştirmeyecek; bu konuda size garanti verebilirim.»

«Bir nokta daha var,» diye yavaşça söylendi Wainwright. «Tanrısallara yönelik pek çok itirazımız var; ama bunların da ötesinde, onların gizliliğinden nefret ediyoruz. Karellen'le konuşabilen tek kişi sizsiniz ve siz bile onu hiç görmediniz! Onun nedenlerinden kuşkulanan çok mu şaşırtıcı?»

«İnsanlık için tüm yaptıklarından sonra da mı?»

«Evet, bunlara rağmen. Bilmiyorum, Karrellen'in o mutlak gücünü mü, yoksa sürdürdüğü gizliliği mi daha rahatsız edici buluyoruz? Eğer gizleyecek hiçbir şeyi yoksa, neden kendisini açıklamıyor? Bay Stormgren, gelecek konuşmanızda bunu ona sorun!»

Stormgren sessizdi. Bu konuda söyleyebileceği bir şey yoktu, ya da ötekini ikna edebilecek bir şey. Bazen, kendinin bile ikna olup olmadığını düşünürdü.

Kuşkusuz, onlar yönünden çok ufak bir operasyondu bu; fakat Yeryüzü, o zamana kadar olan en

büyük olay şeklinde görüyordu bunu. Kocaman gemilerin, uzayın bilinmeyen derinliklerinden çıkıp gelecekleri konusunda bir uyarı olmamıştı. Böyle bir gün, kurgusal olarak sayısız kez tarif edilmişti, ama bunun olacağına gerçekte kimse inanmamıştı. Sonunda bu olmuştu işte; dünyanın pek çok yerinde havada asılı duran sessiz ve ışıltılı gölgeler, insanların daha yüzyıllar boyunca ulaşamayacakları bir bilimin simgeleri idi. Bunlar, altı gün boyunca kentlerin üstünde hareketsizce kalmışlar ve bu kentleri tanıdıklarına ilişkin bir işaret vermemişlerdi. Ama buna gerek de yoktu; bu güçlü gemilerin tam da New York, Londra, Paris, Moskova, Roma, Cape Town, Tokyo ve Canberra üstünde gelip durmaları bir rastlantı sonucu olamazdı.

İnsanın içini ürperten o günlerin sona ermesinden de önce, bazı insanlar gerçeği tahmin etmişti. Bu, insanlar hakkında bir şey bilmeyen bir ırkın deneme niteliğinde bir ilişki kurması değildi. O sessiz ve hareket etmeyen gemilerin içindeki usta psikologlar, insanlığın tepkisini ölçmekteydi. Gerilim grafiği tam zirveye vardığında, harekete geçeceklerdi.

Ve altıncı gün, Yeryüzü'nün Amiri Karellen, tüm radyo frekanslarını kapsayan bir yayınla kendini dünyaya tanıttı. İngilizceyi o kadar kusursuz konuşuyordu ki, bunun Atlantığın öteki yanında yol açtığı tartışma bir nesil boyu sürdü. Fakat asıl şaşırtıcı olan dil değil, bununla anlatılanlardı. Nereden bakılırsa bakılsın, insan işlerinde tam ve kesin bir ustalığı sergileyen, üstün bir dehanın ürünleriydi bunlar. Henüz kaynağı bilinmeyen bilgiler bile bir sanatçı virtüözitesi ve yüce bilgelikle ortaya serilirken, bunun amacının insanları, ezici bir zekâ gücünün karşısında bulunduklarına inandırmak olduğu farkediliyordu. Karellen konuşmasını bitirdiğinde, Yeryüzündeki uluslar, o tehlikeli efendilik günlerinin sona erdiğini artık bilmekteydiler. Daha yöresel hükümetler güç sahibi olmaya devam edebilirdi, ama uluslar-

arası işlerdeki üstün karar gücü insanların elinden çekilip alınmıştı. Tartışma, protesto, hepsi boşunaydı bunların.

Tüm dünya uluslarının böyle bir güç sınırlamasına yumuşakça baş eğmeleri pek beklenemezdi. Bununla birlikte, etkin olarak karşı koymanın ürkütücü zorluklara neden olacağı ortadaydı. Eğer Tanrısalların gemileri tahrip edilebilse bile, bu altlarındaki kentlerin de mahvolması demektir. Yine de güçlü bir taraf bunu denemişti. Belki bunun sorumluları tek bir atom füzesiyle iki kuş vurmayı düşündükleri içindir ki, bunu kendileriyle dost olmayan komşu bir ülkenin tepesindeki gemiye göndermişlerdi.

Kocaman geminin görüntüsü, gizli kontrol odasındaki televizyon ekranında giderek büyürken, subaylar ve teknisyenlerden oluşan küçük grup da heyecanla beklemekteydi. Eğer başarı kazanırlarsa, önceki gemiler ne yapardı acaba? Onlar da vurulabilir, insanlığı yine kendi yolunda yürümesi için bırakıp giderler miydi? Yoksa Karellen saldırganlara karşı korkunç bir ölçüm işine mi girişirdi?

Füze çarpma sırasında parçalanırken, ekran birden beyazlaştı ve görüntü yine havada bulunan, kilometrelerce uzaktaki bir kameradan verilmeye başladı. Aradaki o kısacık saniye parçasında bir ateş topunun oluşması ve gökyüzünü bir güneş aleviyle doldurması gerekirdi.

Fakat hiçbir şey olmamıştı. Koca gemi uzayın kenarında, çığ güneş ışıkları altında, havada asılı durumunu sürdürüyordu. Bomba yalnızca ona ulaşmamakla kalmamıştı, füzeye ne olduğunu da kimse bilmiyordu. Bunun da ötesinde, Karellen bu işin sorumlularına karşı harekete geçmediği gibi, bu saldıridan habersiz olduğunu bile göstermedi. Onları küçük düşürürcesine görmezden gelerek, hiç gelmeyecek olan bir intikamdan dolayı tasalanmaya bıraktı. Bu ise herhangi bir cezalandırma hareketinden daha

da etkili ve moral bozucuydu. Sorumlu hükümet, karşılıklı suçlamalarla birkaç hafta içinde düştü.

Tanrısalların politikasına karşı bazı edilgence karşı koymalar da olmuştu. Genellikle, Karellen böyle durumlarda ilgili tarafı bildiği gibi yapmaya bırakıyordu; sonunda bunlar, işbirliğini reddetmenin yalnızca kendi zararlarına olduğunu görmüşlerdi. Yalnızca bir kez, itaatsiz bir devlete karşı doğrudan harekete geçmişti.

Yüz yılı aşkın süredir Güney Afrika Cumhuriyeti ırksal çatışmaların merkezi olmuştu. Her iki taraftan iyi niyetli kişiler, arada bir köprü oluşturmak istemişlerse de boşuna olmuştu bu; korkular ve önyargılar herhangi bir işbirliğine izin vermeyecek kadar derinlere yerleşmişti. Birbiri ardından gelen hükümetlerin farkı, gösterdikleri hoşgörüsüzlüğün değişik düzeylerde oluşuydu; ülke nefretle ve bunun sonucu olan iç savaşla zehirlendi.

Hiçbir girişimin, insanlara yapılan bu farklı davranışı değiştirmeyeceği iyice belli olunca, Karellen uyarısını yaptı. Bununla, yalnızca bir tarih ve zaman belirledi; o kadar. Bu bir ürküntü uyandırdı; ama buna pek korku veya panik denemezdi, çünkü Tanrısalların, kötünün yanında iyilerin de yanacağı zor-baca bir harekete girişeceklerini hiç kimse beklemiyordu.

Böyle de olmadı zaten. Tüm olup biten, güneşin Cape Town üzerindeki meridyeni geçerken sönmesiydi yalnızca. Güneş orada soluk ve mor bir renk aldı; ne ışık ne de sıcaklık veriyordu. Nasıl olduysa, güneşin ışığı uzaydaki iki çapraz alanla polarize edilmiş olduğundan, radyasyon da geçmiyordu. Bundan etkilenen bölge beş yüz kilometre genişliğinde ve tam bir çember şeklindeydi.

Bu gösteri otuz dakika sürdü. Zaten yetmişti de; Güney Afrika Hükümeti ertesi gün yaptığı açıklamada, tüm vatandaşlık haklarının beyaz azınlığa da tanınacağını bildirdi.

Bu tür tek tük olayların dışında, insan ırkı Tanrısalları doğal düzenin bir parçası olarak kabul etmişti. İnsanı şaşırtacak kadar kısa bir zamanda o başlangıçtaki şok atlatılmış ve dünya yine kendi işine gücüne dönmüştü. O durumu dışarıdan gören birinin gözünde en büyük değişiklik, ortalıkta sessiz bir bekleyişin sürmesi olacaktı; insanlar zihinsel anlamda, ürkek ürkek başlarını çevirip arkaya bakıyor ve Tanrısalların ışıldayan gemilerinden inerek kendilerini göstermelerini bekliyordu.

Beş yıl sonra bu bekleyiş hâlâ sürmekteydi. Stormgren, tüm dertlerin kaynağının da bu olduğunu düşünüyordu.

Stormgren'in ufak hava aracı iniş alanına geldiğinde, o her zamanki izleyiciler, ellerinde kameralarıyla ortalıktaydılar. Genel Sekreter, yardımcısına son bir iki şey söyledikten sonra, dosyasını topladı ve izleyenlerin arasından geçti.

Karellen onu hiç fazla bekletmemişti. Kalabalıktan birden bir «Ooo!» sesi yükseldi ve gökyüzünde gümüş renkli bir kabarcık soluk kesici bir hızla büyümeye başladı. Küçük gemi elli metre uzakta durduğu sırada, bir hava sağanağı Stormgren'in giysilerini uçurdu. Bu şey, sanki yeryüzünde bir şeye bulasmaktan korkarcasına, yerden birkaç santimetre yukarıda duruyordu. Stormgren ağır ağır yürürken, metalimsi gövdenin o tek parça halindeki şişkinliğini görüyordu; bundan bir an sonra önünde beliren o açıklık ise dünyanın en iyi bilim adamlarını şaşkınlığa düşürmeye yeterdi. İçeriye, geminin yumuşakça aydınlatılmış tek kamarasına girdi. O açıklık bölüm yeniden kendini mühürlerken, dışarının sesini de, görüntüsünü de sildi.

Beş dakika sonra orası yeniden açıldı. Stormgren, hareket ettiğine ilişkin bir duyguya kapılmadığı halde, yeryüzünden elli kilometre yüksekte, Karellen'in

gemisinin tam göbeğinde olduğunu biliyordu. Tanrı-salların dünyasındaydı şimdi; çevresindekilerin hepsi o gizemli işlerini yürütmekteydiler. Kendisi onlara, herhangi bir insandan daha fazla yaklaşımıştı, ama onların fiziksel yapıları hakkında bildiği, aşağıdaki milyonlarca insanın bildiğinden fazla değildi.

Bitişikteki kısa koridorun sonundaki küçük görüşme odası, görüntü ekranıyla, bir masa ve sandalyenin dışında boştu. Burası, gemidekiler hakkında hiçbir şey söylemeyecek şekilde düzenlenmişti. Ekran, hep olduğu gibi şimdi de boştu. Stormgren bazen rüyalarında, buranın birdenbire canlandığını ve tüm dünyaya eziyet çektiren şeyi ortaya koyduğunu görmüştü. Ama rüyaları hiç gerçekleşmemişti; üçgen şeklindeki bu karanlığın ardında en büyük gizem yatıyordu. Güç ve bilgelik de oradaydı; ama hepsinden öte, alttaki gezegende sürünüp durmakta olan küçük yaratıklara karşı duyulan ve biraz da eğlenceli olması gereken sevgi de orada olmalıydı.

Gizli bir kafesin ardından, Stormgren'in çok iyi tanıdığı o soğukkanlı ve asla acelesi olmayan ses duyuldu; dünyaysa bu sesi tarihi boyunca yalnızca bir kez duymuştu. Sesin derinliği ve rezonansı, Karel-en'in fiziksel yapısıyla ilgili tek ipucu niteliğindeydi; çünkü onun çok iri olduğu izlenimini veriyordu. İriydi o; bir insandan çok iriydi belki de. Evet, doğruydı; bazı bilim adamları onun ses kayıtlarının analizini yapmışlar ve sesin bir makineden gelmekte olduğunu ileri sürmüşlerdi. Bu ise Stormgren'in asla inanamayacağı bir şeydi.

«Evet Rikki, senin küçük görüşmeni dinliyordum. Bay Wainwright hakkında ne diyorsun?»

«Yanıdakiler öyle olmasa bile, o dürüst bir adam. Onu ne yapacağız? Birliğin kendisi tehlikeli değil, fakat ondaki bazı aşırıları açıkça zorbalığı savunuyor. Acaba evine bir nöbetçi koysam mı diyorum, ama sanırım gereksiz bu.»

Karellen, bazen yaptığı gibi, insanı huzursuz edici bir şekilde bu konudan kaçındı.

«Dünya Federasyonu'yla ilgili ayrıntılar bir aydan beridir biliniyor. Benden hoşlanmayan o yüzde yedilik, ya da çekimserlerin oluşturduğu yüzde onikilik oranda bellibaşlı bir artma oldu mu?»

«Henüz olmadı. Fakat bunun önemi yok: beni asıl üzen, kamuoyuna egemen olan duygu; sizi destekleyenler bile artık bu gizlilik durumunun sona erdirilmesi görüşünde.»

Karellen'in iç çekişi teknik yönden kusursuzdu, ama pek inandırıcı değildi.

«Sen de böyle düşünüyorsun, değil mi?»

Soru öylesine dosdoğruyd ki, Stormgren yanıtlama zahmetine girmed i.

Bunun yerine şöyle dedi: «Acaba bu durumun, işimi yürütmemi ne kadar zorlaştırdığının farkında mısınız?»

«Bunun benimkilere hiç yardımı olmaz,» diye Karellen biraz da coşkuyla karşılık verdi. «İnsanların beni bir diktatör olarak düşünmeye son vermelerini isterim. İstedğim, şekillendirilişinde katkısı bulunmayan bir koloni politikasını yürütmeye çalışan sivil bir memur olarak anımsanmaktır.»

Bu çok çekici bir anlatım, diye düşündü Stormgren. Bunun ne kadarı doğruyd u acaba?

«Hiç olmazsa, gizlenmeniz için bazı nedenler gösterebilir misiniz bize? Bunu bir türlü anlayamadığımızdan, huzursuz oluyoruz ve ortaya bir sürü söylenti çıkıyor.»

Karellen o derinden gelen güçlü kahkahasını attı; çıkan ses, bir insanın ki olamayacak kadar güçlü bir tınıdaydı.

«Benim ne olduğum sanılıyor? O robot kuramı hâlâ yürürlükte mi? Kırkayak gibi bir şey olmak tansa, elektron tüplerinin oluşturduğu bir kütle olmayı yeğlerdim; ha evet, çünkü Chicago Tribune'da

çıkan o çizgi öyküyü gördüm. Biraz daha özgünlük rica edeceğim.»

Stormgren soğukça dudaklarını büzdü. Bazen Karellen kendisinin görevlerini çok hafife alıyordu.

«Bu ciddi,» dedi azarlarcasına.

«Sevgili Rikki,» diye karşılık verdi Karellen, «ben, ancak insan ırkını ciddiye almamakla, bir zamanlar sahip olduğumu düşündüğüm güçlü dimağımın ufak parçalarını koruyabiliyorum.»

Stormgren istemeden gülümsedi.

«Bunun bana pek yardımı olmaz, öyle değil mi? Aşağıya inip arkadaşlarıma, her ne kadar kendinizi göstermiyorsanız da, saklanacak bir şeyiniz olmadığını söylemek ve onları ikna etmek zorundayım. Kolay iş değil mi. Merak, insan karakterinin en baskın niteliğidir. Ona sonsuza kadar meydan okuyamazsınız.»

«Yeryüzüne geldiğimizde, karşılaştığımız sorunların en zoru buydu.» Karellen kabul ediyordu. «Sen öteki şeylerde bizim aklımıza güvenden, kuşkusuz bunda da güvenebilirsiniz!»

«Size güveniyorum,» dedi Stormgren, «ama ne Wainwright ve ne de onun taraftarları benim gibi. Sizin kendinizi göstermek istemeyişiniz karşısında kötü bir yorum yaparlarsa onları gerçekten ayıplayabilir misiniz?»

Bir süre sessizlik oldu. Sonra Stormgren hafif bir ses duydu (bir tıkırdama mıydı bu?); Amir'in gövdesini hafifçe oynatması sırasında çıkabilirdi bu.

«Wainwright ve yanındakilerin benden niçin korktuklarını biliyorsun, değil mi?» Şimdi sesi, büyük bir katedral orgundan çıkıyormuşçasına ciddiydi. «Onun gibi kişileri dünyanın her tarafında görürsün. Onlar bizim akli ve bilimi temsil etmekte olduğumuzu bildikleri halde, inançlarından ne kadar emin olurlarsa olsunlar, yine de tanrılarını kaldırıp atacağımızdan korkuyorlar. Bunu kasıtlı bir hareketle değil, daha ince bir şekilde yapacağımız fikrinde-

ler. Bilim, aldırmazlıkla olduğu kadar, doğmalarını kabul etmemekle de dini yıkabilir. Bildiğim kadarıyla Zeus veya Thor'un yokluğunu kimse ortaya koymadı, ama şimdi bunların çok az izleyicisi var. Wainwright ve taraftarları da, onların inançları konusundaki gerçeği bildiğimiz için korkuyor. Acaba ne kadar zamandır insanlığı gözlediğimizi düşünüyorlar? Muhammed'in hicretini başlattığını, ya da Musa'nın Yahudilere yasalar koyduğunu gördük mü? Onların inandıkları öykülerin tümüyle saçma olduğunu biliyor muyuz?»

«Biliyor musunuz?» Stormgren fısıltıyla, adeta kendi kendine sordu.

«Asla açıkça kabul etmeseler bile, onlara eziyet çektiren korku budur Rikki. Bana inan; insanların inançlarını yıkmak bize zevk vermez; ama tüm dünya dinleri de hep birlikte doğru olamazlar. Onlar da bunu biliyor. İnsanın er ya da geç gerçeği öğrenmesi gerekiyor, fakat henüz zamanı değil. Bizim gizliliğimize gelince, bunun sorunlarımızı artırdığını söylemekte haklısın; ama bu benim kontrolümün ötesinde bir şey. Gerekli olan bu gizlilikten dolayı ben de senin kadar üzgünüm, fakat bunun geçerli nedenleri var. Bununla birlikte, benim üstlerimden bu konuda bir görüş elde etmeye çalışacağım; bu belki seni yatıştırıp, Özgürlük Birliği'ni de yumuşatabilir. Şimdi lütfen gündeme dönerek kayda başlayabilir miyiz?»

«Ee?» diye merakla sordu Van Ryberg. «Şansın iyi gitti mi?»

«Bilmiyorum,» diye yorgunca karşılık veren Stormgren dosyaları masaya bırakarak koltuğa çöktü. «Karellen, her kim iseler, kendi üstleriyle görüşüyor. Pek bir söz veremiyor.»

«Dinle,» dedi Pieter çabucak, «aklıma bir şey geldi. Karellen'in ötesinde bir başkasının bulunduğuna inanmak için hangi nedenimiz var? Diyelim ki, ken-

dilerine taktığımız adla bu ‘Tanrısallar’ gemileriyle burada, Yeryüzünün üstündeler. Gidecek başka yerler yok ve bu gerçeği bizden gizliyor olabilirler.»

«Harika bir kuram.» Stormgren hoşgörüyü gülümseyerek karşılık verdi. «Fakat Karellen’in arka planındakiler konusunda bildiğim, ya da bildiğimi sandığım bazı ufak tefek şeylerle çatışıyor bu.»

«Bildiklerin ne kadar?»

«Şey, sık sık buradaki işinin geçici bir şey olduğunu ve asıl çalışmasından kendisini alıkoyduğunu ima ediyor; sanırım bir tür matematik işi bu. Bir seferinde Acton’un ifadesini kullanarak, gücün çökertici olduğunu, mutlak gücün de mutlak çöküntüye neden olacağını söyledim. Onun, buna nasıl bir tepki göstereceğini görmek istiyordum. Kocaman bir kahkaha atarak şöyle dedi: Bunun benim başıma gelme tehlikesi yok. İşimi ne kadar çabuk bitirirsem, ait olduğum ve buradan pek çok ışık yılı ötede bulunan yerime de o kadar çabuk dönebilirim. Bu birincisi. İkincisiyse, ben hiçbir şekilde mutlak güç sahibi değilim. Ben yalnızca bir nezaretçi ve kontrol edici bir amirim. Kuşkusuz bunları, beni yanıltmak için söylemiş olabilir. Bundan asla emin olamayacağım.»

«O ölümsüz, değil mi?»

«Evet, bizim standartlarımıza göre öyle; fakat gelecekte onu korkutan bir şey var. Bunun ne olduğunu tasarlayamıyorum. Onun hakkında gerçekte tüm bildiğim de bu.»

«Bu pek sonuca götürmüyor. Benim kuramım şu: Onun küçük donanması uzayda kayboldu ve kendisine yeni bir yuva arıyor. Kendilerinin sayısının ne kadar az olduğunu bilmemizi istemiyor. Belki de tüm öteki gemiler otomatik ve içlerinde kimse yok. Yalnızca etkileyici birer görüntü onlar.»

«Sen çok fazla düşbilim okumuşsun.» dedi Stormgren.

Van Ryberg biraz da utanmışçasına gülümsedi.

«‘Uzaylıların İstilas’ı tam beklendiği gibi çıkma-

dı, öyle değil mi? Karellen'in kendisini neden hiç göstermediğini benim kuramım açıklayacak. Başka Tanrısalların bulunmadığını bilmemizi istemiyor.»

Stormgren, bu fikir kendisini eğlendiriyormuşçasına başını salladı.

«Senin bu açıklaman, her zaman olduğu gibi, gerçek olamayacak derecede safça bir şey. Her ne kadar bunu tahmin yoluyla çıkarıyorsak da, Amir'in ardında büyük bir uygarlığın bulunması gerekiyor ve bu uygarlık çok uzun süredir insanlık hakkında bilgi sahibi. Karellen'in kendisi de bizi yüzyıllardır incelemiş olmalı. İngilizceye olan hakimiyetine bir bak-sana. Deyimlerle nasıl konuşulacağını da bana o öğrettii!»

«Onun bilmeyeceği herhangi bir şey olduğunu fark ettin mi?»

«Evet, oldukça sık; fakat önemsiz konulardaydı bunlar. Onun tümüyle kusursuz bir belleğe sahip olduğunu sanıyorum, fakat bazı şeyler var ki, bunları öğrenmek zahmetine girmemiş. Örneğin, İngilizce onun tam anlamıyla bildiği tek dil; ama sırf bana takılmak için şu son bir iki yıl içinde bayağı Fince öğrendi. Bu Fince de öyle çabucak öğrenilmez ha! **Kalevala**'dan öyle kocaman bölümler aktarıyor ki, yalnızca bir iki dize bildiğimi kabul etmek beni utan-dırıyor. Ayrıca, yaşayan tüm devlet adamlarının bi-yografilerini biliyor, yaptığı kinayelerden bunu çıkarabiliyorum. Bilim ve tarih konusundaki bilgisi tam görünüyor; ondan ne kadar çok şey öğrendiğimizi sen de biliyorsun. Ama tek tek ele alındığında, on-daki zihinsel yeteneklerin, insanlar için olanaksız olduğunu sanmıyorum. Ama herhalde hiç kimse, onun tüm yaptıklarını yapamazdı.»

«Benim kararım da aşağı yukarı böyle,» dedi Van Ryberg. «Karellen konusunda sonsuza dek tartışabiliriz; ama sonunda hep aynı soruya geliyoruz: Neden kendini göstermiyor? O bunu yapmadığı sü-

rece ben kuramlar oluşturacağım ve Özgürlük Birliği de ateş püskürecek.»

Sonra, meydan okuyormuşçasına bakışlarını tavana dikti.

«Bay Amir, umarım ki karanlık gecelerin birinde birkaç gazeteci bir roketle geminize ulaşır ve ellerinde fotoğraf makineleriyle içine dalar. Kimbilir nasıl bir atlatma olur bu!»

Eğer Karellen dinliyorsa bile, bir işaret vermedi. Ama bunu zaten hiç yapmazdı ki.

Tanrısalların ortaya çıkışlarından sonraki iki yıl boyunca, bu durumun insanların yaşamı üzerindeki etkisi, umulduğundan az olmuştu. Onların gölgesi her yerdeydi, ama göze çarpmaz bir gölgeydi bu. Her ne kadar tepelerinde gümüş renkli gemilerin ışıldamadığı pek az büyük kent varsa da, bu gemiler bir süre sonra güneş, ay ve bulutlar kadar doğal kabul edilmeye başlandı. Pek çok insan, yaşam düzeylerindeki yükselmenin Tanrısallar nedeniyle olduğunu şöyle böyle fark ediyordu. Seyrek olarak da olsa bunu düşünmekten vazgetiklerinde, o sessiz gemilerin tairih boyunca ilk kez olarak tüm dünyaya barış getirdiğini görüyor ve haklı olarak minnet duyuyorlardı.

Fakat bunlar, gösterişi olmayan yararlardı; önce kabul ediliyor ve çok geçmeden de unutuluyordu. Tanrısallar hâlâ yükseklerdeydi ve insanlardan yüzlerini gizliyordu. Karellen saygı ve hayranlık uyandırıyor olabilirdi, fakat şimdiki politikasını izlediği sürece daha fazla bir şey kazanamazdı. İnsanlarla, ancak Birleşik Milletler Merkezlerindeki radyo-televizyonlar devreleri aracılığıyla konuşan bu Olimpos Tanrılarına benzer varlıklara karşı dargınlık duymamak elde değildi. Karellen ve Stormgren arasında olup bitenler hiç aıklanmıyordu ve Amir'in bu görüşmeleri neden gerekli gördüğü zaman zaman Stormgren'i düşündürüyordu. Belki de bir insanla doğrudan ilişki

kurma arzusuydu bunun nedeni. Stormgren'in böyle kişisel bir desteğe gerek duyduğunu Karellen fark etmiş olabilirdi. Eğer açıklama buysa, Genel Sekreter bunun ne demek olduğunu anlayabilirdi. Özgürlük Birliği'nin kendisini aşağılarcasına yakıştırdığı, «Karellen'in kuryesi» deyimine aldırılmazdı bile.

Tanrısallar ayrı ayrı devletler ve hükümetlerle hiçbir ilişkiye girmemişti. Birleşmiş Milletler Teşkilatını bulunduğu şekliyle ele almışlar, gerekli radyo donanımı için talimat vermişler, sonra da emirlerini Genel Sekreter'in ağzından vermeye başlamışlardı. Sovyet delegesi haklı olarak ve sayısız kereler, bu durumun Teşkilatın anayasasıyla uyummadığını ileri sürdüğü halde, Karellen buna hiç aldırılmaz görünmüştü.

O kadar saçmalığın, budalalığın ve kötülüğün, gökyüzünden gelmekte olan o mesajlarla giderilmiş olması şaşılacak bir şeydi. Tanrısalların gelişyle, uluslar artık birbirlerinden korkmaya gerek kalmadığını anladılar ve o roket saldırısı yapılmazdan önce bile, ellerindeki silahların, yıldızlara köprü kurmuş bir uygarlık karşısında yetersiz olduğunu tahmin edebildiler. Böylece, insanın mutluluğu yolundaki en büyük engel de bir anda ortadan kalkmış oluyordu.

Tanrısallar, başkaldırıcı veya kötü olmadıkları sürece, dünyadaki hükümet şekilleri konusunda da alabildiğine kayıtsızdılar. Yeryüzünde hala demokrasiler, monarşiler, toplumcu diktatörlükler, komünizm ve kapitalizm hüküm sürmekteydi. Kendi şekillerinin mümkün olan tek yaşam tarzı olduğunun düşünen bazı basit görüşlüler için büyük bir şaşkınlık kaynağıydı bu. Ötekiler ise, Karellen'in, tüm toplum şekillerini silip götürecek bir sistemi ortaya koymak için beklediğini ve bu nedenle, ufak tefek politik reformlara ilgi duymadığını düşünmekteydiler. Fakat bu da, Tanrısallar konusundaki tüm öteki düşünceler gibi yalnızca varsayıma dayanıyordu. Onların hare-

ket nedenlerini hiç kimse bilmiyordu; tıpkı, insanlığı koyun gibi güderek nasıl bir geleceğe yönelttiklerini bilmedikleri gibi.

3

Stormgren'in uykusu son zamanlarda bozulmuştu; bu garipti, çünkü çok geçmeden işiyle ilgili sorunları ardında bırakmış olacaktı. İnsanlığa kırk yıl, onun efendilerine ise beş yıl hizmet etmişti ve pek az kişi arkasında, emellerinden pek çoğunu gerçekleştirebildiği böyle bir yaşam bırakabilirdi. Belki sorun da buradaydı: Ne kadar sürerse sürsün, önündeki emeklilik yıllarında, kendisine yaşama sevinci verecek olan herhangi bir amacı olmayacaktı. Martha öldükten, çocuklar da kendi aile düzenlerini kurduktan sonra, onu dünyaya bağlayan şeyler zayıflamış gibiydi. Kimbilir, belki de kendisini Tanrısallarla bir tutuyor ve böylece, insanlarla olan bağı gevşiyordu.

Yine o uykusuz gecelerin birinde, beyni sanki yönetimden çıkmış bir makine gibi dönmeye başladı. Uyumak için kendini zorlamanın yararsız olduğunu bildiğinden, istemeye istemeye yataktan kalktı. Üstüne sabahlığını geçirdi ve kendi halindeki dairesinin çatısında bulunan bahçeye doğru yürüdü. Emrinde çalışanların hepsinin yaşadıkları yerler buradan çok daha lükstü; fakat burası Stormgren'e yetiyor da artıyordu bile. Kendisi öyle bir yere ulaşmıştı ki, artık ne kişisel servetler, ne de resmî törenler onun durumuna fazla bir şey ekleyebilirdi.

Gece sıcak, neredeyse bunaltıcıydı; fakat gökyüzü berraktı ve kuzeybatıda, oldukça alçakta parlak bir ay ışıldıyordu. On kilometre uzakta, ufukta parılda-

yan New York kentinin ışıkları, kırılma olayından dolayı tıpkı donmuş bir şafak gibiydi.

Stormgren bakışlarını uyuyan kentin daha yukarılara, yaşayan kişiler arasında yalnızca kendisinin ölçebildiği yüksekliklere doğru kaldırdı. O kadar uzakta olduğu halde, Karellen'in ay ışığında parıltıyan gemisini görebiliyordu. Acaba Amir o sırada ne yapıyordu? Tanrısallar uyumazdı herhalde.

Çok yukarılarda bir göktaşı, ışıldayan bir mızrağı andırırcasına gök kubbeden akıp geçti. Işıklı kuyruğu solukça parıltıydı bir süre; sonra ölüp gitti ve geride yıldızlar kaldı. Stormgren'de acı bir duygu uyandırdı bu; Karellen ilerideki yüz yıl boyunca insanlığı, yalnızca kendisini bildiği bir amaca doğru sürüp götürürken, dört ay sonra bir başkası Genel Sekreter olacaktı. Aslında Stormgren'i düşündüren bu değişikliğin kendisi değildi; bu değişiklik ona, eğer o karanlık ekranın ardında ne olduğunu öğrenmek istiyorsa, bunun için çok az zamanının kaldığını anımsatmaktaydı.

Tanrısalların bu gizemciliğinin, ancak son birkaç gündür kendisi için sabit bir fikir halini aldığını kabul ediyordu. Yakın zamana kadar, Karellen'e olan inancı onu kuşkulardan uzak tutmuştu; şimdiyse, biraz da acı olarak, Özgürlük Birliği'nin protestolarının kendisini de etkilemeye başladığını düşünüyordu. Aslında, insanlığın esareti konusunda sürdürülen şeyin bir propagandadan öte olmadığı doğrudur. Buna ciddi olarak inanan veya eski günlere geri dönmeyi gerçekten isteyenlerin sayısı çok azdı. İnsanlar, Karellen'in o pek fark edilmeyen yönetim şekline alışmıştı, fakat kendilerini yöneten bilmek konusunda sabırsızlık gösteriyorlardı. Bu yüzden onlar ayıplamak mümkün müydü?

'Özgürlük Birliği' en büyük olmakla birlikte, Karellen'e karşı koyan örgütlerden yalnızca bir tanesiydi ve Karellen'in yanında, onunla işbirliği yapanlar da bu birliğin hedefi durumundaydı. Bu ör-

gütlerin itirazları ve uyguladıkları politikalar büyük değişkenlik gösteriyordu; bir kısmı dinşel görüşler ileri sürerken, ötekiler yalnızca bir aşğılık duygusunu sergilemiş oluyorlardı. Bunların aslında haklı olarak hissettikleri şey, on dokuzuncu yüzyılın kültürlü bir Hintlisinin, Britanya Racasına karşı beslediğı duygunun eşiydi. İstilacılar yeryüzüne barış ve zenginlik getirmişlerdi, ama bunun bedelinin ne olacağını kim bilebilirdi? Tarih bu konuda pek güven verici değildi; farklı kültür düzeylerindeki ırkların en barışçı ilişkileri bile, genellikle daha gerı durum-dakinin silinip gitmesiyle sonuçlanmıştı. Uluslar da tıpkı bireyler gibi, karşı koyamayacakları bir meydan okumayla yüz yüze geldiklerinde ruhsal bir çözölme-ye uğruyorlardı. Ve Tanrısalların uygarlığı da, ne kadar gizemli görünürse görünsün, insanın o zamana kadar karşılaştığı en büyük meydan okumaydı.

Bitişik odadaki kopya makinesinden gelen hafif 'klik' sesi, Haber Merkezinden gönderilenlerin bir saatlik özetinin çıkarılmış olduğunu haber veriyordu. Stormgren o tarafa gitti ve kâğıtları gönülsüzce karıştırdı. Özgürlük Birliği dünyanın öteki tarafında, pek de özgün sayılmayacak bir başlık attırmıştı. «İN-SANLIK CANAVARLAR TARAFINDAN MI YÖNETİLİYOR?» başlıklı yazı şöyle sürüyordu: «Bugün Madras'ta yapılan bir toplantıdan söz eden, Özgürlük Birliği'nin Doğı Bölümü Başkanı Dr. C. V. Krishnan şunları söyledi, "Tanrısalların davranışlarının açıklaması gayet basit. Bunların fiziksel yapıları öylesine yabancı ve öylesine iğrenç ki, kendilerini insanlığa göstermek cesaretini bulamıyorlar. Amir'i, bunun aksini kanıtlamaya çağırıyorum!"»

Stormgren kâğıdı iğrenircesine fırlattı. Bu suçlama doğru bile olsa, ne önemi vardı? Aslında fikir eskiydi, fakat bunun üstünde pek kafa yormamıştı. Ne kadar garip olursa olsun, herhangi bir biyolojik yapı zamanla kabul edilebilir, hatta güzel bulunabilirdi. Önemli olan gövde yapısı değil, dimağı idi.

Eğer Karellen'i buna ikna edebilirse, Tanrısallar politikalarında değişiklik yapabilirlerdi. Hiç kuşku yok ki onlar, Dünyaya gelişlerinin hemen ardından gazeteler dolduran birtakım hayal ürünü resimlerin yarısı kadar bile çirkin olamazdı!

Bununla birlikte, yerini alacak olan ve kendisini tasalandıran kişinin tüm düşüncesinin, bu işin sonunu görmek olmadığını biliyordu. Kendisini bu şekilde hareket etmeye dürtten şeyin, insana özgü basit bir merak olduğunu kabul edecek kadar dürüsttü. Karellen'i bir kişi olarak görmeye alışmıştı ve onun nasıl bir yaratık olduğunu görmeden de içi rahat etmeyecekti.

Stormgren ertesi sabah her zamanki saatte görünmeyince, Piter Van Ryberg hem şaşırды hem de biraz sıkıldı. Gerçi Genel Sekreter bürosuna gelmeden önce genellikle bir sürü telefon konuşması yapardı, ama yine de ne yapacağı konusunda bir not bırakırdı. O sabah ise, durumu daha da kötüleştirircesine, Stormgren için acil nitelikli birkaç mesaj da gelmişti. Van Ryberg onu bulmak için bir düzineye yakın bölümü telefonla aradıysa da, sonunda öfkeyle bundan vazgeçti.

Öğle vakti olduğunda artık paniğe kapılmıştı ve Stormgren'in evine bir araba gönderdi. On dakika sonra duyduğu bir siren sesi onu şaşırttı: Bir polis devriye arabası Roosevelt yolundan hızla geliyordu. Araçta, haber ajanslarının dostları bulunmakta olmalı ki, Van Ryberg daha bunun yaklaşmasını izlediği sıralarda, radyo artık kendisinin yalnızca Yardımcı değil, Birleşmiş Milletlerin aslı Genel Sekreteri olduğu haberini veriyordu.

Eğer Van Ryberg'in başında yeteri kadar sıkıntı olmasaydı, basının Stormgren'in kayboluşuna gösterdiği tepkiyi izlemek onun için eğlenceli olabilirdi. Bir önceki ay, dünya gazeteleri birbirinden kesin sınır-

larla ayrılan iki gruba bölünmüştü. Batı basını, Karel. len'in tüm insanları dünya vatandaşı yapmak konusundaki planını bir bütün halinde onaylıyordu. Öte yandan Doğu ülkeleri, ulusal gurur konusunda sert fakat büyük ölçüde yapay kasılmaların etkisindeydi. Bunlardan bazıları bir nesil boyunu biraz geçen bir süredir bağımsız olmuştu ve kazançlarının aldatıcı olduğunu fark ediyorlardı. Tanrısallara yönelik yaygın ve enerjik bir eleştiri hüküm sürmekteydi. Basın, başlangıçta izlediği o aşırı ihtiyatlı dönemden sonra, Karellen'e karşı sürdürülen bu gibi şeylerin ne kadar sert olursa olsun, hiçbir tepki yaratmayacağı sonucuna vardı. O, bunların ötesindeydi.

Bu saldırıların çoğu, büyük gürültü oluşturmasına karşın, insanlığın büyük bölümünü temsil etmiyordu. Bir süre sonra kaybolup gidecek olan sınırlar boyunca nöbetçilerin sayısı iki katına çıkarılmıştı; fakat bu askerler karşı taraftakilere, sözle anlatılmaz bir dostlukla bakıyorlardı. Politikacılar ve generaller öfkeden kudururken, sessizce beklemekte olan milyonlar, insanlık tarihinin uzun ve kanlı bir bölümünün çok geçmeden sona ereceğini hissetmekteydi.

Şimdi Stormgren de gitmişti ve kimse nerede olduğunu bilmiyordu. Dünya, Tanrısalların anlaşılmaz bir nedenle konuşmak için aracı seçtikleri tek kişiyi kaybettiğini anlayınca, fırtına da birdenbire duruldu. Basın ve radyo yorumcuları felce uğramış gibiydi; hüküm süren sessizlikte tek duyulan şey, masumluluğunu savunan Özgürlük Birliği'nin sesiydi.

Stormgren uyandığında ortalık zifiri karanlıktı. Bulunduğu uyusuk durum nedeniyle bir süre bunun garipliğini fark etmedi. Daha sonra kendine geldiğinde, birden doğrularak oturdu ve yatağının yanındaki elektrik düğmesini araştırdı.

Eli karanlıkta soğuk ve çıplak bir taş duvara değdi. O an içinde bir ürperme duydu; dimağı ve vücudu

bu beklenmeyen darbeyle felce uğramış gibiydi. Sonra, duygularına pek güvenmeksizin, yatağın üzerine çömeldi ve parmak uçlarıyla bu alabildiğine yabancı duvarı keşfetmeye başladı.

Bu işe henüz başlamıştı ki, birden bir 'klik' sesi duyuldu ve karanlığın bir bölümü yana kaydı. Arka planın hafifçe aydınlığında, gözüne bir insan silueti ilişti; sonra kapı kapandı ve karanlık geri döndü. Bu o kadar çabuk olmuştu ki, içinde yattığı odada hiçbir şey görememişti.

Bunun hemen ardından, güçlü bir elektrik fenerinin ışığıyla gözleri kamaştı. Bir süre onun yüzünde duran ışık sonra aşağı kayarak, üstünde yattığı yatağı aydınlattı; bu, kaba tahtaların üstüne atılmış bir şilteydi yalnızca.

Karanlığın ardından yumuşak bir ses, kusursuz denebilecek bir İngilizceyle konuşmaya başladı; fakat bunda, Stormgren'in başlangıçta tanımlayamadığı bir aksan fark edilmekteydi.

«Eh, Sayın Sekreter, uyanmış olduğunuza memnunum. Umarım kendinizi **çok** iyi hissediyorsunuz.»

Son cümlede Stormgren'in dikkatini çeken bir şey vardı; bu yüzden yöneltmeye hazırlandığı öfkeli sözler dudaklarında donuverdi. Bir süre karanlığa baktıktan sonra sakince karşılık verdi, «Ne kadar süre baygın kaldım?»

Öteki kıkırdadı.

«Birkaç gün. Bize, yan etkiler olmayacağı söylenmişti. Bunun doğru olduğunu görmekten mutluyum.»

Kısmen zaman kazanmak, kısmen de reaksiyon durumunu denemek amacıyla, Stormgren bacaklarını yatağın yan tarafına salladı. Üstünde hâlâ pijamaları vardı, fakat bunlar çok kırıışmıştı ve bayağı da kirli görünüyordu. Bacaklarını aktarırken duyduğu hafif başdönmesi, kendisine gerçekten ilaç verilmiş olduğuna onu inandırdı.

Işığa doğru döndü.

«Neredeyim?» diye sordu sertçe. «Wainwright bunu biliyor mu?»

«Heyecanlanmayın bakalım,» diye gölgeler içindeki şekil karşılık verdi. «Şimdi bundan söz etmeyelim. Sanırım, bayağı acıkmışsınızdır. Giyinin ve yemeğe gelin.»

Oval şekilli ışık içeride dolaştı ve Stormgren ilk kez odanın boyutları hakkında fikir sahibiydi. Buraya oda demek gücü; duvarlar çıplaktı ve şekil verilmek için kabaca düzeltilmişti. Yeraltında, hem de bayağı derinlerde olmalıydı. Birkaç gün bilinçsiz yatışına göre de, dünyanın herhangi bir yerinde olabiliirdi.

Fenerin ışığı, bir sandığın üstüne atılmış olan giysileri aydınlatmaktaydı.

«Bunlar sizin için yeterli olmalı,» dedi karanlık-taki ses. «Çamaşır işi burada bayağı sorun; bu yüzden size ait birkaç giysiyi ve bir düzine kadar gömleği buraya getirdik.»

«Çok düşüncelisiniz,» diyen Stormgren hiç de keyifli değildi.

«Mobilya ve elektrik olmayışından dolayı üzgünüz. Burası oldukça elverişli bir yer, ama konfordan da hayli yoksun tabii.»

«Ne için elverişli?» O sırada sırtına bir gömlek geçirmekte olan Stormgren sordu. Parmaklarının bildik bir kumaşa değdiğini hissetmek, garip şekilde güven vericiydi.

«Şey, yalnızca elverişli işte. Ha, sırası gelmişken birlikte uzun bir zaman geçireceğimizden, bana Joe deseniz iyi olur.»

«Milliyetinize karşın mı?» Stormgren sertçe atıldı, «Siz Polonyalısınız, değil mi? Sanırım, sizin gerçek adınızı heceleyebilirim. Bunun birçok Finli adından daha kötü olmaması gerekir.»

Bunun ardından hafif bir sessizlik oldu ve ışık bir an için titredi.

«Evet, bunu beklemeliydim.» Joe uysalca konuştu. «Bu tür şeylerden büyük deney sahibî olmalısınız.»

«Benim durumumdakiler için yararlı bir hobi. Bir tahmin yürütmek gerekirse, sizin Birleşik Devletler' de büyümüş olduğunuzu ve Polonya'yı terk ediş tarihinizin ise...»

«Yeter bu kadar,» diye üzerine bastırarak konuştu Joe. «Giyinmeyi tamamlamış görünüyorsunuz; teşekkürler.»

Stormgren, önünde açılan kapıya doğru yürürken, kazandığı küçük zaferden dolayı bayağı keyifliydi. Joe onun geçmesine izin vermek için yana çekildiğinde, bu kişinin silahlı olup olamayacağını düşündü. Mutlaka silahlıydı ve zaten çevrede de arkadaşları olmalıydı.

Koridor, aralıklı olarak yerleştirilmiş gaz lambalarıyla zar zor aydınlatılmıştı ve Stormgren artık Joe'yu açıkça görebiliyordu. Adam elli yaşlarındaydı ve herhalde kilosu da yüzün üstündeydi. Onda dikati çeken şey, kendisiyle ilgili her şeyin büyük boyda oluşuydu; üstündeki komando giysisi de, sol elinin parmağındaki mühür yüzük de aşırı boyutlardaydı. Bu yapıda birinin bir de silah taşımaya hiç gerek yoktu. Stormgren eğer buradan bir kurtulacak olursa, bu adamı izlemenin hiç de zor olmayacağını düşündü. Joe'nun da bu durumun farkında olduğunu görmek, moralini oldukça bozdu.

Çevredeki duvarlar, arasıra beton bölümlere raslanıyorsa da, çoğunlukla çıplak kayalardan oluşuyordu. Burasının kullanılmayan bir maden olduğu belliydi ve Stormgren buradan daha uygun bir hapisane düşünemezdi. O ana kadar, kaçırılmış olması kendisini pek fazla üzmemişti. Biliyordu ki, ne olursa olsun, Tanrısalların elindeki o muazzam araçlar çok geçmeden yerini saptayacak ve oradan kurtulacaktı. Şimdiyse bundan o kadar emin değildi. Birkaç günden beri kayıptı ve hiçbir şey olmamıştı. Karellen'in güçlerinin de bir sınırı olmalıydı ve eğer

kendisini uzak kıtaların birine gömdülerse, belki de Tanrısalların tüm bilimleri bile onun yerini bulmaya yetmeyecekti.

Çıplak, hafifçe aydınlanmış odadaki masanın başında iki kişi daha oturuyordu. Bunlar, Stormgren içeri girerken ona ilgiyle ve biraz da saygıyla baktılar. Bir tanesinin önüne sürdüğü sandviç yığınınla istekle girişti Stormgren. Müthiş aç olmasına karşın, daha ilginç bir yiyeceklerle karşılaşmak isterdi; ama belli ki, kendisi yakalayanlar da ballı çöreklerle beslenmiyorlardı.

Karnını doyururken, çevresindeki üç kişiye kaçmak bakışlar atıyordu. En belirgin kişinin Joe olduğu ortadaydı ve bu özelliği de yalnızca beden yapısından gelmiyordu. Ötekilerin onun yardımcıları olduğu belliydi ve onları sınıflandırmak zordu. Ancak konuşmalarını duyduğunda, onların neyin nesini olduğunu ortaya çıkarabilecekti.

Sağlık kurallarına uygun olduğu pek söylenemeyecek bir bardakta şarap olduğunu gören Stormgren, sonuncu sandviçi de bununla mideye indirdi. Artık durumu daha sağlamca karşılayabileceğini görerek, iri kıyım Polonyalıya döndü.

«Pekala,» dedi tarafsızca bir tavırla, «tüm bunların ne demek olduğunu ve ne elde etmek istediğinizi sanırım anlattırsınız.»

Joe boğazını temizledi.

«Bir şeyi açıklamam gerekiyor,» dedi. «Bunun Wainwright'la bir ilgisi yok. O da ötekiler kadar şaşırarak.»

Her ne kadar Joe beslediği kuşkuvarı kuvvetlendirmekteyse de, Stormgren bunu yarı yarıya beklemişti. Özgürlük Birliği'nin içinde, ya da daha dış çevrelerinde aşırı bir hareketin varlığından uzun süredir şüphelenmekteydi.

«Merak ettiğim için soruyorum,» dedi, «beni nasıl kaçırdınız?»

Bu soruya karşılık almayı pek ummuyordu ve

ötekilerin bunu yanıtlamaya hazır, hatta istekli olmalarını görmek onu şaşırttı.

«Hollywood'un heyecanlı filmlerine benziyordu,» diye neşeyle karşılık verdi Joe. «Karellen'in sizi sürekli gözleyip gözlemediğini bilmiyorduk; bu nedenle oldukça tedbirli davrandık. Sizi, havalandırma tesisatına verilen bir gazla bayılttık; kolay oldu bu. Sonra da arabaya taşındık ve bunda da sorun çıkmadı. Tüm bunların, bizim adamlarımız tarafından yapılmadığını söyleyebilirim. Bu iş için profesyonel kişileri kiraladık. Karellen onları yakalayabilir; ama bunun ona bir yararı olmaz. Araba sizin evden ayrıldığında, New York'a bin kilometre kadar uzaktaki bir karayolu tüneline girdi. Sonra, plana uygun olarak bu uzun tünelin öteki ucundan çıktı; içinde, Genel Sekretere olağanüstü benzeyen ve uyutulmuş bir kişiyi taşımaktaydı. Aradan uzun bir süre geçtikten sonra, metal sandıklarla yüklü kocaman bir kamyon tünelin aksi tarafından çıktı ve bir havaalanına gitti; sandıklar orada tümüyle yasal bir iş gereği uçağa yüklendi. Sandıkların sahipleri, bunları hangi amaçla kullandığımızı bilselerdi herhalde dehşete düşerlerdi.

«Bu sırada, asıl işi yapmış olan araba, titizce ayarlanmış kaçma yolunu izleyerek Kanada sınırına doğru gidiyordu. Karellen belki de onu yakalamıştır; bunu bilmiyorum ve aldırmıyorum da. Görüyorsunuz ki, tüm plan tek bir şeye dayanıyordu. Karellen dünya üstünde olup biten her şeyi görüp duyabiliyor, bundan eminiz; fakat bilim yerine büyü kullanmadıkça, bunun altındakini göremez. Böylece, tüneldeki aktarma işinden haberi olmayacak; en azından bunu çok geç öğrenecek. Kuşkusuz, yaptığımız riskli bir işti; fakat birkaç koruyucu daha vardı ve ben bunları açıklamayacağım. Onları tekrar kullanmamız gerekebilir, bu nedenle kendilerini açıklamak yazık olur.»

Joe tüm öyküyü öylesine belirgin bir zevkle anlatmıştı ki, Stormgren elinde olmadan gülümsedi. Yine de kendini çok rahatsız durumda buluyordu. Plan,

dahice bir şeydi ve Karellen'in atlatılmış olması tümüyle mümkündü. Onun kendisi üzerinde koruyucu bir gözetim kurmuş olup olmadığını bile bilmiyordu. Joe da bundan emin değildi. Onun böylesine açık sözlü oluşunun nedeni belkide Stormgren'in gösterdiği tepkiyi ölçmek içindi. Öyle olsun, diye düşündü gerçek düşüncelerini belli etmeyerek; elinden geldiğince kendine güvenir görünmeye çalışacaktı.

«Eğer Tanrısalları bu kadar kolayca kandırabileceğinizi düşünüyorsanız, hepiniz budalasınız. Ayrıca, ne işe yarayacak ki bu?»

Joe ona bir sigara uzattı; Stormgren bunu geri çevirince, kendininkini yaktı ve masanın kenarına oturacak oldu; fakat ondan çıkan tehlikeli gıcırtıyı duyduğunda yine ayağa kalktı.

«Bu hareketimizin nedeni kolayca anlaşılabilir. Tartışmayı yararsız bulduğumuz için, başka girişimler yapmamız gerekiyordu. Daha önce de yeraltı hareketleri oldu; öylesine güce sahip Karellen bile bizimle kolayca baş edemeyecek. Bizler bağımsızlığımız için yola çıktık. Beni yanlış anlamayın. En azından işin başlangıcında zorbaca işlere girilmeyecek; fakat Tanrısallar bazı insanları ajan gibi kullanmak isteyeceklerinden, onların işlerini epeyce zorlaştıracğıız.»

Bu iş herhalde benimle başlıyor, diye düşündü Stormgren. Acaba Joe'nun anlattıklarında küçücük bir öykü kırıntısından da başka şeyler var mıydı? Bu gibi gangster yöntemlerinin Karellen'i etkileyeceğine gerçekten inanıyorlar mıydı? Öte yandan, iyi örgütlenmiş bir direniş hareketinin yaşamı iyice zorlaştıracğı doğrudu. Joe parmağını, Tanrısalların yönetim düzenindeki zayıf noktaya bastırmıştı. Eninde sonunda, onların emirleri insanlar tarafından aktarılıyordu. Eğer bunlar korkutulmak suretiyle itaatsizliğe itilecek olursa, tüm sistem çökebilirdi. Fakat bu, zayıf bir olasılıktı; Karellen'in çok geçmeden bir çözümlü bulacağına inanıyordu.

«Bana ne yapmak niyetindesiniz?» onlara sordu.
«Elinizde rehine miyim?»

«Üzölmeyin, sizinle ilgileneceğiz. Birkaç gün içinde bazı ziyaretçiler bekliyoruz; o zamana kadar, elimizden geldiğince sizi oyalamaya çalışacağız.»

Bunun ardından, kendi diliyle bir şeyler söyledi ve ötekiler ortaya yeni bir iskambil destesi çıkardılar.

«Bunu özellikle sizin için getirdik,» diye açıklama da bulundu Joe. «Geçen gün Time'da sizin iyi bir poker oyuncusu olduğunuzu okudum.» Sesi birdenbire ciddileşti. «Umarım, cüzdanınızda epeyce nakit vardır,» diye ekledi. «Bunu araştırmak hiç aklımıza gelmedi. Neyse, çek de kabul ederiz.»

İyice şaşırmış olan Stormgren, karşısındakileri boş bakışlarla süzüyordu. Sonra, durumun komikliği kafasına iyice dank etti ve birden bürodaki tüm o sıkıntıların omuzlarından kalktığını hissetti. Artık gösteri sırası Van Ryberg'deydi. Bundan sonra ne olursa olsun, hiçbir şey yapamazdı; karşısında duran şu olağanüstü suçlular, onun kendileriyle poker oynamasını heyecanla bekliyorlardı.

Birden, başını geriye attı ve yıllardan beri ilk kez bir kahkaha patlattı.

Van Ryberg suratını asmış, Wainwright'ın söylediklerinin gerçek olduğunu düşünüyordu.

Adamın bu konuda bazı kuşkuları olmalıydı, fakat Stormgren'i kimin kaçırdığını bilmiyordu. Ayrıca bunu onaylamıyordu da. Van Ryberg'in aklına şu geliyordu: Özgürlük Birliği içindeki bazı aşırılık yanlıları Wainwright'a baskı yaparak, onu daha aktif bir politika izlemesi için sıkıştırıyorlardı. Şimdi de işi kendileri ele almışlardı.

Kaçırma işinin çok iyi organize edildiğinden kuşku yoktu. Stormgren dünyanın herhangi bir yerinde olabilirdi ve onu bulma umudu zayıftı. Van Ryberg bir şeyler yapılması gerektiğine karar verdi; hem de bir

an önce yapılmalıydı bu. Genelde oynadığı rolün aksine, onu Karellen'e karşı beslediği gerçek duygu, aşırı bir korkuydu. Amir'le doğrudan ilişkiye geçmek düşüncesi onu dehşete düşürüyordu, fakat başka seçenek de yoktu.

İletişim bölümü, büyük binanın üst katını tümüyle kaplıyordu. Bazıları sessiz, bazıları tıkırdayarak çalışan dizi dizi kopya makineleri göz alabildiğine uzanıp gidiyordu. İstatistikle ilgili veriler durmadan akıyordu bunlardan: üretimle, nüfus sayımlarıyla ve dünyanın tüm ekonomik sistemiyle ilgili sayılardı bunlar. Yukarıda Karellen'in gemisinde de bu büyük salonun bir benzeri olmalıydı. Van Ryberg bunları düşünürken, belkemiğinde bir ürperme duydu; Dünyanın Tanrısallara gönderdiği mesajları almak için geminin içinde dolaşıp duran o varlıklar nasıl şeylerdi acaba?

Fakat bugün, o makinelerle ve sürdürdükleri sıradan işlerle ilgilenmiyordu. Doğruca, yalnızca Stormgren'in girebildiği o küçük odaya doğru yürüdü. Daha önce verdiği talimat uyarınca, kapının kilidi zorlanarak açılmıştı ve İletişim Şefi kendisini orada beklemekteydi.

Standart daktilo klavyeli, sıradan bir teleprinter,» dedi adam. «Eğer resimler veya hesap cetvelleri göndermek isterseniz, bunun için bir kopya makinesi de var; ama buna gerek olmadığını söylediniz.»

Van Ryberg dalgın dalgın başını salladı. «Tamam. Teşekkürler,» dedi. «Burada pek uzun süre kalacağımı sanmıyorum. Kapı yeniden kilitlensin, anahtarları da bana verin.»

İletişim Şefi'nin uzaklaşmasını bekledi, sonra makinenin başına oturdu. Bunun nadiren kullanıldığını biliyordu, çünkü Karellen'le Stormgren arasındaki tüm işler, onların her hafta sonu yaptıkları buluşmada hallediliyordu. Ancak, bu cihazın acil işlerde kullanıldığını bildiğinden, çabuk bir yanıt almayı umuyordu.

Bir anlık duraklamadan sonra, acemice, vuruşlarla mesajı yazmaya başladı. Makine mafifçe mırıldanıyor ve kelimeler ekranda birkaç saniye süreyle görünüyordu. Daha sonra arkasına yaslandı ve yanıtı bekledi.

Bir dakika kadar sonra makine yeniden canlandı. Van Ryberg, daha önceleri de aklına takıldığı gibi, acaba Amir hiç uyuyor mu diye düşündü.

Gelen mesaj hem kısa, hem de yardımcı olmaktan uzaktı.

BİLGİ YOK. SORUN TÜMÜYLE SENİN TAKDİRİNE BIRAKILIYOR. K.

Ryberg, içinde hoşnutluğun zerresinin bulunmadığı bir acılıkla, ne ölçüde bir büyüklüğü devralmış olduğunu fark etti.

Stormgren son üç gün boyunca, kendisini yakanları derinlemesine çözümlemişti. Önemli olan tek kişi Joe'ydu: ötekilerin hiç önemi yoktu; yasa dışı bir iş için etraftan toplanabilecek, ayaktakımından kişilerdi bunlar. Özgürlük Birliği'nin savunduğu ideallerin bunlar için bir anlamı yoktu; tüm düşünceleri, en az çalışmayla, yaşamak için gerekli parayı kazanmaktı.

Joe ise, zaman zaman Stormgren'e aşırı gelişmiş bir çocuk izlenimi veremekteyse de, aslında çok karmaşık bir kişiliğe sahipti. O sonu gelmeyen poker oyunlarının zaman zaman sert politik tartışmalarla noktalandığı oluyor ve Stormgren bu koca Polonyalının, uğruna döğüştüğü şeyler konusunda bir kez olsun ciddi şekilde kafa yormadığını görüyordu. Heyecan ve tutuculuk, bu adamın tüm kararlarına gölge düşürmekteydi. Ülkesinin uzun süren bağımsızlık çabaları onu öylesine şartlandırmıştı ki, hâlâ geçmişte yaşıyordu. O, varoluşunu nasılsa sürdürebilmiş, düzenli bir yaşam şekline asla uygun olmayan canlı ve gösterişli biriydi. Eğer onun içinde yer aldığı bir

tür gerçekten varsa, bu tür ortadan kalktığında yer-yüzü daha güvenli, ama daha az ilginç bir yer haline alacaktı.

Stormgren'in artık anladığı gibi, Karellen'in onun yerini bulamadığı besbelliydi. Bu konuda blöf yapmaya çalışmıştı, fakat karşısındakiler buna inanacak cinsten değildi. Kendisinin burada tutmalarının nedeninin, Karellen'in harekete geçip geçmeyeceğini görmek isteyişleri olduğundan neredeyse emindi; şimdiye kadar hiçbir şey olmadığına göre, planlarını uygulamaya devam edebilirlerdi.

Joe birkaç gün sonra ona, ziyaretçi beklediğini söylediğinde, Stormgren şaşırmadı. Bir süredir küçük grupta giderek artan bir sinirlilik göze çarpıyordu ve Stormgren'in düşüncesine göre, bu hareketin liderleri artık önlerinin açık olduğunu görerek, sonunda onu almaya geliyorlardı.

Sarsak bir masanın çevresinde oturup bekledikleri bir sırada, Joe ona kibarca işaret ederek salon tarafını gösterdi. Gardiyanının, daha önce hiç olmadığı şekilde, belindeki kocaman bir tabancayı gösterişle taşıdığını görmek Stormgren'in eğlendirdi. Öteki iki haydut kaybolmuştu ve Joe'da bile bir çekinme havası vardı. Stormgren karşısındaki kişileri gördüğünde, bunların daha değişik çaptan kişiler olduğunu hemen anladı; bunlar ona, Lenin ve arkadaşlarının Rus İhtilalinin ilk günlerinde çektiydikleri bir fotoğrafı anımsattı. Bu altı kişide de aynı entellektüel güç, aynı kararlılık ve acımasızlık göze çarpıyordu. Joe ve onun türündekiler zararsız kişilerdi; bunlar ise örgütün ardındaki gerçek beyinlerdi.

Onları kısa bir baş eğişiyle selamlayan Stormgren, tek boş sandalyeye doğru ilerlerken, kendine hakim bir görüntü vermeye çalıştı. Onun yaklaştığı sırada, masanın uzak tarafında oturmakta olan yaşlıca, tıknaz yapılı biri, delercesine bakan gri gözleriyle Stormgren'i inceliyordu. Bu adamlar kendisini o ka-

dar rahatsız ediyordu ki, hiç de niyetli olmadığı halde söze ilk kez o girdi.

«Sanırım, anlaşma şartlarını tartışmaya geldiniz. Benim için düşünülen fidye nedir?»

Arkalarda birinin, söylediklerini stenoyla not etmekte olduğunu görüyordu. Tıpkı bir iş toplantısına benziyordu bu.

Lider durumundaki kişi müziğimsi bir Gal aksanıyla konuştu.

«Buna böyle de diyebilirsiniz Bey Genel Sekreter. Fakat bizim ilgilendiğimiz şey para değil, bilgi.»

Demek buydu, diye düşündü Stormgren. Bir savaş tutuklusuydu kendisi ve burada sorgulanmaktaydı.

«Bizi harekete geçiren şeylerin neler olduğunu biliyorsunuz,» diye araya giren yumuşak sesli biri devam etti. «İsterseniz bize bir direniş hareketi deyin. Bizler, Dünyanın er geç bağımsızlığı için doğuşeceğine inanıyoruz; fakat bu uğraş ancak sabotaj ve başkaldırma gibi dolaylı usuller kullanılarak yapılabilir. Sizi kaçırmamızın amacı, kısmen Karellen'e iyi örgütlendiğimizi göstermek ve bir iş görmek olduğu kadar, sizin Tanrısallar konusunda bize bilgi verebilecek tek kişi oluştunuzdandır. Siz mantıklı birisiniz Bay Stormgren. Bizimle işbirliği yapın ve özgürlüğünüze kavuşun.»

«Tam olarak istediğiniz nedir?» Stormgren çekinerek sordu.

O olağanüstü gözler, zihninin ta derinlerini araştırırcasına bakıyordu; Stormgren yaşamı boyunca böyle gözler görmemişti. Sonra yine o müzikal ses karşılık verdi:

«Tanrısalların gerçekte kim veya ne olduklarını biliyor musunuz?»

Stormgren az kaldı gülecekti.

«Bana inanın,» dedi, «Bunu keşfetmeye ben de sizler kadar hevesliyim.»

«O halde sorularımıza yanıt verecek misiniz?»

«Bunun için söz vermiyorum. Ama yapabilirim.»

Joe'nun bir rahatlama soluğu koyuverdiği duyulurken, çevrede de bir bekleyiş heyecanı fark ediliyordu.

«Sizin Karellen'le olan buluşma şartlarınız konusunda genel bir fikre sahibiz,» öteki devam etti. «Fakat herhalde bunları bize dikkatlice ve önemli hiçbir şeyi atlamaksızın tarif edebilirsiniz.»

Bu oldukça zararsız bir şey, diye düşündü Stormgren. Bunu daha önceleri de pek çok kez yapmıştı ve şimdi de işbirliği anlamına gelecekti. Buradakiler çok zeki kişilerdi ve belki de yeni bir şey bulabilirlerdi. Bunlar, paylaştıkları sürece, ondan gelebilecek her yeni bilgiyi hoşnutlukla karşılayacaklardı. Bu Karellen için zararlı olabileceği fikrine Stormgren bir an olsun inanmamıştı.

Ceplerini araştırarak bir kurşun kalemle eski bir zarf çıkardı. Hızla birtakım şeyler çizerken, konuşmaya başladı:

«Kuşkusuz bildiğiniz gibi, görünürde hareket ettirici bir mekanizması olmayan küçük bir uçan araç düzenli aralıklarla beni alıp, Karellen'in gemisine götürüyor. Orada geminin gövdesine giriyor. Bu işlemle ilgili teleskopik filmleri mutlaka görmüşsünüzdür. Kapı yeniden açılıyor (eğer buna kapı diye bilerseniz) ve ben, içinde bir masa, bir sandalye ve ekranın bulunduğu küçük bir odaya giriyorum. Oda'nın düzeni işte şunun gibi bir şey.»

Planı yaşlı Galliye uzattı, fakat o garip gözler buna bakmadı bile. Bunlar hâlâ Stormgren'in yüzüne çakılıydı; bu gözlere bakarken, bunların derinliklerinde bir şeylerin değişmekte olduğunu görüyordu. Oda tümüyle sessizdi, ama arkasında duran Joe'nun birden derin bir soluk aldığını duydu.

Stormgren şaşkınlık ve sıkıntıyla arkasına döndü ve bunu yaparken de yavaş yavaş bir şeyleri anlamaya başladı. İçine düştüğü bozulma duygusuyla

elindeki zarfı sıkarak bir top haline getirdi ve ayağının altında ezdi.

O gri gözlerin kendisini niçin bu kadar garip şekilde etkilediğini şimdi biliyordu. Karşısındaki adam kördü.

Van Ryberg Karellen'le ilişki kurmak için başka bir girişimde bulunmamıştı. Kendisinin bölümündeki işler durmadan gelen istatistiksel bilgiler, dünya basınıyla ilgili ayıklama işleri ve buna benzer şeyler otomatik olarak sürüp gitmişti. Hukukçular Paris'te, önerilen Dünya Kuruluşu ile ilgili çatışmalarını sürdürmekteyseler de, şu an için hiç de onun işi değildi bu. Amir on beş gün içinde bu konudaki kesin tasarının verilmesini istiyordu; eğer bu o zamana kadar hazır olmazsa, hiç kuşku yok ki uygun gördüğü şeyi uygulamaya koyacaktı.

Stormgren'den de hâlâ bir haber yoktu.

«Acil durum» telefonu çalmaya başladığında, Van Ryberg dikte işiyle meşguldü. Almaçı kaldırdı ve giderek artan bir heyecanla dinlemeye başladı; sonra bunu elinden fırlatarak açık pencereye koştı. Uzakta, caddelerde şaşkınlık haykırımları yükselirken, trafik de durmaya başlıyordu.

Doğruydı: Tanrısalların hiç değişmeyen sembolü olan Karellen'in gemisi artık gökyüzünde değildi. Van Ryberg göğün dört bucağını araştırdıysa da, ondan bir iz bulamadı. Sonra birden, gece iniyormuş gibi oldu. Gövdesinin alt tarafı tıpkı bir fırtına bulutu gibi kapkara olan muazzam gemi kuzeyden alçalıyor ve New York gökdelenlerinin üstünden hızla geçiyordu. Van Ryberg saldırıya geçen bu canavar karşısında istemeden bir tarafa sindi. Tanrısalların gemilerinin gerçekte ne ölçüde büyük olduklarını zaten hep biliyordu; fakat onları gökyüzünün ta derinliklerinde görmek başka, şeytanın uçurdu-

gu dev bir bulut gibi başının üstünden geçtiğini görmek yine başka şeydi.

Van Ryberg o kısmı güneş tutulmasına benzer karanlıkta, gemiyi ve onun anormal büyüklükteki gölgesini ta güneyde kayboluncaya kadar izledi. Havada değil ses, bir fısıltı bile yoktu; gemi her ne kadar çok yakından geçmiş gibiyse de, Van Ryberg onun en az bir kilometre yüksekte uçup gittiğinin farkındaydı. Bunun ardından gelen şok dalgasında bina hafifçe titredi ve bir yerlerde, içeriye doğru çarpan pencerenin kırılan camlarının sesi şingırdadı.

Bürodaki telefonların hepsi birden çalmaya başlamıştı, fakat Van Ryberg yerinden kımıldamadı. Pencere pervazına dayanmış olarak hâlâ güneye bakıyordu; o sınırsız güçle karşılaşmış olmak kendisini felç etmiş gibiydi.

Stormgren konuşmasını sürdürürken, sanki zihni aynı anda iki farklı düzeyde işliyormuş gibi geliyordu ona. Birinde, kendisini tutsak etmiş kişilere meydan okumaya çalışırken, ötekinde, bu kişilerin Karellen'in gizemini ortaya çıkarmak için kendisine yardımcı olabilecekleri umudu yer alıyordu. Tehlikeli bir oyundu bu; ama hayretle, bundan zevk almakta olduğunu görüyordu.

Sorgulamanın büyük bölümünü kör Galli yönetmişti. Onun çevik dimağının birbiri ardına açışlar yaparak, Stormgren'in çok önceleri artık düşünmekten vazgeçtiği tüm kuramları elden geçirmesini ve bir kenara bırakmasını izlemek insanı büyüleyen bir şeydi. Adam sonunda bir iç çekişiyle geriye yaslandı.

«Hiçbir yere varamıyoruz,» dedi sonunda kabul edercesine. «Daha fazla gerçeğe gereksinmemiz var; bunun anlamıysa tartışma değil, harekete geçmektir.» Görmeyen gözleri düşünceyle Stormgren'in üstüne dikiliydi. Bir süre belli bir sinirlilikle parmak-

larını masada tıklattı; Stormgren'in onda gözlemlediği ilk kararsızlık durumuydu. Adam sonra devam etti:

«Tanrısallar hakkında biraz daha fazla şeyler öğrenmek için hiç çaba göstermeyişiniz beni biraz şaşırttı Bay Sekreter.»

«Ne öneriyorsunuz?» diye soran Stormgren duyduğu ilgiyi gizlemeye çalışıyordu. «Size söylediğim gibi, Karellen'le görüşme yaptığım odadan tek bir çıkış yolu var; bu da doğruca Dünyaya gidiyor.»

«Kimbilir,» öteki düşünüyordu, «bize bir şeyler öğretebilecek bazı aletleri yapmak belki de mümkündür. Ben bir bilim adamı değilim, fakat bu konuyu inceleyebiliriz. Eğer size özgürlüğünüzü verecek olsak, böyle bir plan için bize yardımcı olur musunuz?»

«İlk ve son kez olarak durumumu size açıklayayım,» diye öfkeyle atıldı Stormgren «Karellen birleşmiş bir dünya için çalışıyor ve ben de onun düşmanlarına yardım etmem. Onun planlarının son aşamasının ne olacağını bilmiyorum, ama iyi olacağına inanıyorum.»

«Bu konuda elimizde hangi gerçek kanıtlar var?»

«Gemileri göklerde belirlediğinden beri onun yaptığı tüm hareketler. Sizden, onun iyiliğe yönelik olmayan tek bir hareketini söylemenizi istiyorum.» Stormgren bir süre durdu: Akli geçmiş yıllara gidiyordu. Sonra gülümsedi.

«Eğer Tanrısalların, nasıl diyeyim, hayırseverliği konusunda bir kanıt istiyorsanız, onların gelişlerinden bir ay sonra çıkardıkları 'hayvanlara eziyet' yasasını bir düşünün. Eğer Karellen'den daha önce, ler kuşkulaniyorsam bile, bu onları silip götürdü. Ama öte yandan, bu yasa yüzünden de az çekmedim hani!»

Bunda pek abartma da yok, diye düşünüyordu. Bu olay olağanüstü bir şey olup, Tanrısalların, zulme karşı duydukları nefreti ilk kez açıklamalarıydı.

Onlardaki bu duyguyla, adalet ve düzen konusundaki güçlü arzuları, görünüşe bakılırsa, yaşamlarındaki baskın unsurları oluşturmaktaydı.

Karellen yalnızca bir kez öfkelenmiş ya da öfke belirtisi göstermişti ve bu da hayvanlar konusundaydı. Onun gönderdiği mesaj şuydu: «Birbirinizi istediğiniz gibi öldürebilirsiniz, bu sizinle ve yasalalarınızla ilgili bir sorundur. Fakat, dünyayı paylaştığınız o hayvanları yiyecek sağlamak veya kendinizi savunmak dışında öldürecek olursanız, bunun hesabını bana verirsiniz.»

Hiç kimse, bu yasaklamanın kapsamının nerelelere kadar uzandığını ve Karellen'in sözünü dinletmek için neler yapacağını tam olarak bilmiyordu. Ama çok beklemleri gerekmedi.

'Plaza de Toros' ağzına kadar doluydu; matedorlar ve yardımcıları gösterişli bir şekilde alana girmekteydi. Her şey normal görünüyordu; pırıl pırıl bir güneş geleneksel giysilerin göz alıcılığını ortaya koyuyor, büyük kalabalık daha önce yüzlerce kez olduğu gibi kahramanlarını selamlıyordu. Ama burada burada yüzler yukarı çevrilerek, Madrid'in elli kilometre üstünde havada çakılı duran gümüş renkli gemiye endişeyle bakıyordu.

Daha sonra pikadorlar yerlerini aldı ve burundan soluyan boğa arenada görüldü. Sırtlarındaki biniciler tarafından, boğayı karşılamaları için mahmuzlanan, burun delikleri korkuyla açılmış sıka atlar alanda dönüp duruyorlardı. İlk mızrak atıldı ve yerine ulaştı; işte tam bu anda, yeryüzünde daha önce hiç duyulmamış bir ses ortalığı kapladı.

Aynı yaranın verdiği acıyı duyan on bin kişinin haykırışıydı bu; ve binlerce kişi ilk şoku atlattıktan sonra, en ufak bir yara almamış olduklarını gördüler. Ama bu da o boğa güreşinin ve aslında tüm boğa güreşlerinin sonu oldu; haberler çok hızlı yayılıyordu çünkü. Bu arada şunu belirtmekte yarar var: bu olay **aficionado**'ları (boğa güreşi hayran-

ları) öylesine derinden sarsmıştı ki, bunların ancak onda biri parasını geri istedi. Ayrıca Londra'daki **Daily Mirror** da İspanyollara, boğa güreşi yerine ulusal spor olarak kriketi kabul etmelerini önererek, işleri daha da kötü hale getirdi.

«Haklı olabilirsiniz,» diye ihtiyar Galli karşılık verdi. «Bazan bizimkilere benzeyen birtakım kıstasları uyguladıklarına bakılırsa, Tanrısalların hareket nedenleri iyi olabilir. Ama onlar başkalarının işine burunlarını sokuyorlar; biz onlardan buraya gelerek dünyayı altüst etmelerini ve insanlığın nesiller boyunca koruma savaşı verdikleri birtakım idealleri yıkmalarını istemedik.»

«Ben, özgürlüğü için savaş vermiş olan küçük bir ulustan geliyorum,» dedi Stormgren. «Fakat yine de Karellen'in yanındayım. Sizler onu rahatsız edebilir, hatta amacına ulaşmasını geciktirebilirsiniz; ama sonuçta bu hiçbir şeyi değiştirmeyecektir. Kuşkusuz, yaptıklarınıza inanma konusunda içtensiniz. Dünya devletinin oluşmasıyla, küçük ülkelerin gelenek ve kültürlerinin kaynayıp gideceğinden korkuyorsunuz ve sizi anlıyorum. Fakat hata ediyorsunuz; geçmişe yapışıp kalmanın bir yararı yok. Tanrısalların Yeryüzüne gelmelerinden önce de hükümler devlet tipi can çekişiyordu. Onlar bu sonu hızlandırdılar yalnızca: Artık kimse bu durumu değiştiremez ve bunu denememelidir de.»

Bir yanıt yoktu. Karşıdaki adam konuşmaksızın ve kıpırdamadan duruyordu. Dudakları yarı açıktı ve görmeyen gözlerinde yaşam izi de kalmamış gibiydi. Onun çevresindekiler de aynı şekilde, kaskatı bir sessizlik içindeydi. Çarip bir davranıştı bu. Stormgren, içinden bir korku dalgasının geçtiğini duyarak ayağa kalktı ve kapıya doğru geri geri gitti. O bunu yaparken, sessizlik bozuldu.

«İyi bir konuşmadı Rikki; teşekkür ederim. Seninim artık gidebiliriz.»

Stormgren topuklarının üstünde hızla dönerek

loş koridora baktı. Orada, yerden bir insan boyu yükseklikte küçük, belirli bir özelliği olmayan bir küre havada durmaktaydı. Bunu orada tutan şey Tanrısalların hangi akıl ermez gücüydü kimbilir. Stormgren pek emin değildi, ama sanki hafif bir vızıltı duyar gibiydi: insanı gevşeten bir yaz günü, arı kovanlarının çevresinde duyulan sese benziyordu bu.

«Karellen! Tanrıya şükür! Ama onlara ne yaptınız?»

«Üzülme: hepsi iyiler. Buna felç diyebilirsin; aslında çok daha ince bir şey. Onlar yalnızca, normal bir insana kıyasla birkaç bin kez daha ağır yaşıyorlar. Biz gittiğimizde, neler olduğunu hiç bilmeyecekler.»

«Polisler gelene kadar onları böyle mi bırakacaksınız?»

«Hayır. Çok daha iyi bir planım var. Onların gitmelerine izin vereceğim.»

Stormgren, kendisini şaşırtan bir rahatlama hissi duydu. Küçük odaya ve orada donmuş gibi oturanlara son kez, veda edercesine baktı. Joe ayakta duruyordu; görmeyen bakışlarıyla öyle budalaca bir görünümü vardı ki. Stormgren birden güldü ve ceplerini karıştırdı.

«Konukseverliğin için teşekkürler Joe,» dedi. «Sana bir hatıra bırakayım.»

Aradığı rakamı buluncaya kadar, elindeki kâğıt parçasını bir gözden geçirdi. Sonra, oldukça temiz bir kâğıda dikkatle şunları yazdı:

CHASE MANHATTAN BANKASI'na

Joe'ya yüz otuz beş dolar elli sent ödeyiniz (135.50)

R. Stormgren

Kâğıt parçasını Polonyalının yanına koyduğu sırada, Karellen'in soran sesi duyuldu:

«Neler yapıyorsun sen?»

«Biz Stormgrenler borcumuzu mutlaka öderiz. Ötekî ikisi hile yapıyordu, ama Joe dürüst oynuyordu. Hiç değilse, hilesini yakalayamadım.»

Kapıya doğru yürüdüğü sırada keyifli ve rahatı; kırk yıl gençleşmiş gibiydi. Metal küre onun geçmesi için yana çekildi. Stormgren bunun bir tür robot olması gerektiğini düşündü; bu da, onun kendisini bunca kaya katmanının altında bulabilmesini açıklıyordu.

«Yüz metre dosdoğru git,» diyen küre Karellen'in sesiyle konuşuyordu. «Sonra sola dön ve ben sana talimat verinceye kadar devam et.»

Her ne kadar aceleye gerek olmasa bile, Stormgren yine de sabırsızlıkla ilerlemekteydi. Küre, herhalde onun gerisini güven altına almak için koridorda asılı duruyordu.

Kısa bir süre sonra, koridorun ikiye ayrıldığı yerde kendisini bekleyen ikinci bir küreyle karşılaştı.

«Yarım kilometre kadar gitmen gerekiyor,» dedi küre. «Seninle yeniden karşılaşınca kadar soldan devam et.»

Stormgren dışarıya çıkmak için yürüdüğü sırada küreyle altı kez karşılaştı. Başlangıçta, robotun nasıl olup da kendi önüne geçtiğine şaşıyordu; sonra, madenin derinliklerinde bunların tam bir devre oluşturduklarını tahmin etti. Madenin giriş ağzında bir grup muhafız, insana tuhaf gelen heykeller halinde almışlardı; bunlar da, her yerde hazır ve nazır olan kürelerin biri tarafından gözleniyordu. Tepenin yamacında, birkaç metre ötede, onu hep Karellen'e götürüp getirmiş olan ufak hava aracı duruyordu.

Stormgren güneş ışığıyla gözlerini kırptırarak bir an durdu. Sonra, çevresine yayılmış olan hurda halindeki madencilik donanımını gördü; bunların ötesindeki terk edilmiş bir demiryolu dağın yan tarafına doğru uzanıyordu. Birkaç kilometre uzakta

sık bir orman dağın eteğini örtüyordu; çok uzaklarda da büyük bir gölün pırıltısı göze çarpıyordu. Stormgren gerçi kendisini neyin böyle düşündürdüğünü bilmiyordu, ama Güney Amerika'nın bir yerlerinde olduğunu sanıyordu.

Küçük uçan araca binerken, maden girişine ve oradaki donmuş insan şekillerine son bir kez göz attı. Sonra kapı gövde içinde erircesine kapandı ve Stormgren hoşnutlukla iç çekerek o alışık olduğu koltuğa çöktü.

Bir süre soluğunu toplamak için bekledi, sonra ağzından tek ve içten bir kelime çıktı:

«Evet?»

«Seni daha önce kurtaramadığım için üzgünüm. Fakat anlarsın ya, tüm önderlerin orada toplanmalarını beklemek çok önemliydi.»

«Yani,» Stormgren afallamıştı, «benim orada olduğumu başından beri biliyor muydunuz? Eğer bunun farkında olsaydım...»

«Acelecî olma,» diye karşılık verdi Karellen «hiç olmazsa açıklamamı bitirmeme izin ver.»

«Pekala,» dedi Stormgren keyifsizce. «Dinliyorum.» Kendisini, titizce hazırlanmış bir tuzaktaki yem gibi görüyordu şimdi.

Karellen anlatmaya başladı. «Bir süredir sana, 'iz bulucu' diye adlandırılabilen bir şey yerleştirmiştim. Gerçi dostların, seni yeraltında izleyemeyeceğim konusunda haklı idyiseler de, medene getirilinceye kadar senin izini sürebildim. Tüneldeki aktarma işi çok zekice bir şeydi, fakat ilk araba beklenen karşılığı vermez olunca planları ortaya çıktı ve seni yeniden buldum. Bu yalnızca bir bekleme sorunuydu. Elebaşların, seni kaybettiğimden emin olduklarında oraya geleceklerini ve hepsini tuzağa düşüreceğimi biliyordum.»

«Fakat onların gitmelerine izin veriyorsunuz!»

«Şimdiye kadar, bu gezegendeki iki buçuk mil-

yar kişi arasında, örgütün gerçek önderlerinin kim olduğunu bilmiyordum. Şimdiyse onlar belli oldu, bu kişileri dünyanın her tarafında izleyebilir ve eğer istersem tüm yaptıklarını ayrıntılı olarak görebilirim. Bu, onları kilit altına atmaktan çok daha iyi. Eğer bir şeye girişecek olurlarsa, öteki arkadaşlarını da ortaya çıkarmış olacaklar. Onlar artık etkisiz kılındı ve bunu biliyorlar. Senin kurtulmanı bir türlü açıklayamayacaklar, çünkü onlara, gözlerinin önünden kaybolmuş gibi geleceksin.»

Küçücük yerde bir kahkaha yankılandı.

«Bazı yönlerden işin tümü bir komediydi, fakat amaç ciddiydi. Benim ilgilendiğim, yalnızca bu örgütteki birkaç kişi değil; bunun başka yerlerde var olan öteki gruplar üstündeki moral etkisini de düşünmek durumundayım.»

Stormgren bir süre ses çıkarmadı. Pek ikna olmuş değildi, fakat Karellen'in görüş açısını anladığından, içindeki öfke kaybolup gitti.

«Bunun, görevimin bitmesine birkaç gün kala olması yazık,» dedi sonunda. «Ama bundan sonra evimde bir muhafız bulunduracağım. Gelecek sefer de Pieter kaçırılabilir. Sahi, işleri nasıl idare etti?»

«Bu son hafta onu dikkatle izledim ve yardımcı olmaktan bilerek kaçındım. Genelde iyi sayılır, fakat senin yerini alacak adam değil.»

«Bu yüzden şanslı sayılır,» diyen Stormgren yine de biraz incinmiş gibiydi. «Sırası gelmişken, kendinizi bize göstermeniz konusunda üstleriniz bir şey söyledi mi? Düşmanlarımızın sahip olduğu en güçlü tartışma nedeninin bu olduğunu biliyorum. Bana hep söyledikleri şu: 'Görmediğimiz sürece Tanrılara asla güvenmeyiz.'»

Karellen iç çekti.

«Hayır. Hiçbir şey duymadım. Fakat yanıtın ne olacağını biliyorum.»

Stormgren üstelemedi. Eskiden olsa bunu yapardı; fakat şimdi ilk kez olarak bir planın silik hat-

ları zihninde şekillenmeye başlıyordu. Kendisini sorgulayan kişinin kelimeleri aklından geçiyordu. Evet, belki de bir alet yapılabilirdi...

Baskı altındayken yapmayı reddettiği şeye, kendi isteğiyle girişebilirdi.

4

Şimdi ciddi olarak yapmayı planladığı şey, daha birkaç gün önce Stormgren'in aklından bile geçmezdi. Ondaki bu yeni bakış açısına, belki de Üçüncü sınıf televizyon oyunlarına benzeyen o komik kaçırma işi neden olmuştu. Stormgren tüm yaşamı boyunca ilk kez bir fiziksel zorlama karşısında kalmıştı: bu da, kendisini kaçıranların açtıkları sözlü savaşa karşılık verirken olmuştu.

Ya kanına bir virüs girmişti, ya da ikinci çocukluğa umduğundan da çabuk yaklaşıyordu.

Merak, zaten güçlü bir dürtüydü; kendisine oynanmış oyunun ödünü almak konusundaki kararlılık da öyle. Karellen'in onu yem olarak kullandığı artık iyice belliydi; gerçi bu en iyi şekilde sonuçlanmıştı, ama Stormgren Amir'i hemen bağışlamak niyetinde değildi.

Stormgren bir haber vermeden bürosuna geldiğinde, Pierre Duval şaşırmadı. İkisi eski arkadaştı ve Genel Sekreterin, Bilim Bürosu Şefine yaptığı kişisel ziyaretin de olağanüstü bir yanı yoktu. Rastlantı eseri Karellen ya da onun yanındakiler gözlem cihazlarını bu noktaya çevirmiş olsalardı bile, bunu garip bulmayacaklardı.

İki adam bir süre işten ve politik konulardan söz ettiler; sonra biraz da duraksayarak, Stormgren konuya geldi. Ziyaretçisi konuştuğu sırada, yaşlı

Fransız koltuğunda geri yaslanmıştı ve bu arada kaşları milim milim yukarı kalkmaktaydı; öyle ki, sonunda bu kaşlar neredeyse onun alnındaki saç demetiyle birleşti. Bir iki kez konuşacak olduysa da, bundan vazgeçti.

Stormgren sözlerini bitirdiğinde, bilimci sinirli bir şekilde içinde bulundukları odayı araştırdı.

«Onun dinlediğini sanıyor musun?» diye sordu sonra.

«Bunu yapabileceğini sanmıyorum. Üstümde, onun 'iz bulucu' dediği, korunmamla ilgili bir şey var. Fakat bu, yeraltında iş görmüyor; ben de bu nedenle senin 'zindan'ına indim zaten. Burası herhalde her türlü radyasyona karşı korumalıdır, değil mi? Karellen büyücü değil. Benim nerede olduğumu biliyor, ama hepsi bu kadar.»

«Umarım haklısındır. Sonra senin ne yapmaya çalıştığını keşfettiğinde başına iş açılmayacak mı? Bunu anlayacağını biliyorsun çünkü.»

«Riski göze alıyorum. Ayrıca, birbirimizi oldukça iyi anlıyoruz.»

Fizikçi elindeki kalemle oynayarak bir süre boşluğa baktı.

«Bu ilginç bir problem. Hoşuma gitti.» dedi sonra. Bir çekmeceye eğilerek kocaman bir bloknot çıkardı; Stormgren'in gördüğü en büyük bloknottu bu.

«Tamam,» dedikten sonra, özel bir tür stenoyla hızla bir şeyler çiziktirmeye başladı. «Şimdi bana, bilmem gereken her şeyi anlat. Görüştüğünüz odayla ilgili tüm bilgileri ver. Ne kadar önemsiz görünürse görünsün, en ufak bir ayrıntıyı bile atlama.»

«Tarif edilecek çok şey yok. Oda metalden yapılmış ve kare şeklinde. Kenarları sekiz, yüksekliği de dört metre. Yan tarafta yaklaşık bir metre büyüklüğünde bir ekran var ve bunun hemen altında da masa var şurada; eğer ben çizersen daha çabuk olacak.

Stormgren iyice tanıdığı küçük odayı çabucak

çizdikten sonra, bunu Duval'e uzattı. O sırada, bu çizme işini son kez yapışı aklına geldi ve hafif bir ürperti duydu. Kör Galli'ye ve onun yandaşlarına ne olmuştu acaba? Kendisinin birdenbire ortadan kayboluşunu nasıl karşılamışlardı?

Duval onun yaptığı çizimi çatık kaşlarla inceliyordu.

«Bana anlatabileceğinin hepsi bu mu?»

«Evet.»

Ötekî öfkeyle soludu.

«Işıklandırma ne durumda? Zifiri karanlıkta mı oturuyorsun? Havalandırma nasıl, ısıtma...»

Stormgren onun bu tipik parlamışına gülümsüyordu.

«Tüm tavan ışıklı ve anlayabildiğim kadarıyla hava da hoparlör ızgarasından geliyor. Ama nereden çıkıp gittiğini bilmiyorum; belki de hava akımı zaman zaman ters çevriliyor, buna dikkat etmedim. Ortalıkta bir ısıtıcı yok, fakat odanın ısısı hep normal düzeyde kalıyor.»

«Yani, su buharı donmuş, ama karbondioksit değil, diyorsun?»

«Sanırım sana her şeyi söyledim,» dedi sonra. «Beni Karellen'in gemisine götüren araca gelince, içinde yolculuk yaptığım bu oda, bir asansör kabini kadar özelliksiz görünüyor. İçinde koltukla masa olmasaydı tam bir asansör olurdu.»

Bunun ardından birkaç dakikalık bir sessizlik oldu; bu arada fizikçi çok titiz ve mikroskopik karamalarla, bloknotu süslemekle meşguldü. Onu izleyen Stormgren düşünüyordu; neden kendisine kıyasla çok daha üstün bir kafa yapısına sahip olan Duval gibi biri, bilim dünyasının devlerinden biri olmamıştı? Aklına, Birleşik Devletler Dışişlerindeki bir arkadaşının yaptığı o haksız ve belki de yanlış yorum geldi: «Fransızlar dünyanın en iyi 'ikincilerini' üretirler.» demişti adam. Duval de bu ifadeyi destekleyenlerden biriydi işte.

Fizikçi kendi kendine hoşnutlukla baş salladıktan sonra öne doğru eğilerek kalemıyla Stormgren'i işaret etti.

«Rikki,» dedi, «Karellen'in görüntü ekranının gerçek bir ekran olduğunu sana düşündüren nedir?»

«Ben onu hep öyle düşündüm; tıpkı ona benziyor. Başka ne olabilirdi ki zaten?»

«Sen onun ekrana benzediğini söylerken, «bizimkilerden birine benzediğini anlatmak istiyorsun, değil mi?»

«Tabii.»

«Ben bunu kuşkulu buluyorum. Tanrısalların kendi aletlerinde böyle kaba ve gerçek bir ekran kullanmadıklarından eminim; onlar imajları belki de doğruca uzayda gerçekleştiriyorlardır. Ayrıca, Karellen bir TV sistemi kullanma sıkıntısına neden girsin. En basit çözüm her zaman en iyisidir. Senin 'görüntü ekranı' dediğin şeyin, aslında tek yönlü bir camdan daha karmaşık bir şey olmadığı aklına gelmiyor mu?

Stormgren kendini o kadar rahatsız hissetti ki, bir süre hiç sesini çıkarmadan oturup geçmişti düşündü. Ta başlangıçtan beri, Karellen'in öyküsüne karşı çıkmayı hiç düşünmemişti; ama şimdi geriye bir baktığında fark ediyordu: Karellen ona, bir TV sistemi kullandığını hiç söylemiş miydi? Hayır; kendisi bunu öylece kabul etmişti. O şey psikolojik bir kandırma aracı olmuş, o da iyice atlamıştı. Duval'inki bir tahmindir, ama doğru bir kuramdır. Stormgren sonuca atlamak üzereydi; hiç kimse bunun doğru olduğunu henüz kanıtlamamıştı.

«Eğer haklıysan,» dedi arkadaşına, «tüm yapmam gereken, bu camı kırmaktır.»

Duval için çekti.

«Ah şu bilim dışı cahiller! O nesneyi bir patlayıcı olmadan kırabileceğini aklın kesiyor mu? Eğer başarsan bile, acaba Karellen bizimle aynı havayı

mı soluyor bakalım. Eğer o klorlu bir atmosferde yaşıyorsa, ikiniz için de ne hoş olurdu bu!»

Stormgren kendini budala gibi hissetti. Böyle bir şeyi düşünmeliydi.

«Pekala, ne yapmayı öneriyorsun?» Duval'e öfkeyle sordu.

«Bunu bir düşünmek istiyorum. Her şeyden önce kuramımın doğru olup olmadığını anlamalıyız; eğer doğruysa, o ekranın yapıldığı madde hakkında bir şeyler öğrenmemiz gerekir. Adamlarımdan birkaçını bu işe vereceğim. Bu arada, sanırım Amir'i ziyarete gittiğinde bir evrak çantası taşıyorsa değil mi? Şuradaki mi?»

«Evet.»

«Herhalde yeterince büyük olmalı. Özellikle Karelle buna alıştıysa, bir başkasıyla değiştirerek dikkat çekmeyelim.»

«Benim ne yapmamı istiyorsun?» Stormgren sordu. «Gizli bir röntgen cihazı mı taşıyayım?»

Fizikçi sırtıyordu.

«Henüz bilmiyorum, ama bir şeyler düşüneceğiz. İki hafta içinde bunu sana bildiririm.»

Sonra hafifçe güldü.

«Biliyor musun, bu bana neyi anımsatıyor?»

«Evet,» dedi Stormgren hemen, «Alman işgalı sırasında kurduğun yasa dışı radyo istasyonlarını.»

Duval hayal kırıklığına uğramış görünüyordu.

«Şey, sanırım bunu daha önceleri bir iki kez anlatmış olmalıyım. Bir şey daha var.»

«Nedir o?»

«Yakalandığında, ben bunların ne için istendiğini bilmiyordum, tamam mı?»

«Ne, bilim adamının icatları konusunda sosyal sorumluluk taşıması gerektiği konusunda bir zamanlar söz ettiğin saçmalıklardan sonra mı? Pierre, senden gerçekten utanıyorum!»

Stormgren, rahat bir soluk alarak ağır klasörü yerine bıraktı.

«Tanrıya şükür, en sonunda bu da halloldu,» dedi. «Şu birkaç yüz sayfanın insanlığın geleceğini içerdiğini düşünmek garip. Dünya Devleti! Yaşarken bunu göreceğimi hiç sanmazdım!»

Dosyayı çantaya indirdi. Çantanın arka tarafı, dikdörtgen şeklindeki siyah ekranın ancak on santimetre kadar ötesindeydi. Zaman zaman parmakları sinirli bir şekilde bunun kilitleriyle oynuyordu, fakat görüşme bitinceye kadar gizli düğmeye basmaya hiç de niyeti yoktu. Bir şeylerin aksama olasılığı vardı; gerçi Duval, Karellen'in hiçbir şey fark etmeyeceği konusunda yemin etmişti ama insan emin olamazdı.

«Bana bazı haberleriniz olduğunu söylediniz,» diye Stormgren pek de gizlemediği bir hevesle devam etti. «Yoksa bu»

«Evet,» dedi Karellen. «Birkaç saat önce bana bir karar ulaştı.»

Bununla ne demek istiyor, diye düşündü Stormgren. Amir'in, üssüyle kendisini ayıran bilinmez sa- yıdaki ışık yıllarını aşarak uzaktaki yuvasıyla görüşmesi mutlaka mümkündü. Yoksa (bu da Van Ryberg'in kuramıydı) herhangi bir politik hareketin ne sonuç vereceğini görebilen devasa bir bilgisayar- la mı görüşmüştü?

«Özgürlük Birliği'nin ve onun üyelerinin pek hoşnut olacaklarını sanmam,» Karellen devam ediyordu, «ama bu, gerilimin azaltılmasında yardımcı olacaktır. Bunu kayda geçmeyelim.»

«Rikki sık sık bana, bizler ne kadar farklı olursak olalım, insan soyunun çok geçmeden bize alışacağını söyledin. Bu, senin yönünden bir hayal gücü noksanlığını gösteriyor. Belki senin için bu doğru olabilir, ama bir de dünyadaki çoğunluğu oluşturan insanları düşün: Bunlar uygun standartlarda bir eğitim görmemiş olup, önyargıların ve batıl itikat-

ların oluşturduğu bilmecelerle kuşatılmış durumdalar; bunları silmek ise birkaç on yılı alır.

«İnsan psikolojisi konusunda bir şeyler bildiğimizi kabul edersin. Dünyanın şimdiki gelişim evresinde kendimizi açıklayacak olursak, neler olabileceğini kesinliğe yakın derecede biliyoruz. Senle bile bunun ayrıntılarına giremem, bu nedenle yaptığım analizi kabul etmelisin. Ama yine de, seni az çok hoşnut edecek kesin bir vaatte bulunabiliriz. Elli yıl içinde —yani iki nesil sonra— gemilerimizden çıkacağız ve en sonunda insanlık bizi olduğumuz gibi görecektir.»

Amirin sözlerini hazmetmeye çalışan Stormgren bir süre sessiz kaldı. Karellen'in sözlerinin oluşturması gereken hoşnutluğun pek azını duyuyordu. Aslında, bu kısmi başarıdan dolayı şaşkın durumdaydı ve bir an için kararlılığını kaybeder oldu. Gerçek, zamanın akışı sonunda ortaya çıkacaktı; kendisinin kurduğu plan gereksiz ve belki de akılsızcaydı. Eğer bunu uygulayacaksa, nedeni yalnızca bencillik olacaktı: Elli yıl sonra yaşamayacaktı ki...

Karellen onun durgun halini görmüş olmalıydı, çünkü devam etti:

«Bunun seni hayal kırıklığına uğratmasından dolayı üzgünüm, fakat hiç olmazsa yakın geleceğin politik sorunları senin sorumluluğun altında olmayacak. Belki hâlâ, korkularımızın yersiz olduğunu düşünüyorsun; ama bana inan ki, başka bir yolu tutmanın tehlikeli olacağı konusunda elimizde sağlam kanıtlar var.»

Stormgren öne eğildi; ağır ağır soluk alıyordu.

«O halde İnsan tarafından görüldünüz!»

«Ben bunu söylemedim,» diye Karellen çabucak karşılık verdi. «Denetlediğimiz tek gezegen sizin dünyanız değil.»

Stormgren o kadar kolay sarsılmayacaktı.

«Dünyanın geçmişte başka ırklar tarafından ziyaret edildiği hakkında pek çok efsane var,»

«Biliyorum: Tarihsel Araştırma Bölümü'nün raporunu okudum. Bu yeryüzünü, Evrenin kesişme noktası gibi gösteriyor.»

«Bilmediğiniz pek çok ziyaretler yapılmış olabilir,» diyen Stormgren hâlâ umutla asılıyordu. «Bizi binlerce yıldan beridir gözlemekte oluştunuz, bana pek olası gelmiyor.»

«Sanırım öyle,» diye hiç de orali olmaksızın karşılık verdi. Karellen. Stormgren de kararını o an vermişti.

«Karellen,» dedi kısaca, «Bu ifadeyi kaleme alarak onayınız için size göndereceğim, fakat sizi usandırmaya devam etme hakkımı alıkoyuyorum ve eğer elime fırsat geçecek olursa, sizin sırrınızı öğrenmek için mümkün olanı yapacağım.»

«Bunun pekala farkındayım,» diyen Amir kendi kendine hafifçe güldü.

«Buna aldırmayacak mısınız?»

«Zerre kadar aldırmam; ama dostluğumuzu incitecek olan nükleer savaş, zehirli gaz ya da benzer şeyleri bunun dışında tutuyorum.»

Stormgren, acaba Karellen bir şey mi sezdi, diye düşünüyordu. Onun kendisine takılmasının ardında sanki bir kavrayış izi görür gibi olmuştu; kim bilir, belki de bir yüreklendirmeydi bu.

«Bunu bilmek beni sevindirdi,» diye karşılık verirken, sesini mümkün olduğunca ölçülü çıkarmaya çalışıyordu. Ayağa kalktı ve bunu yaparken de çantanın kapağını aşağı indirdi, başparmağı kilit boyunca kayd.

«Anlattıklarınızı yeniden yazdırdıktan sonra teletype'la size gönderirim,» dediği sırada düğmeye bastı. Daha o sırada tüm korkularının yersiz olduğunu biliyordu. Karellen'in duyuları insanınkinden çok daha üstün değildi. Amir hiçbir şey sezmemişti, çünkü sesinde herhangi bir değişiklik olmadığı gibi, odanın kapısını açan o bildik şifreli sözleri de aynı kayıtsızlıkla söylemişti.

Yine de Stormgren kendini, bir mağaza dedektifinin önünden geçen hırsız gibi görüyordu: arkasındaki pürüzsüz duvar bir kez daha kapıyla kaynaştığında, içinden bir oh çekti.

«Kabul ediyorum,» dedi Van Ryberg, «kuramla-rımın bir kısmı başarısız oldu. Ama bunun hakkında ne düşündüğünü bana söyle.»

«Bunu ille de yapmalı mıyım?» Stormgren içini çekti.

Pieter aldırılmaz görünüyordu.

«Aslında fikir benim değil,» dedi alçakgönüllü-lükle. «Bunu Chesterton'un bir öyküsünden çıkar-dım. Yoksa Tanrısallar, gizleyecek hiçbir şeyleri ol-madığı gerçeğini mi gizliyorlar?»

«Bu bana biraz karışık geliyor,» diyen Stormgren yavaş yavaş ilgilenmeye başlıyordu.

«Demek istediğim şu,» diye Van Ryberg sabırsız-lıkla devam etti. «Fiziksel yönden onların da bizlere benzediğini düşünüyorum. Bizim yabancı ve olağan-üstü zeki varlıklar tarafından idare edilmeye razı olacağımızı biliyorlar. Eğer onlarda, tasarlanan bu özellikler yoksa, insan ırkı kendine benzer yaratıklar tarafından çekilip çevirilmeye razı olmayacaktır.»

«Senin tüm kuramların gibi, bu da çok ustalıklı düşünölmüş bir şey,» dedi Stormgren. «Keşke bun-lara sıra numarası versen de birbirleriyle karıştır-masam. Şimdikine itiraza gelince...»

Onun konuşmasına kalmadan, Alexander Wain-wright içeri girdi.

Stormgren adamın aklından neler geçtiğini dü-şünmeye çalıştı. Wainwright'ın, kendisini kaçıran-larla bir ilişkisi olup olmadığını bilmek isterdi. Ama herhalde yoktu; çünkü Wainwright'ın zorbalığa kar-şı gösterdiği hoşgörüsözlüğün tümöyle gerçek oldu-ğuna inanıyordu. Onun sürdürdüğü hareketin için-de yer alan aşırı eğilimliler tümöyle gözden düşmüş-

tü ve dünyanın yeniden onların adlarını duyması için aradan uzun zaman geçecekti.

Yazı okunurken, Özgürlük Birliği'nin başkanı bunu dikkatle dinledi. Stormgren onun, Karellen'in bu jestini onaylayacağını umuyordu. Daha on iki saat boyunca dünyada yaşayanlar, kendi torunları için verilmiş bu sözden haberdar olmayacaklardı.

«Ellî yıl,» dedi Wainwright düşünceyle. «Beklemeyecek kadar uzun bir zaman.»

«İnsanlık için belki öyle, ama Karellen yönünden değil,» diye karşılık verdi Stormgren. Tanrısalların bu çözümündeki inceliği yeni yeni fark ediyordu. Bu onlara, soluk almak için gerek duydukları zamanı verirken, öte yandan Özgürlük Birliği'nin ayağını da yerden kesmişti. Birliğin teslim olacağını pek sanmıyordu, ama böylece durumu iyice zayıflamış oluyordu. Wainwright da bunun farkındaydı herhalde.

«Ellî yıl içinde,» diye belli bir üzüntüyle konuşmayı sürdürdü, «hasar tamamlanmış olacak. Bağimsızlığımızı anımsayanlar ölüp gidecek; insanlık, kendisine kalan mirası unutacak.»

Sözler, boş sözler, diye düşünüyordu Stormgren. Bir zamanlar uğruna insanların doğuşup öldüğü, ama artık ne doğuşup ne de ölecekleri bir takım sözler. Dünya bunu iyi biliyordu.

Wainwright odadan çıkarken, Stormgren de gelecek yıllarda Özgürlük Birliği'nin daha ne gibi dertler oluşturabileceğini düşünüyordu. Ama yine de içini rahatlatan bir şey vardı: tüm bu sorunlar, kendisinden sonra gelecek kişinin başını ağrıtacaktı.

Öyle şeyler vardı ki, bunları ancak zaman iyi-leştirebilirdi. Kötü insanlar ortadan kaldırılabilirdi; fakat aldatılmış olan iyi kişiler için yapılacak bir şey yoktu.

«İşte çantan,» dedi Duval. «Yenisi kadar iyi.»

«Teşekkürler,» diyen Stormgren, yine de bunu

şöyle bir inceledi. «Tüm bunlardan ne çıktığını ve ileride neler yapacağımızı sanırım artık bana söylersin.»

Fizikçi birtakım düşüncelere dalmış gibiydi. «Anlayamadığım şey,» dedi, «bunu şüphe uyandırmadan başarabilmiş olmamız. Eğer ben Karellen olsaydım...»

«Ama değilsin. Konuya gel ahabap. Ne bulduk biz?»

«Ah, şu kolayca fişeklenen İskandinav ırkları!» Duval için çaktı. «Yaptığımız şey, alçak takatli bir radar sistemi oluşturmaktı. Ayrıca, çok yüksek frekanslı radyo dalgaları; kızılötesi olan bu ışınları, gözleri ne kadar garip olursa olsun, hiçbir yaratık göremezdi.»

«Bundan nasıl emin olabilirsiniz?» Stormgren elinde olmaksızın bu teknik şeylere merak duyuyordu.

«Şey, aslında **tümüyle** emin olamazdık,» Duval istemese de bunu kabul ediyordu. «Ama Karellen seni normal ışık altında görüyor, öyle değil mi? O halde ışık tayfı yönünden onun gözlerinin de yaklaşık bizimkiler gibi olması gerekir. Her neyse, çalıştı ya! Karşıdaki ekranın ardında büyük bir oda bulunduğunu ortaya çıkardık. Ekranın kalınlığı yaklaşık üç santimetre ve bunun arkasındaki alan ise en azından on metre. Uzaktaki o duvardan bir ses yankısı alamadık; ama kullanmaya cesaret edebildiğimiz öylesine alçak bir güçle bunu elde etmeyi zaten beklemiyorduk. Yine de **şunu** yapabildik.»

Üstünde tek bir dalgalı çizginin bulunduğu fotoğraf kâğıdını uzattı. Bunun bir yerinde, hafif ölçüdeki bir yer sarsıntısının işaretine benzeyen, halat örgüsünü andırır şekil vardı.

«Bu dolaşık şekli görüyor musun?»

«Evet. Nedir o?»

«Karellen işte.»

«Tanrım! Bundan emin misin?»

«Oldukça sağlam bir tahmin bu. Oturuyor, ayakta duruyor ya da her ne yapıyorsa, yapsın ekranın

iki metre kadar ötekî tarafında olduğu kesin. Eğer bu şekil biraz daha belirgin olsaydı, belki büyüklüğünü bile hesaplayabilirdik.»

O zorlukla görünen kıvrık ize bakmakta olan Stormgren'in duyguları karmakarışık. O ana kadar, Karellen'in maddesel bir gövdeye sahip olduğu konusunda bir kanıta sahip değildi. Şu elinde duran şeyiyse, dolaylı olmasına karşın, yine de sorgusuz sualsiz kabul ediyordu.

«Yapmamız gereken bir başka şey de,» diye devam etti Duval «o ekranın normal ışığı geçirme derecesini hesaplamaktı. Bu konuda onda birlik bir yanılma payı bıraksak bile, yine de işe yarar bir fikre sahibiz. Aslında, gerçek anlamda tek yönlü bir ayna olmadığını sen bilirsın kuşkusuz. Bu yalnızca ışığın belli bir şekilde düzenlenişidir. Karellen karanlık bir odada oturuyor, sen ise aydınlıkta; hepsi du.» Duval kıkırdayarak güldü. «Pekala, biz de bunu değiştireceğiz işte!»

Sonra, şapkasından sürüyle tavşan çıkaran bir hokkabaz edasıyla masasına uzandı ve oradan kocaman bir el feneri çıkardı. Bunun çok geniş bir baş tarafı vardı ve alet fenerden çok, eskinin alaybozan tüfeklerine benliyordu.

Duval sırttı.

«Göründüğü kadar tehlikeli değildir. Senin tüm yapacağın, bunun ağzını ekrana doğrultup düğmesine basmak. Bu, on saniye süreyle çok kuvvetli bir ışık verir; sen de bu süre içinde ışığı o odada dolaştırarak iyi bir görüş elde etmiş olacaksın. Işığın tümü ekrandan geçeceğinden, dostun da iyice aydınlanmış olacak.

«Bunun Karellen'e bir zararı olmaz mı?

«Önce alt tarafa yöneltip, daha sonra yukarı kaldırırsan, hayır. Gözlerinin uyumu için bu ona zaman sağlayacak. Umarım, onun da refleksleri bizimkiler gibidir. Kendisini kör etmek istemem.»

Stormgren bu silahı kuşkuyla süzdü ve şöyle bir kaldırarak ağırlığına baktı. Son birkaç haftadır vicdanı pek rahat değildi. Karellen, arasıra insanı rahatsız eden açık sözlülüğüne rağmen, şimdiye kadar kendisine belli bir yakınlık göstermişti. Stormgren de, birlikte olacakları zamanın artık neredeyse sona ereceği bir sırada, bu ilişkiyi bozacak bir şey yapmak istemiyordu. Fakat, Karellen'e bir uyarıda bulunmuştu ve Stormgren'in düşüncesine göre, eğer seçme işi ona bırakılsaydı, Karellen çok daha önceleri kendini gösterecekti. Şimdi bu iş ona kalıyordu: son buluşmaları biterken, ışığı Karellen'in yüzüne tutacaktı.

Tabii, Karellen'in bir yüzü varsa.

Stormgren'in duyduğu sinirlilik çoktan geçmişti. Konuşmayı Karellen götürüyor ve genellikle eğilimi olduğu üzere, çapraşık cümleler kuruyordu. Bu, bir zamanlar Stormgren'in gözünde onun en şaşılacak ve o ölçüde de umulmayan yeteneklerinden biriydi. Şimdiyse böyle olmaktan çıkmıştı; çünkü bunun, özel bir yeteneğin değil, Amir'in öteki pek çok özelliği gibi, sırf zekâ gücünün sonucu olduğunu biliyordu.

Karellen, düşüncelerini insanın ayak uydurabileceği bir yavaşlığa indirinceye kadar, edebi kompozisyonlar oluşturacak zamanı bulmuştu.

«Eğer Özgürlük Birliği, şimdi içinde bulunduğu umutsuz durumdan kurtulacak olsa bile, ne senin ne de senden sonra gelecek kişinin bu konuda tasalanmanıza gerek yok. Geçen ay çok sakın geçti; eğer Birlik yeniden canlansa da, birkaç yıl için tehlikeli olmayacak. Hasmının ne yaptığını bilmek her zaman yararlıdır ve aslında bu Birlik yararlı bir kuruluş. Eğer parasal sorunlarla karşılaşacak olsaydı, ona yardımcı olabilirdim.»

Karellen'in ne zaman şaka yaptığını bilmek

Stormgren için hep zor olmuştu. Yüzündeki o kayıtsız anlamı değiştirmeksizin dinlemeye devam etti.

«Çok geçmeden Birlik, elindeki tartışma nedenlerinden birini daha kaybedecek. Gerçi çocukça ama, senin son birkaç yıldaki özel durumun pek çok eleştiriye neden oldu. Yönetime başladığım ilk günlerde bunu çok yararlı buldum, fakat artık dünya benim planladığım yola girdiğine göre, bu durum sona erebilir. Gelecekte, dünyayla olan tüm ilişkilerim dolaylı olacaktır; bu nedenle Genel Sekreterin görevi de, özgün şekline benzer bir hal alacaktır.

«Gelecek elli yıl boyunca pek çok kriz oluşacak, ama bunların hepsi geçecek. Geleceğin örnekleri yeterince belirli ve bir gün tüm bu güçlükler unutulacak. Sizin gibi eski anılara sahip bir ırk için bile bu böyle olacak.»

Bu son sözler öylesine garip bir şekilde vurgulanarak söylendi ki, Stormgren oturduğu yerde donup kaldı. Karellen'de dil sürçmesi diye bir şey olmazdı; boşboğazlık yapıyor görünse bile, bunların ondalık sistemler halinde hesaplanmış olduğundan hiç kuşku duymazdı. Ama artık soru sormaya zaman yoktu; hoş sorsa bile belki de yanıt alamayacaktı. Amir konuyu yine değiştirmişti.

«Uzun vadeli planlarım hakkında bana sık sık sorular yönelttin,» diye devam ediyordu. «Dünya Devleti'nin kuruluşu yalnızca ilk adımdır kuşkusuz. Bunun tamamlandığını görecektir kadar yaşayacaksınız; fakat değişme o kadar belirsiz olacak ki, ancak birkaç kişi bunu fark edebilecek. Bunun ardından, ırkınızın bizleri görmeye hazırlanması sırasındaki o yavaş süren birleşme dönemi gelecek. Daha sonra ise bizim verdiğimiz söz. Sen orada olamayacağın için üzgünüm.»

Stormgren'in gözleri açıldı, ama bakışları karanlık ekranın gerilerindeki bir yerlere çakılmıştı. Geleceğe bakıyordu: Tanrısalların gemilerinin sonunda

Dünyaya inişini ve bekleyen dünyaya açılışını asla göremeyecekti.

«O gün,» diye anlatıyordu, Karellen, «insan ırkı, 'psikolojik kesinti' diye adlandırılabilir bir şeyle tanışacak. Ama bunun sürekli bir zararı olmayacak: o çağın erkekleri büyükbabalarına kıyasla çok daha sağlam ve kararlı olacaklar. Bizler onların yaşamlarının bir parçası olacağız ve onların gözüne, sizinkiler kadar 'garip' görünmeyeceğiz.»

Stormgren Karellen'i hiç bu kadar düşünceli görmemişti, ama bu onu şaşırtmadı. O zamana kadar onun kişiliğinin ancak birkaç ufak parçasını görebildiğinin bilincindeydi: gerçek Karellen, insanlık için bilinmez belki de algılanamaz bir şeydi. Bir kez daha, onun gerçek düşüncelerinin çok başka yerlerde olduğunu hissetti: O, dünyayı tıpkı üç boyutlu bir satranç ustasının dama oynaması gibi, hiç zorlanmaksızın ve aklının yalnızca ufak bir parçasıyla yönetiyordu.

Stormgren yavaşça sordu: «Bundan sonra?»

«Sonra, gerçek işimize başlayabiliriz.»

«Bunun ne olabileceğini sık sık düşünmüşümdür. Dünyamızı düzene koymak ve insan soyunu uygarlaştırmak yalnızca bir niyet; sizin son bir amacınız olmalı. Bir gün uzaya çıkıp sizin evreninizi görebilecek ve görevlerinizde size yardımcı olabilecek miyiz?»

«Durumu böyle görebilirsin,» dedi Karellen; şimdi sesinde belirgin ama açıklanamaz bir hüznün vardı ve bu Stormgren'i garip bir şekilde rahatsız etti.

«Ama, her şeye karşın, İnsan üzerinde sürdürdüğünüz bu deney başarısız çıkarsa? İlk insan ırklarıyla olan ilişkilerimizde bizler bunu gördük. Kuşkusuz sizinde başarısızlıklarınız olmuştur?»

«Evet,» dedi Karellen; sesi öylesine yumuşaktı ki, Stormgren onu zorlukla duyuyordu. «Bizim de başarısızlıklarımız oldu.»

«Böyle durumlarda ne yapıyorsunuz?»

«Bekliyor ve yeniden deniyoruz.»

Bunun ardından, en azından beş saniye süren bir sessizlik oldu. Karellen yeniden konuştuğunda, söyledikleri öylesine anıydı ki, Stormgren bir an için buna tepki gösteremedi bile.

«Elveda Rikki!»

Karellen kendisini atlatmıştı belki de artık çok geçti. Stormgren'in tutuk halı yalnızca bir an sürdü. Sonra, iyi çalışılmış bir hareketle hızla döndü ve ışık topunu cama dayadı.

Çam ağaçları neredeyse gölün kıyısına kadar geliyor, burada birkaç metre genişliğinde dar ve çayır-
lıklı bir şerit bırakıyordu. Stormgren doksan yaşına geldiği halde, havanın yeterince ılık olduğu hemen her akşam bu arazi parçasında canlı bir şekilde yürür, güneşin göl ufkundaki batışını izler, daha sonra, ormandan serin gece rüzgârı esmeden eve dönerdi. Bu basit, törensel gezi ona büyük zevk veriyordu ve gücü olduğu sürece bu gezintiyi yapacaktı.

Gölün ta uzaklarında, batıdan gelen bir şey al-
çaktan uçarak ve hızla yaklaşıyordu. Günün ve ge-
cenin her saatinde ta yükseklerden geçip giden kutup
üstü uçak seferleri sayılmazsa, uçaklar burada pek
rastlanılan şeylerden değildi. Zaten o uzun yol uçak-
larının da kendisi görünmez, arasına stratosferin ma-
viliklerinde beliren bir buhar kuyruğu göze çar-
pardı. Bu gelen ise ufak bir helikopterdi ve kendisine
doğru belirgin bir kararlılıkla ilerliyordu. Stormgren
kıyıya bir göz gezdirdi ve kaçma şansının olmadığını
gördü. Sonra omuzlarının silkeli ve setin ucundaki
tahta bir sıraya oturdu.

Gelen gazeteci öylesine saygılıydı ki, Stormgren
buna şaşırdı. Kendisinin yalnızca yaşlı bir devlet
adamı olmakla kalmayıp, ülkesinin dışında da nere-
deyse efsanevi bir kişi haline geldiğini adeta unut-
muştu.

«Bay Stormgren,» diye başladı davetsiz konuk, «Sizi rahatsız ettiğim için çok üzgünüm, fakat Tanrısallar hakkında yeni duyduğumuz bir şey konusunda yorum yapıp yapmayacağınızı bilmek istiyorum.»

Stormgren hafifçe kaşlarını çattı. Aradan geçen bunca yıldan sonra, Karellen'in o kelimeye karşı duyduğu hoşnutsuzluğu hâlâ onunla paylaşıyordu.

«Her tarafta yazılıp duran pek çok şey'e bazı eklemelerde bulunabileceğimi sanmıyorum,» dedi.

Gazeteci onu meraklı bir dikkatle izliyordu.

«Sınırım bunu yapabilirsiniz. Oldukça garip bir öykü geçenlerde dikkatimizi çekti. Buna göre, yaklaşık otuz yıl kadar önce Bilim Bürosu teknisyenlerinden biri sizin için ilginç bir donanım yapmış. Acaba bu konuda bize bir şeyler söyleyebilir miydiniz?»

Stormgren bir süre sesini çıkarmadı; aklı ta gerilere gitmişti. Bu sırrın ortaya çıkması onu şaşırtmamıştı. Şaşırtıcı olan, bunun bu kadar süre gizli kalabilmesiydi.

Ayağa kalkarak set boyunca yürümeye başladı; gazeteci birkaç adım gerisinden kendisini izliyordu.

«Bu öyküde belli bir gerçek payı vardır,» diye söze başladı. «Karellen'in gemisine yaptığım son ziyarete, belki Amir'i görebilirim umuduyla yanıma birtakım öteberi aldım. Bunu yapmak budalaca bir şeydi, ama ben de o zamanlar ancak altmışındaydım.»

Bir süre kendi kendine güldükten sonra, anlatmayı sürdürdü.

«Bu öykü, sizi buralara getirecek kadar önemli değildi. Sonuç olarak, bir işe yaramadı anlayacağınız.»

«Hiçbir şey görmediniz mi?»

«Hayır, görmedim. Korkarım, beklemeniz gerekecek. Şunun şurasında yalnızca yirmi yıl kaldı!»

Daha yirmi yıl var. Evet, Karellen haklıydı. Dünya, kendisinin otuz yıl önce Duval'e aynı yalanı söy-

lediği sıradakinden farklı olarak, artık bunun için hazır olacaktı.

Karellen ona güvenmiş ve o da bu inanca ihanet etmemişti. Kurduğu planı, Amir'in ta işin başından beri fark ettiğinden emindi; Karellen onun sonunda yapacağı şeyi daha önceden görmüştü.

Aksi halde, ışığın olanca gücüyle patladığı o anda, karşı taraftaki dev boyutlardaki sandalye neden boş olsundu? Stormgren, geç kalmış olmak korkusuyla ışığı yaktığı anda, iki insan boyundaki metal bir kapının hızla kapandığını görmüştü; ama yine de yeterince hızlı değildi bu kapanış.

Evet, Karellen ona güvenmiş, yaşamının daha sonraki bölümünü, çözemediği bir gizemin pençesinde geçirmesini istememişti. Amir, kendisinin de üstündeki bilinmeyen güçlere (yoksa onlar da mı aynı ırktandı?) meydan okumaya cesaret edememiş, ama yine de elinden geleni yapmıştı. Eğer onlara itaatsizlik etmiş olsaydı, bunu asla kanıtlayamazlardı. Tek ve kesin bir kanıt varsa, o da Karellen'in kendisine karşı sevgi duyduğuydu. Bu, bir insanın sadık ve zeki bir köpeğe karşı duyduğu sevginin benzeri olabilirdi, ama yine de içtendi ve Stormgren yaşamı boyunca bunun hoşnutluğunu duymuştu.

«Bizim de başarısızlıklarımız oldu.»

Evet, Karellen haklıydın sen : Başarısızlığa uğrayan da, insanlık tarihinin şafağından önce sen miydin? Bu gerçekten bir başarısızlık olmalı, diye düşünüyordu Stormgren; çünkü tüm çağlardan beri bunun yankısı devam ediyor ve tüm insan ırklarının yaşadığı çocukluk dönemi boyunca bunun rahatsızlığı görülüyordu. Dünyadaki bütün efsanelerin ve mitlerin oluşturduğu gücü insan elli yılda aşabilir miydi?

Yine de Stormgren, ikinci bir başarısızlığın olmayacağını biliyordu. İki ırk birbirleriyle karşılaşınca, Tanrısallar insan soyunun güven ve dostluğunu kazanacaklardı; onları tanımanın oluşturduğu şok etkisi bile bunu engelleyemeyecekti. Geleceğe doğru

birlikte ilerleyecekler ve gemişı karartmış olan o bilinmeyen trajedi, tarih öncesı çağların loş koridorlarında sonsuza dek kaybolup gidecekti.

Stormgren bir şeyi umut ediyordu : Karellen'e yeryüzüne ayak basma izni verildiğinde, bir gün bu kuzey ormanlarına gelecek ve kendisinin ilk dostu olan kişinin mezarı başında duracaktı.

«Gün geldi!» diye fısıldıyordu radyolar yüzlerce değişik dilde. Binlerce gazetenin başlığı «Gün geldi!» diyordu. Karellen'in gemisinin alçalacağı gözlemlendiğince geniş ve boş alanın çevresinde cihazlarını tekrar tekrar kontrol eden kameramanlar da «Gün geldi!» diye düşünüyordu.

New York'un üstünde, havada asılı duran tek bir gemi vardı şimdi. Evet; dünyanın daha yeni fark ettiği gibi, insanların öteki kentlerinin üstündeki gemiler hiçbir zaman var olmamışlardı. Bir gün önce, Tanrısalların büyük donanması, sabah güneşinin altındaki bir sis gibi soluklaşarak hiçliğe karışmıştı.

Göğün ta derinliklerinde gidip gelen ikmal gemileri yeterince gerçektir, ama Yeryüzünün bellibaşlı büyük kentleri üzerinde çakılı duran o gümüş renkli bulutlar bir göz yanıltmasıydı. Hiç kimse bunun nasıl yapıldığını söyleyemiyordu; fakat belli ki o gemilerin her biri, Karellen'in gemisinin yapay görüntülerinden başka bir şey değildi. Yine de bunların, basit ışık oyunlarının ötesinde bir şeyler olması gerekiyordu; çünkü radarların aldatılmış olması bir yana, bu donanmanın Yeryüzü göklerinden geçerken çıkardığı atmosfer çığlıklarını duyduklarına yemin eden bazı kişiler hâlâ yaşıyordu.

Ama bu önemli değildi: önemli olan, Karellen'in artık bu güç gösterisine gerek duymadığıydı.

Psikolojik silahları bir tarafa atıvermişti.

«Gemi hareket ediyor!» sözü şimşek hızıyla gezegenin her köşesine ulaştı. «Batıya doğru gidiyor!»

Gemi, saatte bin kilometreden daha az bir hızla stratosferin bomboş yüksekliklerinden inmeye başlıyor, büyük ovalara, tarihle olan birinci randevusuna gidiyordu. Sonra, bekleyen kameraların ve binlerce kişinin karşısında yumuşakça yere inerken, televizyonlarının başındaki milyonlarca insan da bu olayı izliyordu.

Toprağın, bu inanılmaz ağırlığın etkisiyle titreyip parçalanması gerekirdi, fakat gemi onu yıldızların arasında koşturan gücün hâlâ etkisinde olduğundan, yeryüzünü düşen bir kar tanesi gibi yavaşça öptü.

Yerin yirmi metre kadar yukarısındaki eğimli duvar kaygan görünümlü ve pırıl pırıldı: Tek parça olarak görünen bu yüzeyde daha sonra büyük bir açıklık belirdi. Kameraların araştırmacı gözleri bile içerişini göremiyordu. Bir mağaranın girişi gibi karanlık ve gölgeliydi burası.

Sonra bu ağızdan geniş ve ışıldayan, köprüye benzer bir şey uzanarak, yere doğru ilerlemeye başladı. Tek parça madeni plakadan yapılmışa benzeyen bu uzantının iki tarafında parmaklıklar bulunuyordu. Basamakları yoktu bunun: Tıpkı bir kızak yolu gibi dik ve kaygan görünümlüydü; normal şekilde buna çıkıp inmek olanaksız görünüyordu.

Tüm dünya, henüz hiçbir şeyin kıpırdamadığı karanlık girişi gözlemekteydi. Derken gizli bir kaynaktan, Karellen'in ender duyulan ama unutulamayan o yumuşak sesi duyuldu. Söylediği öyle beklenmedik bir şeydi ki.

«Giriş köprüsünün dibinde bazı çocuklar var. Bunların yukarıya gelip beni karşılamalarını isterdim.»

Bir süre sessizlik oldu. Sonra bir oğlan ve bir de kız çocuğu kalabalığın arasından sıyrılarak yürüdü. İki de utangaçlıktan tümüyle uzak olarak köprüye, tarihin içine doğru ilerliyorlardı. Bunları öte-

kiler izledi; fakat Karellen'in gülmesini işittiklerinde durdular.

«İki tane yeter.»

Serüven heveslisi bu iki çocuk (altı yaşlarından fazla değildi) madeni geçide sıçradılar. Sonra, ilk mucize gerçekleşti.

Aşağıdaki kalabalığa ve Farelî Köyün Kavalcısını geç de olsa anımsamış olan endişeli ebeveynlerine el sallayan çocuklar dik köprüde hızla yükselmeye başladı. Bacakları hareketsizdi ve hemen fark edildiği gibi, gövdeleri o garip köprüyle doksan derecelik bir açı yapmaktaydı. Bu köprüde öyle özel bir çekim vardı ki, Dünya'nınki burada etkili olamıyordu. Çocuklar geminin içinde kaybolurken, bu yeni deneyin tadını çıkarıyorlar ve kendilerini yukarı çeken şeyin ne olduğunu merak ediyorlardı.

Bunun ardından, yirmi saniye süreyle tüm dünyayı bir sessizlik kapladı. Daha sonraları sürenin bu kadar kısa oluşuna kimse inanmamıştı. Sonra, geniş açıklıktan görünen karanlık ileriye doğru hareket ediyor gibi oldu ve Karellen gün ışığında göründü. Oğlanı sol, kızını da sağ koluyla kucaklamıştı. Bu ikisi, Karellen'in kanatlarıyla oynamaya kendilerini öylesine kaptırmışlardı ki, bekleyen kalabalığa aldırış bile etmediler.

Tanrısalların uygulamış oldukları psikoloji ve dikkatli hazırlık yılları nedeniyle, yalnızca birkaç kişi bayıldı. Dünyanın başka yerlerinde de bayılan bir takım kişiler olmalıydı; bunlar, bir an için zihinlerini egemenliğine alan o eski korkuların, akıl karşısında ebediyen silinip gittiğini fark edemeyenlerdi.

Ortada bir yanlışlık yoktu. Deriye benzer kanatlar, küçük boynuzlar, çatalı kuyruk; hepsi oradaydı işte. Tüm efsanelerin en müthişi, bilinmeyen bir geçmiştense canlanıp gelmişti. O şimdi muazzam gövdesini aydınlatan güneş ışıklarının altında siyah ve heybetli bir görüntü sunarak, her iki kolunda bulunan insan yavrularıyla durmuş, gülümsüyordu.

Elli yıl, bir dünyayı ve onun insanlarını neredeyse tanınmayacak derecede değiştirmek için yeterli bir zamandır. Bu görev için gerekli olan şey ise, toplumsal mühendislik konusunda sağlam bir bilgi, hedef konusunda açık bir görüş ve bir de güçtür.

Tanrısallara bunlara sahiptiler. Her ne kadar amaçları gizli idiyse de, hem bilgileri hem de güçleri olduğu su götürmezdi.

Çok değişik şekiller almakta olan bu gücün ancak pek azı, kaderleriyle ilgili yönetimi Tanrısallara bırakmış olan insanlarca fark edilebiliyordu. Görebilen her göz için, bu gücün o büyük gemilerin içinde saklı olduğu apaçıktı. Ama bu uyuyan güç gösterisinin arkasında, başka ve çok daha ince nitelikli silahlar vardı.

«Tüm politik sorunlar, gücün doğru bir uygulanışıyla çözülebilir,» demişti Karellen bir seferinde Stormgren'e.

«Bunda biraz alay kokusu var gibi,» diye karşılık vermişti Stormgren de, «Bu, bir anlamda, 'Güç haklıdır,' demeye geliyor. Geçmişimiz boyunca, çözüm aracı olarak güç, alabildiğine başarısız olmuştur.»

«Burada asıl etkenlik, doğru kelimesindedir. Siz hiçbir zaman ne gerçek güce ne de bunu uygulamak için gerekli bilgiye sahip olmadınız. Tüm sorunlarda olduğu gibi, etkili ve etkisiz yaklaşımlar vardır. Örneğin, fanatik bir kişi tarafından yönetilen uluslarınızdan biri, bana karşı gelmeye çalıştı. Böyle bir tehdite karşı korkunç derecede güçlü bir atom bombasıyla karşılık vermek aşırı etkisiz bir yanıt olurdu. Eğer ben yeterince bomba kullansaydım, çözüm tam

ve kesin olurdu. Ama dediğim gibi, başka kusurları olmamasına karşın, yetersiz bir şey olurdu bu.»

«Etkili çözüm nedir?»

«Bu, küçük bir radyo verici kadar bir gücü ve yine bu ölçüde bir çalıştırma gücünü gerektirir. Çünkü asıl önemli olan gücün miktarı değil, bunun **uygulanışıdır**. Eğer her gittiği yerde bir ses onun kulağına bir şeyler fısıldayacak olsaydı, ya da gece gündüz beynini dolduran ve başka sesleri boğacak derecede güçlü sabit bir müzik notası onu **uykusuz bırak**saydı. Almanya'nın diktatörü olan Hitler'in bu mesleği ne kadar sürerdi dersin? Bunun vahşice bir şey olmadığını kabul edersin. Ama bir sonuç analizi yapıldığında, böyle bir durumun, trityum bombası kadar karşı konulmaz olduğu ortaya çıkar.»

«Anlıyorum,» dedi Stormgren. «Gizlenecek bir yer bulunamaz mıydı?»

«Eğer yeterince kararlı olursam, benim o—şey—icatlarımı gönderemeyeceğim hiçbir yer bulunamazdı. İşte bu nedendir ki, durumumu sürdürmek için gerçekten şiddetli yöntemler kullanmama hiç gerek yok.»

Bir zamanlar o koca uzay gemileri, birer simge olmanın ötesinde değildi ve şimdi dünya, bir tanesinin dışında tüm ötekilerin birer hayalet olduğunu biliyordu. Bununla birlikte, onların yalnızca varoluşları bile dünya tarihini değiştirmişti. Şimdi bu gemilerin görevi bitmişti; kazandıkları başarı ise yankılar halinde yüzyıllara uzanacaktı.

Karellen'in hesapları doğruduydu. İnsanlığı son derece etkileyen o şok dalgası çok çabuk geçmişti; her ne kadar hurafelerin etkisinden kurtulduğunu gururla söyleyen pek çok kişi varsa da, bunlar Tanrısallarla yüz yüze gelecek kadar da yürekli değildi. Burada, akıl ve mantığı aşan bir gariplik vardı. İnsanlar Orta Çağ'da Şeytan'a inanır ve ondan korkardı. Ama şimdi yirmi birinci yüzyıldı; böyle bir şey soy hafızasıyla ilgili olabilir miydi?

Kuşkusuz, her zaman düşünölen bir şey vardı : Tanrısallar veya benzer türler, eskinin insanıyla sert çatışmalara girmişti. Bu karşılaşmanın çok uzak geçmişte olması gerekirdi, çünkü yazılı tarihte bunun bir izi yoktu. Bu da bir başka bilmeceydi ve Karellen bunun çözümüne herhangi bir yardımda bulunmayacaktı.

Gerçi Tanrısallar kendilerini insana göstermişlerdi, ama geride kalan tek gemilerinden ender olarak çıkıyorlardı. Belki de Yeryüzünü fiziksel yönden rahatsız buluyorlardı; çünkü kanatlarının varlığı, onların çok daha düşük çekim gücü olan bir dünyadan geldiğini gösteriyordu. Dışarı çıktıklarında da, belleğinde karmaşık mekanizmalarla süslü birer kemer olduğu görülüyordu ve genel inanca göre bu kemerleri, ağırlıklarını kontrol etmek ve birbirleriyle iletişim kurmak için kullanıyorlardı. Doğrudan güneş ışığı onlara acı veriyordu, bu nedenle birkaç saniyeden fazla ortada kalmıyorlardı. Eğer uzun bir süre için açıkta kalmaları gerekiyorsa, kendilerine garip bir görünüş veren koyu gözlükler takıyorlardı. Her ne kadar dünya havasını soluyabiliyorlarsa da, bazen yanlarında küçük gaz silindirleri taşıyor ve zaman zaman bunları kullanıyorlardı.

Kendilerini uzakta tutmalarının nedeni belki de yalnızca bu fiziksel sorunlardı. İnsan ırkının ancak pek küçük bir bölümü bir Tanrısalla gerçek anlamda yüz yüze gelmişti ve Karellen'in gemisinde bunlardan kaç tane olduğunu kimse bilemiyordu. Hiçbir zaman beş taneden fazlası bir arada görülmemişti, ama o muazzam gemide yüzlerce hatta binlercesi olabilirdi.

Pek çok açıdan, Tanrısalların görünümü, çözülen- den daha çok sorun yaratmıştı. Asılları bilinmiyordu; biyolojik yapılarıysa sonu gelmeyen bir kurgu kaynağıydı. Pek çok konuda rahatlıkla bilgi verdikleri halde, öte yandan davranışları ancak sıkı ağızlılık olarak tarif edilebilirdi. Bununla birlikte, genelde bu

durum, bilim adamlarının dışındakileri rahatsız etmiyordu. Sıradan biri, her ne kadar Tanrısallarla karşılaşmamayı yeğliorsa da, onların bu dünya için yaptıklarından dolayı da minnettarlık duyordu.

Eski çağların ölçüleri göz önüne alınırsa, Ütopik bir çağdı şimdiki. Bilgisizlik, hastalık, yoksulluk ve korku tam anlamıyla ortadan kaybolmuştu. Savaşla ilgili anılarsa, tıpkı şafakla kaybolan kâbuslar gibi silinip gitmekteydiler; çok geçmeden bunlar, tüm yaşıyanların bilgisi dışında kalacaktı.

İnsanlığın enerjisinin yapıcı kanallara çevrilmesi sonucu, dünyanın çehresi değişmişti. Kelimenin gerçek anlamıyla, yeni bir dünyaydı bu. Eski nesiller için yeterli olan, terk edilmiş durumdaki veya müze örnekleri olarak korunan ve yararlı olmadıkları düşünülen bir zamanın kentleri yeniden kurulmuştu. Pek çok kent endüstri ve ticaret sistemlerinin tümüyle değişmesi sonucu terk edilmişti. Üretim işi büyük ölçüde otomatikleşmişti: Robot fabrikalar tüketici için öyle sonu gelmez şeyler üretiyordu ki, yaşamın sıradan gerekleri artık neredeyse bedavaydı. İnsanlar, ancak arzuladıkları lüks için çalışıyor ya da hiç çalışmıyorlardı.

Tek bir dünyaydı bu. Eski ülkelere ait adlar hâlâ kullanılıyorsa da, bu yalnızca postayla ilgili bir kolaylık olmaktan öteye geçmiyordu. Yeryüzünde tek bir kişi yoktu ki, İngilizce konuşmasın, okuyamasın, bir televizyon sisteminin içinde bulunmasın ve gezegenin öteki tarafına yirmi dört saat içinde gidemesin...

Suç, kesinlikle ortadan kalkmıştı. Hem gereksiz hem de olanaksız oluşundandı bu. Hiç kimsenin ekşiğinin bulunmadığı bir ortamda, çalmanın gereği yoktu. Ayrıca buna niyet edenler, Tanrısalların gözünden kaçma olanağının bulunmadığını biliyorlardı. Onlar yönetimlerinin ilk günlerinde yasalara yardım amacıyla öyle etkili girişimlerde bulunmuşlardı ki, verdikleri bu ders bir türlü unutulmamıştı.

Hırs ve tutkuyla ilgili suçlar gerçı tümüyle ortadan kalkmasa bile neredeyse adları duyulmaz olmuştı. İnsanlığın pek çok psikolojik sorunu artık çözülmüş olduğu için, kişiler şimdi daha sağlıklı ve daha akılcıydı. Eski çağlarda suç diye adlandırılan şeylere şimdi yalnızca tuhaflık gözüyle bakılıyor, ya da olsa olsa kötü davranışlar deniyordu.

En dikkat çekici değişimlerden biri ise, yirminci yüzyılın belirgin özelliği haline gelmiş olan çılgınlık temposunun yavaşlamış olmasıydı. Nesiller boyunca sürüp gelen o yaşam aceleciliğinden eser kalmamıştı. Bu nedenle, dünyadaki yaşam bazı kimselere tatsız tuzsuz geliyorsa da, çok kişi için bunun anlamı sükunet demekti. Dünyanın öteki tarafındakilerin hiç unutmadıkları bir şeyi Batı insanı da öğrenmişti artık: Acelesiz bir yaşam, sonu tembelliğe dayanmadıkça günah değildi.

Gelecek, ne gibi sorunlarla yüklü olursa olsun, yine de zaman insanın elini kolunu bağlamıyordu. Eğitim çok yaygınlaştırılmış ve uzatılmış bulunuyordu. Yirmi yaşından önce koleji bitiren çok azdı ve bu da yalnızca birinci dönem anlamına geliyordu; çünkü bu kişiler denetim kazanmak ve bakış açılarını genişletmek amacıyla yaptıkları yolculuklardan sonra, yirmi beş yaşlarındayken, en az üç yıllık bir eğitim için genellikle yine oraya dönüyorlardı. Hatta daha sonraları bile, yaşamlarının geri kalan bölümünde özellikle ilgi duydukları şeyler konusunda aralıklı olarak yenileyici kurslara katılmaktaydılar.

Fiziksel yetişkinlik çağının başlangıç döneminde aşan bu uzun «çiraklık» devreleri, pek çok sosyal değişime neden olmuştu. Bu değişimlerden bazıları nesiller boyu gerekli olmuşsa da, daha önceki devirlerde bunlarla yüz yüze gelmeye cesaret edilememiş ya da bunlar yokmuş gibi davranılmıştı. Özellikle cinsel âdetler, eğer bu konuda belli bir düzen varidiyse, çok kesin biçimde değişmişti. İki buluş, bu düzeni temelden sarsmıştı ve işin çelişkili yanı, bu buluşların

Tanrısallarla bir ilgisi bulunmayıp, tümüyle insanların eseri olduğuydu.

Bunlardan birincisi, ağız yoluyla gebelikten kesin olarak korunmaktı; ikinci ve bir parmak izi kadar yanılmaz sonuçlara ulaştıran buluş ise, herhangi bir çocuğun babasını saptamak için yapılan çok ayrıntılı kan analizleriydi. Bu buluşların insan toplumu üzerindeki etkisi çok sarsıcı olurken, bu arada konuyla ilgili en son sofuca sapıklık izleri de süpürölüp gitmişti.

Bir başka büyük değişiklik de, bu yeni toplumun aşırı hareketliliğiydi. Hava ulaşımının kusursuz olmasından ötürü, çok kısa bir süre önceden haber veren herkes istediğı yere gidebiliyordu. Gökyüzünün alanı karayollarına göre çok genişti ve yirmi birinci yüzyıl, bir ulus tekerleklerin üstünde harekete geçiren Amerikalıların başarısını çok geniş ölçüde yenden tekrarlıyordu. Dünyaya kanat takmak demekti bu.

Ama bunu kelime anlamıyla almamalıydı: Uçmakta olan özel araçların veya hava arabalarının ne kanatları ne de gözle görünür kontrol sistemleri vardı. Eski helikopterlerin o biçimsiz rotor pervaneleri bile ortadan kaybolmuştu. Fakat insanlık henüz karşı-çekimi bulmuş değildi : Bu büyük gizeme yalnızca Tanrısallar sahipti. Dünya araçları ise Wright kardeşlerin anlayabileceğı bir güçle çalışıyordu. Jet sistemi hem doğrudan doğruya, hem de değişik bir tür alan denetleyicisi olarak kullanılarak, uçan araçların ileri hareketleri ve havada durabilmeleri sağlanıyordu. Tanrısalların koydukları yasa ve hükümlerin yapamadığını, her yerde kaynaşan ufacık uçan araçlar yapmış, insanlığın farklı ırkları arasındaki son engelleri de ortadan kaldırmışlardı.

Çok daha önemli şeyler de olmuştu. Tümüyle dünyasal şeylerin hüküm sürdüğü bir çağdı bu. Tanrısalların gelmelerinden önce var olan dinsel inançlardan yalnızca bir tanesi, tüm dinlerin belki de en

hoşgörüsüzü olan bir tür saflaşmış Budizm ayakta kalabiliyordu. Mucize ve vahiylerle dayanan inançlar türüyle çökmüştü. Eğitimin yaygınlaşmasıyla bunlar zaten giderek çözülmekteydi ve Tanrısallar bir süre için bu konuda yan tutmamıştı. Gerçi Karellen'e din konusundaki görüşleri sık sık sorulmuştu, ama o herkesin inancının kendine ait bir husus olduğunu ve başkalarının özgürlüğü engellenmedikçe buna karışılmayacağını söylemişti.

Eğer insan merakı olmasaydı, belki de o eski inançlar nesiller boyu sürüp gidecekti. Tanrısalların geçmiş çağlara girdikleri biliniyordu ve tarihçiler birkaç kez Karellen'e başvurarak, eski dönemlerle ilgili birtakım uyuşmazlıkların açıklamasını yapmasını istemişlerdi. Herhalde bu tür sorular onu bıktırmış olmalıydı; ama yapacağı bu cömertliğin ne gibi sonuçlar doğuracağını da herhalde çok iyi biliyor olmalıydı...

Onun Dünya Tarih Vakfı'na bağışladığı alet, televizyon alıcısı gibi bir şeydi: Bunun üzerinde, zaman ve uzay koordinatlarını düzenleyen birtakım kontrol düğmeleri bulunmaktaydı. Bunun, Karellen'in gemisinde bulunan ve hiç kimsenin nasıl çalıştığını herhalde tahmin bile edemeyeceği çok daha karmaşık bir makineye bağlanmış olması büyük bir olasılıktı. Verilen cihazda bazı basit kontrol ayarlarının yapılmasıyla, geçmişe bakan bir pencere açılıyordu. Böylece, beş bin yılı içeren insanlık tarihi bir anda içinde girilebilir hale geliyordu. Makinenin gidemediği daha eski çağlar ise insanı şaşırtan boşluklarla örtülüydü. Bu boşlukların ya doğal bir nedeni olmalıydı, ya da Tanrısalların bilerek uyguladıkları bir sansürdü bu.

Aklı başında biri için, dünya dinleriyle ilgili yazıların hepsinin birden doğru olamayacağı apaçıktı; ama bu alandaki şok bayağı güçlü oldu. Şurada, bir insanın ne kuşku duyacağı ne de inkar edebileceği bir vahiy vardı: Ötede ise, Tanrısallara ait bilimin

neredeyse büyüü andırır şekilde ortaya çıkardığı, tüm dünyaya ait büyük dinlerin gerçek başlangıçları yer almaktaydı. Bunların hepsi soylu ve ilham vericiydi; ama yeterli değildi. Birkaç gün içinde, tüm insanlığın sayısız peygamberi, kutsallıklarını kaybedivermişti. Gerçeğin sert ve acımasız ışığı altında, iki bin yıl boyunca milyonlarca insana destek olan dinler, sabah çiği gibi kaybolup gidiyordu. Bunların özünü oluşturan tüm iyilik ve kötülükler birdenbire geçmişte kalıyor ve bir daha da insan zihnine dokunamıyorlardı.

İnsanlık eski tanrılarını kaybetmişti: Şimdi de, yenilerine gerek duymayacak kadar yaşlanmıştı.

Gerçi pek az kişi fark ediyordu, ama dinlerin çöküşüyle bilimdeki çöküş birbirine paralel gidiyordu. Evet, pek çok teknoloji vardı; fakat bunların pek azı insan bilgisinin sınırlarını genişletecek özgünlüğe sahipti. Merak vardı, buna ayıracak boş zaman da; ama temel nitelikte bilimsel araştırmaya girecek yürek yoktu insanlarda. Tanrısalların belki de çağlar öncesinde çözdükleri gizemler için yaşam boyu sürececek bir araştırma yapmak boşuna görünüyordu.

Bu çöküş zooloji, botanik ve gözlemsel astronomi gibi tanımlayıcı bilimlerde görülen aşırı bir gelişmeyele bir ölçüde gizlenmiş görünmekteydi. Hiçbir çağda, sırf eğlence için birtakım gerçekleri toplamaya koyulan böylesine çok sayıda amatör bilimci görülmemişti; ne yazık ki, bu gerçekler arasında ilişki kuracak kuramcılarının sayısı çok azdı.

Tüm çekişme ve çatışmaların sona ermesi, yaratıcı sanatın da sonu demek oluyordu. Amatör ve profesyonel olmak üzere sürüyle icracı vardı, ama varlıkları bir nesil boyu sürececek, gerçek anlamda edebiyat, müzik, resim ve heykel ürünleri çıkmıyordu artık. Dünya, artık bir daha hiç dönmeyecek olan bir geçmişin parlaklığıyla yaşıyordu.

Birkaç filozofun dışında, buna kimse üzülmedi. İnsan soyu, yeni elde edilmiş özgürlüğünün ta-

dına vararak, şimdiki zevklerin daha da ötesine geçmeye niyetliydi. Ütopya'ya ulaşılmıştı artık; bunun getirdiği yeniliğe karşı en büyük düşman da henüz saldırıya geçmemişti. Can sıkıntısıydı bu düşman.

Belki Tanrısallar tüm öteki sorunlarda olduğu gibi, buna da bir yanıt bulabilirdi. Onların gelişinden bu yana bir yaşam boyu geçmiş olmasına karşın, hiç kimse Tanrısalların son amaçlarının ne olduğunu bilmiyordu. İnsanlık, onlara güvenerek, Karellen ve yanındakileri o kadar uzun süre yuvalarından ayrı tutan insanüstü bir fedakârlığı soru sormaksızın kabul ederek büyümüşü.

Gerçekte, bir fedakârlık mıydı bu? Bazı kimsele-
rin kafasından, Tanrısalların uyguladığı politikanın, insanlığın gerçekten hayrına olup olmadığı sorusu geçiyordu.

7

Rupert Boyce'un davetine konuk olarak çağrılanların aşacakları mesafe bayağı etkileyiciydi. Listede yer alan yalnızca ilk on iki konunun durumu şuydu : Foster çifti Adelaide'den, Schönbergler Haiti'den, Farranlar Stalingrad'dan, Moravialar Cincinnati'den, İvankolar Paris'ten ve Sullivanlar da Paskalya Adası dolaylarından, ama okyanus yatağının dört kilometre altından geleceklerdi. Otuz konuk davet edilmiş olduğu halde, bunların sayısının kırkı aşması Rupert için bayağı bir iltifat sayılırdı. Yalnızca Krauseler onu hayal kırıklığına uğratmışlardı : Bunun nedeniyse, yalnızca onların Uluslararası Gün Değişimi durumunu unutmuş olmalarıydı ve bu yüzden yirmi dört saat geç gelebildiler.

Öğle üzeri, insanı etkileyen bir koleksiyon oluşturan çok sayıdaki uçan araçlar park yerine yığılmıştı ve daha sonra gelecekler ancak uzaklarda iniş yeri bulabileceklerinden, bayağı yürümeleri gerekcekti. Araçlar, tek kişilik Flitterbuglarla, aile tipi Cadillaclar arasında değişiyordu; bu sonunculara neredeyse birer uçan saray denilebilirdi. Şu da var ki, bu çağda konukların ulaşım araçlarına bakarak onların toplumsal konumları hakkında sonuç çıkarmak olanaksızdı.

«Ne çirkin bir ev,» dedi Jean Morrel, 'Meteor' döne döne aşağı inerken. «Ezilmiş bir kutuya benziyor.»

Otomatik inişlere karşı tutucu bir hoşnutsuzluğu olan George Greggson, ona yanıt vermeden önce iniş kontrollerinde yeniden bir düzenleme yaptı.

«Bu yaklaşma açısıyla, o bina hakkında karar vermek pek yerinde olmaz,» dedi akıllıca bir görüşle. «Yer seviyesinde çok daha farklı görünebilir.»

İniş için bir yer seçti ve kimin olduğunu çıkaramadıkları bir başka Meteorun yanına doğru süzuldüler. Araç çok hızlı görünüyordu, ama Jean onu o ölçüde rahatsız buldu. Ona göre, belki de Rupert'in teknisyen arkadaşlarından biri yapmıştı bunu. Aklından, bu tür şeylere karşı bir yasa bulunduğu geçti.

Araçtan dışarı adım atar atmaz, korkunç bir sıcak şamar gibi çarpıverdi. Sanki vücutlarındaki nem emilir gibiydi; George derisinin sıcaktan çatladığını hissediyordu sanki. Bu kısmen kendilerinin hatasıydı kuşkusuz. Alaskayı daha üç saat önce terketmişlerdi ve kabin sıcaklığını bu duruma göre ayarlamayı unutmamaları gerekirdi.

«Ne de yaşanacak yer ama!» diye nefesi kesilerek söylendi Jean. «Şu iklim durumunun kontrol edilebildiğini sanırdım.»

«Öyle,» diye karşılık verdi George. «Burası bir zamanlar baştan başa çöldü; bir de şimdi bak. Hadi gel, içerisi daha iyidir.»

Rupert'in aslından biraz daha yüksek çıkan sesi neşeli bir şekilde kulaklarında patladı. Ev sahipleri uçan aracın yanında durmuş, iki elinde birer bardak ve yüzünde yaramazca bir ifadeyle onlara bakıyordu. Aşağı doğru bakıyordu demek daha yerinde olacaktı; çünkü boyu altı metreydi ve ayrıca yarı saydamdı.

«Konuklarına iyi oyun oynuyorsun doğrusu!» diye protesto eden George onun elindeki içkilere doğru uzandı; bardaklar ulaşabileceği kadar yakındaydı. Fakat eli bunların arasından geçiverdi. «Sanırım eve vardığımızda bize sunabileceğin daha gerçek şeylerin vardır!»

«Üzülme,» diyen Rupert güldü. «Sen şimdi yalnızca siparişini ver, eve geldiğinde hazır bulacaksın.»

«Sıvı havayla soğutulmuş iki büyük bira,» dedi George hemen. «Hemen geliyoruz.»

Rupert başını salladı, bardaklardan birini görünmez bir masaya koydu ve yine görünmeyen bir tabloda ayarlama yaptıktan hemen sonra kayboldu.

«Olur şey değil!» dedi Jean. «Şu nesnelerin işleyişini ilk kez görüyorum. Rupert bunu nasıl ele geçirmiş? Ben bunların yalnızca Tanrısallar'da olduğunu sanırdım.»

«Rupert'in istediği bir şeyi elde edemediğini hiç duydun mu? Bu onun için yalnızca bir oyuncak. Stüdyosunda rahatça oturup, Afrika'nın yarısını dolaşmaya gidebilir. Ne sıcaklık, ne böcekler, ne de bir çaba. Ayrıca buzdolabı da hep yanında. Acaba Stanley ile Livingstone bune ne derlerdi?»

Güneş yüzünden, eve varıncaya kadar konuşmادılar. Ön kapiya yaklaştıkları sırada (bunu, tam karışlarındaki cam duvardan ayırmak gücü) bu, borazan seslerinin oluşturduğu bir farfara eşliğinde otomatik olarak açıldı. Jean yerinde bir tahminle, gün sona erinceye kadar bu borazan şamatasının kendisini hasta edeceğini düşünüyordu.

Rupert'in o sıradaki eşi Bayan Boyce serin salon-

da onları karşıladı. Gerçeği söylemek gerekirse, konukların gelişinde; asıl neden oydu. Belki gelenlerin yarısı Rupert'in yeni evini görmek istiyordu, ama karsızları oraya çeken şey onun yeni karısı hakkında söylenenlerdi.

Kadına yalnızca tek bir sıfat uygun düşebilirdi: Akıl çecek bir güzellikteydi! Güzelliğın neredeyse sıradan hale geldiğı bir dünyada bile, erkekler onun içeri girişıyle başlarını çevirirlerdi. George'un tahminine göre kadın dörtte bir zenciydi. Yüz hatları eski Yunanlılar gibi olup, saçları uzun ve pırl pırlıdı. Yalnızca, cildinin koyu ve uygun terimle 'çikolata' denilebilecek rengi onun karışık atalarını ortaya koyuyordu.

«Sizler Jean'la George'sunuz, değil mi?» diyen kadın elini uzattı. «Sizi gördüğüme sevindim. Rupert karmakarışık bir içki hazırlıyor; gelin, misafirlerle tanışın.»

Çok hoş, kontralto bir sesi vardı kadının ve bu ses George'un belkemiğini ürpertti; sanki birisi orada flüt çalıyordu. Biraz da sinirli olarak Jean'e baktı ve onun dudaklarına yapay bir gülümseme yerleştirmiş olduğunu fark etti. Sonunda sesini toparlayarak, «Tanıştığımıza memnun oldum,» dedi tökezlercesine. «Bu partiyi özlemle bekliyorduk.»

«Rupert hep böyle hoş partiler verir.» Jean taşı gedğine koymuştu. Onun hep demekle neyi kastettiğini anlayan anlardı: her evlenişinde Rupert böyle partiler verirdi. George hafifçe kızardı ve Jean'e azarlayan bir bakış attı; ama ev sahibesi bu taş a dırmamış görünüyordu. Rupert'in sayısız arkadaşının daha şimdiden yarı yarıya doldurduğu büyük salona doğru onları götürürken, yine dostça davranışını sürdürmekteydi. Rupert televizyon kontrol paneline benzeyen konsola benzer bir şeyin önünde oturmaktaydı; George bu aletin, Rupert'in kendilerini karşılayan imajını oluşturan şey olduğu sonucuna vardı. Adam o sırada, yeni gelen iki konuğu daha şaşırtmakla meş-

guldü; ama daha sonra Jean'le George'un yanına gelecek ve onların içkilerini başkalarına verdiği için özür dileyecek kadar bir zaman bulabildi.

«Orada daha pek çoğunu bulacaksınız,» diyerek bir eliyle arkasındaki belirsiz bir yeri işaret ederken, öteki eliyle de kontrol panelinde ayarlamalar yapmaktaydı. «Evinizdeymiş gibi hareket edin. Buradakilerin çoğunu tanıyorsunuz; Maia ötekilerle sizi tanıtırır. Geldiğinize sevindim.»

«Bizi davet ettiğin için çok nazıksın,» diyen Jean' in sesinde pek bir inanmışlık havası yoktu. George bara gitmişti, Jean de o tarafa ilerlerken tanıdık birkaç kişiyle selamlaştı. Rupert'in partilerinde hep olduğu gibi, oradakilerin dörtte üçü kendisine tümüyle yabancıydı.

«Hadî keşfe çıkalım,» dedi George'a, bir şeyler içip tanıdıklara el salladıktan sonra. «Evi bir görmek istiyorum.»

Maia Boyce'a doğru hırsızlamasına birbakış atan George onun peşine düştü. Gözlerinde dalgın bir bakış vardı ve bu da Jean'in hiç mi hiç hoşuna gitmiyordu. Erkeklerin temelde poligamiye düşkün olmaları ne kadar rahatsız ediciydi. Öte yandan, eğer olmasalardı... Evet, her şeye karşın yine de en iyisi buydu galiba.

Rupert'in yeni evindeki harikaları araştırdıkları sırada George çabucak kendine geldi. Ev iki kişi için fazla büyük görünüyordu; fakat sık sık burada toplanan kalabalıklar düşünülüğünde bunun böyle olması normaldi. Bina iki katlıydı ve üst kat daha geniş olup, birinci kata gölge sağlayacak şekilde uzanıyordu. Evdeki makineleşme düzeyi dikkati çekecek derecedeydi ve mutfak neredeyse bir uçağın pilot kabine benziyordu.

«Zavallı Ruby!» dedi Jean. «Burasını herhalde çok beğenirdi.»

«Duyduğuma göre,» diye Rupert'in daha önceki

karısından pek hoşlanmayan George atıldı, «Avustralyalı arkadaşıyla çok mutluymuş.»

Bu konu herkesçe iyi bilindiği için, Jean pek karşı çıkmadı ve bunun yerine konuyu değiştirdi.

«Çok hoş kadın, değil mi?»

George bu tuzağa düşmeyecek kadar uyanıktı.

«Şey, galiba öyle.» Kayıtsızca karşılık verdi. «Yani esmerlerden hoşlananlar için.»

«Bundan, senin hoşlanmadığın anlamını çıkarıyorum.» Jean ne kadar sevimliydi bunu söylerken.

«Kıskançlık etme hayatım,» dedi George bir yandan gülerken; bir yandan da onun platin renkli saçlarını okşuyordu. «Gidip bir de kütüphaneye bakalım. Ne dersin, acaba hangi kattadır?»

«Bu üst katta olmalı; aşağıda başka oda yok. Ayrıca genel mimari şekline de uyuyor. Tüm oturma, yemek, yatak odaları ve benzerleri alt kata alınmış. Burası ise oyun ve eğlence bölümü; ama yine de üst katta bir yüzme havuzu olmasını çılgınca buluyorum.»

«Sanırım bunun da bir nedeni vardır,» diyen George kapının birini yavaşça açtı. «Rupert burayı yaptırırken herhalde iyice akıl danışmış olmalıdır. Onun bunu tek başına tasarlayacağını sanmam.»

«Belki de haklısın. Eğer öyle olsaydı, odalarda kapı bulunmaz, merdivenler de hiçbir yere gitmezdi. Doğrusu, planlarını Rupert'in çizdiği bir eve girmeye korkardım.»

«İşte bulduk,» dedi George, iniş yapan bir pilotun gururuyla, «yeni evdeki o muhteşem Boyce koleksiyonu. Rupert'in bunların kaç tanesini okuduğunu merak ediyorum.»

Kütüphane bina boyunca enlemesine uzanıyordu, ama aslında büyük kitap raflarının oluşturduğu yarım düzine kadar ufak odaya bölünmüştü. Eğer doğru anımsıyorsa bu raflarda on beş bin cilt kadar kitap olmalıydı: büyü, psişik araştırmalar, kehanet, telepati ve parapsikoloji içinde yer almış ne kadar

kaygan konular varsa, hepsi bu kitaplarda yer almaktaydı. Akıl çağında yaşayan biri için çok garip bir hobiydi bu. Belki de Rupert'in özel kaçış yöntemi buydu.

George daha odaya girdiği anda kokuyu fark etti. Hafif, ama nüfuz edici, tuhaf, pek de fena olmayan bir kokuydu bu. Jean de şimdi bunu algılamış, tanıyabilmek için alnını kırıstırmıştı. Bunun için en yakın tanım asetik asit, diye düşündü George. Ama bunda başka bir şey de vardı...

Kütüphane ancak bir masa, iki sandalye ve birkaç yastığın sığabileceği bir açıklıkla son buluyordu. Burası herhalde Rupert'in okuma sırasında kullandığı bir yerdi. Şimdi ise orada biri oturmuş, alabildiğine kısık bir ışıktaki kitap okuyordu.

Jean birden hafif bir çılgılık atarak George'un koluna yapıştı. Onun bu reaksiyonu hoş görülebilirdi herhalde. Bir şeyi televizyonda izlemek başka, onunla gerçek yaşamda karşılaşmak yine başka şeydi. Ender olarak şaşkınlık belirtisi gösteren George hemen duruma uyuverdi.

«Umarım sizi rahatsız etmemişizdir efendim,» diye nazikçe konuştu. Burada birinin olduğunu bilmiyorduk. Rupert bize hiç...»

Tanrısal kitabı elinden bıraktı, onlara incelercesine baktıktan sonra yine okumaya başladı. Bu harekette herhangi bir kabalık yoktu; okuyan, konuşan ve belki de başka birkaç işi aynı anda yapabilen birinin hareketiydi bu. Ama insanlar açısından aşırı derecede rahatsız ediciydi.

«Adım Rashaverak,» dedi Tanrısal hoş bir ifadeyle. «Korkarım, herhalde pek kolay kaynaşan biri değilim, fakat Rupert'in kitaphı da saklanması zor bir yer.»

Jean sinirli bir kıkırdamayı bastırabilirdi. Beklenmedik konuşun her sayfayı iki saniyede okumakta olduğunu görüyordu.

Onun her kelimeyi hazmettiğinden kuşkusu yok-

tu; merak ettiği, her bir gözöyle ayrı ayrı kitapları okuyup okuyamayacağıydı. «Tabii, Braille alfabesini öğrenip, parmaklarıyla da okuyabilir...» diye düşün- dü. Ortaya çıkan zihinsel resim insanı huzursuz kıla- cak derecede komikti; bu nedenle düşünmekten vaz- geçip konuşmaya yöneldi. İnsan her Allah'ın günü Yeryüzü'nün efendilerinden biriyle karşılaşmazdı ki...

George karısını tanıştırdıktan sonra, onu çene çalmaya bıraktı; yakışksız bir şey söylemeyeceğini umuyordu. Jean gibi, o da hiçbir Tanrısalla karşılaş- mamıştı. Gerçi onlar hükümet görevlileriyle, bilim adamlarıyla ve ilgili kişilerle sosyal yönden kaynaşı- yorlardı, ama bunlardan birinin sıradan bir özel par- tiye katıldığını hiç duymamıştı. Bundan çıkan sonuç, bu partinin öyle göründüğü gibi sıradan bir şey ol- madığıydı. Rupert'in elindeki Tanrısallara ait cihaz da bunu ima ediyordu. Ve George düşünmeye baş- ladı; büyük harflerle düşünüyordu hem de... **Neler oluyor?...** Rupert'i bir köşeye sıkıştırıp bunu öğren- meliydi.

Sandalyeler kendisine çok küçük geldiğinden, Rashaverak yerde oturuyordu; görünüşe bakılırsa ra- hat olmalıydı, çünkü hemen yakınındaki yastıklarla ilgilenmemişti. Sonuç olarak, başının yerden yüksek- liği iki metre dolayındaydı ve George ilk kez olarak dünya dışı bir biyolojik yapıyı inceleme fırsatı bul- muştı. Ama ne yazık ki dünya biyolojisi konusunda da pek az şey bildiğinden, hiç tanımadığı bu yaban- cı oluşumu incelemek ona bir şey öğretmedi. Ken- disine yeni gelen tek şey o garip, ama hiç de kötü olmayan asit kokusuydu. Acaba insanların kokuları Tanrısallara nasıl geliyor diye düşünürken, bunun iyi bir şey olduğunu umut etti.

Rashaverak'da insanın biçimliliğine gerçek bir yakınlık yoktu. George şimdi anlayabiliyordu ki, eğer cahil ve ürkmüş vahşiler Tanrısalları uzaktan göre- cek olsalar, onların kanatlı insanlar oldukları hata- sına düşerler ve böylece Şeytan'ın o beylik portresi

ortaya çıkardı. Ama yakından bakıldığında, bu yamılgının bir kısmı kayboluyordu. Küçük boynuzlar (acaba bunların işlevi nedir diye düşündü George) birer ayrıntı olarak kabul edilebilirdi; fakat bunların vücut yapıları ne bir insana ne de Yeryüzü'nde o zamana kadar görülmüş bir hayvana benziyordu. Tümyle yabancı bir evrim ağacından gelmekte olan Tanrısallar ne memeli, ne böcek ne de sürüngen türündendi. Hatta omurgalılar sınıfına girip girmedikleri bile kuşkuluydu: Onların sert görümlü dış zırhları, yapılarını destekleyen tek bedensel sistem olabiliirdi.

Rashaverak'ın kanatları katlı durumda olduğu için George bunları açıkça göremiyordu; fakat zırhlı bir boruya benzeyen kuyruk onun altında düzgünce kıvrılmış durumdaydı. O ünlü kuyruk ucu ise bir ok başından çok, yassılaşmış karo şeklindeydi. Genel olarak kabul edildiği üzere, bunun böyle oluşunun nedeni, bir kuşun kuyruk tüyleri gibi, uçuş sırasında denge sağlamaktı. İşte bu tür kısıtlı bilgi ve tahminler sonucunda, bilim adamları Tanrısalların düşük çekime ve çok yoğun atmosfere sahip bir dünyadan geldikleri düşüncesine varmışlardı.

Birden, gizli hoparlörlerden Rupert'in bağırtısı duyuldu.

«Jean! George! Hangi deliğe girdiniz? Aşağıya gelip partiye katılın. Millet çene çalmaya başladı.»

«Ben de gitsem iyi olacak,» diyen Rashaverak kitabı rafa koydu. Bu işi, oturduğu yerden kımıldamadan kolaylıkla yaptı ve George ilk kez onun karşılıklı iki başparmağı olduğuna dikkat etti; bunların arasında beş parmak bulunuyordu. On dörtlü bir sistemle parmak hesabı yapmaktan da nefret ederim, diye aklından geçirdi.

Rashaverak'ın ayağa kalkışı etkileyici bir görünümdü ve Tanrısall'ın tavana çarpmamak için eğilmekte oluşunun da ortaya koyduğu gibi, her ne ka-

dar insanlarla kaynaşmak istiyorlarsa da, bunun için göze alınması gereken bazı zorluklar da vardı.

Son yarım saat içinde bir sürü başka konuk gelmiş olduğundan, salon şimdi ağzına kadar doluydu. Rashaverak'ın da oraya gelişi işleri epeyce zorlaştırmıştı; çünkü bitişik salondakiler onu görebilmek için oraya doluşuyorlardı. Rupert bu sansasyondan dolayı çok memnundu. Kimsenin kendilerine aldırış etmemesiye, Jean'le George için pek hoş değildi. Aslında, pek az kişi onları görebiliyordu, çünkü Tanrısal'ın arkasında durmaktaydılar.

«Rashy, bu tarafa gel de dostlarla tanış,» diye bağırdı Rupert. «Şu divana otur, böylece tavanı kazımaktan da kurtulmuş olursun.»

Kuyruğunu omzunun üstüne atmış olan Rashaverak salonun öteki tarafına ilerlerken, tıpkı buz kütleleri arasında yolunu açan bir buzkırana benziyordu. Onun Rupert'in yanına oturmasıyla ortalık bayağı genişlemiş göründü ve George içinden bir 'oh' çekti.

«Onun ayakta duruşu beni neredeyse klostrofobiye uğratiyordu. Rupert bunu nasıl eline geçirdi acaba? İlginç bir parti bu.»

«Rupert'in kala'balıkta bile ona böyle hitap etmesi tuhaf doğrusu. O ise hiç aldırılmaz göründü. Hepsî çok garip bunların.»

«Onun aldırıldığına bahse girerim. Rupert'in insanı sıkıyan yanı, gösterişten hoşlanmaması ve nezaket nedir bilmeyişidir. Bu da bana senin o sorularından bazılarını anımsatıyor!»

«Hangisini?»

«Şey, 'Ne kadar zamandır buradasınız?' 'Amir Karellen'le aranız nasıl?' 'Dünyadan hoşlanıyor musunuz?' Bak sevgilim, Tanrısallarla bu şekilde konuşmaman gerekir!»

«Neden olmasın? Birilerinin sorma zamanı geldi.»

Tartışmanın sertleşmesine fırsat kalmadan, Schönbergerler yanlarına yanaştılar ve hızlı bir bölünme olayı oldu. Bayanlar bir tarafa çekilip Bayan

Boyce'u tartışmaya başlarken, erkekler de aynı işi farklı bir görüş açısından yapmak için öteki tarafa çekildiler. George'un en eski arkadaşlarından biri olan Benny Schönberger, konuyla ilgili epeyce bilgiye sahipti.

«Tanrı aşkına kimseye söyleme,» dedi. «Ruth bilmiyor ama, kadını Rupert'e ben tanıştırdım.»

«Rupert'e göre fazla iyi biri,» diye George biraz da kıskanılıkla fikrini belirtti. «Ama bu iş yürümez. Kadın çok geçmeden ondan bıkacaktır.» Bu düşünce onu bayağı keyiflendirmişti.

«Belki inanmayacaksın, ama güzel oluşunun yanında çok da hoş biri. Rupert'in dizginlerini birinin ele almasının zamanıdır ve bu kız da tam bu iş için.»

O sırada Rupert ve Maia, Rashaverak'ın yanına oturmuşlar, konuklarını teşhir ediyorlardı. Genellikle Rupert'in partilerinde bir odak noktası oluşmaz, yarım düzineye yakın bağımsız grup kendi havalarında dolaşıp dururdu. Bu kez, tüm oradakiler bir çekim noktası bulmuşlardı. George, Maia hesabına biraz üzüntü duydu. Bu onun günü olacaktı, ama Rashaverak kadını gölgede bırakmıştı.

«Baksana,» dedi, bir taraftan sandviçini gevelerken, «Rupert nasıl bir numara çevirip de Tanrısal-lardan birini eline geçirdi? şimdiye kadar böyle bir şey duymadım; Rupert ise bunu doğıal bir şey gibi kabul ediyor. Biz i davet ettiğinde bundan söz etmedi bile.»

Benny kıkırdayarak güldü.

«Onun küçük srprizlerinden biri. İstersen kendisine sor. Yine de bu ilk kez olmuyor. Karellen, Beyaz Saray ve Buckingham Sarayındaki partilere katıldı ve...»

«Boşversene sen; bu seferki farklı! Rupert sıradan bir vatandaş.»

«Rashaverak da minik bir Tanrısal olabilir. En iyisi sen bunu onlara sor.»

«Öyle yapacağım,» dedi George, «hele Rupert'i yalnız başına bir kıştırayım.»

«O halde uzun süre beklemen gerekecek.»

Benny haklıydı; ama parti artık yavaş yavaş ısınmaya başladığından, sabırlı olmak da kolaylaşıyordu. Rashaverak'ın ortaya çıkışının oradakiler üzerinde oluşturduğu şaşkınlık artık kaybolmuştu. Çevresinde hâlâ ufak bir grup vardı, ama o her zamanki dağılma işi yine olmuştu ve herkes gayet doğal hareket etmekteydi.

George başını bile çevirmeksizin etrafa şöyle bir göz attığında, ünlü bir film yapımcısını, pek ünlü olmayan bir ozanı, bir matematikçiyi, iki aktörü, bir atom mühendisini, haftalık bir derginin editörünü, Dünya Bankası'ndan bir istatistikçiyi, bir keman virtüozunu, bir arkeoloji profesörünü ve bir astrofizikçiyi görebiliyordu. Kendi mesleği olan televizyon stüdyo projeciliği işinin başka temsilcisini göremiyordu ortalıkta. İşini seviyordu; aslında, içinde yaşadıkları çağda, insanlık tarihi boyunca ilk kez olarak kimse hoşlanmadığı işte çalışmıyordu. Ama George, günün sonunda stüdyo kapılarını arkasından kapayabilecek türden biriydi.

Sonunda Rupert'i, mutfakta içki hazırlarken kısırdı. Onun gözlerindeki hülyalı bakışı silerek, kendisini yeniden yeryüzüne indirmek yazık oluyordu, ama George gerektiğinde acımasız biriydi.

«Buraya bak Rupert,» derken, en yakındaki masaya tünedi. «Sanırım hepimize bazı açıklamalar yapmak zorundasın.»

«Hımm,» dedi Rupert, dilini damağında dolaştırarak, «Cini biraz fazla kaçırmışız galiba.»

«Beni atlatmak için sarhoş numarası yapma, ayık olduğunu bal gibi biliyorum. Senin şu Tanrısal arkadaşın nereden geldi ve burada ne yapıyor?»

«Sana anlatmadım mı?» Rupert ona karşılık verdi. «Herkeşe söyledim sanıyordum. Herhalde burarlarda değildiniz; öyle ya, kütüphanede saklanıyor-

«dunuz.» Sonra George'a saldırganca görünen bir biçimde güldü. «Rashy'yi buraya çeken şey kütüphaneydi, anlarsın ya.»

«Ne kadar olağanüstü!»

«Niçin?»

George, durumun özel bir taktik gerektirdiğini bildiğinden bir sürü sustu. Rupert o garip koleksiyonuyla çok gurur duyardı.

«Şey, Tanrısalların bilim konusunda ne kadar çok şey bildiklerini düşünecek olursan, onların fiziksel fenomenler ve tüm öteki saçmalıklarla ilgilenmeleri insana garip geliyor.»

«Saçma veya değil,» dedi Rupert, «onlar insan psikolojisine ilgi duyuyorlar ve bendeki bazı kitaplar da bu konuda onlara pek çok şey öğretebilir. Buraya taşınmamdan kısa bir süre önce Tanrısallardan biri benimle temas kurarak, en değerli kitaplarımdan elli tanesini ödünç alıp alamayacaklarını sordu. Görünüşe göre, British Museum'daki yetkililerden biri ona beni önermiş. Ona ne dediğimi tahmin edebilirsin kuşkusuz.»

«Hayır, edemiyorum.»

«Pekâlâ ona gayet kibarca karşılık vererek, kitaplığımı oluşturmanın tam yirmi yılını aldığını söyledim. Bunları okumak için buyursunlardı; ama ancak burada okuyabilirlerdi. Böylece Rashy gelmeye başladı; günde yaklaşık yirmi cildi yutuyor. Bunlardan ne anladığını bilmek isterdim doğrusu.»

George bir süre düşündükten sonra, bezginlikle omuz silkti.

«Bana kalırsa, Tanrısallar boşuna zaman kaybediyorlar. Onların daha yararlı şeyler yapmalarını beklerdim.»

«İslah olmaz bir maddecisin sen, öyle değil mi? Jean'in bunu kabul edeceğini pek sanmam. Ama, senin şu 'pratik' görüşünde bile bir anlam var. Herhalde sen bile, ilişkide bulunduğun ilkel bir ırkın

hurafelerle ilgili görüşlerini incelemek isterdin, değil mi?»

«Sanırım öyle,» diyen George kendinden pek emin değildi. Masanın üstü pek sert geldiğinden, ayağa kalktı. Rupert şimdi içkileri istediği gibi hazırlamış, konukların yanına dönmek üzereydi. Zaten onun yokluğundan yakınan sesler kulağına geliyordu.

«Hey!» diye bağırdı, öteki çıkmak üzereyken, «sen sıvışmadan bir soru daha sorayım. Bizi korkutmak istediğin o iki yanlı televizyon cihazını nereden ele geçirdin?»

«Bir tür pazarlıkla. Bunun, işim için ne kadar değerli olduğuna işaret ettim, Rashy de bu önerimi gerekli çevrelere ilettiler.»

«Cahilliğimi hoş gör ama senin bu yeni işin nedir? Sanırım hayvanlarla ilgili bir şey olmalı.»

«Doğru. Süper-baytarım ben. Çalışma alanım on bin kilometre karelik bir cangıl alanını kapsıyor ve hastalarım bana gelmedği için, benim onlarla ilgilenmem gerekiyor.»

«Oldukça yüklü bir iş.»

«Şey, ufak tefeklerle uğraşmak pek pratik oluyor. Yalnızca aslanlar, filler, gergedanlar ve benzerleriyle ilgileniyorum. Her sabah yüz metre kadar bir yüksekliğe sistemi kuruyorum, sonra da ekranın önüne oturup, arazi üstünde dolaşmaya çıkıyorum. Eğer başı dertte olan bir tanesini görürsem, hemen uçan aracıma atlıyor ve görevimi yapmaya gidiyorum. Bazen bu işler için epey ustalık gerekiyor. Aslan ve benzerleriyle işler kolay, ama bir gergedanın derisini havadan atılan bir anesteziik iğneyle delmek bayağı bir dert.»

«Rupert,» biri kapının yanından bağırdı.

«Yaptığını gördün mü? Bana konuklarımı unutturdun. Hadi, al şu tepsiyi. Şu taraftakiler vermutlu; ötekilerle karışmasın.»

George, çatıya giden yolu güneşin batışından biraz önce buldu. Bir sürü nedenle, oldukça başı ağ-
son nesil

nyordu ve aşığının patırtısından kurtulmak istiyordu. Kendisinden çok daha iyi dans eden Jean ise alabildiğine eğlendiğinden, onunla gelmeyi istememişti. George biraz da alkolün etkisiyle kendini aşık gibi hissettiğinden, yıldızların altında sessizce surat asmak niyetindeydi.

Çatıya çıkmak için önce üst kata giden yürüyen merdivene binmek, sonra da klima sisteminin çevresinde dönerek yükselen spiral şeklindeki merdivenleri tırmanmak gerekiyordu. Bunun sonunda bulunan bir kapak açıldığında, düz ve geniş bir terasa ulaşılmış oluyordu. Rupert'in uçan aracı terasın bir ucunda park edilmişti: ortadaki kısım, yavaş yavaş yabanileşmeye başlamış bir bahçeydi ve bunun bir tarafı da gözlem platformu olup, buraya birkaç sandalye yerleştirilmişti. George bunlardan birine çöktü ve bir imparator gibi çevresini süzdü. Aslında gördükleri de kendisini bir imparator gibi hissetmesine yol açıyordu.

Tek kelimeyle, harikaydı karşısındaki manzara. Rupert'in evi, beş kilometre kadar uzaktaki bataklık ve göllere doğru alçalmakta olan bir yamaca kurulmuştu. Batı tarafı düzdü ve orman neredeyse evin arka kapısına kadar geliyordu. Bu ormanın arkasında ise, en azından elli kilometre kadar ötede, kuzey-güney yönünde uzanan tıpkı duvara benzer dağ sıraları yer almaktaydı. Bunların zirveleri karlı olup güneş o günkü yolculuğunun son dakikalarını tamamladığı sırada, bu tepeler kan kırmızısı bir renk alıyordu. George surları andırır bu uzak dağ sıralarını izlerken, kendisine neredeyse korku veren bir duygunun üzerine çökmeye başladığını hissediyordu.

Güneş daha yeni batıyorken, yıldızların neredeyse edepsizce bir aceleyle ortaya fırlayışları ona çok yabancı gelen bir şeydi. Bakışlarını dolaştırarak Güney Haçı'nı araştırdıysa da, bulamadı. Gerçi astronomiden pek az anlıyor ve takımyıldızları şöyle böyle tanıyabiliyorsa da, tanıdık dostları görememek yine

de rahatsız edici oluyordu. İnsanı huzursuz edecek derecede yakın olan ormandan gelen sesler de öyleydi. Bu kadar temiz hava yeter, diye düşündü. Bir vampir yarasa ya da onun kadar sevimli bir başkası araştırma uçuşuna geçmeden önce gidip partiye katılayım.

Tam hareket edeceği sırada, kapaktan bir başka konunun çıktığı görüldü. Hava artık iyice karardığı için, George gelenin kim olduğunu göremiyordu, bu yüzden seslendi: «Merhaba, bu tarafa gelin. Siz de mi bıktınız yoksa?» Görünmeyen dostu bu söze güldü.

«Rupert filmlerinden birini oynatmaya başlıyor. Hepsini daha önce gördüm.»

«Sigara alır mısınız?» George sordu.

«Teşekkürler.»

Çakmağın ışığında (George böyle antikalara düşküncü) karşısındakinin yüzünü seçebildi; çok yakışıklı bir zencinin yüzüydü bu, ama öteki yabancı konuklar gibi bunun da adını unutmamıştı George. Yine de bu yüzde bir tanıdıklık var gibiydi ve birden gerçeği kavradı.

«Sizinle karşılaştığımızı sanmıyorum,» dedi, «ama sanırım Rupert'in yeni kayınbiraderi olmalısınız.»

«Öyle. Adım Jan Rodricks. Herkes, Maia'yla benim birbirimize epey benzediğimizi söyler.»

George bir an, yeni akrabası konusunda Jan'la dertleşmeyi düşündü. Sonra bundan vazgeçti; delikanlı bunu kendisi keşfedecekti. Ayrıca, Rupert'in artık bu kez durulup oturacağı da olasılık dahilindeydi.

«Ben George Greggson'um. Rupert'in ünlü partilerinde ilk kez mi bulunuyorsunuz?»

«Evet. Böylece pek çok yeni kişiyle karşılaşmış oluyorsunuz.»

«Yalnızca insanlarla da değil,» diye ekledi George. «İlk kez bir Tanrısalı partide gördüm.»

Öteki karşılık vermeden önce bir an durakladı ve George acaba duygusal bir noktaya mı parmak

bastım, diye düşündü. Ama gelen yanıtta bir açıklama yoktu.

«Ben de daha önce hiçbirini görmedim; TV hariç tabii.»

Sonra konuşmaları giderek tavsadı ve George onun yalnız kalmak istediğini fark etti. Hava da soğuyordu zaten; bu yüzden ona veda ederek partiye katıldı.

Orman sessizdi şimdi; Jan hava giriş yerinin bombeli duvarına dayandığı sırada tek duyabildiği ses, evin mekanik ciğerleri aracılığıyla soluk alırken çıkardığı o hafif mırıltıydı. Kendini çok yalnız hissediyordu ve istediği de buydu. Öte yandan, hayal kırıklığı içindeydi ve bu da hiç istemediği bir şeydi.

8

Hiçbir ütopya tüm zaman boyunca herkesi hoşnut edemez. Maddi koşullar düzeldikçe insanların görüş düzeyi de yükseliyor ve bunlar, bir zamanlar en çılgınca rüyalarının bile ötesinde kalan güç ve nesnelere sahip oldukları halde hoşnutsuzluklarını gösteriyorlardı. Her ne kadar dış dünya tüm verebileceğini veriyorsa da, zihnin araştırmak istediği ve kalbin de özlem duyduğu bir şeyler var olmaya devam ediyordu.

Jan Rodricks, şanslı olduğunu ender olarak kabul ederdi, ama daha eski bir çağda yaşamış olsa, daha da hoşnutsuz olurdu kuşkusuz. Daha bir yüzyıl önce rengi, onun için müthiş ve ezici bir dezavantaj demektir. Bugün ise bunun hiçbir anlamı yoktu. Yirmi birinci yüzyıl zencilerinin hafifçe bir üstünlük duygusuna sahip olmalarına yol açan o kaçınılmaz reak-

siyonun etkisi kaybolmuştu. «Nigger-zenci» kelimesi artık yüksek sosyete için bir tabu değildi, ama yine de bazıları bu kelimeyi pek coşkuyla kullanmıyordu. Tıpkı cumhuriyetçi, metodist, tutucu veya liberal sözcükleri gibi, bunun da heyecan uyandırıcı bir yanı kalmamıştı.

Jan'ın babası çekici, ama oldukça zayıf kişilikli bir İskoçtu ve profesyonel büyücü olarak bayağı ün kazanmıştı. Onun henüz kırk beşindeyken, oldukça erken ölmesinde, ülkesinin en ünlü ürününü çok fazla tüketişinin rolü büyüktü. Gerçi Jan babasını hiç sarhoş görmemişti, ama onu ayık gördüğünden de pek emin değildi.

Henüz pek canlı bir kişiliğe sahip olan Bayan Rodricks ise, 'ilerî olasılıklar kuramı' konusunda Edinburgh Üniversitesinde ders vermekteydi. Yirmi birinci yüzyıl insanına özgü o aşırı hareketlilik nedeniyle ki, simsiyah renkli Bayan Rodricks İskoçya'da doğmuş, onun göç eden sarışın kocası ise hemen tüm yaşamını Haiti'de geçirmişti. Maia ve Jan'ın hiçbir zaman tek bir evleri olmamış, bu ikisi ana-babalarının arasında mekik dokumuşlardı. Kendilerine iyi davranılmaktaydı; fakat bu, babalarının kararsızlığının onlara da geçmesini önleyememişti.

Jan'ın mesleği konusunda ciddi şekilde düşünmeye başlaması için henüz zamanı vardı; yirmi yedi yaşındaydı ve önünde birkaç yıllık bir kolej yaşamı daha bulunmaktaydı. Bir yüzyıl kadar önce başkaları için çok garip görünecek bir müfredat programını izleyerek, herhangi bir zorlukla karşılaşmaksızın diplomasını almıştı. Asıl uğraş alanı matematik ve fizikti; ek olarak ise felsefe ve müzikle ilgileniyordu. Zamanının yüksek standartları ölçüsünde bile birinci sınıf amatör piyanistti.

Fizik mühendisliği ve bunun yanında ikinci konu olan astronomi doktorasını tamamlamak için üç yılı vardı. Bunun için de sıkı çalışmak gerekiyordu, ama Jan bundan yakınmıyordu. Yüksek eğitimi dünya-

nın belki de en güzel yerinde sürdürmekteydi: ünlü Masa Dağı'nın dibinde kurulmuş olan Cape Town Üniversitesi'di burası.

Malzeme yönünden sıkıntısı yoktu, fakat durumundan memnun değildi ve bunu düzeltecek bir yol da bilmiyordu. İşleri daha da kötü edercesine, Maia'nın mutluluğu (bunu en ufak şekilde kıskanmıyordu), kendi sıkıntılarını daha da belirgin hale getiriyordu.

Jan, onda'ki ozanlığı ve dertleri oluşturan tek bir şeyden, romantik bir yanılgıdan dolayı mutsuzdu. Bu yanılgı, her erkeğin yaşamı boyunca yalnızca bir kez gerçekten aşık olabileceği idi. Oldukça ileri bir yaşta ve ilk kez kalbini, sadakatinden çok güzelliğiyle ünlü bir bayana kaptırmıştı. Rosita Tsen haklı olarak iddia ettiği gibi, damarlarında Mançu imparatorlarının kanını taşıyordu. Cape Town Bilimler Akademisinin hemen tümü dahil olmak üzere pek çok uyruğa sahipti. Jan onun bir çiçeğinkini andırır ince güzelliğine esir düşmüş ve giderek ilerleyen bu ilişkinin sona erivermesi de o derecede üzücü olmuştu. Neyin yanlış gittiğini bir türlü bilemiyordu...

Bunun üstesinden gelecekti kuşkusuz. Başka erkekler de kendilerinde tahribat izi bırakan benzeri belalar atlatmışlar ve şunu söyleyebilecek düzeye gelmişlerdi: «Bir başka kadınla asla bu kadar ciddi olmayacağım'dan eminim!» Ama atlatmışlardı işte! Jan için ise böyle bir tarafsızlık ancak ileride olabilirdi; şimdiyse, yaşamla arası bayağı açıktı.

Duyduğu öteki acının çaresi ise daha da güçlü: çünkü bu, beslediği ihtiraslara Tanrısalların indirdiği darbeyle ilgiliydi. Jan yalnızca duygu yönünden değil, düşünce yönünden de romantikti. Gökyüzünün fethinden sonra pek çok genç gibi o da rüya ve hayallerini, bilinmeyen uzay denizinde başıboş dolaşmaya bırakmıştı.

Daha bir yüzyıl önce insanlık, onu yıldızlara ulaştıracak olan merdivene ayağını dayamıştı. Tam da

o anda (bu bir rastlantı olabilir miydi?), gezegenlere giden yol onun yüzüne çarpılıvermişti. Tanrısallar, insan etkenliğinin değişik şekilleri üzerinde pek az olumlu bildirilerde bulunmuşlardı (savaşla ilgili olanı büyük bir istisnaydı) ama bilinen bir şey vardı; o da uzay araştırma uçuşlarının kesinlikle sona erdiyordu. Tanrısalların bilim alanındaki üstünlükleri, karşı konulamayacak kadar muazzam bir şeydi. İnsanlık, en azından şimdilik cesaretini kaybetmiş ve başka uğraş alanlarına yönelmişti. Karşılarındakilerin, henüz anlamaktan bile aciz oldukları sınırsız üstünlükte bir hareket gücüne sahip olmaları göz önüne alındığında roket geliştirmenin anlamsızlığı da ortaya çıkıyordu.

Bir gözlemevi oluşturmak amacıyla, birkaç yüz kişi ayı ziyaret etmişti. Bunlar, Tanrısallar tarafından ödünç verilen ve roketlerle hareket ettirilen bir gemiyle yolculuk etmişlerdi. Her ne kadar bunun sahipleri, dünya bilimcilerine gemiyi şartsız olarak vermişlerse de, böyle ilkel bir araçtan fazla bir şey öğrenilemeyeceği de ortadaydı.

Bu nedenle İnsan, hâlâ kendi gezegeninde tutsak durumundaydı. Dünya bir yüzyıl öncesine kıyasla çok daha hoş, ama o ölçüde de küçülmüş durumdaydı. Tanrısallar yeryüzünden açlık ve hastalığı silerken, serüven denen şeyi de silip götürmüşlerdi.

Yükselmekte olan ay doğu göğünü soluk bir beyazlıkla aydınlatmaktaydı. Tanrısalların ana üssünün orada, yukarılarda bir yerde olduğunu Jan biliyordu; Plato yükseltilerinin oradaydı bu. İkmal gemileri yetmiş yıldan fazla bir zamandır gelip gitmişti; ama tüm gizliliğin kaldırılışı ve Tanrısalların Yeryüzünde kendilerini gösterişi, Jan'ın yaşamı sırasında olmuştu. İki yüz inçlik bir teleskopla, sabah veya akşam güneşinin onları aydınlatışı sırasında, dev gemileri ay ovaları üzerine düşen gölgeleri görülebilirdi. Tanrısalların yaptığı her şey insanlık için sonu gelmez bir merak kaynağı olduğundan, gidiş gelişleri dikkatle

izleniyor ve nedeni bilinmese bile, onların davranış örnekleri yavaş yavaş su yüzüne çıkıyordu. O büyük gölgelerden biri birkaç saat önce ortadan kaybolmuştu. Jan bunun ne anlama geldiğini biliyordu: bu gemi ayın ötelerinde bir yerde bulunuyor ve uzak, bilinmeyen yuvaya doğru hareket etmeden önce gerekli olan sıradan işlemleri yerine getiriyordu.

Gerçi dönen bu gemilerin yıldızlara doğru fırlayışını hiç görmemişti. Şartların iyi olduğu zamanlar, dünyanın yarısı tarafından bu izlenebiliyordu; fakat Jan bu konuda hiç şanslı olmamıştı. Hiç kimse havalanışın ne zaman olacağını kesinlikle söyleyemezdi ve Tanrısallar da bunun reklamını yapmazlardı. Jan on dakika bekleyip, sonra partiye katılmaya karar verdi.

Şu neydi? Eridanus içinden kayan bir meteor yalnızca. Jan gevşedi; sigarasının sönmüş olduğunu görerek bir yenisini yaktı.

Tam partiye dönüş yolunun yarısındaydı ki, bir milyon kilometre uzakta Yıldız gemisi harekete geçti. Ayın oluşturduğu aydınlığın tam kalbinden çıkan küçük bir kıvılcım, tepe noktasına doğru tırmanmaya başladı. Önceleri bu hareket, zorlukla fark edilebilecek kadar yavaştı, fakat her saniye hız kazanıyordu. Bu tırmanış sırasında parlaklığı arttı, sonra birden gözden kayboldu. Bir saniye sonra yeniden görüldü: Hızı ve parlaklığı daha da artıyordu. Bu arada, garip bir ritme uyuyormuşçasına bir sönüyor, bir parlıyordu; hızı çok daha fazlalaşmıştı ve yıldızların arasında düzensiz bir ışık yolu çiziyordu. Gerçek uzaklığının ne olduğu bilinmese bile, yine de soluk kesici bir hızdı bu: bu geminin biraz önce ayın oralarında olduğunu bilen biri için bu hız ve bunu oluşturan enerji akıl durdurucuydu.

Jan şimdi izlediği şeyin, o enerjinin önemsiz bir yan ürünü olduğunu biliyordu. Geminin kendisi görünmez durumda, o yükselen ışığın çok ötelerindeydi. Yüksekten uçan bir jetin buhar kuyruğu oluştu-

rabilmesi gibi, Tanrısalların bu uzun yol gemisi de ardında o garip izi bırakıyordu. Genel olarak kabul edilen kurama göre (bunun doğruluğu konusunda pek az kuşku vardı', Yıldız gemisi'nin korkunç ivmeleri, uzayda yerel bir çarpılmaya neden oluyordu. Jan baktığı şeyin, uzak yıldızların ışığından daha az olmadığını görüyordu; bu ışık, şartlar uygun olduğunda, geminin izi boyunca toplanmış ve odaklanmış olarak kendi gözüne ulaşıyordu. Görecelik kuramının gözle görünür bir kanıtıydı bu : Çok güçlü çekim alanlarında ışığın kırılması anlamına geliyordu.

Şimdi o çok geniş, kurşunkalem inceliğindeki mercekler daha ağır hareket ediyor gibiyse de, bu yalnızca perspektif sonucuydu. Gerçekte, gemi hâlâ hız kazanmaktaydı : Onun yıldızlara doğru fırlayışı sırasında, izleyeceği yol giderek artan oranda kısalmış oluyordu. Bu hareketi izleyen pek çok teleskop olabiliirdi; dünyadaki bilimcilerin, Yıldızgemisi'nin gizemini çözmek için uğraştıklarını Jan biliyordu. Bu konuyla ilgili düzinelerce yazı yazılmıştı; kuşku yok ki, Tanrısallar bunları büyük bir ilgiyle okumuşlardı.

O hayalet ışık silinmeye başlıyordu şimdi. Jan'ın, Carina takımyıldızı olduğunu bildiği yöne doğru uzanan zayıf bir iz halindeydi. Tanrısalların yuvaları oralarda bir yerde olmalıydı; fakat uzayın o kesiminde yer alan binlerce yıldızdan biri demektik bu. Oranın güneş sisteminden olan uzaklığını söylemek olanaksızdı.

Bitmişti işte. Gerçi gemi yolculuğuna yeni başlamıştı, ama insan gözü daha fazlasını göremiyordu. İşildayan o yol Jan'ın hafızasına yerleşmişti ve içinde hırsla arzusunun bulunduğu sürece, yol gösterici bir deniz feneri gibi hep orada kalacaktı.

Parti de bitti. Konukların hemen hepsi gökyüzüne yükselmiş, dünyanın dört bucağına dağılıyordu şimdi. Bununla birlikte, birkaç istisna vardı.

Bir tanesi, ozan Norman Dodsworth idi; dut gibi sarhoş olmuş ve herhangi bir biçimsiz hareketin oluş-

masına meydan vermeyecek şekilde, sızmak inceliğini göstermişti. Adamı, pek de nazık olmayacak şekilde çayırın üzerine uzatmışlardı; sırtının birinin, onu pek de kibar sayılmayacak şekilde uyandıracağını umuyorlardı. Bu yüzden, pratik açıdan bakılırsa onun orada olmadığı söylenebilirdi.

Öteki kalanlarsa George ile Jean idi. Bu hiç de George'un fikri değildi: eve gitmek istiyordu o. Rupert'le Jean arasındaki dostluk hoşuna gitmiyordu; ama bunun nedeni malûm şey değildi. George kendisini pratik ve sağgörümlü biri olarak düşündüğünden, içinde bulundukları bilim çağında Rupert'le Jean'ı birbirine yaklaştıran şeyi yalnızca çocukça değil, aynı zamanda sağlıksız bir konu olarak da görüyordu. Birinin, olağanüstü şeylere karşı az da olsa inanç besliyor olması, ona hep garip gelmişti ve Rashave-rak'ı da orada görmek, Tanrısallara olan inancını bayağı sarsmıştı.

Şimdi Rupert'in, herhalde Jean'in de işbirliğiyle bazı sürprizler hazırlamakta olduğu belliydi. George hüzünlü bir uysallıkla kendini bırakarak, nasıl bir saçmalık olacak bakalım, diye bekledi.

«**Buna** karar verinceye kadar, her şeyi denedim,» dedi Rupert gururla. «Asıl sorun, tam bir hareket serbestisi kazanabilmek için, sürtünmeyi azaltmakta. O eski usuldeki cilalı masa ve su bardağı pek fena bir yol değil, ama bu yüzyıllar boyunca kullanıldı ve ben modern bilimin daha iyisini yapabileceğini biliyordum. Ve işte sonuç. Sandalyelerinizi yaklaştırın... Rashy, katılmak istemediğinden emin misin?»

Tanrısall, çok kısa bir an kararsız göründü. Sonra, hayır anlamında başını salladı. (Bu adeti dünyada mı öğrendiler acaba, diye düşündü George.)

«Hayır, teşekkür ederim,» dedi sonra. «İzlemeyi yeğlerim. Belki bir başka zaman.»

«Öyle olsun. Daha sonra fikrinizi değiştirmen için çok zaman olacak.»

Yok canım, diye düşünen George hüzünle saatine baktı.

Rupert arkadaşlarını, tam bir daire şeklindeki ufak, ama masif bir masanın çevresine toplamıştı. Masanın üstü plastikle kaplıydı; Rupert bunu kaldırarak, alt tarafta bulunan bir sürü bilyayı gösterdi. Masanın kenarlarının hafifçe yüksek oluşu bunların düşmesini önliyordu. George, bilyaların ne işe yaradığını bir türlü çıkaramadı. Bunlardan yansıyan yüzlerce ışık noktası çok hoş ve ipnotize edici bir etki yaratıyordu; George başının hafifçe döndüğünü hissetti.

Onlar sandalyelerini yaklaştırırken, Rupert masanın altına eğildi ve ordan aldığı on santimetre kadar çapındaki bir disk bilyaların oluşturduğu bu düzeyin üstüne yerleştirdi.

«Tamam işte,» dedi. «Parmaklarınızı bunun üstüne koyun; hiç karşı koymadan oraya buraya hareket edecektir.»

George bu düzeni ciddi bir güvensizlikle izlemekteydi. Masanın çevresine alfabeyi oluşturan harfler bir çember oluşturacak şekilde ve belli bir sırayı izlemeksizin yerleştirilmişti. Ayrıca, bu harflerin arasına serpiştirilmiş durumda 1 den 9'a kadar sayılar da bulunmaktaydı. Masada bir de üstlerinde «Evet» ve «Hayır» yazılı iki kart vardı. Bunlar masanın iki tarafında karşılıklı olarak durmaktaydı.

«Bu bana biraz ho-kus pokus gibi geliyor,» diye mırıldandı. «Şu çağda bu tür şeylerin ciddiye alınması tuhafıma gidiyor.» Jean'e olduğu kadar, Rupert'e de yönelik olan bu yumuşak protestodan sonra kendini biraz daha iyi hissetti. Rupert'in konuya olan ilgisi, tarafsız bir bilim adamınınkinden öteye geçmiyordu. Açık fikirliydi, ama saf değildi. Öte yandan Jean... her neyse, bazen onun hesabına üzülmüyordu işte. Kadın bu işte telepati ve ikinci görüşle ilgili bir şeyler olduğuna gerçekten inanmaktaydı.

George fikrini belirttiği sırada, bunun içine Ras-

hâverak'ın da gireceğini fark etmemişti. Biraz da sinirli olarak ondan yana bir göz attıysa da, Tanrısalda bir tepki göremedi. Bu hiçbir şeyi kanıtlamazdı kuşkusuz.

Şimdi herkes yerini almıştı. Rupert, Maia, Jan, Jean, George ve Benny Schönberger, saat yönünde olmak üzere masanın çevresinde oturuyordu. Ruth Schönberger ise çemberin dışında yer almış, elinde bir not defteri tutuyordu. Belli ki, bu törene katılmayı istememişti ve Benny Schönberger, bazı kişilerin Talmud'u çok ciddiye aldıkları konusunda bazı alaylı imalar yaparken karısını da kast etmekteydi. Kadın yine de olacakları kaydetmeye razı olmuştu.

«Şimdi dinleyin,» diye başladı Rupert, «George gibi kuşkucuları da düşünerek bir açıklamada bulunayım. Bu işte olağanüstü bir şey var ya da yok, ama bilinen şu ki, **işliyor**. Ben şahsen, bunun mekanik bir açıklaması olabileceği görüşündeyim. Ellerimizi diskin üstüne koyduğumuzda, onun hareketlerini etkilemeye çalışsak bile, bilinçaltımız birtakım oyunlar oynamaya başlıyor. Bu seansların pek çoğunu analiz ettim: Elde edilen yanıtlar, hiçbir zaman gruptakilerden birinin bilmediği veya tahmin etmediği şeyler olmuyor; ama bazen bunun farkında olmayabiliyorlar. Yine de bu deneyi, şimdiki... şey... oldukça özel durumda yapmak istiyorum.

O «Özel Durum» kendilerini sessizce, ama kuşkusuz ilgiyle izlemekteydi. George onun bu gibi antikalıklar hakkında ne düşündüğünü merak ediyordu. Acaba gösterdiği tepki, ilkel bir dinsel töreni izleyen bir antropologunkine mi benziyordu? Tüm bunlar gerçekten acayıpti doğrusu ve George yaşamı boyunca böylesine budalaca davranmadığını düşünüyordu.

Ötekiler de aynı şekilde düşünüyorsa bile, bunu gizlemeyi beceriyorlardı. Jean, belki de içkiden olacak kızarmıştı ve heyecanlı görünüyordu.

«Her şey tamam mı?» diye sordu Rupert. «Pekala öyleyse.» Oradakileri etkileyecek kadar bir süre sus-

tuktan sonra, bilinmeyen birine seslendi: «Orada kimse var mı?»

George parmaklarının altındaki plakanın hafifçe titrediğini hissedebiliyordu. Altı kişinin yaptığı basınç düşünülürse, şaşılacak bir şey değildi bu. Bu şey, küçük bir 8 şekli çizdikten sonra ortada durdu.

«Orada kimse var mı?» Rupert tekrarladı. Sonra, normal konuşma tonuyla ekledi. «Genellikle, başlamadan önce on, on beş dakika geçmesi gerekiyor. Fakat bazen...»

«Şşşt!» dedi Jean.

Disk hareket ediyordu. «EVET» ve «HAYIR» yazılı kartların arasında geniş bir yay oluşturacak şekilde dönmeye başladı. George, içinden yükselen kakırdamayı güçlükle bastırabilirdi. Eğer yanıt «HA YIR» olursa, neyi kanıtlardı ki bu? O tavuk hırsızının 'şakası' aklına gelmişti: «Burada biz tavuklar varız yalnızca...»

Fakat, yanıt «EVET» idi. Disk daha sonra çabucak masanın ortasına geldi. Sanki canlı gibi görünen bir şey, ikinci soruyu bekliyordu. George, elinde olmaksızın etkilenmeye başladı.

Rupert sordu. «Kimsiniz?»

Harflerin sıralanışında bir duraklama yoktu şimdi. Disk, masanın üstünde, sanki sezgiye sahip bir şeymiş gibi koşturup duruyordu; hareketi öyle hızlıydı ki, George bazen elini onun üstünde tutmakta zorluk çekiyordu. Onun hareketine yardımcı olmadığına yemin edebilirdi. Masadakilere çabucak bir göz attığında, bunların yüzünde bir kuşku izi göremedi. Onlar da kendisi gibi gergin ve bekleyiş içindeydi.

«I AM ALL» diye bir kelime oluşturan disk, sonra ortadaki yerine döndü.

«Ben her şeyim,» diye tekrarladı Rupert.* «Tipik

* Aynı yazıldığında, 'I am all', ben her şeyim anlamına gelir. (Ç.N.)

bir karşılık bu. Kaçamaklı, ama kışkırtıcı. Burada bulunan şeyin, bizlerin birleşmiş dimağlarından baş-
ka bir şey olmadığı anlamına da gelebilir bu.» Daha
sonraki soruyu düşünmek için olacak, bir süre durdu.
Sonra yeniden konuştu.

«Burada bulunan birine mesajınız var mı?»

«HAYIR» diye yazdı disk çabucak.

Rupert masadakilere baktı.

«Artık durum bize bağlı; bazen bilgi vermeye is-
teklî olur, ama şimdi bizim kesin sorular sormamız
gerekıyor. Başlamak isteyen var mı?»

«Yarın yağmur yağacak mı?» diye şaka ederce-
sine sordu George.

Disk hızla «EVET-HAYIR» arasında gidip geldi.

«Budalaca bir soruydu bu,» dedi Rupert azarlar-
casına. «Şuraya yağmur yağar, buraya yağmaz. İki
tür yanıtı olabilecek sorular sormayın.»

George oldukça biçimsiz durumda hissetti kendi-
ni. Soru sormayı başkasına bırakmaya karar verdi.

«Benim en sevdiğim renk hangisidir?» Maia sordu.

«MAVİ.» Yanıt hemen gelmişti.

«Doğru bu.»

«Fakat bir şeyi kanıtlamaz. Buradakilerden en az
üçü bunu bilir.» George atıldı.

«Ruth'un sevdiği renk nedir?» Bu kez Benny
sordu.

«KIRMIZI.»

«Bu doğru mu Ruth?»

Kayıtçı, başını bloknottan kaldırdı.

«Evet doğru. Ama Benny bunu biliyor ve o da
çemberin içinde.»

«Bilmiyordum,» diye terslendi Benny.

«Pekala biliyordun... kaç kez söyledim bunu.»

«Bilinçaltı hafıza,» diye mırıldandı Rupert. «Sık
sık olur bu. Fakat, Tanrı aşkına biraz daha akıllıca
bir şeyler soramaz mısınız? Çok iyi başladı; tavsama-
sını istemiyorum.»

Garipti ama, durumun saçmalığı George'u baya-

ğı etkilemeye başlıyordu. Bunun açıklaması olağan dışı bir şey olamazdı, bundan emindi; Rupert'in de dediği gibi, disk onların bilinçaltı kas hareketlerine karşılık veriyordu yalnızca. Ama gerçek bu bile olsa, yine de şaşırtıcı ve etkileyiciydi: Yanıtların bu kadar çabuk ve kesin olarak verileceğini aklına getirmezdi. Diske, kendi adını yazdırıp yazdıramayacağını bir denemek istedi. «G» harfini yazdırabilirdiyse de, gerisi saçma sapan bir şey olmuştu. Kararını verdi: Ötekilere fark ettirmeden disk kontrol edebilmek kesinlikle olanaksızdı.

Yarım saat sonra, Ruth bir düzineden fazla mesajı kaydetmişti ve bunların bazıları da bayağı uzundu. Arasıra harf hataları ve gramer tuhaflıkları oluyorsa da, azdı bunlar. Bunun açıklaması ne şekilde olursa olsun, George çıkan sonuçlara bilinçli şekilde yardımcı olmadığından pek emin değildi. Birkaç kez, bir sözcüğün yazılışı sırasında, daha sonraki harfi ve dolayısıyla mesajın anlamını tahmin eder gibi olmuştu. Ve her seferinde de disk bambaşka bir yöne gitmiş ve tümüyle farklı şeyler yazmıştı. Bazen de, bir kelimenin nerede bittiği ve yenisinin nerede başladığı belli olmadığından, yazılanlar tamamlanıp, Ruth bunu yeniden okuyuncaya kadar, mesaj tümüyle anlamsız görünüyordu.

Tüm o deneyin George'da bıraktığı izlenim, amaçlı olan, bağımsız bir dimağla ilişki kurmuş olduklarıydı. Ama yine de bu konuda kesin bir kanıt yoktu. Yanıtlar, sıradan ya da çift anlamlı oluyordu. Örneğin, bir tanesi şöyleydi:

İNSANDOGASININ SİZİNLE OLDUĞUNA İNANIN.

Bazen de ciddi ve hatta rahatsız edici gerçekler hakkında öneriler ileri sürülüyordu. Şunun gibi:

İNSAN ATALARININ ÜLKESİNDE YALNIZ DEĞİLDİR.-

Bunu herkes biliyordu kuşkusuz; ama burada, yalnızca Tanrısallara yapılan bir ima mı vardı acaba?

George'un uykusu gelmeye başlamıştı. Uyuşukça

bir halde, eve gitmenin zamanıdır, diye düşünüyordu. Bunların hepsi ilginçti doğrusu, ama insanı bir yere ulaştırmıyordu ve işe yarar bir şey elde edilmiyordu. Masadakilere bir göz gezdirdi. Benny de onun gibi düşünüyordu galiba. Maia'yla Rupert sanki kasılmış gibiydi; Jean'a gelince, bu işi ta baştan beri çok ciddiye almıştı. Onun yüzündeki anlam George'u üzüyordu: kadın sanki hem bunun bitmesini istemiyor, hem de devam etmekten korkuyordu.

Geride bir Jan kalıyordu. Rupert'in tuhaflikları konusunda onun ne düşündüğünü George bayağı merak etmekteydi. Genç mühendis herhangi bir soru sormadığı gibi, alınan yanıtlara da şaşırmış görünmüyordu. Diskin hareketlerini, sanki bu da bir tür bilimsel olguymuş gibi izliyordu yalnızca.

Rupert bir süredir içine düşmüş görüldüğü dalgınlıktan kendini kurtardı.

«Hadi, bir soru daha soralım,» dedi. «Sonra tamam. Sen ne alemdesin Jan? Hiçbir şey sormadın.»

Jan'ın bu öneri karşısında hiç duraklamayıp, masadakileri şaşırttı. Sanki soracağı şeyi çok önceden kararlaştırmış da, bunun için fırsat bekliyor gibiydi. Önce Rashaverak'ın o hareketsiz kütlesine baktı ve sakın bir sesle sordu:

«Tanrısalların güneşi hangi yıldız?»

Rupert bir hayret ıslığı koyuverdi. Maia ile Benny' de bir hareket yoktu. Jean gözlerini kapamış, uyuyor gibiydi. Rashaverak ileriye doğru öyle eğilmişti ki, Rupert'in omuzunun üstünden masadaki daireyi görebiliyordu.

Ve disk hareket etmeye başladı.

Tekrar yerine geldiğindeyse, kısa bir sessizlik oldu ve Ruth afallamış bir sesle sordu:

«NGS 549672'de ne demek oluyor?»

Ona yanıt veren olmadı, çünkü aynı anda George endişeyle haykırmıştı:

«Bana yardım edin, Jean bayıldı galiba.»

«Şu Boyce hakkında her şeyi anlat bana,» dedi Karellen.

Bunu, normal kelimeleri söyleyerek yapmadı kuşkusuz; ayrıca o sırada belirttiği düşünceler de bunun çok ötesindeydi. Onun çıkardığı sesleri bir insan duyabilmiş olsaydı, ancak yüksek hızla yayın yapan bir Mors vericisinin oluşturduğu ses modülasyonlarına benzetebilirdi bunu. Tanrısal dile ait pek çok örnek gerçi kaydedilmişti, ama alabildiğine karmaşık oluşu, analiz edilmesine bir türlü olanak vermiyordu. Bunun hızı o kadar fazlaydı ki, bir çevirmen bu dilin uzmanı bile olsa, Tanrısalların normal konuşma düzeyine ayak uyduramazdı.

Yeryüzü'nün Amirî arkasını Rashaverak'a dönmüş, Büyük Kanyon'un rengârenk uçurumlarına bakıyordu. On kilometre uzaktaki, oldukça belirsiz görünen teraslı duvarlar güneşin tüm gücünü toplamaktaydı. Tam kenarında Karellen'in durduğu yamacın yüzlerce metre aşağısında bir katır kafilesi, vadinin derinlikleri boyunca ağır ağır ilerliyordu. Garip, diye düşünüyordu Karellen; hâlâ bir sürü insan, ilkel şekilde davranmak için hiçbir fırsatı kaçırmıyordu. Eğer isteseler o kanyonun dibine kısacık bir zamanda ve çok rahat bir şekilde inebilirlerdi. Ama onlar, herhalde görüldüğü kadar tehlikeli olan o incecik yollarda, sarsıla titreye ilerlemeyi yeğliyordu.

Eliyle fark edilmez bir işaret yaptı sonra. O panoramik görünüm kayboldu ve bunun yerini, sınırsız bir derinliğin oluşturduğu o gölgeli boşluk aldı. Göreviyle ilgili gerçekler bir kez daha Karellen'in kafasına doluştu.

«Rupert Boyce biraz garip biri,» dedi Rashaverak. «Mesleği gereği, Afrika'nın büyük bir bölümünü kaplayan, hayvanların korunması amacına yönelik parklardan birinin başında. Hem işinin ehli, hem de çalışmayı seviyor. Denetlemesi gereken alan, birkaç bin kilometre kareyi bulduğu için, bizdeki on beş panoramik görüntü cihazının birini kendisine ödünç verdik; her zamanki önlemleri alarak tabii. Ha, bu arada, tüm projeksiyon durumları için elverişli tek cihaz bu. Gözlemlerini iyi yapabilmesi için bunu verdik ona.»

«Bu konuda o ne söyledi?»

«Kendisine alışabilmeleri için, değişik türden vahşi hayvanlara görünmek istiyordu; böylece onu gerçek olarak gördüklerinde saldırmayacaklardı. Bu kurum, kokudan ziyade görme duygularına güvenen hayvanlar yönünden iyi işledi; ama yine de onu öldürebilirlerdi. Bu cihazı ona verişimizin bir başka nedeni daha var kuşkusuz.»

«Bu onu daha iyi bir işbirliğine mi yöneltti?»

«Tümüyle öyle. Aslında onunla ilişki kurmamın nedeni, parapsikoloji ve benzer konularla ilgili olarak, dünyanın en iyi kitaplıklarından birine sahip olmasıydı. Kitaplarını ödünç vermeyi nazıkçe, ama kararlı bir dille reddettiği için, kendisini ziyaret etmekten başka yapacak şey kalmamıştı. Şu sırada onun kitaplığının yarısını okumuş durumdayım. Bayağı eziyetli bir şey oldu bu.»

«Buna inanırım» dedi Karellen, alay edercesine. «O süprüntülerin arasında bir şeye rastladığın oldu mu?»

«Evet, açıkça belirgin durumda on bir adet kısmi başarı ve yirmi yedi kadar olasılık durumu. Yalnız, konuyla ilgili malzeme öylesine birbirine girmiş durumda ki, seçme işi çok zor oluyor. Ayrıca kanıtlar da, insan dimağının belki de en belli başlı sapışı olan mistisizmle karmakarışık olmuş durumda.»

«Boyce'un tüm bunlara karşı davranışı nedir?»

«Açık görüşlü ve kuşkucu görünüyor; ama eğer bilinçaltına yerleşmiş bir inanca sahip olmasaydı, bu alanda bu kadar zaman ve çaba sarfetmezdi. Ona bu konuda itiraz ettiğimde, haklı olabileceğimi söyledi. Eline birtakım sağlam kanıtlar geçirmek onu çok hoşnut ederdı kuşkusuz. Her ne kadar yaptıklarını oyunmuş gibi göstermeye çabalıyorsa da, deneylerini sürdürmesinin amacı bu.»

«Senin bu konuyla başka nedenlerden dolayı ilgilenebileceğinden kuşulanmıyor değil mi?»

«Hayır. Pek çok açıdan, Boyce zeki olmayan ve basit biri. Böyle oluşu da, onun pek çok alanda sürdürdüğü araştırmaları oldukça acıklı bir hale getiriyor. Kendisine karşı özel bir tavır almamıza gerek yok.»

«Anlıyorum. O bayılan kıza ne diyorsun?»

«Tüm işin en heyecanlı tarafı burası. Jean Morrel'in, bilginin geldiği kanal olduğu hemen kesinlikle söylenebilir. Fakat daha önceki deneylerimiz göz önüne alınırsa, yaşının yirmi altı oluşundan dolayı 'İlk Temas' kişisi olamayacak kadar büyük. Bu nedenle, ona sıkıca bağlı biri var herhalde. Sonuç ortada. Pek çok yıl beklememiz gerekemeyebilir. Onu Mor Kategori'ye aktarmalıyız: Bu kadın, yaşamakta olan en önemli kişi olabilir.»

«Bunu yapacağım. Peki, o soruyu soran genç adam kim? Bunu meraktan mı yaptı, yoksa bunun arkasında başka bir şey mi var?»

«Onun orada bulunuşu raslantıydı; kızkardeşi Rupert Boyce'la yeni evlenmiş. O geceki konuklarla daha önce hiç karşılaşmamıştı. Yönelttiği sorunun daha önce düşünülmemiş olduğuna eminim; belki de benim orada bulunuşumun yol açtığı olağanüstü durum yüzünden aklına geldi bu. Onunla ilgili şeyler gözönüne alınırsa, yaptığına pek şaşmamak gerekir. Astronotiğe büyük ilgi duyuyor; Cape Town Üniversitesinde uzay yolculukları grubunun sekre-

terliğini yapıyor ve belli ki yaşamı boyunca bu tür çalışmaları sürdürmek niyetinde.»

«Mesleği ilginç olmalı. Ha, sözü açılmışken, acaba ne yapacak dersin? Ayrıca, onun hakkında niyetin nedir?»

«En kısa zamanda, öğrendiğini kontrol için bir şeyler yapacağından kuşku yok. Fakat bu bilginin kesinliğini kanıtlaması olanaksız ve zaten kaynağının da garip oluşu nedeniyle, bu konuda bir şeyler yazması pek beklenemez. Eğer bunu yapsa bile, konuya en ufak bir etkisi olur mu sanki?»

«Bu iki durumu da değerlendireceğim,» diye karşılık verdi Karellen. Gerçi bize verilen talimatta üssümüzü açıklamamak konusu da yer almakta, ama herhangi bir bilginin bize karşı kullanılmasına olanak yok.»

«Anlıyorum. Rodricks, doğruluğu kuşkulu görünen ve pratik yararı bulunmayan birtakım bilgiler elde etmiş olacak.»

«Öyle görünüyor,» dedi Karellen. «Yine de pek emin olmayalım. İnsan ırkı oldukça marifetli; ayrıca genellikle inatçı oluyorlar. Onları küçük görmek hiç de güvenceli olmaz; öte yandan Bay Rodricks'in meslek yaşamını izlemek de ilginç olacağı benzer. Bunu daha sonra düşüneceğim.»

Rupert Boyce, işin aslını bir türlü anlayamadı. Konukları, her zamankinden daha az bir patırtıyla gittikten sonra, düşünceli bir şekilde masayı köşede. ki yerine itmişti. Kafasının hafif dumanlı oluşu, olup bitenlerin ciddi bir analizini yapmasını önlediği gibi, olaylar bile bayağı puslu görünmekteydi. Aklında belirsiz bir fikir vardı yalnızca; çok önemli, ama anlaşılması zor bir şey olmuştu. Acaba bunu Rasha-verak'la tartışsa mıydı? Sonra bunun patavatsızca bir şey olacağını düşündü. Yine de, kayınbiraderi rahatsız bir durumun oluşmasına neden olmuştu ve

Rupert onun yüzünde anlaşılmaz bir sıkıntı duymaktaydı. Fakat hata Jan'ın mıydı? Yoksa bir başkası mı suçluydu? Rupert o deneyi kendisinin yaptığını anımsayarak, biraz da kendini kabahatli görüyordu. Sonunda, oldukça başarılı olan bu deneyin tümünü unutmaya karar verdi.

Ruth'daki bloknotun son sayfası elinde olsaydı, belki bir şeyler yapabilirdi; ama o karışıklıkta bu sayfa kaybolmuştu. Jan, masum gibi görünüyordu; Râshaverak'ı suçlamak da olmazdı doğrusu. Zaten o son yazılanlar anlamsız görüldüğü için, kimse tam olarak ne olduğunu anımsayamazdı...

En fazla etkilenen kişi George Greggson olmuştu. Jean'ın kollarına düşüşünü bir türlü unutamıyordu. Kızın birdenbire çaresiz bir duruma düşmesi, onu bir eğlence arkadaşlığından çıkarmış, sevgi ve yakınlık duyulan biri haline getirmişti. Kadınlar bilinmeyen çağlardan bu yana, bazen de önceden düşünerek hep bayılmışlar ve erkekler de hiç değişmeyen şekilde buna tepki göstermişlerdi. Jean'ın yığılıp kalması tümüyle kendiliğinden olmuştu; ama planlansa bile daha iyi olmazdı. O anda George, daha sonraları da fark ettiği gibi, yaşamının en önemli kararını vermişti. Önemli olan Jean idi; garip fikirlerine ve garip arkadaşlarına karşın, yine de böyleydi bu. Naomi, Joy, Elsa ya da (neydi adı) Denise'i kesin olarak terk etmeye niyeti yoktu; fakat daha sürekli bir ilişkinin zamanı gelmişti artık. Jean'ın kendisini kabul edeceğinden hiç kuşku yoktu, çünkü başlangıçtan beri duyguları belliydi.

George'un bu kararının ardında, farkında olmadığı bir etken daha vardı. O geceki deney, Jean'ın özel ilgilerine karşı beslediği beğenmezlik ve kuşku duygularını zayıflatmıştı. O bu gerçeği hiç kabul etmeyecekti; ama böyleydi işte, ve bu aralarındaki son engelleri kaldırıp atmıştı.

Başını çevirerek, uçan aracın geriye yatırılmış

koltuğunda uzanan Jean'ın solgun, ama sakın yüzüne baktı. Aşağısı karanlıktı şimdi, yukarıdaysa yıldızlar parıldamaktaydı. George, binlerce kilometrelik yolculuklarının neresinde olduklarını bilmediği gibi, buna aldırış ettiği de yoktu. Bu robotun işiydi; onları eve götürecekt ve yere indirecekti. Kontrol tablosunun bildirdiğine bakılırsa, elli yedi dakika sonra olacaktı bu.

Jean de gülümseyerek ona baktıktan sonra, ellerini yavaşça kurtardı.

«Bırak da kan dolaşımım düzelsin,» dedi parmaklarını oğuştururken «Sana şimdi çok iyi olduğumu söylüyorum; inan bana.»

«O sırada ne oldu peki? Mutlaka bir şeyler anımsıyor olmalısın.»

«Hayır; tam bir boşluk yalnızca. Jan'ın o soruyu sorduğunu işitim, sonra da benim yüzümden oluşan o telaşın ortasında buldum kendimi. Bunun bir tür trans olduğundan eminim. Bununla birlikte...»

Durakladı; daha sonra, buna benzer şeylerin önceleri de başından geçtiğini George'a söylememeye karar verdi. Onun bu konularda neler hissettiğini biliyordu; adamı altüst etmenin, hatta belki de korkutup kaçırmanın anlamı yoktu.

«Bununla birlikte... ne?» George soruyordu.

«Ah, hiçbir şey. Bu olanlar hakkında o Tanrısall'ın neler düşündüğünü merak ediyorum. Ona, umduğundan fazla malzeme vermiş olmalıyız herhalde.»

Sonra hafifçe ürperdi ve gözleri bulutlandı.

«Tanrısallardan korkuyorum George. Hayır, 'onlar kötü' falan gibi gibi budalaca şeyler söylemek istemiyorum. Amaçlarının iyi olduğundan ve bizler için en doğru şeyi yaptıklarından eminim. Gerçekte planları nedir acaba?»

George huzursuzca kıpırdandı.

«Onlar Yeryüzü'ne geldiğinden beri insanlar bunu merak etmiştir,» dedi. «Ancak, buna hazır oldu-

ğumuzda söyleyecekler. Sana bir şey diyeyim mi? Bunu hiç de merak etmiyorum. Ayrıca, dert edilecek daha önemli şeyler var.» Jean'a doğru dönüp, onun ellerini yakaladı.

«Yarın Arşiv'e gidip de, örneğin, beş yıllık bir anlaşma imzalamaya ne dersin?»

Jean ona gözünü kırpmadan bakıyordu; sonunda, gördüğü şeyin hoşuna gitiğine karar verdi.

«Şunu on yıl yapalım,» dedi.

Jan uygun zamanı bekliyordu. Acelesi yoktu ve düşünmek niyetindeydi. Kafasına yerleşmiş olan o fantastik umut belki de kaybolur korkusuyla, bir kontrol işine girişmek onu korkutuyordu neredeyse. Durum belirsiz olduğu sürece, haya! kurabilirdi hiç olmazsa.

Üstelik, herhangi bir girişimde bulunabilmek için Gözlemevi'nin kütüphanecisini görmesi gerekiyordu. Kadın kendisini tanır ve ilgi duyduğu şeyleri iyi bilirdi; herhalde yapacağı istek onu ilgilendirecekti. Belki de hiçbir şey fark etmeyecekti, ama işleri şansa bırakmamaya kararlıydı. Bir hafta içinde daha iyi bir fırsat doğardı. Çok dikkatli davrandığını biliyordu; bu ise yapacağı şeye, bir okul çocuğunun coşkusunu katıyordu. Komik duruma düşmekten olduğu kadar, Tanrısalların herhangi bir şekilde kendisini engellemelerinden de korkuyordu. Eğer budalaca bir şey yapacak olursa, bunu hiç kimse bilmeyecekti.

Londra'ya gidişinin çok iyi bir nedeni vardı; bununla ilgili ayarlamalar haftalarca öncesinden yapılmıştı. Hem çok genç, hem de delege olamayacak bir ehliyet düzeyinde bulunduğu halde, Uluslararası Astronomi Birliği'nin toplantısına katılacak olan grubun içine kapağı atabilmiş üç öğrenciden biriydi. Grupta boş yer vardı ve böyle bir fırsatı kaçırmak yazık olacaktı doğrusu; Londra'yı çocukluğun-

dan bu yana görmemişti çünkü. Biliyordu ki, Birliğin toplantısı sırasında sunulacak sürüyle bildirinin ne olduğunu anlayabilse bile, bunların ancak pek azı ona ilginç gelecekti. Herhangi bir bilimsel kongrenin delegesi olarak, yararlı gördüğü konferanslara katılacak ve geri kalan zamanını kendi gibi meraklılarla konuşarak ve etrafı gezerek değerlendirecekti.

Londra, son elli yıl içinde korkunç derecede değişmişti. Nüfus ancak iki milyon kadardı. Artık büyük bir liman kent; de değildi; hemen her ülke kendi ihtiyaç maddelerini kendi ürettiğinden, dünya ticaretinin çehresi de tümünden değişmişti. Belli ülkelere en iyisini yaptığı bazı mallar hâlâ vardı, fakat bunlar da gidecekleri yere hava yoluyla ulaştırılıyordu. Bir zamanlar büyük limanlarda, daha sonraları da büyük hava alanlarında birbiriyle birleşen ticari yollar sonunda tüm dünyayı kuşatan karmaşık bir örümcek ağına dönüşmüş ve kilit noktaları diye bir şey kalmamıştı.

Yine de bazı şeyler değişmemişti. Kent hâlâ bir yönetim, sanat ve öğrenim merkeziydi. Bu gibi konularda başka kıtalardaki hiçbir başkent, hatta pek çoğunun iddia ettiğinin aksine, Paris bile onunla boy ölçüşemezdi. Yüzyıl önceki bir Londralı, en azından kent merkezinde yolunu kolayca bulabilirdi. Taymis nehri üzerinde yeni köprüler vardı, ama bunlar eskilerinin yerinde yükselmekteydi. O kocaman, asık suratlı tren istasyonları oradan sürülerek, banliyölere taşınmıştı. Ama Parlamento Binası hiç değişmemişti. Nelson'un tek gözü hala Whitehall'a bakıyordu: St. Paul'un kubbesi yine Ludgate Hill'in üstünden göze çarpıyordu, ama artık onun üstünlüğüne meydan okuyan daha yüksek binalar vardı şimdi.

Ve, Buckingham Sarayı'nın önündeki muhafızlar hâlâ nöbet değişiyordu.

Tüm bunlar bekleyebilir, diye düşünüyordu Jan. Tatil zamanıydı ve o iki öğrenci arkadaşıyla, Üniver-

sîte misafirhanelerinin birinde kalmaktaydı. Bloomsbury de, geçen yüzyıldaki karakterini değıştirmemişti: Her ne kadar eskisi ölçüsünde birbirine sıkışık ve tuğlaları isle örtülü bina dizileri halinde değilse bile, yine de otel pansiyonlardan oluşan bir adaydı.

Jan, Kongre'nin ikinci gününe kadar eline fırsat geçiremedi. Londra'yı dünyanın müzik başkenti haline getiren Concert Hall'den pek uzakta bulunmayan Bilim Merkezi'nin büyük toplantı salonunda boyuna bildiriler okunup duruyordu. Jan'ın niyeti, ilk günkü konferansı izlemektir; çünkü kulağına çalındığına göre, gezegenlerin diziliş konusunda o sıralar geçerli olan kuram yerle bir edilecekti.

Bu belki de yapıldı; fakat Jan, verilen bir ara sırasında oradan ayrıldığından, bu konuda pek bir şey bilemezdi. Toplantı salonundan çıkınca, doğrudan direktörlük bölümüne gitti ve kendisine gerekli olan odayı aramaya başladı.

Şakacı ruhlu bazı sivil görevliler, Kraliyet Astronomi Derneği'nin büyük binanın en üst katına oturtmuşlardı; bu da Konsey üyelerinin hoşuna gidiyordu, çünkü oradan Taymis nehrini ve kentin tüm kuzey bölümünü görebiliyorlardı. Jan etrafta kimse olmadığını gördü. Gerekirse, onu kullanarak kafa tutmaya hazır olduğu üyelik kartına sıkı sıkı yapışarak, çok geçmeden kütüphaneyi buldu.

Aradığı şeyi ele geçirmesi ve milyonlarca girişi bulunan kocaman yıldız kataloglarını nasıl kullanacağını öğrenmesi neredeyse bir saatini aldı. Araştırmasının sonuna yaklaşırken heyecandan hafifçe titriyordu ve kimsenin kendisini bu halde görmeyişinden memnundu.

Katalogu ötekilerin yanına yerleştirdi ve bir süre, karşısındaki ciltlerin oluşturduğu duvara gözlerini dikerek öylece oturdu. Sonra yavaşça yürüyerek dışarı çıktı; sessiz koridorları ve sekreterin bürosunu geçti (oradaki bir kitap paketlerini açmakla meş-

guldü) ve merdivenlerden indi. Asansöre binmekten kaçınıyordu; o sırada istediği şey, özgür olmak ve bir yerde kapalı bulunmamaktı. Bir süre önce izlemeye karar verdiği öteki konferans artık hiç de önemli değildi şimdi.

Nehrin kenarına gitmek için seti geçtiği sırada, düşünceleri hâlâ büyük bir karmaşa halindeydi; orada durup, Taymis'in acelesizce akan sularına dikti gözlerini. Doğruluğu kabul edilmiş bir bilim çerçevesi içinde eğitim görmüş biri olarak, o sırada eline geçirdiği kanıtı sindirebilmesi bayağı zor oluyordu. Bunun doğruluğundan asla yüzde yüz emin olamazdı, fakat olasılık çok yüksekti. Nehrin kıyısında yavaş adımlarla dolaşırken, bir yandan da gerçekleri sıraya koymakla meşguldü.

Bir numaralı gerçek Rupert'in partisindeki hiç kimse, onun bu soruyu soracağını bilemezdi. Bunu kendisi bile bilmiyordu: kendiliğinden bir reaksiyon şeklinde oluvermişti bu. Bu nedenle, sorunun hazırlanmış bir yanıtının bulunması, ya da zihinlerde yerleşmiş olması düşünülemezdi.

İki numaralı gerçek: «NGS 549672» şeklinde bir şey, astronomların dışındakiler için hiçbir anlam taşımazdı. Gerçi büyük Ulusal Coğrafya Araştırması, yarım yüzyıl önce tamamlanmıştı, ama bunu ancak birkaç bin uzman biliyordu. Ayrıca, onların hemen hiçbiri, bilmem şu sayılı özel yıldızın, göğün neresinde bulunduğunu söyleyemezdi.

Ama (tam o sırada keşfettiği üçüncü gerçektir bu) NGS 549672 sayılı o küçük ve göze çarpmaz yıldız, kesinlikle doğru yerde bulunmaktaydı. Burası, Carina takımyıldızının tam kalbindeydi ve Jan'ın birkaç gece önce izlediği, güneş sisteminden, uzayın derinliklerine doğru uzanan ışıklık kuyruğun ucu da bu yönü göstermekteydi.

İnanılmaz bir rastlantıydı bu. NGS 549672'nin, Tanrısalların yuvası olması **gerekiyordu**. Fakat, bu gerçeği kabul etmek, Jan'ın bilimsel yöntemler ko-

nusunda değer verdiği tüm fikirlerin yıkılıp gitmesi demek olacaktı. Pekala, yıkılışınları bakalım. Bu arada şunu da unutmaması gerekiyordu: Rupert'in o garip deneyi, o zamana kadar bilinmeyen bir bilgi kaynağına şöyle bir dokunuvermişti.

Rashaverak mı? En olası açıklama buydu. Tanrısalsal o dairede yer almamıştı, ama önemsiz bir noktaydı bu. Jan, parafiziğin mekanizmasıyla ilgilenmiyordu; onu çeken şey çıkan sonuçlardı.

NGS 549672 hakkında pek az şey biliniyordu. Onu, ötekî milyonlarca yıldızdan ayırt edebilmeye yarayacak hiçbir şey yoktu. Katalog, onun büyüklüğünü, koordinatlarını ve spektral (tayf) tipini veriyordu yalnızca. Jan'ın bir iki ufak tefek araştırmayla, basit birtakım hesaplamalar yapması gerekiyordu: Daha sonra yaklaşık bile olsa, Tanrısalların dünyasının yeryüzüne ne kadar uzak olduğunu bulacaktı.

Nehre arkasını dönüp de Bilim Merkezi'ne doğru yürümeye başladığı sırada, Jan'ın yüzüne geniş bir gülümseme yayıldı. Bilim, güç demekti ve dünya yüzünde Tanrısalların aslını bilen tek kişi de kendisiydi. Bu bilgiyi nasıl kullanacağını bilemiyordu. Bu, onun zihninde güven içinde yatarak kader anını bekleyecekti.

İnsan soyu uzun, bulutsuz yaz günlerinde barış ve zenginliğin tadını çıkarıyordu. Yeniden kış olacak mıydı? Bu düşünülemezdi bile. İki buçuk yüzyıl önce Fransız Devrimi'nin önderlerince zamansız ola-

rak 'hoş geldin' denilen akıl çağı, şimdi gerçekten gelmişti. Ve bu kez bir yanılma yoktu.

Bunun da birtakım dezavantajları vardı kuşkusuz, ama öylece kabul ediliyordu bunlar. Telecaster cihazıyla her evde baskısı yapılan gazete haberlerinin bayağı sıkıcı şeyler olduğunu görmek için, insanın çok yaşlı olması gerekiyordu. Gazetelere manşet olan krizler kaybolup gitmişti. Polisi afallatan ve genellikle ardında kıskançlık duygusu saklı olsa bile, milyonlarca kişinin ahlak anlayışına ters düştüğü için öfke uyandıran o gizemli cinayetler de yoktu şimdi. Cinayet işleniyorsa bile, gizemi kalmamıştı: Bir düğme döndürülüyor ve suç sahnesi yeniden canlanıyordu. Bu tür şeyleri başarabilecek aletlerin var oluşu, başlangıçta yasaya saygılı kişiler arasında da bayağı bir panik oluşturmıştı. Bu ise, insan psikolojisinin o ince kıvrımları hariç tutulursa, genelde buna hükmedebilen Tanrısalların hiç de beklemediği bir şeydi. Bu nedenle tam bir açıklama yapmak gerekli olmuştu. Hiç kimse komşusunu röntgenleyemeyecek ve insanların elinde bulunan pek az sayıda cihaz da sıkı kontrol altında tutulacaktı. Örneğin, Rupert'in elindeki projektör park alanının dışında iş görmeyeceği için, onun görüş sahası içinde yer alanlar da yalnızca Rupert ve karısı olacaktı.

Pek az sayıdaki ciddi suçlar bile, haberlerde özel bir yer tutmuyordu. Çünkü iyi yetişmiş kişiler, başkalarının toplumsal 'gaflarıyla' hiç mi hiç ilgilenmiyordu.

Haftalık çalışma yirmi dört saatti, ama bu saatler ense yapmakla geçmiyordu. Hâlâ, sıradan ve mekanik nitelikte birtakım işler vardı. İnsan dimağı, bir kaç bin transistör, birazcık fotoelektrik hücre ve birkaç metre karelik elektrik devrelerinin başarabildiği işlerde harcanamayacak kadar değerliydi. Haftalar boyu tek bir insanın uğramadığı, vızır vızır çalışan fabrikalar vardı. İnsanlara ancak çözümleyi-

ci, karar verici ve girişimleri planlayıcı olarak gerek vardı. Gerisini robotlar yapıyordu.

Bir yüzyıl önce olsa, böylesine boş vakit çok ciddi sorunlara yol açardı. Şimdiyse eğitim tüm bunların üstesinden gelmişti; çünkü iyi beslenmiş bir zihnin sıkılmanın ne olduğunu bilmezdi. Genel kültür düzeyi, bir zamanlar olağanüstü görülebilecek nitelikteydi. İnsan ırkının zekâsının yükseldiği konusunda bir kanıt yoktu, ama insanoğlu ilk kez olarak beynini tüm kapasitesiyle kullanabiliyordu.

Pek çok kişinin iki evi vardı ve bunlar dünyanın çok ayrı yerlerinde bulunmaktaydı. Kutup bölgeleri artık açılmış olduğu için, bayağı bir insan seli, uzun ve gecesi olmayan kutup yazlarını yaşamak amacıyla ve altışar aylık aralarla Arktika'yla Antarktika arasında mekik dokuyordu. Bazıları da çöllere, dağlara hatta denizin dibine gidiyordu. Eğer çok istenecek olursa, bilim ve teknolojinin yeryüzü gezegeninde konforlu bir ev kuramayacağı hiçbir yer yoktu.

Daha egzantrik bazı yerleşim yerlerinin arasına haberlere konu teşkil ettiği de oluyordu. En kusursuz düzenlenmiş toplumda bile bazı kazalar olabilirdi kuşkusuz. İnsanların, Everest'in tepesindeki veya Viktorya şelalesinin serpintileri arasındaki rahat bir ev için riske girmeleri ve de arasına kafalarını kırmaları iyiye işaret olabilirdi. Sonuç olarak, her zaman birilerinin bir yerlerden kurtarılması gerekiyordu. Artık bu bir tür oyun, neredeyse gezegen çapında bir spor olmuştu.

İnsanlar paraya da, zamana da sahip oldukları için bu tür kaprislere kapılıyordu. Silahlı kuvvetlerin kaldırılmış olması, dünyanın zenginliğini neredeyse iki katına çıkarmış, kalanı da artan üretim tamamlamıştı. Sonuç olarak, yirmi birinci yüzyıl insanının yaşam düzeyini, atalarından herhangi biriyle kıyaslamak çok zordu. Su, yol, aydınlanma, kanalizasyon gibi şeyler topluma ait hizmet örgütlerince karşılanmakta olup, her şey öyle ucuzdu ki,

yaşamak bedava sayılırdı neredeyse. İnsan istediği yere yolculuk edebilir, tek kuruş ödmeden istediğini yiyebilirdi. Toplumun üretici bir ferdi olarak, buna hak kazanmıştı.

Bazı asalaklar da vardı kuşkusuz; ama bir toplumda yer alan gerçek tembellerin sayısı, her zaman sanıldığından daha az olmuştur. Öte yandan otobüs biletçileri, dükkân tezgâhtarları, banka kâtipleri, borsacılar vesaire gibi, asıl işlevleri birinden alıp ötekine vermek olan ve bir ordu oluşturabilecek büyüklükteki insan kalabalığı göz önüne alınırsa, bu parazitleri beslemek toplum için çok daha hafif bir yük oluşturuyordu.

İnsan soyunun yaklaşık dörtte birinin sürdürdüğü uğraşlar, yerleşik nitelikte bir çaba olan satrançtan tutun da, dağ yamaçlarında kayak kaymak gibi tehlikeli sporlara kadar varmaktaydı. Bu, sayısal olarak hesaplanmıştı; yalnız, beklenmeyen bir sonuç vardı ki o da, profesyonel sporcunun ortadan kalkmış olmasıydı. Son derece yetenekli amatörler ortalığı kaplamış ve değişen ekonomik koşullar, eski sistemi geçersiz kılmıştı.

Sporun hemen ardından, tüm dallarıyla en büyük iş kolunu oluşturan eğlence gelmekteydi. İnsanlar yüz yılı aşkın süredir, Hollywood'un dünyanın merkezi olduğuna inanmışlardı. Bunu şimdi daha da güçlü olarak iddia edebilirlerdi; ama şunu söylemek yerinde olacaktı: 2050'nin hemen tüm filmleri 1950'dekilere, anlaşılmaz derecede entellektüel yapımlar olarak gelecekti. Ayrıca birtakım gelişmeler de vardı. Bilet gişeleri yok olmuştu.

Yalnız bir şey vardı: Tüm eğlence ve uğraşlarıyla kocaman bir oyun alanına benzeyen o gezegende, yanıtı hiçbir zaman verilememiş olan o eski soruyu sormaya zaman bulabilen kişiler de bulunmaktaydı:

«Buradan sonra nereye gidiyoruz?»

Jan file dayandı ve ellerini, ağaç kabuğunu andıran sert derisi üstüne koydu. Başını kaldırarak onun büyük dişlerine ve kıvrık hortumuna baktı; hayvanı meydan okur ya da selam verir şekilde sabitleştirmiş olan taksidermi uzmanının ustalığı dik katini çekmişti. Hangi bilinmeyen dünyaların, daha da garip yaratıkları Dünya'dan gönderilen bu şeyi inceleyecekti günün birinde?

«Tanrısallara kaç hayvan gönderdin?» Rupert sordu.

«En azından elli tane; ama en büyükleri bu kuşkusuz. Muhteşem bir şey, değil mi? Ötekilerin çoğu bayağı ufaktı kelebekler, yılanlar, maymunlar vs. Ama, geçen yıl bir de su aygırı yakaladım.»

«Belki ürktücü bir fikir, ama onların artık tam bir *Homo sapiens* koleksiyonuna sahip olduğunu düşünüyorum. İçleri doldurulmuş bir grup olmalı bu. Acaba kimlere bu onur verildi dersin?»

«Belki de haklısın,» Rupert kayıtsızca karşılık verdi. «Hastaneler aracılığıyla bunu ayarlamak zor olmasa gerek.»

«Baksana,» dedi Jan düşünceli bir şekilde, «Eğer biri, canlı örnek olarak gitmeye gönüllü olsa neler olurdu dersin? Ama geri dönüş de garanti edilmeli tabii.»

Rupert onun bu sözlerine kahkahayla güldü.

«Bu bir öneri mi? Rashaverak'a iletmemi ister misin?»

Jan biraz da ciddi olarak bunu düşündüğünde başını salladı.

«Şey... hayır. Ben yalnızca yüksek sesle düşünüyordum. Zaten bu isteği de geri çevirirlerdi. Bu arada, son zamanlarda Rashaverak'ı gördün mü?»

«Altı hafta önce beni aradı. Uzun zamandır bulmaya çalıştığım bir kitabı eline geçirmiş. Çok nazik bir adam.»

Jan ağır ağır doldurulmuş filin çevresinde dolaşüyor ve hayvanı bu enerjik pozuyla dondurmayı başarmış olan kişinin ustalığını takdir ediyordu.

«Onun neyi aradığını keşfedebildin mi?» diye sordu Rupert'e «Demek istediğim, Tanrısalların bilimiyle büyük arasında bir ortak nokta bulmak bayağı zor görünüyor.»

Rupert ona biraz da kuşkuyla baktı; kayınbiraderinin, kendi hobisiyle eğlenemediğini düşünüyor-du.

«Yaptığı açıklama gayet yerinde. Bir antropolog olarak, kültürümüzün her cephesine ilgi duyuyor. Çok zamanları olduğunu da unutma. İnsan soyundan bir araştırmacıdan çok daha ötelere gidebilirler. Benim kitaplığımı okumuş olması, onun zihinsel gücü üstünde herhalde çok hafif bir gerilim oluşturmuştur.»

Yanıtın bu olabileceğini düşünen Jan, yine de tümüyle inanmış değildi. Bazen sırrını Rupert'e açmayı düşünüyorsa da, doğuştan gelen bir ihtiyatla kendini tutuyordu. Rupert dostuyla yeniden karşılaştığında, ağzından bir şeyler kaçırabilirdi; çünkü öğrendiği şeyin baştan çıkarıcılığı fazla olacaktı.

«Aklıma gelmişken,» dedi Rupert, konuyu birden değiştirerek, «Eğer sen buna büyük iş diyorsan, bir de Sullivan'inkini düşün. Adam, yeryüzünün en iri iki yaratığını teslim edeceğine söz verdi: Bir sperm balinasıyla dev bir mürekkep balığı. Bunlar, birbirleriyle ölümcül bir döğüşe girmiş duruma getirilecek. Ne manzara olur ama!»

Jan kısa bir an konuşmadı. Kafasında patlayan fikir alabildiğine taşkınca, cidiye alınamayacak ka-

dar fantastik bir şeydi. Yine de, büyük cesaret gerektirdiğinden, başarıya ulaşabilirdi...

«Ne oluyor?» Rupert merakla sordu. «Sıcak başına mı vurdu?»

Jan hemen kendini topladı.

«İyiyim,» dedi. «Yalnızca, Tanrısalların böyle miznik bir paketi nasıl yükleyeceklerini düşünüyordum.

«Bu kolay,» diye karşılık verdi Rupert, «o büyük kargo gemilerinden biri alçalacak, bir kapak açılacak ve onu içeri alacaklar.»

«Tabii ya,» dedi Jan, «ben de aynen öyle düşünüyordum.»

Burası bir uzay gemisinin kabini olabilirdi, ama değildi. Tüm duvarlar gösterge ve aletlerle örtülüydü: pencere yoktu, pilotun önünde geniş bir ekran bulunmaktaydı yalnızca. Tekne altı yolcu taşıyabilirdi, ama bir tek Jan vardı o sırada.

O bilinmeyen ve garip bölgeler gözlerinin önünden geçtikçe, bunları adeta gözleriyle yutarcasına ekrandan izliyordu. Evet, çılgınca planı başarıya ulaşacak olursa, yıldızların ötesinde karşılaşacağı şeyler derecesinde bilinmeyen bir yerdi burası. Jan, dünyanın bilinmeyen dönemlerinden beri kimsenin bilmediği o karanlıklar içinde birbirlerinin üzerine saldıran, kâbusu andırır yaratıkların diyarına gidiyordu. İnsanlar bu bölgelerin üstünde binlerce yıldır yelken açmaktaydılar; onların teknelerinin ancak bir kilometre kadar altındaydı burası; yine de son birkaç yüzyıl öncesine kadar buralar hakkında bilinenler, ayın görünen yüzü konusunda bilinenlerden pek fazla değildi.

Pilot, okyanusun içinde inişini sürdürüyor ve Güney Pasifik Havzası'nın henüz el sürülmemiş derinliklerine doğru yoluna devam ediyordu. Jan onun, okyanus tabanı boyunca yer alan işaret vericilerin oluşturduğu, görünmez bir sistem oluşturan ses dal-

galarını izlediğini biliyordu. Okyanus tabanından o sıradaki uzaklıklarıyla ilgili bir kıyaslama yapılırsa, yeryüzündeki bulutlara benzetilebilirlerdi ancak...

Görülecek pek az şey vardı; denizaltının antenleri suyu boş yere araştırıyordu. Herhalde jetlerinin oluşturduğu gürültü, küçük balıkları korkutarak başka yerlere kaçırmıştı. Eğer kendilerini incelemek için bir yaratık yaklaşıyorsa bu, korkunun ne olduğunu bilmeyecek kadar iri bir şey olacaktı.

Küçük kabin, etkisinde bulunduğu güç nedeniyle titriyordu; bu öyle bir güçtü ki, başlarının üstündeki suyun akıl almaz ağırlığına karşı koyuyor ve içinde insanların yaşayabileceği minik bir ışık ve hava kabarcığı oluşturuyordu. Jan bu gücün kesilmesi halinde, okyanusun çamurlarına gömülüp kalacaklarını ve teknenin de kendilerine mezar olacağını düşündü.

«Bir mola vermenin zamanıdır,» dedi pilot. Birkaç düğmeyle oynadı ve jetlerin itiş gücünün azaltılması sonucu tekne de giderek yavaşladı ve durdu. Şimdi tümüyle hareketsiz, atmosferde yüzen bir balon gibiydi.

Sonar şebekesinde yerlerini saptamak çok kısa sürdü. Önündeki alet tablosunu okumayı bitiren pilot Jan'a dönüp, «Yeniden hareket etmeden önce biraz bekleyelim,» dedi, «bakalım bir şey duyabilecek miyiz?»

Hoparlörden gelen alçak tonda, sürekli bir mırıltıyı andırır ses küçük kabini doldurmaktaydı. Bunun içinde Jan'ın dikkatini çekebilecek yabancı bir ses yoktu. Duyulan, sabit düzeyde bir arka plan gürültüsü olup, tüm özel sesler bunun içinde kaynayıp gitmiş durumdaydı. Jan dinliyor, duyulan sesin, milyonlarca deniz yaratığının birbirleriyle konuşması olduğunu düşünüyordu. Sanki, içinde yaşamın kaynaştığı bir ormanın tam göbeğinde duruyor gibiydi; aradaki fark, oradaki bazı seslerin kaynağını tanıyabileceğiydi. Burada ise o ses dokusunun dışında.

ki bir şeyi tek olarak algılayıp belirlemek mümkün değildi. Burası, onun o zamana kadar tanıdığı her şeyden o kadar uzak ve yabancıydı ki, bunu düşünmek bile içinı ürpertir gibi oldu. Ve burası, kendi dünyasının bir parçasıydı...

Duyulan ılık sesi, temel yapıyı oluşturan o titreşimli ses tonu üzerinde tıpkı bir şimşek gibi çaktı. Daha sonra, doğa üstü bir ulumaya dönüşen bu ses azaldı ve kayboldu. Ama hemen arkadan, daha uzak bir kaynaktan geldiğı belli olacak şekilde yeniden duyuldu. Bunun ardından da, ılıkların oluşturuğı bir koro patlayıverdi; pilot aceleyle düğmelere uzanarak sesi kısıtı.

«Nedir bu Tanrı aşkına?» Jan'ın soluğı kesilmişti.

«Tuhaf, değil mi? On kilometre kadar uzaktaki bir balina sürüsü bu. Onların buralarda olduğunu biliyordum ve duymanızı istedim.»

Jan'ın tüyleri ürpermişti.

«Ve ben de denizin hep sessiz olduğunu düşünürdüm! Neden bu şamataı yapıyorlar?»

«Sanırım birbirleriyle konuşuyorlar. Sullivan bunu size anlatabilirdi. Her ne kadar o, bazı balinaları birbirinden ayırt edebildiğini söylüyorsa da, ben pek inanamıyorum. Hey, bir konuğumuz var!»

Ekranda, inanılmaz derecede geniz ağız olan bir balık görölmekteydi. Hayvan çok iri gibiye de, Jan gerçek görüntü boyutunu bilmediğinden, kesin bir şey söyleyemiyordu. Solungaçların hemen altından başlayan bıyıgımsı bir uzantı, son tarafında çan şeklinde bir organ oluşturarak bitiyordu.

«Onu kızılötesi ışığıyla görüyoruz,» dedi pilot. «Bir de normal şekline bakalım.

Balık birdenbire kayboldu. Yalnızca o uzantı, fosforumsu bir parlaklık verecek şekilde kaldı. Daha sonra, çok kısa bir an için hayvan yeniden göründü: tüm gövdesi ışıklı noktalarla örtölmüş gibiydi.

«Bir fener balığı,» dedi pilot, «o uzantısıyla öteki balıkları kendine çeker. İlginç değil mi? Yalnız, anlamadığım bir şey var; nasıl oluyor da o çan şekilli, hayvanı yiyebilecek büyüklükteki başka balıkları çekmiyor? Neyse, bütün gün burada kalamayız. Jetleri çalıştırdığımda, onun kaçışını izleyin.»

Tekne ileri doğru harekete geçerken, kabin yeniden titredi. Balık, tüm ışıklarıyla parıldayarak bir alarm sinyali verdikten sonra, tıpkı bir göktaşı gibi uçuşunun karanlıklarına daldı.

Yirmi dakika kadar süren ağır bir inişten sonra, anten ışınlarının görünmeyen parmakları okyanus yatağının ilk belirtilerine dokundu. Çok aşağılarda, bir dizi alçak tepenin bulunduğu görülüyordu; bunların dış hatları garip derecede yumuşak ve yuvarlak hatlıydı. Bunların bir zamanlar sahip olduğu düzensiz şekiller, suyun durmak bilmez etkisiyle silinip gitmişti. Bunu oluşturan şey ise, okyanusun üst katmanlarından aşağıya doğru sürekli olarak; inen bir 'yağmur' idi. Kıtaları sürekli olarak denizlere sürükleyen nehir ağızlarından çok uzakta, Pasifiğin ortasındaki bu yerde bile, o yağmur durmak bilmiyordu. Bunu oluşturanlar ise, fırtınaların yıpratığı And dağları yamaçlarının suya karışması, milyarlarca canlı yaratığın gövdesi ve çağlardan bu yana uzayda dolaşıp duran göktaşı tozlarının sonunda hareketsiz kalmalarıydı. Burada, o sonsuz gecenin içinde, geleceğin kıtalarının temel yapısı oluşuyordu.

Tepeler arkalarında kaldı. Bunlar, Jan'ın haritada da gördüğü gibi, antenlerin ulaşamayacağı kadar bir derinlikte uzanan geniş bir ovanın sınır nöbetçileri idi yalnızca.

Denizaltı yumuşak şekilde alçalmasını sürdürüyordu. Şimdi ekranda yeni bir manzara oluşuyordu: içinde bulundukları görüş açısından dolayı, karşılarındaki şeyin ne olduğunu anlamak Jan'ın biraz vaktini aldı. Sonra bunun, görünmeyen bir düzlük-

ten yükselen bir denizaltı dağı olduğunu fark etti.

Resim şimdi daha belirgindi: Uzaklık fazla olmadığı için antenlerin verileri daha da kesinleşti ve görüntü, sanki ışık dalgalarıyla şekillendiriliyor gibi bir durum aldı. Jan artık çevreyi ayrıntılı olarak izliyor ve kayalıkların arasında birbirlerini kovalayan garip şekilli balıkları görebiliyordu. Bir ara, zehirli gibi görünen ve kocaman ağzını açmış olan yarattığın biri ağır ağır yüzerek pek fark edilmeyen bir kaya yarığının oradan geçti sonra, gözün göremeyeceği kadar bir hızla fırlayan uzantısıyla bir balığı yakaladı ve hâlâ kıvranan bu kurbanı kendine çekti.

«Neredeyse geldik,» dedi pilot. «Bir dakika sonra laboratuvarı görürsünüz.» Şimdi, dağın belkemiğini oluşturan bir kayalık çıkıntı üzerinde ağır ağır gidiyorlardı. Altlarındaki düzlük artık belirginleşmeye başlıyordu. Jan, deniz tabanının ancak birkaç yüz metre üstünde bulundukları tahmin ediyordu. Daha sonra ileride, bir kilometre kadar uzakta, üçlü ayaklar üstünde duran küre kümelerin ve bunları birbirine, bağlayan tüpleri gördü. Bunlar tıpkı, kimyasal madde tanklarına benziyordu ve gerçekte de aynı temel ilkelere uygun olarak yapılmışlardı. Yalnız aradaki fark, bunların iç değil, dış basınca karşı koymaları gerektiği idi.

«Bu da ne?» Jan birden sordu. Titreyen parmağıyla, en yakındaki kürenin civarını işaret ediyordu. Bunun yüzeyindeki garip görünümlü çizgi örnekleri, dev uzuvlar halinde şekillenmişti. Denizaltı yaklaştığında, bu uzuvların kocaman ve etli bir gövdeye birleştiğini gördü: bu gövdede ise koskocaman iki göz bulunmaktaydı.

«Ha, o mu?» pilot aldırılmazla karşılık verdi, «herhalde Lucifer olmalı. Birisi kendisini besliyor herhalde.» Sonra bir düğmeyi çevirdi ve kontrol tablosuna eğildi.

«S. 2 Laboratuvarı arıyor. Kilitleneceğim. Şu be-
beğiniz oradan uzaklaştırır mısınız?»

Yanıt hemen geldi.

«Laboratuvardan S.2'ye. Tamam. İlerlemeye de-
vam et ve kilitlen. Lucey oradan çekilecek.»

Eğimli metal duvarlar ekranı doldurmaya baş-
ladı. Jan yaklaştıkları sırada, o devin emicî kolla-
rından birinin hızla çekildiğini gördü. Sonra boğuk
bir gürültü ve kenetlenme kollarının birleşme nok-
talarını araması sırasındaki sürtünme sesleri duyul-
du. Birkaç dakika içinde tekne üssün duvarına sıkı-
ca dayandı ve iki giriş ağzı birbirine kilitlendi; bu-
nun ardından, bir geçiş tüneli deniz altının gövdesi-
nin içine doğru ilerledi. Basıncın eşitlendiği sinyali
duyulduktan sonra da 1. Numaralı 'Derin Deniz Labo-
ratuvarı'na giden yol açıldı.

Jan, Profesör Sullivan'ı atölye-laboratuvar arası
küçük ve dağınık bir odada buldu. Adam mikros-
kopla, ufak bir bombayı andırır şeye bakmaktaydı.
Bu, içinde derin deniz yaşam örneklerini içeren bir
basınç kapsülü olmalıydı: bunun içindeki canlılar,
santimetre kareye bir tonluk basınç altında mutlu
bir şekilde oynayıp duruyorlardı herhalde.

«Evet» dedi, başını kaldıran Sullivan. «Rupert
nasıl? Ve sizin için ne yapabiliriz?»

«Rupert iyi. Size en iyi dileklerini gönderdi. Ay-
rıca, kapalı yerde kalma korkusu olmasa, burayı zi-
yaret etmek istediğini de belirtti.»

«O halde, tepesindeki beş kilometrelik suyla bu-
rada bayağı rahatsız olurdu. Sizin için böyle olmu-
yor mu?»

Jan, hayır anlamında başını salladı.

«Bir stratosfer uçağının içinde bulunmaktan pek
farklı değil. Bir terslik olursa, ikisinde de sonuç he-
men hemen aynıdır.»

«Akıllıca bir yaklaşım, fakat ancak pek az kişi-
nin bunu böyle görmesi garip.» Mikroskopun düğ-

meleriyle biraz oynadıktan sonra Jan'a merakla baktı.

«Sizi buralarda görmekten mutluyum,» dedi, «fakat Rupert isteğinizi bana iletğinde birazcık şaşırıldığımı itiraf etmeliyim. Sizin gibi uzaycıların bizim işle ilgilenmelerini anlayamıyorum. Yanlış bir yön tutmuş olmayasınız?» Burada keyifle güldü. «Şahsen, uzaya çıkmak konusundaki aceleciliğinizi anlayamıyorum. Okyanuslardaki her şeyi düzenleyip sıraya koymak yüzyıllar alacak.»

Jan derin bir soluk aldı. Konuyu Sullivan'ın açmış olması iyiydi; işi çok daha kolaylaşmış olacaktı böylelikle. Deniz bilimcisinin yaptığı jest karşın, ikisinin de pek çok ortak noktaları vardı. Sullivan'ın ilgi ve yardımını sağlayacak bir köprü oluşturmak pek zor olmayacaktı. Adamda hayal gücü olduğu belliydi, yoksa bu yeraltı dünyasına asla yerleşmezdi. Yine de Jan'ın ihtiyatlı olması gerekiyordu; çünkü isteyeceği şey, en azından garip görünecekti.

Yine de güvendiği bir şey vardı. Sullivan yardım etmeyi reddetse bile, sırrını saklayacağı kuşkusuzdu. Ve burada, Pasifik Okyanusu'nun yatağındaki sakin büroda, Tanrısallar hangi garip güçlere sahip olursa olsun, konuşmalarını dinleyemezdi.

«Profesör Sullivan,» diye söze başladı, «okyanusa ilgi duysanız ve Tanrısallar oraya gitmenize izin vermese, neler hissederdiniz?»

«Aşırı derecede rahatsız olurdum kuşkusuz.»

«Böyle olacağınıza eminim. Ve diyelim ki bir gün, onlara fark ettirmeden hedefinize ulaşma fırsatı doğdu; o zaman ne yapardınız? Bu fırsatı değerlendir miydiniz?»

Sullivan hiç duraklamadı.

«Kuşkusuz. Tartışmayı da sonraya bıraktırdım.»

Artık elimde! diye düşündü Jan. Artık gerileyemez; meğer ki Tanrısallardan korkuyor olsun. Fakat onun pek bir şeyden korktuğunu sanmam. Sonra,

üzeri bir yığın şeyle örtülü masaya doğru eğildi ve durumunu açıklamaya hazırlandı.

Profesör Sullivan aptal biri değildi. Daha Jan'ın konuşmasına kalmadan, dudakları alaycı bir gülümseyişle kıvrıldı.

«Demek oyun bu ha?» dedi yavaşça. «Çok, ama çok ilginç. Şimdi, neden yardım etmem gerektiğini anlatın bakalım.»

12

Daha önceki çağlar, Profesör Sullivan'ı aşırı bir lüks olarak görürdü. Onun sürdürdüğü çalışmalar, neredeyse ufak çapta bir savaş kadar pahalıya patlıyordu: Gerçekten de o, hiç gevşemeyen bir düşmana sürekli savaş açmış bir general olarak görülmekten hoşlanıyordu. Düşmanı denizdi; savaş sırasında kullandığı silahlar ise soğuk, karanlık ve her şeyin de üstünde basınçtı. Sullivan ise ona karşı zekâ ve mühendislik hüneriyle karşı koyuyordu. Pek çok zafer kazandığı da olmuştu, ama deniz sabırlıydı: bekleyebilirdi. Sullivan, bir gün bir hata yapacağını biliyordu ve tek bir tesellisi vardı: Boğulmayacaktı hiç olmazsa. Buna zaman kalmayacaktı çünkü.

Jan kendisinden istekte bulunduğunda, şöyle ya da böyle bir söz vermeyi reddetmişti; ama nasıl bir yanıt vereceğini biliyordu. En ilginç deney için bir fırsat doğmuştu. Ne yazık ki sonucu asla öğrenemeyecekti; fakat bilimsel araştırmalarda genellikle olurdu bu ve zaten tamamlanmaları için birkaç on yıl sürecek öteki programlara başlamıştı bile.

Profesör Sullivan cesur ve zekâ biriydi, ama gerideki meslek yaşamına bir göz attığında, elde ettiği şeylerin, bir bilim adamı olarak onun ününü çağla-

rın ötesine taşımaya yetmeyeceğini görüyordu. Şimdiyse bir şans doğmuştu; tümüyle beklenmedik ve o ölçüde çekici görünen bu şey sayesinde, tarih kitaplarına geçeceğinden kuşkusu yoktu. Öte yandan böyle yapmasında ihtirasın ve kendini kanıtlama isteğinin pek rolü yoktu: kendi yönünden sonsuza kadar gizli kalsa bile, yine de Jan'a yardım edecekti.

Jan'a gelince, onda ikinci bir düşünce oluşmaya başlıyordu. O özgün buluşunun sağladığı itme gücü, hemen hiç çaba göstermesine gerek kalmadan onu buralara kadar getirmişti. Birtakım araştırmalar yapmıştı; ama rüyalarını gerçeğe dönüştürmek için etkin bir adım atmamıştı o zamana kadar. Şu birkaç gün içindeyse seçiminin yapmalıydı. Eğer Profesör Sullivan işbirliğini kabul edecek olursa, artık kendisi için bir dönüş yolu kalmayacaktı. Gelecek, kendisi için neler getirecek olursa olsun, bunu göğüslemesi gerekiyordu.

Onun kesin kararını vermesine yol açan düşünce, böylesine inanılmaz, bir fırsatı kaçırmayı halinde kendini bir daha hiç affetmeyeceğiydi. Yaşamının daha sonraki bölümü hep beyhude pişmanlıklar içinde geçecekti ve bundan daha kötü bir şey de düşünülemezdi.

Sullivan'ın yanıtı birkaç saat sonra ona ulaştı; zarflar atılmıştı artık. Önünde daha çok zamanı olduğunu bildiğinden, işlerini yavaş yavaş sıraya koymaya başladı.

Maia'ya yazdığı mektup şöyleydi:

«Sevgili Maia; en hafif deyimle, bu senin için esaslı bir sürpriz olacak. Bu mektubu aldığında, ben artık Dünya üstünde olmayacağım. Bununla, pek çok kişinin yaptığı gibi Ay'a gideceğimi söylemek istemiyorum. Hayır: Tanrısalların yuvasına uzanan yolda ilerliyorum olacağım. Böylece, Güneş Sistemi'nden ayrılan ilk insan olarak bilineceğim.

«Bu mektubu, bana yardımcı olan bir dostuma bırakıyorum; o bunu, planımın başarıya ulaştığını (en azından ilk evresinin böyle olduğunu) öğreninceye kadar alıkoyacak ve daha sonra da Tanrısallar araya girmek için çok geç kalmış olacaklar. Öylesine uzakta ve öylesine hızla yol alıyor olacağım ki, bir çağrı mesajının bana yetişmesi düşünülemeyecek bile. Eğer böyle olsa bile, geminin yeniden Dünyaya geri döndürülmesi çok zayıf bir olasılık. Bu kadar önemli biri olduğumu sanmıyorum.

«Önce, beni buna yönelten şeyi açıklayayım. Bil-diğin gibi, uzay uçuşları ile hep ilgilenmiş ve öteki gezegenlere gitmemize, ayrıca Tanrısalların uygarlığı hakkında bir şey öğrenmemize izin verilmediği içindir ki hep hayal kırıklığı hissetmişimdir. Eğer onlar araya girmemiş olsalardı, çoktan Mærs ve Venüs'e ulaşmış olacaktık. Öte yandan, yirminci yüzyılda geliştirilmekte olan kobalt bombaları veya benzeri silahlarla kendimizi mahvetmiş olmamızın da aynı derecede mümkün olabileceğini kabul ediyorum. Yine de bazen, kendi ayaklarımızın üstünde durabilme şansının bizlere tanınmasını arzuladığım oluyor.

«Tanrısalların bizleri bir tür 'sera yaşamı' içinde tutmalarının herhalde bir nedeni olmalı ve kimbilir, kusursuz bir neden de olabilir bu. Fakat öyle olduğunu bilsem bile, yine de bu benim duygularımı ve ya davranışlarımı pek değiştirmezdi.

«Her şey Rupert'in o partisinde başladı. (O hiç de farkında olmaksızın beni doğru jze sürdü.) Anımsıyorsun değil mi? O budalaca seansı düzenlemiş, sonunda da ismini şimdi çıkaramadığım o kız bayılmıştı hani. Ben orada, Tanrısalların hangi yıldızdan geldiklerini sordum; verilen yanıt 'NGS 549672' oldu. Aslında bir yanıt beklemediğim gibi, o ana kadar olup bitene de eğlence gözüyle bakıyordum. Fakat bu sayının yıldız kataloğunda bulunması gereken bir numara olduğunu fark edince, bunu araştırmayı

düşündüm. Bu yıldızın Carina takımyıldızı içinde yer aldığını buldum; bildiğimiz pek az şeyin biri de Tanrısalların o yönden gelmekte olduklarıdır.»

«Bu bilginin bize nasıl ulaştığını veya kaynağının ne olduğunu biliyorum diyemeyeceğim. Acaba birisi Rashaverak'ın zihnini mi okudu? Eğer öyle bile olsa, kendi yıldızlarının bizim katalogdaki numarasını bilmesi pek zayıf bir olasılıktı. Başlıbaşına bir gizem bu ve ben bunun çözümünü (eğer yapabilirlerse) Rupert gibi kişilere bırakıyorum! Ben, bilgi edinmiş olmak ve buna göre hareket etmekten dolayı halimden memnunum.

«Yaptığımız gözlemler sonucu, Tanrısalların gemilerinin hızı hakkında pek çok şey biliyoruz. Bunlar Güneş Sistemini öyle müthiş bir ivmeyle terk ediyorlar ki, bir saatten daha az bir süre içinde ışık hızına ulaşıyorlar. Bunun anlamıysa, Tanrısalların elindeki o itme gücünün, geminin her atomunu aynı şekilde etkilemekte olduğudur; yoksa, gemidekilerin hepsi bir anda ezilip giderdi. Tüm uzayın onların oyun alanı olduğu ve yolculukları sırasında giderek hız kazanabilecekleri düşünülürse, niçin en başta böyle korkunç bir ivmeye gerek duyduklarını hep düşünmüşümdür. Kafamdaki kurama göre onlar, yıldızların çevresindeki enerji alanlarıyla bağlantı kurabiliyor ve bir güneşin epeyce yakınında bulundukları sırada fırlama ve durma işlemlerine girişmeleri gerekiyor. Ama bunların hepsi ayrıntı...

«Önemli olan, onların nereye kadar gittiklerini bilmek ve böylece yolculuğun ne kadar sürdüğünü anlamaktı. NGS 549672 Dünya'dan kırk ışık yılı uzakta. Tanrısalların gemileri ışık hızının yaklaşık yüzde 99'una ulaştığına göre, bu yolculuğun da bizim zamanımızla kırk yıl sürmesi gerekir. Bizim zamanımızla: İşte ana sorun da burada.

«Işık hızına yaklaşıldığında garip şeylerin olduğunu belki duymuşsundur. Zaman farklı bir düzeyde akmaya, ağırlaşmaya başlar ve böylece Dünyada

aylar geçerken, aynı süre Tanrısal gemisinde günlerle ifade edilir. Bu temel bir etki olup, yüz yıldan daha uzun bir zaman önce Einstein tarafından bulunmuştur.

«Ben de, Yıldızgemisi dediğimiz şeyi esas alarak ve görecelik kuramının artık kesinleşmiş sonuçlarından yararlanarak birtakım hesaplar yaptım. Tanrısalların gemisinde bulunan birî için NGS 549672'ye yapılan yolculuk iki aydan fazla sürmeyecek; ama bu arada, Dünya zamanıyla kırk yıl geçmiş olacak. Bunun mantığa aykırı göründüğünü biliyorum; fakat Einstein'ın kuramı açıklayışından bu yana, dünyanın en iyi beyinlerinin bunun karşısında şaşkınlığa düşmüş olmalarını söylemek, sanırım bir anlamda teselli edici olacaktır.

«Herhalde bu örnek, nasıl bir şeyin olacağı konusunda seni aydınlatacak ve durumu daha açık olarak görmeni sağlayacaktır. Eğer Tanrısallar beni hemen Dünya'ya gönderecek olsalar bile, buraya ancak dört ay yaşlanmış olarak döneceğim. Dünya' da ise seksen yıl geçmiş olacak. Artık anlıyorsun sanırım Maia: Ne olursa olsun, sana elveda demektir bu...

«Senin de bildiğin gibi, beni buraya bağlayan pek az şey var; bu yüzden gönül rahatlığıyla ayrılabilirim buradan. Anneme henüz bundan söz etmedim; kadının aklı başından giderdi; bu nedenle cesaret edemedim. En iyisi de bu. Gerçi babamın ölümünden sonra ondan izin istediğim olmuştur ama... neyse, bunlara yeni baştan başlamaya gerek yok!

«Şu sırada benim deli olduğumu düşünebilirsin; Tanrısalların gemilerinden birine binebilmek herkese olanaksız gelir çünkü.. Ama bunun bir yolunu buldum. Bu yol pek sık kullanılamaz ve bir daha da hiç olmayabilir; çünkü Karellen'in aynı hatayı iki kez yapacağını sanmıyorum. Truva'ya giren eski Yunan askerleriyle ilgili Tahta At efsanesini bi-

lir misin? Ama Eski Ahitte daha yakın bir koşutluk gösteren bir başka öykü daha vardır...»

«Yunus Peygamber'den daha rahat olacağına kuşku yok,» dedi Sullivan. «Onun elektrik ışığına ve ya ilk yardım gereçlerine sahip olduğu konusunda bir kanıt yok. Ama senin bir sürü yiyeceğe gereksinmen olacak; ayrıca oksijen soluduğunu da görüyorum. İki aylık yolculuk için gerekli olanları bu kadar ufak bir yere sığdırabilecek misin?»

Parmağını, Jan'ın özenle çizdiği, masada serili duran çizimlerde gezdirdi. Masanın bir tarafında mikroskop, öteki tarafta ise garip bir balık kafası kâğıt ağırlığı olarak duruyordu.

«Oksijenin gerekli olmayacağını sanıyorum,» dedi Jan. «Onların, pek hoşlanmasalar bile yine de bizim atmosferimizi soluyabildiklerini biliyoruz; belki ben de aynı şeyi başarabilirim. Yiyecek durumuna gelince, narcosamine kullanılarak bu çözülebilir. Tümülle de güvenlidir. Yolculuk sırasında bundan bir doz aldığımda, beni yaklaşık altı hafta uyutacaktır. O zamana kadar da neredeyse varmış olurum. Aslında beni düşündüren yiyecek ve oksijen değil; can sıkıntısından korkuyorum.»

Profesör Sullivan düşünceyle başını salladı.

«Evet, narcosamine yeterince güvenli; dozajı da iyi bir şekilde ayarlanabilir. Yine de yanına fazla miktarda yiyecek almayı unutma; kendine geldiğinde açlıktan ölüyor olacaksın. Ya konserve açacağını bile kullanamayacak kadar zayıf düşer de, ölüp gidersen?»

«Bunu düşündüm,» dedi Jan biraz da incinmiş çesine. «Şeker ve çikolatadan yararlanacağım.»

«İyi; sorunu iyice incelediğini ve hoşuna gitmeyecek olursa geri dönmeyi düşünen bir budala gibi davranmadığını görmek beni memnun ediyor. Oynadığın şey kendi yaşamın ve birinin intiharına yardımcı olduğumu düşünmek de hiç istemem.»

Dalgın bir şekilde balık kafasını tutup kaldırdı. Jan çizim kâğıdı kıvrılıp kapanmasın diye atladı.

«Neyse ki,» diye devam etti Profesör, «sana gerekli olan donanım standart türden ve dükkânımız birkaç hafta içinde bunu toparlayabilir. Eğer fikir değiştirmeye karar verersen...»

«Bunu yapmayacağım,» dedi Jan.

«... tüm riskleri düşündüm ve plan kusursuz görünüyor. Altı haftanın sonunda, herhangi bir kaçak yolcu gibi ortaya çıkacağım. O zaman da (benim hesabıma göre) yolculuğun neredeyse sonu gelmiş olacak. Tanrısalların dünyasının hemen yakınında bulunacağız.

«Kuşkusuz, tüm olacaklar onlara bağlı. Belki de ilk gemiyle beni geri gönderecekler; ama en azından bir şeyler görmeyi umuyorum. Yanımda dört milimetrelilik bir kamera ve binlerce metre film var: eğer bunları kullanamazsam, bu benim hatam olmayacak. En kötü olasılıkla, insanlığın sonsuza kadar karantınada tutulamayacağını kanıtlamış olacağım. Benim bu hareketim bir örnek yerine geçecek ve Karellen'i bir şeyler yapması için zorlayacak.

«Sevgili Maia, söyleyeceklerimin hepsi bu kadar. Beni pek aramayacağını biliyorum: dürüst olalım ve aramızdaki bağların pek o kadar güçlü olmadığını kabul edelim. Sen şimdi Rupert'le evlisin ve kendi özel evreninde mutluluk içinde yaşayacaksın. Hiç değilse, bunu umuyorum.

«Hoşça kal ve iyi şanslar. Torunlarınla karşılaşmayı özlemle bekleyeceğim... beni onlara tanıtmayı unutma, olur mu?»

Seni seven kardeşin Jan.

Jan onu ilk gördüğünde, karşısındaki şeyin ufak bir uçağın yolcu kabini olmadığına kendini inandırmak için bayağı zorlandı. Kusursuz aerodinamik şe-

kil'deki madeni iskeletin boyu yirmi metreydi ve bunun etrafını çevreleyen aydınlatılmış platformlardaki işçiler, ellerindeki aletleriyle çalışıyor, inip çıkıyorlardı.

«Evet,» dedi Sullivan Jan'ın sorusuna. «Standart havacılık teknikleri kullanıyoruz ve buradaki insanların çoğu da havacılık endüstrisinde çalışıyor. Böyle bir şeyin canlı olabileceğini düşünmek zor, öyle değil mi? Ya da benim gördüğüm gibi, suyun bayağı dışına çıkabilmesi.»

Jan'ın gördüğü, büyüleyici bir şeydi, ama kafasında başka şeyler vardı. Gözleriyle dev iskeleti araştırıyor ve Sullivan'ın «klimalı tabut» diye ad taktığı küçücük hücrelerini yerleştirebileceği uygun bir gizlenme yeri arıyordu. Sonunda bir yerde karar kıldı. Burası, bir düzine kaçağı barındırabilecek kadar genişti.

«İskelet neredeyse tamamlanmış görünüyor,» dedi Sullivan'a, «Deriyi ne zaman yerleştireceksiniz? Bu balınayı yakalamış olmalısınız; yoksa iskeletin ne kadar büyük olduğunu bilemezsiniz.»

Sullivan onun bu sözünden keyiflenmişti.

«Bir balınayı yaklamaya hiç mi hiç niyetimiz yok. Öte yandan, onlar kelime anlamıyla bir deriye sahip değiller. Balina yağıyla kaplı yirmi santimetre kalınlığındaki bir tabakayı bu iskeletin üstüne örtmeye kalkmak pek de pratik olmazdı zaten. Hayır, tüm o şeyin plastikten bir taklidi yapıldı ve sonra da dikkatle boyandı. İş bitirdiğimizde, hiç kimse aradaki farkı anlayamayacak.»

Bu durumda, diye düşündü Jan, akla en uygun gelen şey, Tanrısalların gerekli fotoğrafı çektikten sonra, aynı büyüklükte bir modelı kendi gezegenlerinde oluşturmalarıydı. Ama, belki de ikmal gemileri boş olarak geri döndüğündendir ki, yirmi metrelik sperm balinası gibi ufak bir şey dikkat bile çekmeyecekti. Böyle bir güce ve kaynağa sahip olan-

lar, ufak tefek ekonomi sorunlarıyla ilgilenmezlerdi...

Profesör Sullivan, Paskalya Adasının keşfinden beri arkeolojiye meydan okuyan büyük heykellerin birinin yanında duruyordu. Kral, tanrı ya da ne olursa olsun, bunun gözsüz bakışları, o sırada eserini incelemekte olan Profesörü izliyor gibiydi. Sullivan yaptığı şeyle gurur duyuyordu; çok geçmeden bu şeyin insanoglundan ebediyyen uzaklaştırılacak olması talihsiz bir durumdu doğrusu.

Görünen tablo, uyuşturucunun etkisiyle çıldırmış bir sanatçının eseri olarak düşünülebilirdi. Yine de, yaşamın titiz bir kopyasıydı; buradaki sanatçı, Doğa'nın kendisiydi. Sahne, sualtı televizyon tekniğinin kusursuz hale getirilişine kadar ancak pek az kişinin göz atabildiği bir şeydi. Hatta o zamanlar bile, bu dev düşmanların ortalığı karıştırarak su yüzeyine doğru yükselmeleri, çok ender rastlanan ve saniyelerle kısıtlı olan bir manzaraydı. Bu savaşlar okyanus derinliklerinin sonsuz karanlığında, sperm balinalarının kendilerine yiyecek aramaları sırasında olurdu. Karşı koyan şey, canlı canlı yenmek istemeyen avın kendisiydi...

Balinanın uzun, testere dişli alt çenesi, kurbanını yakalamak üzere açık durumdaydı. Yaratığın başı, canı pahasına umutsuzca savaşan dev mürekkep balığının kıvrılıp bükülmüş, beyaz ve yumuşak kolları arasında neredeyse kaybolmuştu. Hayvanın yirmi santimetre çapındaki vantuzları, kolların balinaya sarıldığı yerlerde benekli bir görünüm oluşturmaktaydı. Bu kollardan biri kopmuştu ve savaşın kesin sonucunun uzak olmadığı belliydi. Yeryüzünün bu en büyük iki hayvanı birbiriyle kapıştığında, kazanan hep balina olurdu. Bir ormanı andırır kollarının o korkunç gücüne karşın, mürekkep balığının tek kurtuluş umudu, kendisini sabırla öğütecek olan

dişlerin arasına düşmeden kaçabilmektir. Hayvan, çapı bir metreyi bulan o anlamsız gözleriyle düşmanına bakıyorsa da, o karanlık uçurumlarda iki yaratığın da birbirini görmesi olanaksızdır.

Tüm bu görüntü otuz metreden biraz daha uzundu. Bunun çevresine alüminyum bir kafes geçirilmiş ve buna da bir kaldırma kancası bağlanmıştı. Her şey hazır olup, gerisi Tanrısalların gelmesine kalmıştı. Sullivan onların çabuk davranmaları için dua ediyordu: bu bekleyiş alabildiğine huzurunu kaçırıyordu.

Bürodan çıkmış olan biri, pırıl pırıl güneşin altında etrafa bakınıyor, herhalde kendisini arıyordu. Sullivan o tarafa yürüdü.

«Merhaba Bill, bu telaş niye?»

«Haberler iyi profesör. Tanrısallarca onurlandırıldık! Bizzat Amir buraya gelmek ve yükleme işinden önce şu bizim tabloya bir bakmak istiyor. Reklamı bir düşünsene! Yeni bağışlar için başvurduğumuzda, bunun bize çok yararı olacak. Böyle bir şeyi bekliyordum zaten.»

Profesör Sullivan zorlukla yutkundu. Reklama bir şey dediği yoktu; ama bu seferki biraz fazlaydı doğrusu.

Karellen balinanın başının yakınında durmuş, onun küt burnuna ve fildişi çubuklara benzeyen dişlerine bakmaktaydı. Huzursuzluğunu gizlemeye çalışan Sullivan, onun ne düşündüğünü merak ediyordu. Karellen'in davranışlarında bir kuşku belirtisi yoktu ve ziyareti normal bir şey olarak açıklanabilirdi. Yine de her şeyin bir an önce olup bitmesi Sullivan'ı çok rahatlatıyordu.

«Gezegennemizde bu kadar büyük bir yaratık yok,» dedi Karellen. «Sizden böyle bir ikili oluşturmanızı istememizin bir nedeni bu. Benim... şey... yurttaşlarım bunu çok ilginç bulacaklar.»

«Sizdeki o alçak çekim ortamında oldukça büyük hayvanların bulunduğunu düşünmüştüm,» diye karşılık verdi Sullivan. «Bakın, siz bizlerden ne kadar irisiniz.»

«Evet, ama bizde okyanuslar yok. Ve söz büyük. lükten açılınca, hiçbir kara parçası denizlerle yarışamaz.»

Tümüyle doğru bu, diye düşündü Sullivan. Bildiği kadarıyla, Tanrısalların yurdu hakkında şimdiye kadar açıklanmamış bir gerçektir bu duyduğu. Jan bayağı ilginç bulacaktı orayı.

O sırada Jan da bir kilometre kadar ötedeki bir kulübede oturmuş, olup bitenleri dürbünle izlemekteydi. Kendi kendine durmadan korkacak bir şey olmadığını söylüyordu. Balina ne kadar yakından incelenirse incelensin, onun sırrını açığa çıkaramazlardı. Yine de Karellen bir şeyden kuşku duyarak, onlarla oyun oynuyor olabilirdi.

Amir, hayvanın mağarayı andıran ağzından içeri bir göz attığı sırada, Sullivan'ın içindeki kuşku da giderek artmaktaydı.

«Sizin İncil'de bir öykü vardır,» dedi Karellen. «Yunus adındaki bir İbranî peygamber bir balina tarafından yutulmuş ve böylece atıldığı gemiden karaya salimen ulaşmış. Böyle bir efsanenin bir temele dayandığına inanıyor musunuz?»

«Güvenilir bir öyküye göre, balina avcılarından biri yutulduktan sonra, hayvanın kuşmasıyla, bir zarar görmeksizin dışarı çıkmış. Zaten içeride birkaç saniyeden fazla kalsa boğulurdu. Ayrıca hayvanın dişlerinden kurtulmuş olduğu için de bayağı şanslıymış. Neredeyse inanılmaz bir öykü, ama tümüyle olanaksız değil.»

«Çok ilginç,» diye karşılık verdi Karellen. Bir süre daha o kocaman ağıza baktıktan sonra, mürekkep balığını incelemek için yürüdü. Sullivan derinden bir 'oh' çekerken bunun duyulmaması için dua etti.

«Eğer başıma gelecekleri bilseydim, deliliğini bana bulaştırmaya çalışmadan önce seni hemen dışarı attırırdım,» dedi Sullivan.

«Üzgünüm, ama atlattık işte,» Jan ona karşılık verdi.

«Umarım öyledir. Her neyse, iyi şanslar. Fikrini değiştirmek istersen, hâlâ altı saatin var.»

«Bu saatlere ihtiyacım yok. Benî şimdi ancak Karellen durdurabilir. Yaptığınız her şey için çok teşekkür ederim. Eğer geri dönecek olursam, Tanrısallar hakkında bir kitap yazacak ve bunu da size ithaf edeceğim.»

«Bunun bana çok yararı olacak,» diye ters ters söyledi Sullivan. «Kemiklerim çürümüş olur o zaman.»

Aslında pek duygusal biri olmadığı halde, bu vedalaşma işinin kendisini etkilediğini görmek Sullivan'ı bayağı şaşırtıyordu. Birlikte plan kurdukları o birkaç hafta boyunca Jan'a alışmıştı. Ayrıca, karmaşık nitelikli bir intihar girişimine yardımcı olduğu düşüncesi de onu korkutmaya başlamıştı.

Jan'ın sıra halinde dışardan sakınarak, hayvanın ağzına girdiği sırada merdiveni sıkıca tuttu. Elektrik fenerinin oluşturduğu aydınlıkta, Jan'ın döndüğünü ve mağarayı andırır oyukta kaybolmadan önce son bir kez el salladığını gördü. Bunun ardından, hava kilidinin açılıp kapanma sesi duyuldu; sonra da sessizlik.

Bir kâbusa benzeyen o kaskatı savaş manzarasını aydınlatan ay ışığında, Profesör Sullivan ağır ağır bürosuna doğru yürüdü. Neler yaptığını, bunun sonucunun ne olacağını merak ediyordu. Bunu hiçbir zaman öğrenemeyecekti kuşkusuz. Jan yaşamından yalnızca birkaç aylık fedakârlık yapmak suretiyle, Tanrısalların yuvasına ulaşır ve sonra da geri dönerek yine tam bu noktada yürüyebilirdi. Ama bu yürüyüş yapılırsa bile, artık zamanın aşılmaz sınırının ötesinde kalacaktı bu; çünkü aradan seksen yıl geçmiş olacaktı.

Jan iç kapının kilidini kapar kapamaz, ufak metal silindirin içinde ışıklar yandı. Hiç zaman kaybetmeden son kontrolleri yapmaya başladı. Gerekli yiyecek ve öteberi zaten günler önce oraya depo edilmişti; ama son bir kez inceleme yapmak, hiçbir şeyin unutulmadığı konusunda onu rahatlatacaktı.

Bir saat kadar sonra rahatladı da. Süngerle lastik karışımı yatağa uzandı ve planını bir daha gözden geçirdi. Duyulan tek ses, elektrikle çalışan saatli takvimden gelen vızıltıydı. Bu cihaz, yolculuğun sona ermekte olduğunu göstererek onu uyarcaktı.

İçinde bulunduğu hücrede hiçbir şey hissetmeyeceğini biliyordu; Tanrısalların gemilerini iten güç ne kadar müthiş olursa olsun, bunun kusursuzca dengelenmesi gerekirdi. Sullivan da bu noktaya işaret etmiş, kalkıştaki çekim gücünün birkaç 'g' den fazla olması halinde, hazırlanan tablonun yıkılacağını belirtmişti. 'Müşterileri'yse, bu konuda bir tehlike olmadığını ona söylemişlerdi.

Ama yine de, atmosfer basıncında bayağı bir değişme olacağı kuşkusuzdu. Bu pek önemli değildi, çünkü içi boş olan modeller üzerlerindeki birkaç delikten hava vereceklerdi. Jan'ın hücreyi terk etmeden önce basıncı ayarlaması gerekecekti; ayrıca, Tanrısalların gemisindeki havanın solunamaz olabileceğini de göz önüne almıştı. Basit bir yüz maskesi ve oksijen bunun üstesinden gelecekti; pek öyle ayrıntılı şeylere gerek yoktu. Mekanik bir yardımcı olmadan soluk alabilirse, daha iyi olurdu kuşkusuz.

Daha fazla beklemenin anlamı yoktu. Bu yalnızca sinirlerinin gerilmesine yol açacaktı. Dikkatle, hazırlanmış ilaçla dolu olan şırıngayı aldı. **Narcosamine**, hayvanların kış uykularıyla ilgili olarak sürdürülen araştırmalar sırasında bulunmuştu ve çoğunun sandığı gibi yaşamı durdurmuyordu. Bunun tüm yaptığı, metabolizmayı çok alt bir düzeyde tutarak, yamsal işlemleri büyük ölçüde yavaşlatmaktı. Böylece, bir anlamda yaşam ateşinin üzeri külleniyor ve

bunun içten içe yanması sürüyordu. Fakat, haftalar ve aylar sonra ilacın etkisi geçtiğinde, bu ateş yeniden alevleniyor ve uyuyan kişi yeniden yaşama dönüyordu. Çok güvenli bir ilaçtı bu. Doğa, milyonlarca yıl boyunca bunu kullanarak, çocuklarını yiyeceğın hiç bulunmadığı o kışlardan korumuştı.

Jan uykuya daldı. Askı kancasına bağlanan kablounun o muazam metal çerçeveyi kaldırarak gemiye yüklemesi sırasındaki sarsıntıyı hissetmedi. Üç yüz milyon kere milyon kilometre sonra açılmak üzere kilitlenen kapıların sesini duymadı. Geminin hızla tırmanışı sırasında güçlü duvarların ardından hafifçe duyulan ve doğal yapısına dönen atmosferin çığlıklarını da fark etmedi.

Yıldızgemisinin harekete geçişini ise asla hissetmedi.

14

O haftalık toplantılar sırasında konferans odası genellikle kalabalık olurdu; fakat bugün kalabalık o kadar fazlaydı ki, gazeteciler yazı yazmakta zorluk çekiyordu. Belki yüzüncü kez birbirlerine söyleyerek, Karellen'in tutuculuğundan ve düşüncesizliğinden yakınıyorlardı. Dünyanın başka bir yerinde olsa, TV kameralarını, teyplerini ve ötekı çok gelişmiş mesleki cihazlarını kullanabilirlerdi. Ama burada, ancak kalem kâğıt gibi ilkel şeylere, hatta inanılmaz gelse bile, stenoya güvenmek zorundaydılar.

Teypleri fark ettirmeden içeriye sokmak için birkaç girişimde bulunmuşlardı kuşkusuz. Ve bu cihazlar yine aynı başarıyla dışarıya da çıkarılmıştı; fakat bunların içinden dumanların yükseldiğini görmek, gi-

rişimin yararsızlığını ortaya koymuştu. O zaman herkes, saatlerini ve öteki metal eşyalarını konferans odasının dışında bırakmaları konusunda yapılan uyarının kendilerinin iyiliği için olduğunu anlamıştı.

Onlara daha da haksız gelen şey, Karellen'in her şeyi kaydetmekte oluşuydu. Dikkatsiz ve yanlış yorum yapmakla suçlanan gazeteciler, Karellen'in yanındakiler tarafından kısa ve hoş olmayan oturumlara çağırılmışlar, kendilerinden, Amir'in **gerçekte** neler söylediğini bir kez daha teypten dinlemeleri istenmişti. Ve bu bir defayla da kalmamıştı.

Söylentiler nasıl da yayılıyordu? Daha önceden bir bildiriyi yayınlanmadığı halde, Karellen yılda iki üç kez olduğu üzere, ne zaman bir şeyler söyleyecek olsa ortalık kalabalıktan geçilmezdi.

Büyük kapılar açılıp Karellen kürsüye doğru ilerlediği sırada, mırıldanan kalabalık da sessizleşiverdi. Salonun ışıkları, kuşkusuz Tanrısalların uzak güneşinin verdiği aydınlığa yakın olsun diye epeyce karartılmış olduğundan, Yeryüzü Amiriyi dışarıda bulunduğu sıralar normal olarak taktığı koyu gözlükleri takmamıştı.

Kalabalığın karmakarışık selam verişine karşılık olmak üzere «Herkes günaydın» dedikten sonra, onların önünde duran uzun boylu ve göze çarpan birine döndü. Basın Kulübünün en kıdemli kişisi olan Bay Golde, bir evin uşağına şöyle bir anonsu yaptırabilecek nitelikte biriydi: «İki gazeteci ve Times'dan bir beyefendi..» Kendisinin giyimiyi ve davranışları, eski dönemlerin diplomatlarını andırıyordu: Hiç kimse ona sırrını açmakta bir an olsun çekinmez ve sonra da asla pişman olmazdı.

«Bugün bayağı bir kalabalık var Bay Golde. Herhalde haber sıkıntısı çekiliyor.»

Times'lı beyefendi gülümseyerek boğazını temizledi.

«Sanırım siz bunu giderebilirsiniz Sayın Amir.»

Karellen'in bunun yanıtını düşündüğu sırada, onu

dikkatle izliyordu. Tanrısalların maskeye benzer yüzlerinin herhangi bir duygu belirtisi taşımaması haksızlıktı doğrusu. Kocaman gözlerin ortasında; o hafif ışıktaki bile kısılmış olan gözbebekleri, belirgin bir merak içinde bekleyen insanların ötesine, ölçülemez bir uzaklığa bakıyordu. Onun her iki yanağının (siyah mermeri andırır bu yivli eğimlere yanak denilebilirse) üstündeki ikiz soluk alma deliklerinden gelen çok hafif bir ısıklık sesi, Karellen'de var olduğu sanılan ciğerlerin, Dünyanın ince havasını, soluma çabasının bir işaretiydi herhalde. Golde oradaki ince, beyaz tüy perdesinin, bu hızlı ve çiftli soluk alma hareketine uygun olarak ileri geri sallandığını görebiliyordu. Herkes, bunların toz filtreleri olduğuna inanıyordu ve Tanrısalların dünyalarındaki atmosferle ilgili kuramlar da hep bu zayıf temel üzerine kurulmuştu.

«Evet, size bazı haberlerim var. Kuşkusuz sizin de bildiğiniz gibi, benim ikmal gemilerimden biri üsse dönmek üzere geçenlerde Dünya'dan ayrıldı. Gemide bir kaçak yolcu olduğunu da yeni öğrendik.»

Yüzlerce kalem birdenbire durdu; yüzlerce göz Karellen'e dikildi.

«Bir kaçak mı dediniz Sayın Amir?» Golde soruyordu. «Onun kim olduğunu ve gemiye nasıl girdiğini sorabilir miyiz?»

«İsmi Jan Rodricks: Cape Town Üniversitesi'nde mühendislik öğrencisi. Onunla ilgili ayrıntıları, o çok yeterli haberalma kanallarınız aracılığıyla öğrenebilirsiniz kuşkusuz.»

Karellen gülümsüyordu. Garip bir şeydi onun gülümsemesi. Sanki yalnızca gözlerindeydi bu gülüş: Onun sert ifadeli, dudaksız ağzında hemen hiç hareket yoktu. Golde kafasından, acaba bu da, Karellen'in büyük bir başarıyla kopya edebildiği insan adetlerinden biri mi, diye geçirdi. Sonuçta, bu bir gülümseme etkisi yaratıyor ve akıl da bunu böylece kabul ediyordu.

«Onun buradan nasıl ayrıldığına gelince,» diye

devam etti Karellen, «bu, ikinci derecede önemli bir şey. Size ya da başka bir astronot heveslisine şunu temin ederim ki, böyle bir girişime bir daha olanak tanınmayacaktır.»

«O genç adama ne olacak?» Golde dayatıyordu. «Dünyaya geri gönderilecek mi?»

«Bu benim karar yetkimin dışında, ama bir sonraki gemiyle gönderileceğini sanıyorum. Oradaki şartları rahat edemeyeceği kadar yabancı bulacak. Bu da beni bugünkü toplantımızın ana konusuna getiriyor.»

Karellen sustuğunda, salondaki sessizlik daha da derinleşti.

«Size dış uzayı kapamış olduğumuz için, nüfusunuzu oluşturanların daha genç ve daha romantikleri arasında birtakım yakınmaların olduğu göze çarpıyor. Bunu yapmamızın bir amacı vardı. sizden bu zevki esirgemek niyetinde değildik. Fakat hiç düşündünüz mü? Eğer şu benzetişimi hoş görürseniz, bir Taş Devri insanı birdenbire kendini modern bir kentte bulsa neler hissederdі acaba?»

«Arada büyük bir fark var,» diyen Herald Tribune muhabiri protesto etti. «Bizler bilime alışkınız. Dünyanızda anlayamayacağımız pek çok şey vardır kuşkusuz, ama bunları büyü diye tanımlamazdık herhalde.»

«Bundan çok mu eminsiniz?» diyen Karellen'in sesi neredeyse duyulamayacak kadar hafifti. «Elektrikle buhar çağı arasında yalnızca yüz yıllık bir aralık var; ama bir Viktorya çağı teknisyeni televizyonu veya elektronik beyini görse ne derdi acaba? Bunların nasıl işlediklerini araştırmaya koyulsa kaç yıl yaşaması gerekirdi? İki teknoloji arasındaki uçurum o kadar kolay genişleyebilir ki, sonu ölümcül olur bunun.»

(«Hey,» dedi Reuter'in adamı, yanındaki B.B.C. muhabirine. «Şansımız var. Genel politikayla ilgili bir konuşma yapacak. Bunun belirtilerini bilirim.»)

«İnsan soyunu Yeryüzü'yle kısıtlamamızın başka nedenleri de var. İzleyin.»

Işıklar giderek zayıfladı ve söndü. Bunlar sönerken de, salonun ortasında süt renginde bir yanardöner oluştu. Bu, yıldızların oluşturduğu bir burgaç şeklinde katılaşıp gibi oldu; bunun en dışındaki güneşin ta ötelerinde bir sarmal nebula görünmekteydi.

«Daha önce bunu hiçbir insan gözü görmemiştir.» Karanlığın içinden Karellen'in sesi duyuldu. «Bir milyon ışık yılı uzaktan, güneşinizin de bir üyesi olduğu ada galaksiye, kendi Evreninize bakıyorsunuz.»

Bunun ardından uzun bir sessizlik oldu. Sonra Karellen devam etti; sesindeki ifadeyi ne acıma, ne de alaycılık olarak adlandırmak mümkündü.

«İrkiniz, oldukça küçük gezegeninizin sorunlarıyla başa çıkmakta dikkate değer bir yeteneksizlik göstermişti. Bizler buraya geldiğimizde, bilimin hiç düşünmeden elinize tutuşturduğu güçlerle birbirinizi mahvetmek üzereydiniz. Eğer bizler araya girmeseydik, Yeryüzü bugün radyoaktif bir çöl haline gelecekti.

«Şimdi, birleşmiş bir ırk olarak barış içinde yaşıyorsunuz. Çok geçmeden, artık bizim yardımımıza gerek duymaksızın kendi gezegeninizi idare edecek kadar uygarlaşmış olacaksınız. Belki elli tane ay ve gezegenden oluşan tüm bir güneş sisteminin sorunlarını bile halledebilirdiniz. Ama bunu becerebileceğinizi gerçekten hayal ediyor musunuz?»

Nebula genişliyordu. Şimdi tek tek ve hızla geçen yıldızlar, bir dökümhanedeki kıvılcımlar gibi çabucak görünüp kayboluyordu. Bunların her biriye, çevrelerinde kimbilir kaç dünyanın dönüp durduğu birer güneşti...

«Bizim galaksimizde,» diye mırıldandı Karellen, «seksen yedi bin milyon güneş vardır. Bu sayı bile, uzayın büyüklüğü hakkında ancak çok zayıf bir fikir verir. Buna meydan okumaya kalkışacak olsaydınız, dünya çöllerindeki tüm kum tanelerinin her birini

etiketleyip sınırlandırmaya uğraşan karıncalara benzerdiniz.»

«Sizin ırkınız, şimdiki gelişim düzeyinde böyle zorlu bir işe girişemez. Benim görevlerimden biri de sizi, yıldızlar arasında uzanan, hayal dahî edemeyeceğiniz birtakım güçlerden korumaktır.»

Galaksinin alev bulutlarına benzeyen görüntüsü giderek soluklaştı; yanan ışıklar, salondaki sessizliği aydınlattı.

Karellen gitmek üzere kalktı: Görüşme bitmişti. Kapının yanında durarak, hiç ses çıkmayan kalabalığa baktı.

«Acı bir düşünce, ama kabul etmelisiniz. Gezenler bir gün elinize geçebilir. Ama yıldızlar İnsan'a göre değil.»

«Yıldızlar İnsan'a göre değil.» Evet, yıldızlara açılan kapıların yüzlerine çarpılması onları rahatsız edecekti. Ama gerçeği, ya da acımayla dolu olarak kendilerine anlatılan gerçeğin o bölümünü kabul etmek zorundaydılar.

Karellen, stratosferin o ıssız yüceliklerinden dünyaya ve kendisinin isteksiz gözetimine bırakılmış olan insanlara bakıyordu. İlerideki şeyleri ve yalnızca birkaç on yıl sonra bu dünyanın başına gelecekleri düşünmekteydi.

Ne kadar talihli olduklarını hiç bilmeyeceklerdi. İnsanlık, bir yaşam boyu, hiçbir ırkın bilmediği bir mutluluğa ulaşmıştı. Bir Altın Çağ olmuştu bu. Ama altın, batan güneşin de, sonbaharın da rengiydi; kış fırtınalarının ilk ulumalarını ancak Karellen'in kulakları duyabilirdi.

Ve ancak Karellen, Altın Çağ'ın acımasız bir süratle sonuna yaklaştığını bilebilirdi.

«Şuna bir bak!» diye patlayan George Greggson gazeteyi Jean'e fırlattı. Gazete, kadının onu yakalama çabasına karşın, kayıtsızca kahvaltı masasının üzerine serildi. Onun üstündeki reçel kalıntılarını kazıyan Jean kocasının keyfini kaçırın yeri okuduğu sırada, elinden geldiğince hoşnutsuzluğunu göstermeye çalışıyordu. Bu konuda pek iyi sayılmazdı, çünkü genellikle kritiği yapan kişilerin görüşlerine uyardı. Çoğunlukla ana görüşlere aykırı gelen bu fikirleri kendine saklarsa da, bunu sırf gürültü patırdı olmasının diye yapmak amacıyla da değildi. George, ondan veya herhangi birinden gelecek övgüyü kabule çoktan hazırды; ama eğer Jean onun işi konusunda biraz tenkitte bulunacak olursa, bunun karşılığında, kendisindeki sanatçı yeteneğinin noksanlığıyla ilgili bir sürü sıkıcı laf dinlemek zorunda kalırdı.

Jean yazıyı iki kez okudu, sonra bıraktı. İyi bir yazıydı doğrusu ve öyle olduğunu söyledi.

«Gösteriden hoşlanmış görünüyor. Sen neden homurdanıyorsun?»

«Şunun için,» diyen George, parmağıyla yazı sütnünün ortasını işaret etti. «Bir daha oku.»

«Bale bölümünde arka planın hoş pastel yeşili, gözler için özellikle dinlendiriciydi.' Ne var bunda?»

«Yeşil **değildi** o renk! Tam bir mavı ton elde etmek için dünyanın zamanını harcadım! Ve ne oldu? Ya kontrol odasındaki o Allah'ın cezası teknisyenlerden biri renk dengesini bozdu, ya da şu eleştirmen olacak budalanın gözleri şaşkı bakıyor. Hey, **bizim** alıcısındaki renk nasıldı?»

«Şey, anımsayamıyorum,» Jean itiraf etti. «Tam o sırada Poppet bağırmaya başladı ve ben de nesi olduğuna bakmak için onun yanına gittim.»

«Ha, öyle mi?» diyen George için için kaynayan bir sessizliğe gömüldü. Jean her an ikinci bir patlamanın olabileceğini biliyordu. Ama bu, bayağı yumuşak bir şekilde oldu.

«Televizyon için yeni bir tarif buldum,» George mırıldandı. «Onun, sanatçı ve izleyici arasındaki iletişimi engelleyen bir cihaz olduğuna karar verdim.»

«Bu konuda ne yapmak istiyorsun?» Jean sitem edencesine karşılık verdi. «Yeniden canlı tiyatroya mı döneceksin?»

«Neden olmasın?» George sordu. «Gerçekten de bunu düşünüyorum. Yeni Atinalılardan aldığım mektubu biliyorsun ya? Bana yeniden yazmışlar. Bu kez karşılık vereceğim.»

«Öyle mi?» diyen Jean biraz telaşlıydı. «Onların oldukça tuhaf kişiler olduklarını sanıyordum.»

«Tamam işte, bunu anlamanın da tek bir yolu var. İki hafta içinde gidip onları görmeyi düşünüyorum. Yayınladıkları edebî eserlerin bayağı akıllıca şeyler olduğunu kabul etmeliyim. Ayrıca, aralarında pek çok işe yarar kişiler de var.»

«Benim odun aleviyle yemek pişireceğimi ya da postlardan giysi dikeceğimi düşünüyorsan...»

«Lütfen budalalık etme! Bu öykülerin hepsi uydurma. Bu koloni, uygar bir yaşam için gerekli olan her şeye sahip. Gereksiz gösterişe aldırmıyorlar, hepsi bu. Öte yandan, Pasifiği ziyaret etmeyi de birkaç yıl oluyor. İkimiz için de iyi bir gezinti olacak bu.»

«Seninle oraya gelmeyi kabul ediyorum,» dedi Jean. «Ama, Junior'la Puppet'in bir sürü Polinezya vahşisi arasında büyümelerini istemiyorum.»

«Bu olmayacak,» George atıldı. «Sana söz veriyorum.»

Belki o sırada bilmiyordu, ama haklı çıkacaktı.

Verandanın ötekî tarafındaki ufak tefek adam, «Uçuş sırasında da dikkat etmiş olduğunuz gibi,» dedi, «koloni iki adadan meydana gelmekte olup, bunlar bir geçitle birbirine bağlıdır. Burası Atina; öteki-ne de Isparta diye ad taktık. Karşı taraf oldukça vahşi görünüme sahip ve kayalık olmakla birlikte, spor ve benzeri uğraşlar için harika bir yerdir.» Adamın gö-zü bir an için konuğunun bel hizasına takıldı ve George oturduğu bambu iskemlede şöyle bir kıpır-dandı. «Bu arada, Isparta'nın sönmüş bir volkan ol-duğunu belirtmeliyim. Ya da, jeologlar onun sönmüş olduğunu söylüyorlar, ha-ha!

«Gelelim Atinaya. Sizin de fark ettiğiniz gibi, ko-loninin kuruluş amacı, bağımsız ve kendi sanat ge-leneklerine bağlı, sürekli bir kültürel grup oluşturma-dır. Bu girişimi yapmamızdan önce, pek çok araştı-rmanın sürdürüldüğünü belirtmem yerinde olur sanırım. Gerçekte bu iş, aşırı karmaşık bir matematiğe dayalı ve uygulamalı türden bir toplumsal mühen-disliktir; ama bu konudan anladığımı iddia etmeye-ceğim. Tüm bildiğim, matematikçi sosyologların ko-loninin ne kadar büyük olması gerektiğini, hangi tür-den kişilerin burada yer alacağını ve hepsinden öte, uzun vadeli bir yaşam için hangi anayasanın uygun olacağını hesaplamış olmalarıdır.

«Bizler, sekiz kişilik bir konsey tarafından yöne-tiliriz. Bu kişiler üretim, güç, sosyal mühendislik, sanat, ekonomi, bilim, spor ve felsefe dallarının tem-silcileridir. Sürekli bir başkan yoktur. Bu kişi konseyi oluşturan direktörler tarafından her yıl yeniden se-çilir.

«Şimdiki nüfusumuz elli binin biraz üstünde olup, bu sayı ideal olarak düşünülenin bir miktar altındadır. Bu nedenle, yeni üyeleri kabul ediyoruz. Bu arada fireler de oluyor kuşkusuz. Özel yetenekler gerekti-ri bazı konularda henüz kendi yağımızla kavrulacak durumda değiliz.

«Bu adada insanın bağımsızlığının bir kısmını ve

onun sanat geleneklerini korumaya çalışıyoruz. Tanrısallara düşmanlığımız yok; yalnızca, kendi yolumuzda gitmek istiyoruz biz. Onlar eski ulusları ve tarihin başlangıcından beri insanın izlediği yaşam yolunu mahvederlerken, kötünün yanında pek çok iyi şey de kaybolup gitti. Dünya şimdi sakin, niteliksiz ve kültürel yönden ölü durumda; Tanrısalların gelişinden beri, gerçekten yeni olan hiçbir şey yaratılmadı. Bunun nedeni ortada; uğruna çaba gösterilecek bir şey kalmadığı gibi, eğlence ve buna benzer akıl çelen şeyler de çok fazla. Her gün radyo ve TV'nin çeşitli kanallarından beş yüz saat kadar bir yayın yapıldığının farkında mısınız? Hiç uyumasanız ve hiçbir iş görmeseniz bile, bir düğmeyi açmakla emrinizde olacak bu eğlencelerin ancak yirmide birinden daha azını izleyebilirsiniz! İnsanların artık pasif süngerler haline gelmesine şaşmamalı; yalnızca emiyor, ama herhangi bir şey yaratmıyorlar. Kişi başına ortalama program izleme süresinin günde üç saat olduğunu biliyor muydunuz? Çok geçmeden, kişiler özel yaşamlarını sürdüremez olacaklar. Yapacakları, TV'deki çeşitli aile dizilerini tam gün izlemekle sınırlı kalacak!

«Burada, Atina'da eğlence gerekli yerini almıştır. Daha da ötesi, konserve şeklinde olmayıp, canlıdır. Bu büyüklükteki bir toplumda, hemen tüm izleyicilerin de katılmasıyla tam bir sanatçı ve icracılar grubu oluşturmak mümkündür. Gerçekten de, sahip olduğumuz senfoni orkestrası, belki de dünyanın en iyi on ikisi arasındadır.

«Yine de, söylediklerimi aynen kabul etmenizi istemiyorum. Burada genellikle olan şey, gözlemci hemşehrilerimizin birkaç gün kalarak havaya alışmalarıdır. Eğer bize katılmaya karar verirlerse, onları gerçekten de bizim ana savunma hattımız olan bir dizi psikolojik testten geçiririz. Başvuranların yaklaşık üçte biri geri çevrilir; genellikle bu onların kusuruyla ve dış görünüşleriyle ilgili değildir. Test-

lerî başaranlar ise, işlerini yoluna koymak için bir süre evlerine döner, sonra da aramıza katılırlar. Bazılarının bu aşamada fikir değiştirdiği olur, fakat bu çok olağandışıdır ve hemen her zaman da kendilerinin ellerinde olmayan birtakım özel nedenlerle olur. Testlerimiz yüzde yüz güvenilirlik derecesindedir; bunları başaranlar, gerçekten gelmek isteyenlerdir.»

«Birişi **daha sonra** fikrini değiştirirse ne olur?» diye merakla sordu Jean.

«O zaman gidebilirler. Hiçbir zorluk çıkarılmaz. Bir iki kez oldu bu.»

Daha sonra bir sessizlik oldu. George'a bir göz atan Jean onun, artistik çevrelerde o sıralar popüler olan favorilerini düşünceli düşünceli kaşırmakta olduğunu gördü. Mademki arkalarındaki köprüleri tümüyle atmıyorlardı, o halde pek fazla tasalanmasına gerek yoktu. Kolonî ilginç bir yere benziyordu ve korktuğu kadar garip olmadığını belliydi. Çocuklar da burayı sevecekti. Sonuç olarak, önemli olan da buydu.

Altı hafta sonra taşındılar. Tek katlı ev küçük olmakla birlikte, dört kişiden daha kalabalık olmaya niyetli olmayan bir aile için bayağı elverişli idi. İnsanı uğraşmadan kurtaran hemen tüm temel gereçler mevcuttu; en azından Jean, karanlık çağların o eski ve zahmetli ev işlerine dönme tehlikesinin bulunmadığını kabul etti. Yine de, bir mutfağın bulunduğunu görmek biraz rahatsız ediciydi. Bu büyüklükteki bir toplumda normal olarak beklendiği üzere, insanın Yiyecek Merkezi'nin numarasını çevirmesi ve beş dakika sonra da seçilen şeylerin gelmesi gerekirdi. Ayrıcalıklı olmak iyiydi, ama bunda birazcık aşırı gidilmiş olduğu fikri Jean'i korkutuyordu. İnşallah yemekleri hazırladığı gibi, ailenin giysilerini de onun dikmesi istenmezdi. Fakat otomatik bulaşık makinesi ile öteki şeyler arasında bir çıkırık göze çarpmadığına göre, durum o kadar da kötü değildi...

Kuşkusuz, evin gerî kalan bölümü bomboş ve soğuk görünümlüydü hâlâ. Orada ilk kez kendileri otu-

racaktı ve evin o soğuk yeniliğini kaybedip, sıcak bir aile yuvasına dönüşmesi için belli bir zamanın geçmesi gerekecekti. Çocuklar bu işleme 'bayağı etkili' bir katkıda bulunacaklardı kuşkusuz. Gerçi Jean henüz bilmiyordu, ama Jeffrey'nin zavallı bir kurbanı o sırada banyoda can vermekteydi; bunun nedeniyse, oğlanın tatlı suyla tuzlu su arasındaki temel farktan habersiz oluşuydu.

Jean henüz perdesiz olan pencereye giderek koloniye baktı. Buranın güzel bir yer olduğuna kuşku yoktu. Ev, Atina adasında başka rakibi olmayan bir tepenin batı yamacında yer alıyordu. İki kilometre kadar uzakta, kuzey tarafta, adayı Isparta'ya bağlayan ve suyu ince bir bıçak ağzı gibi bölen geçit göze çarpıyordu. Kayalık adanın o düşünceye dalmış gibi görünen volkanik konisi, kendi bulunduğu o huzurlu yerle öyle bir zıtlık oluşturuyordu ki, Jean'in bazan ondan korktuğu oluyordu. Bilim adamları onun yeniden uyanıp da her şeyi silip süpürmeyeceğinden nasıl o kadar emin olabiliyordu?

Yamaçtan aşağı inen ve yola aldırmayıp palmiye ağaçlarının gölgesinde gitmeye özen gösteren sallantılı bir şekil dikkatini çekti. George ilk konferansından dönüyordu. Kendisi de tembelliği bırakıp işe koyulsa iyi ederdi.

Madeni bir çarpma sesi, George'un bisikletinin eve vardığını haber verdi. Kendisinin ve George'un bisiklete binmeyi öğrenmeleri daha ne kadar zaman alacaktı bakalım. Adadaki yaşamın umulmayan durumlarından biri de buydu. Özel araçlara izin verilmiyordu; adanın birine en uzak noktaları kuş uçuşuyla ancak on beş kilometre olduğu için, aslında bunlar gereksizdi. Değişik toplumların kamyon, ambulans ve itfaiye arabası gibi çeşitli araçları varsa da, bunlar çok sıkı kayıtlara bağlı olarak ancak ivedi durumlarda ve saatte elli kilometre hızla kullanılabiliyordu. Sonuç olarak, Atina sakinleri bomboş cad-

delerde rahatça idman yapabiliyor ve trafik kazası olmuyordu.

George karısını iş olsun diye şöyle bir öptükten sonra, rahat bir iç çekişle en yakın koltuğa çöktü.

«Öf be!» dedi alnının terini silerken, «Tepeye tırmanırken herkes beni geçti; demek ki insan buna alışıyor. Herhalde on kilo kaybetmişimdir.»

«Günün nasıl geçti?» diye uysalca sordu Jean. George'un eşyaların açılmasına yardım edemeyecek kadar yorgun olmadığını umuyordu.

«Çok canlı. Karşılaştığım kişilerin yarısını bile anımsayamıyorum, ama hepsi de çok hoş insanlardı. Ayrıca tiyatro da umduğum kadar iyi. Önümüzdeki hafta Shaw'ın «Methuselah'a Dönüş» adlı eserine başlıyoruz. Set ve sahne düzeninden tümüyle ben sorumlu olacağım. Tepeme beş altı kişinin dikilip de bana 'şunu yap, bunu yapma' demeyişi benim için bayağı bir değişiklik olacak. Evet, buradan hoşlanacağımızı sanıyorum.»

«Bisikletler olsa bile mi?»

George, sırtatabilmek için bayağı bir enerji harcadı.

«Evet,» dedi. «Birkaç hafta içinde şu bizim küçük tepenin farkına bile varmayacağım.»

Gerçekte buna inanmıyordu; ama tümüyle doğrudu bu.

Jean'in arabayı özlemekten vazgeçmesi ve kendi mutfağında her şeyi hazırlayabildiğini fark etmesi içinse bir ay yeterli oldu.

Yeni Atina, adını taşımakta olduğu o eski kent gibi doğal olarak oluşmuş ve kendiliğinden gelişmiş bir yer değildi. Kolonideki her şey, çok ilginç bir grup insanın yıllar süren çalışmalarının sonucu, inceden inceye planlanmıştı. Başlangıçta bu, Tanrısallara karşı bir gizli anlaşma niteliği taşımış, onların gücüne değilse bile uyguladıkları politikaya karşı üstü örtülü bir meydan okuyuş haline gelmişti. Önceleri koloniyi destekleyenler, Karellen'in kendilerini kibarca engel-

leyeceğinden neredeyse emindiler; ama Amir hiçbir şey yapmamıştı; kesinlikle hiçbir şey. Bu ise, onlar açısından yeteri kadar inandırıcı görünmemişti. Karelle'nin zamanı çoktu; gecikmiş bir karşı darbe hazırlıyor olabilirdi. Ya da projenin başarıya ulaşmayacağından öylesine emindi ki, herhangi bir şeye girmeye gerek bile görmemişti.

Hemen herkes, böyle bir koloninin kurulamayacağı konusunda kehanet savurmuştu. Ama geçmişte, sosyal dinamğin gerçek bir bilgi olarak tanınmadığı zamanlarda bile, özel nitelikte dinsel veya felsefi amaçlara yönelik pek çok toplum kurulmuştu. Evet, bunların varlıklarını sürdürüebilme düzeyi çok düşük olmuştu, fakat yine de bazıları ayakta kalabilmişti. Ve Yeni Atina'nın temelleri, modern bilimin, olanaklarına koşut bir sağlamlıktaydı.

Bir ada yaşamının seçilmesi için pek çok neden vardı. Psikolojik durum hiç önemli değildi. Evrensel bir hava ulaşımı çağında, okyanusun fiziksel sınır oluşturmaları düşünülemezdi bile, fakat bu yine de bir ayrılık duygusu veriyordu. Ayrıca, yaşam alanının sınırlı bir yer olması, gereğinden fazla kişinin oraya yerleşmesini olanaksız kılacaktı. Düşünülen en yüksek nüfus sayısı yüz bin idi; kolonide yaşayanların sayısının bundan fazla olması halinde beklenen yarar sağlanamayacaktı. Burayı kuranların amacı, aynı ilgiyi paylaşan Yeni Atinalıların birbirlerini tanımaları ve bunların dışında kalan bildik kişilerin de genel nüfusun yüzde bir veya ikisi kadar bir sayıyı oluşturmalarıydı.

Yeni Atina'nın arkasındaki dürtücü güce sahip kişi bir Yahudiydi ve o da, tıpkı Musa gibi bu «vadedilmiş toprak»ta oturamamıştı; çünkü koloni, onun ölümünden ancak üç yıl sonra kurulmuştu.

Bu kişi, bağımsızlığa sahip son devlet olarak kurulan ve bu nedenle de ömrü çok kısa olan İsrail'de doğmuştu. Ulusal egemenliğin bu ülkede sona erişti, öteki devletlere kıyasla belki de çok daha acı olarak

hissedilmişti; çünkü yüzyıllarca süren bir çabadan sonra ulaşılan bir rüyayı yeniden kaybetmek çok zor gelmişti.

Ben Salomon fanatik biri değildi; ama yaşadığı çocukluk anıları, kafasındaki fikirleri geniş olarak uygulamaya koyma yolunda en önemli unsuru meydana getirmiş olmalıydı. Dünyanın, Tanrısalların ortaya çıkışından önceki durumunu iyi anımsıyordu ve yeniden o duruma dönmeye niyeti yoktu. O, bazı zeki ve iyi niyetli kişilerden farklı olarak, Karellen'in insan ırkı için tüm yaptıklarını yerinde buluyordu; ama Amirin son planının ne olduğunu bilememek onu yine de mutsuzluğa itiyordu. Bazan kendi kendine sorduğu gibi, Tanrısallar sahip oldukları tüm o muazzam zekâya karşın ya insanları gerçekten anlayamıyor ve kaynağı iyi niyet olsa bile yine de korkunç bir hata işliyorsa? Diyelim ki, hakkaniyet ve düzen konusunda besledikleri hayırseverce duygulardan ötürü, dünyada bir reform yapmaya karar verdiler; ama bunu yaparken insan ruhunu mahvetmekte olduklarını ya fark etmedilerse?

Çöküntü daha yeni başlamıştı, ama bozulmanın ilk belirtilerini görmek zor değildi. Salomon bir sanatçı olmamakla birlikte, bu konuda sağlam bir değerlendirmeye yapabilecek güçteydi ve içinde yaşadığı çağın, hiçbir alanda geçmiş yüzyıllarla boy ölçüşemeyeceğini iyi biliyordu. Belki Tanrısalların uygarlığıyla karşılaşmış olmanın yol açtığı şok zamanla hafiflerse, insanlar da kendilerini toparlayabilirdi. Ama bu olmaya bilirdi de; işte bu yüzden akli başında bir kişinin elinde sağlam bir sigorta poliçesi bulunmalıydı.

Bu poliçe de Yeni Atina'ydı. Buranın kuruluşu yirmi yıla ve aslında dünyanın tüm zenginliğiyle kıyaslandığında pek önemsiz bir rakam olan birkaç milyar sterline mal olmuştu. İlk on beş yıl hiçbir şey olmamış ve olanların hepsi son beş yıl içinde ortaya serilmişti.

Eğer Salomon, dünyadaki sayıları çok kısıtlı olan en ünlü sanatçıları planının sağlamlığı konusunda ikna etmiş olmasaydı, yüklendiği görevi yerine getiremezdi. Bu kişilerin konuya ilgi duymalarının nedeni, bunun insanlık için önemli olması değil, kendi 'ego'larına çekici geliyordu. Ama bir kez onların aklı yatınca, dünya da kendilerini dinlemiş, hem manevî hem de maddi destek sağlamıştı. İşte bu kişilerin oluşturduğu gösterişli cephenin arkasındaysa, gerçek mimarlar planlarını uygulamaya koyulmuşlardı.

İnsanlardan oluşan bir toplumun davranışları da, tıpkı insanlarınki gibi önceden bilinemez durumdur. Fakat elde yeterli kadar temel birimler bulunursa, çok önceleri yaşam sigortası şirketlerinin keşfetmiş olduğu gibi, bazı yasalar ortaya çıkmaya başlar. Hiç kimse, hangi kişilerin tanınan zaman içinde öleceğini söyleyemez; ama toplam ölüm sayısı yine de oldukça kesin olarak daha önceden hesaplanabilir.

Başka ve daha ince niteliğe sahip yasalar da vardır ve bunlar yirminci yüzyılın başlarında Wiener ve Rashesky gibi matematikçiler tarafından ortaya konmuştur. Bu kişilere göre, doğru matematiksel teknikler uygulamak suretiyle ekonomik çöküntüleri, silahlanma yarışının sonuçlarını, sosyal grupların dengesini, politik seçimleri ve buna benzer şeyleri analiz etmek mümkündü. Buradaki en büyük güçlük, değişkenliğin korkunç sayıda oluşu ve bunların pek çoğunu sayısal değerler halinde saptamanın olanaksızlığıydı. İnsan birtakım grafikler çizip de kesin olarak şunu diyemiyordu: «Şu çizgiye ulaşılmış olması savaş anlamına gelir.» Ayrıca öyle olaylar vardı ki, bunlar önceden akla gelmezdi bile; çok önemli bir kişinin öldürülmesi yada bazı yeni bilimsel keşiflerin oluşturduğu etkiler bir yana, zلزle ve su basması gibi daha az sayıdaki doğal afet-

ler de pek çok sayıdaki insanı ve bunların içinde yaşamakta olduğu sosyal grupları etkilemekteydi.

Yine de, geçmiş yüzyılların sabırla biriktirdiği bilgilerin ışığı altında, insan pek çok şey yapabiliyordu. Ancak, binlerce kişinin başaracağı işi birkaç saniyede tamamlayan dev bilgisayarlar olmaksızın bu iş yerine getirilemezdi. Bu tür yardımlardan ise, koloninin planlanması sırasında alabildiğine yararlanılmıştı.

Böyle bile olsa, Yeni Atina'nın kurucularının tek sağlayabildikleri, gerekli arazi ve gelişmesini arzuları bitkiler için elverişli iklim olmuştu. Salomon'un da belirttiği gibi: «Yetenekten emin olabiliriz; deha içinse yalnızca dua edebiliriz.» Yine de bu ölçüde odaklaşmış bir toplumda ilginç bazı tepkilerin oluşması akla yakındı. Pek az sanatçı tam bir yalnızlık içinde başarılı olabilir; insanı hiçbir şey, benzer konularda çatışan zihinler kadar kışkırtmaz.

O zamana kadar bu çatışma mimari, müzik, edebi eleştirilenlik ve film yapımı alanında kayda değer birtakım sonuçlar oluşturmuştu. Grup halinde tarihsel araştırma yapanların, onları buna kışkırtan ve asıl amaçları, geçmişin başarılarını ortaya sererek insanlığın gururunu kurtarmak olan kişilerin bu umutlarını haklı çıkarıp çıkarmayacaklarını söylemek için zaman henüz erkendi. Resim sanatı artık ayak sürümekte olup, bu da, statik ve iki boyutlu sanat formlarının bir geleceği olmadığı görüşünü savunanların haklılığını ortaya koyuyordu.

Her ne kadar yeterli bir açıklaması bulunmasa bile, koloninin en başarılı sanat çalışmalarında Zaman'ın çok önemli bir rol oynadığı dikkat çekiyordu. Heykeltraşlık dalında bile hareketsizliğe ender olarak rastlanıyordu. Andrew Carson'ın ilginç ses ve çizgi düzenleri gerçi tümüyle anlaşılıyor olmasa bile, izleyicilerin karşısında insana hoş gelen karmaşık örnekler halinde ağır ağır değişip duruyordu. Aslında Carson, içinde biraz da gerçek payı bulunan

bir iddiasında, bir yüzyıl öncesinin «hareketliliğini», bunun henüz tam sonuca ulaşmasından biraz önce teslim aldığını ve böylece heykeltraşlıkla baleyı bir-biriyle kaynaştırdığını ileri sürüyordu.

Koloni, müzik uğraşında da tümüyle bilinçli olarak, «zaman süreci» diye adlandırılabilcek bir şeyle uğraşıyordu. Zihnin kavrayabileceği en kısa nota hangisiydi? Ya da yine zihin bir sıkıntı duygusuna kapılmadan en uzun hangi notaya dayanabilirdi? Bu sonuçlar birtakım şartlardan yararlanılarak veya uygun bir orkestrasyonla değiştirilebilir miydi? Bu gibi sorunlar bitmemecesine tartışılıyordu ve tartışmalar da yalnızca akademik olmakla kalmıyordu. Bunların sonucunda son derece ilginç müzik parçaları doğmuştu.

Fakat asıl sınırsız olanaklar çizgi film alanında idi ve Yeni Atinalılar bu alanda son derece başarılı deneyler sürdürmüşlerdi. Walt Disney'in, her şeyin alabildiğine esnek olduğu bu alanda henüz yapılmamış pek çok şey bırakmasından bu yana yüz yıl geçmişti. Şimdi, bu konuda öyle gerçekçi sonuçlara ulaşıyordu ki, bunların gerçek fotoğraflardan ayırt edilmesi olanaksızdı ve bu da, resimli romanlarda soyut çizgilerle hareket oluşturanların hiç de hoşuna gitmemekteydi.

Sanatçı ve bilim adamlarının o zamana kadar yaptıklarından hiç değilse bir tanesi en büyük ilgiyi ve de en büyük korkuyu üstünde toplamaktaydı. Bu, «kesin özdeşlik» konusunda çalışan takımın yaptıklarıydı. Onlara bu çalışmalarında, sinema tarihi birtakım ipuçları vermişti. Önceleri ses, sonra renk, derken steroskopi ve sinerama, eskinin o hareketli resimlerini giderek daha da gerçek hale getirmişti. Ama bu öykünün sonu nerede bitecekti? Kuşku yok ki, son perde, izleyicinin öyle olduğunu unutmaması ve kendini olayın bir parçası olarak görmesi olacaktı. Bunu başarmak içinse tüm duyuların uyarılması gerekecekti ve pek çok kişi bu alanda hipnozun ga-

yet pratik olarak uygulanabileceğini düşünmekteydi. Bu hedefe ulaşıldığında, insan korkunç bir deneyim zenginliğine kavuşmuş olacaktı. Böylece kişi, en azından bir süre için bir başkası olabilir, gerçek ya da hayal ürünü herhangi bir serüvende rol alabilirdi. Hatta ötekî canlı yaratıkların duyuşal izlenimleri yakalanıp kaydedilebilirse, bir bitki ya da hayvan bile olabilirdi. «Program» sona erdiğindeyse, gerçek yaşamdaki deneyler ölçüsünde canlı bir anı onun zihnine yerleşmiş olur ve bu, gerçeğin kendisinden ayırt edilemezdi.

Afallatıcı bir görünümdü bu. Bunu aynı zamanda dehşet verici bulan pek çok kişiyse, girişimin başarısızlığa uğramasını arzuluyordu. Ama yüreklerinin ta derinlerine yerleşmiş bir bilgi vardı: Bilim herhangi bir şeyi bir kez 'olası' diye kabul ettiyse, bunun gerçekleşmesi kaçınılmazdı...

İşte o zamanlar Yeni Atina ve bazı rüyaları böyleydi. Bu yeni kent, kölelerin yerine makinelere ve hurafenin yerine bilime sahip olmakla, eskisinin yerini alacağını umuyordu. Ama bu deneyin başarı kazanıp kazanamayacağını söylemek için henüz çok erkendi.

Bir adalı olan Jeffrey Greggson, büyüklerinin bellibaşlı iki uğraşı olan estetik ve bilim konularına henüz ilgi göstermemişti. Ama sırf kişisel nedenlerle, koloniden çok hoşlanıyordu. Hangi yönde olursa olsun birkaç kilometreden uzakta bulunmayan denizi onu büyülyordu. Kısacık yaşamının hemen tümü iç taraflarda geçmişti ve çevresinin sularla kuşatılmış olması gibi bir değişikliğe henüz alışık değildi.

İyi bir yüzücüydü; paletleriyle maskesini takarak arkadaşlarıyla sık sık denize dalar ve lagünün sığ sularını keşfe çıkardı. Başlangıçta Jean'in pek hoşuna gitmiyordu bu; ama o da birkaç kez daldıktan sonra, denize ve onun garip yaratıklarına karşı duymakta olduğu korkuyu kaybetti. Jeffrey'in istediği gibi eğlenmesine ses çıkarmaz oldu. Yalnız bir şartı vardı; oğlan suya asla tek başına girmeyecekti.

Greggsonların evindeki bu değişiklikten hoşlanan ikinci üye de Fey idi. Altın renkli bu sevimli köpek aslında George'a aitti, ama Jeffrey'den ayrıldığı hiç görülüyordu. Gündüzleri bir aradaydı bu ikisi; eğer Jean onu bağlamayacak olsa, geceleri de sürecekti bu birlik. Ancak Jeffrey'in bisikletle gittiği zamanlar Fey evde kalıyordu; o zaman da burnunu patilerine yerleştirmiş olarak sessizce kapının önünde yatıyor, nemli ve hüzünlü gözlerle yola bakıyordu. Bu ise George için oldukça küçük düşürücü bir durumdu. Fey ve şeceresi için az para ödememişti hani. Bu duruma göre kendisinin diyebileceği bir köpeğe sahip olabilmek için herhalde yeni nesli (bu da üç aylık bir süre demektir) beklemesi gerekecekti. Jean ise bu konuda farklı düşünüyordu. Evet, Fey'i seviyordu, ama bir eve bir köpek yeterdi.

Yalnızca Jennifer Anne koloniye sevip sevmeyi konusunda bir karar vermemiştir. Buna da pek şaşırmasın; beşiğinin plastik perdelerinin dışındaki dünyayı hiç görmemiştir. Ayrıca öyle bir yerin varlığından da pek haberi yoktu zaten.

George Greggson geçmişini ancak arada bir düşünabiliyordu. Kafası geleceğe ait planlarla doluydu; ayrıca işi ve çocukları çok zamanını alıyordu. Pek seyrek de olsa aklının yıllar öncesine, o Afrika akşamına gittiği oluyordu; Jean'le o konuda bir daha konuşmamıştı. İkisi de adeta karşılıklı bir anlaşma sonucu bundan sürekli kaçınmışlar ve hep davet edil-

melerine karşın bir daha Boycelara gitmemişlerdi. Rupert'e hep birtakım özürler ileri sürdüklerinden, o da kendilerini aramıyordu. Maia'yla olan evliliği, herkesi şaşırtmasına karşın sürüp gidiyordu.

O akşamın bir sonucu da Jean'in, var olan bilimin sınırlarındaki birtakım gizemlere karşı duyduğu tüm merakı kaybetmesiydi. Onu Rupert'a ve deneylerine yaklaştıran o saf, irdelemeden uzak hayranlık tümüyle yok olmuştu. Kimbilir, belki de ikna olmuştu ve başka kanıta gerek duymuyordu. George da ona bir şey sormamayı yeğliyordu. Kadındaki bu ilginin kaybolmasına neden analıkla ilgili düşünceler de olabilirdi.

George, asla çözülemeyecek bir gizem konusunda kafa yormanın anlamı olmadığını biliyordu; yine de geceyarısı uyanıp düşündüğü oluyordu. Aklına, Jan Rodricks'le evin terasında karşılaşmaları ve onun, Tanrısalların yasağını hiçe sayarcasına söylediği birkaç söz geliyordu. Doğaüstü alanda yer alan hiçbir şeyin, yalın bir bilimsel gerçek kadar ürkütücü olamayacağı aklından geçiyordu; Jan'la konuştundan bu yana neredeyse on yıl geçmişti, ama o uzay yolcusu bu arada ancak günlerle sayılacak kadar yaşlanmış olmalıydı.

Evren çok genişti; ama onu dehşete düşüren bu genişlik değil, orada yatan gizemdi. George bu tür sorunları pek de derinlemesine düşünen biri olmakla birlikte, bazen insanları çocuklar gibi tasarladığı oluyordu; bunlar, dış dünyanın katı gerçeklerine karşı korunmuş kapalı bir oyun alanında kendilerince eğlenip duruyorlardı. Jan Rodricks bu korumaya yüzünden gücenmiş ve kimsenin ne olduğunu bilmediği bir yere kaçmıştı. Kendisiyse bu konuda Tanrısalların tarafını tutuyordu. Bilim lambasının ışık tuttuğu o küçük çemberin hemen dışındaki bilinmeyen karanlıklarda pusuya yatmış şeylerle karşılaşacak cesareti yoktu.

«Benim evde olduğum sıralar neden Jeff hep bir yerlere kayboluyor?» diye yakınırçasına sordu. George. «Bugün nereye gitti?»

Jean başını örgüsünden kaldırdı; bu modası geçmiş uğraş son zamanlarda çok da başarılı olarak yeniden canlanmıştı. Bu tür şeyler adada oldukça hızlı şekilde bir görünüyor, bir kayboluyordu. Şimdiki bu modanın en belirgin sonucu ise erkeklerin hemen hepsinin bol renkli süveterler giymesiydi; gündüzleri fazla geliyorsa da, güneş batımından sonra bayağı işe yarıyordu.

«Arkadaşlarıyla Isparta'ya gitti,» diye karşılık verdi Jan. «Akşam yemeğine döneceğine de söz verdi.»

«Aslında biraz çalışmak için gelmiştim.» George bunu söyledikten sonra düşündü. «Ama hava güzel, gidip azıcık yüzeyim. Sana nasıl bir balık getirmemi istersin?»

O zamana kadar hiç balık tutamamıştı: Lagünün içindekiler tuzağa düşmeyecek kadar uyanıktı. Jean de tam bunu belirtmek üzereydi ki, o öğleden sonrasının sessizliği yükselen ve yaşadıkları huzur çağında bile kanlarını dondurup içlerine ürküntü verecek bir güce sahip olan o ses duyuldu.

Yükselip alçalan bir siren çağlığıydı bu ve taşıdığı tehlike mesajını çevreye yayıyordu.

Neredeyse yüz yıldan beridir, okyanus tabanının ta derinlerindeki o kavurucu karanlıkta mevcut olan basınç yavaş yavaş yükselmekteydi. Denizaltı vadisinin ta jeolojik çağlarda şekillenmiş olmasına karşın, üzerlerine yük binmiş kayalar bu yeni durumlarına bir türlü alışamamışlardı. Yeryüzü katmanları, üstlerindeki suyun inanılmaz ağırlığının, zaten sallantılı durumdaki dengelerini bozması sonucu birçok kere çatlamış, yer değiştirmişti. Şimdi yine harekete hazırdılar.

Jeff, daracık Isparta sahilindeki kayalık havuzlarda araştırma yapıyordu; bayıldığı bir şeydi bu onun. İnsan oralarda, Pasifiğin durmamacasına kıyıya vuran dalgalarından korunmak için bir yerlere gizlenmiş, öylesine değişik yaratıklarla karşılaşır ki. Buraları, bir çocuk için periler diyarıydı ve şu sırada arkadaşları tepelere tırmandığı için artık kendinin sayılırdı.

Gün, sakin ve huzur vericiydi. Havada en ufak bir esinti bile yoktu; kayalıkların dış tarafındaki o sürekli mırıltı bile, için için kaynayan çok alçak bir ses haline dönüşmüştü. Güneş göğün tam tepesinde olmakla birlikte, Jeff'in artık maun rengine dönüşmüş cildi bundan hiç etkilenmiyordu.

Kıyıda dar bir kum şeridi vardı ve bu oldukça dik bir şekilde lagüne doğru iniyordu. Kristal berraklığındaki suyun derinliklerine bakan Jeff, orada yükselen kayaları görebiliyordu: bunlar karadaki şekiller kadar tanıdıktı onun için. On metre kadar aşağıda, tahta kaburgaları su bitkileriyle kaplanmış bir uskuna enkazı, oraya serilip kaldığı yaklaşık iki yüzyıldan beridir öylece yatmaktaydı. Jeff ve arkadaşları bu enkazı sık sık araştırmışlar, ama gizli hazine bulma umutları boşa çıkmıştı. Tüm elde edebildikleri, midye benzeri kabuklularla kaplanmış bir pusula olmuştu.

Bir şey, çok güçlü olarak kumsalı şöyle bir yakalayıp silkeledi. Sarsıntı o kadar çabuk olmuştu ki, Jeff acaba hayal mi gördüm diye düşündü. Belki de bir anlık baş dönmesiydi bu; çünkü çevresindeki her şey olduğu gibi duruyordu. Lagündeki sular kıpırtısızdı ve bulutsuz gökyüzünde bir tehlike belirtisi yoktu. Ve sonra çok garip bir şey olmaya başladı.

Sular, herhangi bir gelgit olayından çok daha hızlı olarak kıyından çekiliyordu. Jeff, ıslak kumların ortaya çıkmasını ve güneşin bunlar üstünde pırıldayışını büyük bir şaşkınlıkla izliyor, korkmak aklına bile gelmiyordu. Gözlerini dikmiş, okyanusun

geri çekilmesini izlerken, denizaltı dünyasının göz-
ler önüne sereceği mucizeyi ne olursa olsun sonuna
kadar izlemeye kararlıydı. Deniz seviyesi şimdi o ka-
dar düşmüştü ki, o eski enkazın kırık direği havada
yükseliyor ve onu çevreleyen otlar suyun desteğini
kaybettikleri için, tembelce asılı duruyorlardı. Jeff
daha sonra ne olacağını görebilmek için hızla kıyı-
ya yaklaştı.

İşte o sırada, kayalıklardan gelen ses dikkatini
çekti. Daha önce böyle bir şeyi hiç duymamıştı; çıp-
lak ayakları ağır ağır ıslak kuma gömülürken, bir
an durup bunu düşündü. Birkaç metre ötede koca-
man bir balık ölüm çırpınışları geçiriyordu, ama Jeff
ona dikkat bile etmedi. Ayakta durmuş, kulakları
kirişte, kayalıkların yönünden sürekli olarak gelmek-
te olan sesi dinliyordu.

Sanki bir nehrin daracık bir kanaldan geçişi sı-
rasındaki o çağılta sesine benziyordu bu. Bir an için
bile kaybetmiş olmaya öfkelenen denizin geri çekil-
me sesiydi bu. O gösterişli mercan adasının gizli
sualtı mağaralarındaki milyonlarca ton su jagünden
süzülüyor ve pasifiğin enginliğine boşalıyordu.

Yakında, çok yakında geri dönecekti bu sular.

Kurtarma gruplarından biri saatlerce sonra Jeff'i
büyük bir mercan bloğunun üstünde buldu; bu ko-
caman blok normal su seviyesinin yirmi metre yu-
karısına fırlatılmıştı. Gerçi bisikletini kaybettiği için
biraz morali bozuksa da, pek o kadar korkmuş gö-
rünmüyordu. Onu eve ulaştıracak geçit de ortadan
kalktığı için, karnı çok acıkmıştı. Kurtarıldığı sıra-
da, Atina'ya doğru yüzmeyi tasarlamaktaydı; akıntı-
larda çok şiddetli bir değişme olmadıkça, fazla bir
zorlukla karşılaşmadan bunu başarabilirdi kuşku-
suz.

«Tsunami» nin adaya vuruşu sırasında Jean ve
George tüm olayı izlemişlerdi. Atina'nın alçak dü-

zeydeki yerlerinde hasar ciddiye de, bir can kaybı olmamıştı. Sismograflar yalnızca on beş dakika önce uyarıda bulunabildiği halde, herkesin tehlike sınırının üstüne tırmanması için yetmişti bu süre. Koloni şimdi yaralarını sarıyor ve yılların geçmesiyle daha da tüyler ürpertici şekle bürünecek öyküleri bir araya topluyordu.

Jean oğlunu görünce gözyaşlarına boğuldu; çünkü onun denize sürüklenip gittiğinden hiç kuşkusu yoktu. Dehşetten açılmış gözlerle, simsiyah ve tepesi köpüklerle kaplı bir su duvarının ufuktan hızla yaklaştığını ve Isparta'yı örttüğünü görmüştü. Oğlunun, zamanında sığınacak bir yer bulabilmesi inanılacak şey değildi.

Onun, olup bitenler hakkında pek doğru dürüst bir açıklama veremeyişi fazla dikkati çekmedi. Ancak, yemeğini yiyip de yatağına yattığında, Jean ve George onun başucuna dikildiler.

«Hadî uyu hayatım ve her şeyi unut,» dedi Jean. «Korkacak bir şey yok.»

«Fakat garipti, anne,» diyen Jeff karşı koyarsına atıldı. «Gerçekten korkmadım.»

«Bu iyi işte,» diye onayladı George. «Sen cesur bir delikanlısın ve zamanında kaçmayı akıl edebilen de çok yerinde bir hareket. Bu gelgit dalgaları hakkında çok şey duydum. Pek çok kişi, olabilecekleri görmek için apaçık kumsalda durmaları yüzünden boğuldular.»

«Benim yaptığım da buydu,» diye itiraf etti Jeff. «Bana kim yardım etti acaba?»

«Ne demek istiyorsun? Yanında kimse yoktu. Öteki çocukların hepsi tepedeydi.»

Jeff şaşırılmış görünüyordu.

«Ama birisi bana koşmamı söyledi.»

Jean ve George biraz da endişeyle birbirlerine baktılar.

«Yani... bir şey duyduğunu mu sanıyorsun?»

«Şimdi onu sıkma,» diye atılan Jean'in bu dav-

rânışında hem üzüntü hem de gereğinden fazla bir acelecilik vardı. Ama George inatçıydı.

«Bunun aslını öğrenmek istiyorum. Bana olanları anlat Jeff.»

«Şey, kıyıda duruyordum, şu batık teknenin oralarında; sonra o sesi duydum.»

«Ne dedi?»

«Tam anımsayamıyorum, fakat galiba şöyle bir şeydi: 'Jeffrey, mümkün olduğunca çabuk tepeye çık. Burada kalırsan boğulacaksın.' Bana Jeff değil de, Jeffrey diye seslendiğinden eminim. O halde tanıdığım biri olamazdı.»

«Bu bir erkek sesi miydi? Ne taraftan geldi?»

«Hemen yanımdaydı ve bir erkek sesine benziyordu...» Jeff bir an duraklayınca babası üsteledi.

«Devam et; kumsalda olduğunu düşün ve tam olarak olup biteni anlat.»

«Peki; daha önce konuştuğum biri gibi değildi. Onun çok büyük biri olduğunu düşünüyorum.»

«Sesin tüm çağrıştırdığı bu kadar mı?»

«Evet tepeye tırmanana kadar öyle. Sonra komik bir şey daha oldu. Kayalıklara çıkan yolu bilirsin değil mi?»

«Evet.»

«O tarafa doğru koşuyordum, çünkü en yakın yol oydu. Artık ne olduğunu biliyordum: Kocaman dalganın gelişini görmüştüm. Öyle korkunç bir gürültü yapıyordu ki. Ve sonra, yolun üstünde kocaman bir kaya gördüm. Daha önce orada değildi ve ben de geçip gidemiyordum.»

«Sarsıntı onu oraya getirmiş olmalı,» dedi George.

«Şşşt! Devam et Jeff.»

«Ne yapacağımı bilmiyordum ve dalganın yaklaştığını da duyabiliyordum. Sonra ses dedi ki, 'Gözlerini kapat Jeffrey ve elinle de yüzünü ört.' Böyle bir şey yapmak saçmaydı, ama bunu yaptım. Sonra

büyük bir ışık çaktı bunu her tarafımda hissedebiliyordum ...ve gözlerimi açtığımda kaya gitmişti.»

«Gitmiş miydi?»

«Öyle; orada değildi işte. Böylece yeniden koşmaya başladım; patika çok sıcak olduğundan ayaklarım yanıyordu. Su oraya kadar yükselirken bir tıslama sesi duyuluyordu; ama beni yakalayamadı, kayaların çok yukarısındaydım çünkü. İşte hepsi bu. Dalgalar sakinleşince yeniden aşağı indim. Daha sonra, bisikletimin kaybolduğunu ve eve giden geçidin çöktüğünü fark ettim.»

«Bisiklet için üzülme tatlım,» dedi Jean, oğlunu minnetle kucaklarken. «Sana bir tane daha alırsın. Önemli olan, senin güvenliğe kavuşman. Bunun nasıl olduğuna kafa yormayacağız.»

Bu doğru değildi kuşkusuz; çünkü daha odadan çıkar çıkmaz tartışma başladı. Gerçi bir karara varılmadı, ama bunun iki sonucu oldu; Jean ertesi gün, kocasına haber vermeden küçük oğlunu alarak, doğruca koloninin çocuk psikoloğuna gitti. Jeff karşılaştığı bu yeni ortamdan hiç şaşkınlığa düşmeksizin öyküsünü tekrarlarlarken, adam da onu dikkatle dinliyordu. Daha sonra onun masum hastası, bitişik odadaki oyuncaklarla oynamayı teker teker reddettiğinde, doktor Jean'i yatıştırdı.

«Onun kartında, akıl anormalliği anlamına gelecek hiçbir şey yok. Unutmayın ki müthiş bir deney geçirdi ve bundan ilginç derecede iyi olarak çıktı. Hayal gücü çok geniş bir çocuk ve belki de söylediklerine inanıyor. Size de bunu böylece kabul edin ve başka belirtiler ortaya çıkmadığı sürece buna üzülmeyin. Bir şey olursa, bana hemen haber verin.»

Jean o akşam bu kararı kocasına bildirdi. George, onun umduğu kadar rahatlamış görünmüyordu; Jean de bunu, onun sevgili tiyatrosunun gördüğü zarara yordu. Karısının anlatıklarına, «İyi,» diye kar-

şılık veren George eline **Sahne ve Stüdyo** dergisinin son sayısını alarak bir yere çöktü. Onun olup bitenlere karşı böylesine ilgisizce tutumu Jean'i garip bir şekilde rahatsız etti.

Ama üç hafta sonra, geçidin yeniden açılışının ilk gününde George bisikletine atlayıp Isparta'nın yolunu tuttu. Kıyı hala mercan artıklarıyla doluydu ve kayalık da bir yerinden yıkılmış gibi görünüyordu. George, sayısız polipin bu tahribatı onarması için ne kadar zaman geçmesi gerektiğini aklından geçirdi.

Kayalığın tepesine çıkan yalnızca tek bir patika vardı ve soluğunu toplayan George tırmanmaya başladı. Taşların arasına sıkışıp kalmış birkaç kuru yosun parçası, suların nereye kadar yükselmiş olduğunun bir işaretiydi.

George uzunca bir süre ıssız patikada durarak, ayağının altındaki erimiş kaya parçasına baktı. Bunun, uzun zaman önce ölmüş volkanın oluşturduğu garipliklerden biri olduğuna kendini inandırmaya çalıştıysa da, daha sonra bu aldatmacadan vazgeçti. Akli yine Rupert'in evindeki o geceye, Jean'le kendisinin de katıldıkları o budalaca deneye gitti. O zamanlar ne olduğunu aslında hiçbirisi anlamamıştı; şimdiyse, George bu iki garip olay arasında anlaşılmaz bir bağ bulunmakta olduğunu düşünüyordu. Önce Jean, şimdi de oğlu. Sevinmeli mi, yoksa korkmalı mıydı? Bilmiyordu. Yapabildiği tek şey, kalbinin ta derinliklerinden gelen sessiz bir duayı mırıldanmak oldu:

«Karellen, adamların Jeff için ne yapmış olurlarsa olsun, teşekkür ederim. Bir de niçin yaptıklarını bilebilseydim.»

Ağır ağır kıyıya indi. Kocaman beyaz martılar huzursuzca onun çevresinde uçuşmaktaydı; adam kendilerine hiç yiyecek atmıyordu.

Koloninin ta kuruluşundan beri beklemekte olan Karellen'in duyurusu bomba gibi patladı. Herkesin fark ettiği gibi, Atina için bir kriz demektir bu ve sonucunun da iyi mi kötü mü olacağını bilemiyorlardı.

O zamana kadar Tanrısallar herhangi bir şeye karışmamış ve koloni de kendi yolunda yürümüştü. Aslında yıkıcı nitelikte olmayan veya belirlenmiş davranış şekillerine ters düşmeyen tüm insan ilişkilerini Tanrısallar görmezlikten gelmişlerdi. Koloninin amaçlarının yıkıcı olarak kabul edilip edilmediği belli değildi. Oradakilerin politikayla ilgisi yoktu; yalnızca bir ölçüde entellektüel ve sanatsal bağımsızlığı temsil etmekteydiler. Ve bundan da ne çıkacağını kim bilebilirdi. Belki de Tanrısallar Atina'nın geleceğini, onu kuranlardan çok daha belirgin şekilde görebilmekteydiler ve bunda da hoşlarına gitmeyen bir şey vardı.

Eğer Karellen bir gözlemci, denetleyici ya da adı ne olursa olsun birini göndermek niyetindeyse, buna karşı yapılacak hiçbir şey yoktu. Tanrısallar yirmi yıl önce yaptıkları bir açıklamada, gözlem cihazlarını kullanmaktan vazgeçtiklerini bildirmişlerdi; bu nedenle, insanların artık gözaltında olduklarını düşünmelerine gerek yoktu. Ama bu cihazların hâlâ var olduğu düşünülürse, istedikleri takdirde Tanrısalların hiçbir şeyi gözden kaçırmayacağı da ortadaydı.

Adadaki bazı kişiler ise bu ziyarete, Tanrısalların psikolojisiyle ilgili küçük bir sorunu aydınlatacak fırsat gözüyle bakıyordu; bu sorun, onların sana-

ta ilişkin davranışlarıydı. Acaba bunu, insan ırkının çocukça bir sapkınlığı olarak mı görüyorlardı? Onların da kendilerine özgü bir sanat formu var mıydı? Bu ziyaretin amacı sırf estetikle mi ilgiliydi, yoksa Karellen başka nedenlerle mi hareket ediyordu?

Hazırlıkların sürdürüldüğü sırada tüm bunlar durmamacasına tartışıldı. Ziyareti yapacak Tanrısal hakkında hiçbir şey bilinmiyordu; ama onun sınırsız boyutlardaki bir kültürü bile olduğu gibi hazmedebileceğinin bilincindeydiler. Her neyse, böyle bir deney yapılacaktı ve deneyin tepkileri bir dizi zeki diماغ tarafından ilgiyle izlenecekti.

Konseyin o sıradaki başkanı olan filozof Charles Yan Sen alaycı, ama aslında neşeli biriydi; yaşı henüz altmışa varmamıştı ve bu nedenle olgunluğunun zirvesinde bulunmaktaydı. Eğer Eflatun yaşı saydı, onu filozof devlet adamı olarak çok takdir ederdi; halbuki Sen, Eflatun'u pek tutmazdı: onun Sokrat'ı çok yanlış şekilde temsil ettiği görüşündeydi. O da bu ziyarete bir fırsat gözüyle bakan adallılardandı; Tanrısallara, insanların hâlâ girişimi ellerinde tuttuklarını ve kendi deyimiyle henüz «tümüyle evcilleşmemiş» durumda bulunduklarını elinden geldiğince gösterecekti.

Bir komite olmaksızın Atina'da hiçbir şey yapılamazdı; demokrasinin en belirgin işaretiydi bu. Gerçekten de bir zamanlar biri bu koloniyi, birbirine kilitlenmiş komiteler olarak tarif etmişti. Ama Atina'nın gerçek kurucuları olan sosyal psikologların sabırlı çalışmaları sayesinde bu sistem işliyordu. Çünkü toplum çok büyük değildi ve herkes işlerin yürütülmesinde belirgin bir paya sahip bulunuyor ve böylece kelimenin tam anlamıyla vatandaş özelliğini kazanmış oluyordu.

Sanatsal çevrenin önde gelen kişilerinden biri olan George'un da karşılama komitesinde yer alması kaçınılmazdı. Fakat bu arada çevresindekilerin

kulağını bükmekten de geri kalmadı. Eğer Tanrısallar koloniyi incelemek istiyorsa, o da aynı şekilde onları incelemek niyetindeydi. Jean ise bundan pek hoşlanmıyordu. Boyceların evindeki o akşamdan beri Tanrısallara karşı üstü örtülü bir düşmanlık beslemekteydi, ama bunun nedenini de bir türlü çıkarmıyordu. Onun tek istediği, Tanrısallarla mümkün olduğunca az ilişkiye girmektir ve zaten adanın da asıl çekiciliği, bir ölçüde sağladığına inanılan bağımsızlık kavramındaydı. Şimdiyse bu bağımsızlığın tehdit edileceğinden korkuyordu.

Tanrısall, çok daha gösterişli bir manzara bekleyenleri hayal kırıklığına uğrattırcasına, insan yapısı bir uçan araç içinde ve merasime gerek kalmaksızın adaya geldi. Bu, Karellen'in kendisi de olabilir; çünkü hiç kimse bir Tanrısallı ötekenden kesin şekilde ayıramıyordu. Hepsi tek bir kalıptan çıkmış gibiydi. Belki de bilinmeyen bir biyolojik işlem sonucu böyleydiler.

Birinci günün ardından, çevreyi dolaşma turlarına çıkan resmi aracın mırıltısına adalılar artık pek aldırmamaya başladılar. Ziyaretçinin asıl adı Thanthalteresco idi; bu ad telaffuz yönünden çok güç geldiği için, çok geçmeden «Müfettiş» adı takıldı kendisine. Aslında çok yerinde bir addi bu; çünkü onun istatistiklere duyduğu merak ve arzu doymak bilmiyordu.

Gece yarısını çok geçtiği bir sırada, Müfettişin üs olarak kullandığı uçan araca gittiğini gören Charles Yan Sen yorgunluktan bitik durumdaydı. Ama kuşku yok ki, ev sahiplerinin uykuya esir düştükleri saatler boyunca Müfettiş çalışmalarını sürdürmekte.

Bayan Sen, kocasını endişeyle selamladı. Konukları bulunduğu sıralar onun kendisini şakadan Xantippe* diye çağırmasına karşın, ikisi de birbirine

* Sokrat'ın çok geçimsiz olduğu bilinen karısının adı.

çok bağılıydı. Kadın uzunca bir süre önce kendisine 'baldıran içireceğini söyleyerek kocasını tehdit etmişti, ama neyse ki bu bitkiye yeni Atina'da pek rastlanmıyordu.

«Başarılı geçti mi?» Gecikmiş bir yemeğin başına çökerken kocasına sordu.

«Sanırım öyle. Ama o ilginç kafaların içinden neler geçmekte olduğunu bir türlü bilemezsin ki. İl-gilendiği belliydi, hatta övgüde bulundu. Bu arada, eve davet edemediğim için kendisinden özür dile-dim. Bana, bunu gayet iyi anladığını ve ayrıca ka-fasını tavana vurmaya hiç de niyeti olmadığını söy-ledi.»

«Ona bugün ne gösterdiniz?»

«Koloninin iyi tarafını. Hiç de benim kadar sıklıkla görünmedi. Üretim konusunda aklına gelebi-lecek her soruyu sordu: Bütçemizi nasıl denkleştir-diğimiz, madensel kaynaklarımız, doğum oranı, yi-yeceğimizi nasıl sağladığımız vs.. Allahtan ki Sekre-ter Harricon oradaydı ve koloninin başlangıcından beri tutulan yıllık raporların hepsini yanında getir-meyi akıl etmişti. Aralarındaki istatistiksel de-ğiş to-kuşu bir dinleseydin! Müfettiş bunların hepsini yu-tuverdi; bahse birerim ki yarın o sayıların her biri-ni tek tek bize söyleyebilir. Böyle bir zihin gücünün insanın moralini bozduğu söylemeliyim.»

Esnedi ve yemeğinden bir iki lokma aldı gönül-süzce.

«Yarın daha da ilginç olacak. Okullara ve Aka-demiye gideceğiz. Bu sırada değişiklik olsun di-ye ben de bir iki soru soracağım. Örneğin, Tanrısäl-ların çocuklarını nasıl yetiştirdiklerini bilmek ister-dim... tabii varsa.»

Charles Sen bu soruya herhangi bir yanıt ala-mamış olsa bile, Müfettiş öteki konularda bayağı konuşkandı. Biçimsiz sorulardan öyle bir sıyrılıyor-

du ki, bunu izlemek neredeyse zevk veriyordu karşdakine; sonra 'bir de' bakıyordu, hiç beklenmedik şekilde sırdaşı olup çıkmış.

Aralarındaki gerçek yakınlık, koloninin başlıca gurur kaynaklarından biri olan okuldan arabayla ayrılışları sırasında doğdu. «Bu genç dimağları gelecek için hazırlamak büyük sorumluluk,» diyen Dr. Sen sözlerine devam etti. «Neyse ki, insanlar alabileceğine esnek ve kolayca düzelebilir yapıda: Sürekli bir tahribat oluşturmak için, bayağı kötü bir yetiştirme şekli uygulanması gerek. Eğer tasarladığımız amaçlar hatalı bile olsa, küçük kurbanlarımız herhalde bunu atlatabilir. Ayrıca sizin de gördüğünüz gibi, bayağı mutlular.» Bir an durdu ve yolcusunun kuleyi andırır şekline şöyle yaramazca bir bakış attı. Müfettişin üstündeki giysi gümüşümsü parlaklıkta bir kumaştandı ve vücudunun en ufak bir parçası bile güneşin o yakıcı ışınlarına maruz kalmıyordu. Dr. Sen, onun koyu renkli gözlüklerinin ardından duygusuzca bakışlarla kendisini izlediğinin farkındaydı; eğer bu bakışlarda bir duygu varsa bile, bunu hiç anlayamayacaktı. «Sanırım, çocukları eğitmekte karşılaştığımız sorunlar, sizin insan ırkı konusunda karşılaştıklarınızla büyük benzerlik gösteriyor olmalıdır. Siz de bu görüşte misiniz?»

«Bazı yönlerden,» Tanrısal ciddi bir sesle onayladığını belirtti. «Ama öte yandan, sizin tarihinizdeki koloni güçleriyle belki de daha iyi bir benzetişim yapılabilir. Bu anlamda, Roma ve Britanya İmparatorlukları bizim için her zaman ilginç olmuştur. Özellikle Hindistan olayı çok öğreticidir. Bizimle, Hindistan'daki İngilizler arasındaki bellibaşlı fark, onları oraya gönderen gerçek bir nedenin bulunmamasındandır: Ticaret ve öteki Avrupalı güçlere karşı beslenen düşmanlık duygularının dışında, Hindistan'daki varlıkları nesnel bir amaca dayanmıyordu. Daha ne yapacaklarını bilemeden, kendilerinin bir

imparatorluğun sahibi olarak buldular ve oradan kurtuluncaya kadar da asla mutlu olamadılar.»

Karşısına çıkan bu fırsata dayanamayan Dr. Sen sormadan edemedi:

«Zamanı gelince siz de elinizdeki imparatorluk-tan kurtulacak mısınız?»

«Bir an bile düşünmeden,» diye karşılık verdi Müfettiş.

Dr. Sen üstelemedi. Bu açık sözlü yanıt pek de övme anlamına gelmezdi. Zaten Akademiye de gelmişlerdi; oranın pedagogları, gerçek ve canlı bir Tanrısalsal için zekâlarını bilemiş olarak beklemekteydiler.

«Saygıdeğer meslekdaşımızın da size anlatacağı gibi,» diyen Yeni Atina Üniversitesi'nin Dekanı Profesör Chance devam etti, «asıl amacımız, bireylerimizin dimağını uyanık durumda tutmak ve kendilerindeki tüm potansiyelin farkına varmalarını sağlamaktır. Bu adanın dışındaki insan ırkının,» derken yaptığı hareketle dünyanın gerisini anlatmak istiyordu «artık insiyatifi kaybetmiş olmasından korkuyorum. Evet, barış içinde pek çok şeyi de var... ama ufkü yok.»

«Ama kuşkusuz burada...?» diye Tanrısalsal yumuşak bir şekilde araya girdi.

Nüktecilik yönünden pek nasibi olmayan Profesör Chance, gerçeği şöyle böyle fark ederek, ziyaretçisine kuşkuyla baktı.

«Burada,» diye devam etti, «boş zamanın kötülük olduğu hakkındaki o eski saplantının etkisinde kalmıyoruz. Yine de, bir toplantıda yer alan edilgen alıcılar gibi davranmanın da yeterli olmadığı görülmüşündeyiz.

«Bu adadaki herkesin bir hırsı vardır ve bunlar basitçe tek bir şekilde ifade edilebilir: Ne kadar ufak olursa olsun, herhangi bir şeyi bir başka kişiden da-

ha iyi yapmak. Kuşkusuz, bu bir ideal olup, hepimiz bunu başaramıyoruz. Fakat bu modern dünyada büyük yük olan tek şey, bir **ideal sahibi** olmaktır. Başarmak ikinci planda kalır.»

Müfettiş bir yorumda bulunmaya niyetli değildi. Üzerindeki koruyucu giysileri çıkarmıştı; fakat toplantı salonunun o loş ışıklarında bile koyu renkli gözlüklerini takmayı sürdürüyordu. Dekan, bu gözlüğün fiziksel bir gereksinme mi yoksa yalnızca kamuflaj mı olduğunu düşünüyordu. Şu da var ki, zaten zor bir iş olan Tanrısalın düşüncelerini okumayı daha da olanaksız kıldığı ortadaydı. Yine de, bir tür meydan okuma veya Dünya konusunda uygulanan politikanın apaçık eleştirisi niteliğindeki bu konuşmaya itiraz edecek görünmüyordu.

Dekan tam yeniden bastırmak üzereydi ki, Bilim Bölümü'nün başı olan Profesör Sperling bunu üçlü kapışma haline getirmeye karar verdi.

«Efendim, kuşkusuz sizin de bildiğiniz gibi, kültürümüzün en büyük sorunlarından biri de sanat ve bilim arasındaki ikili bölünmedir. Bu konuda sizin görüşlerinizi öğrenmeyi çok isterdim. Tüm sanatçıların anormal kişiler oldukları fikrine siz de katılıyor musunuz? Bunların eserleri ... arkadaki dürtüler ne olursa olsun derin kökenli psikolojik doyumsuzlukların sonuçları mıdır?»

Profesör Chance şöyle bir boğazını temizlediyse de, Müfettiş ondan önce davrandı.

«Bana, tüm insanların bir dereceye kadar sanatçı olduğu ve herkesin, gelişmemiş düzeyde bile olsa bir şeyler yaratabilme yeteneğine sahip bulunduğu anlatıldı. Örneğin dün okullarınızda, çizme, boyama ve model oluşturma şekilleri aracılığıyla kendini açıklama durumunun vurgulandığına dikkat ettim. Bu dürtü, bilimsel uzmanlığa yönelmiş kişiler arasında bile olmak üzere, tümüyle evrensel bir şey gibi görünüyor. Eğer sanatçılar anormalse ve

tüm insanlar da sanatçıysa, o zaman ilginç bir kıyaslamayla...»

Herkes, onun bu sözü tamamlamasını bekliyordu. Ama Tanrısallar, amaçlarına uygun düştüğü sürece kusursuz derecede nazik olabiliyordu.

Müfettiş, salondaki öteki insan izleyicilere kıyaslanırsa, senfoni konserinden parlak bir başarıyla geçti. Genelde beğenilen tek şey Stravinski'nin «İlahiler Senfonisi» olmuştu; programdaki öteki şeyler neredeyse saldırganlık derecesinde moderndi. Program konusunda kim ne düşünürse düşünsün, orkestranın olağanüstü olduğu su götürmezdi; böylece, koloninin dünyanın en iyi müzisyenlerine sahip olduğu konusundaki övünmenin boşuna olmadığı belli oluyordu. Birbirlerinin rakibi durumundaki çeşitli besteciler arasında, programa girebilme şerefini elde etmek için bayağı çekişmeler geçmişti; ama öte yandan, bunun bir onur meselesi olduğundan kuşku duyan birtakım alaycı kişiler de yok değildi.

Yine de, konserden sonra Thanthalteresco üç besteciye yanına davet etti ve «büyük yaratıcılıklarından» dolayı onlara iltifatta bulundu. Bu üçü, daha sonra hoşnut ama biraz da şaşkın bir şekilde çekildiler.

George Greggson ancak üçüncü gün Müfettiş'i görebildi. Tiyatro, tek kap yemek değil de, karışık ızgara gibi bir şey hazırlamıştı: İki tane birer perdelek oyun, dünyaca ünlü bir taklitçiden skeç ve bir de bale bölümü. Bunların hepsi de olağanüstü başarı kazandı ve bir tenkitçinin «Sonunda Tanrısalların esneyip esneyemediklerini görebileceğiz,» şeklindeki öngörüsü de asılsız çıktı. Gerçekten de Müfettiş birkaç kez güldü, hem de doğru yerlerde güldü...

Ama yine de hiç kimse emin olamıyordu. Müfettiş de harika rol yapıyor olabilirdi; sahnedeki akışı yalnızca mantığıyla izlerken, kendisinin o garip duyguları hiç dokunulmamış olarak kalabilirdi. Durumu, ilkel kavimler arasındaki bir antropoloğunki-

ne neden benzemesindi? Onun uygun sesleri çıkar-ması, beklenen karşılıkları vermesi gerçekte hiçbir şeyi kanıtlamıyordu.

Her ne kadar George Müfettiş'le bir konuşma yapmaya kararlıysa da, bunu bir türlü başaramadı. Temsilden sonra programın giriş bölümü hakkında karşılıklı bir iki söz etikten sonra, ziyaretçi başka tarafa götürüldü. Onu, çevresindekilerden ayırmak tümüyle olanaksız olduğundan, George büyük bir hayal kırıklığı içinde eve giti. Eğer bir fırsat bulmuş olsa bile, ne söyleyeceğinden hiç emin değildi, ama ne yapıp yapıp konuşmayı Jeff konusuna getirecekti. Şimdi ise bu fırsat kaçırmıştı.

Ondaki bu moral bozukluğu iki gün sürdü. Müfettişin uçan aracı, herhangi bir sonuca ulaşılamadan ve saygıyla karışık itirazlar arasında çekip gitmişti. Hiç kimsenin aklına, Jeff'e bir şeyler sormak gelmemişti; oğlan da babasının karşısına dikilmeden önce uzunca bir süre bunu düşünmüş olmalıydı.

«Baba,» dedi tam yatma zamanından önce. «Tanrısaldı bizi görmeye geldiğini biliyor musun?»

«Evet,» diye asık bir suratla karşılık verdi George.

«Öyle işte; bizim okula geldi ve onun bazı öğretmenlerle konuştuğunu duydum. Neler söylediğini pek anlayamadım, ama sesini tanıdım onun. O kocaman dalgadan kaçmasını söyleyen sesti bu.»

«Bundan emin misin?»

«Tümüyle değil; ama o olmasa bile, bir başka Tanrısaldı. Aklımdan, ona teşekkür etmek geçti. Ama gitti artık, değil mi?»

«Evet,» dedi George, «Korkarım öyle. Yine de bir başka şansımız olabilir. Hadi sen şimdi uslu çocuklar gibi yatağına git ve artık bunu düşünme.»

Jeff odadan çıktıktan ve Jenny de yerine yatırıldıktan sonra, Jean geri geldi ve George'un sandalyesinin yanındaki halıya oturarak sırtını onun dizlerine dayadı. George onun sık sık yaptığı bu hare-

keti sıkıcı derecede duygusal bulmakla birlikte, yine de sesini çıkarmıyordu; bu kez de dizlerini mümkün olduğunca dertop etmekle yetindi.

«Olanlar hakkında ne düşünüyorsun?» diye ifadesiz ve yorgun bir sesle sordu Jean. «Onun anlatıklarının gerçekten olduğuna inanıyor musun?»

«Olmuştur,» dedi George, «fakat bu konuda tasalanmakla belki de budalalık ediyoruz biz. Hemen her ebeveynin bundan dolayı minnettar olması gerekirdi ve ben de minnettarım kuşkusuz. Bunun açıklaması çok basit olabilir. Tanrısalların koloniye ilgi duyduklarını biliyoruz; söz verdikleri halde burasını o cihazlarıyla gözlüyor olabilirler. Onların birinin, bu tür bir şeyle çevreyi incelediği sırada, dalganın gelişini gördüğünü düşün. Bu durumda, tehlikede olan birinin uyarılması doğal olurdu.»

«Ama o Jeff'in adını biliyor, bunu unutma. Hayır, biz izleniyoruz. Bizde, onların dikatini çeken bir gariplik var. Bunu Rupert'in partisinden beri hissediyorum. O partinin yaşamımızı böylesine değiştirmesi garip.»

George başını eğerek ona baktı; karısına karşı yalnızca bir sempati duyuyordu. İnsanın bu kadar kısa sürede değişebilmesi garipti. Evet, ona düşkündü; kendisine çocuklar doğurmuş ve yaşamının bir parçası olmuştu. Fakat, neredeyse zor anımsanan George Greggson adlı birinin, Jean Morrel adındaki silikleşen bir rüyaya duyduğu o aşk nerelerde kalmıştı? İçindeki sevgi ikiye bölünmüştü şimdi. Bir yanda Jeff ve Jennifer, öte yanda Carolle. Jean'in onun hakkında bir şey bildiğini sanmıyordu; öğrenmesine kalmadan kendisi söylemeye niyetliydi. Ama henüz bunun bir yolunu bulamamıştı.

«Pekala, Jeff izleniyor; aslında korunuyor demek bu. Bundan övünç duymamız gerektiğini fark etmiyor musun. Belki de Tanrısallar onun için büyük bir gelecek planlamışlardır. Acaba ne olabilir bu?»

Bunları, Jean'i yatıştırmak için söylediğinin far-

kindaydı. Aslında pek huzursuz değildi; meraklanmış ve şaşırmıştı yalnızca. Birden aklına başka bir şey geldi; neden daha önce düşünmemişti bunu? Bakışları kendiliğinden çocukların odasına doğru kaydı.

«Acaba onlar yalnızca Jeff'in mi peşindeler dersin?»

Bu sırada Müfettiş raporunu vermekteydi. Adamlar bunu görebilmek için çok şey verirlerdi. Tüm istatistikler ve kayıtlar, bir türlü doymak bilmeyen o büyük bilgisayarlara giriyordu; bunların bazıları, Karellen'in ardındaki görünmez güçleri oluşturmaktaydı. Yine de, bu kişisiz elektronik dimağların bir sonuca ulaşmalarından daha önce, Müfettiş kendi önerilerini ileri sürdü. Bunlar, insan dili ve düşünceleriyle açıklanacak olsa, şöyle bir anlam taşıyacaktı:

«Kolonî konusunda bir girişimde bulunmamıza gerek yok. Onlarınki ilginç bir deney, ama geleceği hiçbir şekilde etkilemez bu. Gösterdikleri sanatsal çabaların bizimle bir ilişkisi yok ve tehlikeli kanallara yöneltilmiş herhangi bir bilimsel araştırmaya ilişkin kanıt bulunmamakta.

«Planlandığı gibi, kuşku uyandırmaksızın, Sıfır konusuyla ilgili okul kayıtlarını görmeyi başardım. Mevcut istatistikler ilişiktir ve bunlardan da görüleceği üzere, ortada olağanüstü bir gelişme belirtilmiştir. Yine de bilindiği gibi, pek çok şey önceden uyarı yapmaksızın ortaya çıkar.

«Söz konusu olanın babasıyla karşılaştım; edindiğim izlenime göre, benimle konuşmak istiyordu. Neyse ki bundan kaçınabildim. Onun bir şeylerden kuşkulandığı belli; ama gerçeği hiçbir şekilde tahmin edemeyeceği gibi, olacakları da kesinlikle etkileyemeyecektir.

«Bu insanlar için giderek daha çok üzüldüyorum.»

Jeff'in durumunda olağanüstü bir şey olmadığı konusunda George Greggson da Müfetişin görüşlerine uyardı kuşkusuz. Yalnızca, o şaşırtıcı olay vardı ve bu da sakın gökyüzünde çakan tek bir şimşeğe benziyordu. Bunun dışında başka şey yoktu.

Jeff'de yedi yaşındaki herhangi birinin enerjisi ve araştırmacılığı vardı. İstediginde bayağı zekî olabiliyordu; ama dahî olma tehlikesi bulunmamaktaydı. Jean'in bazen de bıkkınlıkla düşündüğü gibi, ufak bir oğlanı belirleyen o klasik tarifiedeki her şeyi yerine getiren oğlu, «pasaklı bir gürültü makinesi» idi. Bu pasaklılık ise, oğlanın güneş yanığı cildinden dolayı ancak epeyce biriktikten sonra fark edilebiliyordu.

Jeff zaman zaman sevimli ya da suratsız, durgun ya da taşkın olabiliyordu. Annesiyle babası arasında bir ayırım gözetmediği gibi, küçük kızkardeşinin gelişi de onda herhangi bir kıskançlık belirtisi yaratmamıştı. Sağlık kartı lekesizdi; o zamana kadar bir kez bile hastalanmamıştı. Ama, içinde yaşadığı ortam ve iklim düşünülürse, bunda olağanüstü bir yan yoktu.

Onda öteki çocuklardan farklı olan bir taraf şuydu: Babasının yanında bulunması onu çabucak sıkımsıyor ve ötekiler gibi sıvışıp gitme arzusuna kapılmıyordu. Babasının artistik yeteneklerinin onda da bulunduğu belliydi; neredeyse ayaklandığı günden beri sürekli olarak koloni tiyatrosunun sahne arkasını ziyaret eder olmuştu. Gerçekten, tiyatro da onu bir maskot olarak kabul etmişti; orayı ziyaret eden ünlü kişilere çiçek buketlerini sunan hep Jeff oluyordu.

Evet, Jeff kusursuz denebilecek kadar sıradan bir çocuktur. George onunla yürüyüşe çıktıkları, ya da adanın oldukça sınırlı arazisinde bisiklete bindik-

leri sıralar kendi kendine bunları söyleyerek rahatlıyordu. İkisi de birbiriyle, her baba oğul gibi konuşurdu; ancak, bu çağda konuşulacak şeylerin sayısı çok fazlaydı. Jeff adadan hiç ayrılmamış olmasına karşın, dünyanın her istediği yerini televizyonun tüm dünyayı tarayan gözleriyle görebiliyordu. O da koloninin öteki üyeleri gibi, insanlığın geri kalanlarına biraz burun kıvrıyordu. Kendileri seçkin ve aynı zamanda öncü kişilerdi. İnsanlığı, Tanrısalların ulaştığı yüksekliğe, belki de daha yukarılara taşıyacaktı. Bu belki yarın olmayacaktı, ama bir gün...

O günün ne kadar yakın olduğunu hiç bilmiyorlardı.

18

Rüyalar, altı hafta sonra başladı.

Astropikal gecenin karanlığı içindeki George Greggson ağır ağır yüzerek bilinç düzeyine yükseliyor gibiydi. Kendisini neyin uyandırdığını bilmiyordu ve bir süre için uyuşmuşçasına yattı. Sonra, yalnız olduğunu fark etti. Jean sessizce kalkmış ve çocuklarını odasına gitmişti. Onun çok hafif bir sesle konuştuğunu duydu; Jeff'le konuşuyordu, ama karısının ne söylediğini duyamıyordu.

Kendisi de yataktan kalkarak onun yanına gitti. Poppet'in geceleri ortalıkta dolaştığı olmuştı; ama o gürültü patırdı arasında kendisini bir türlü uyku tutmazdı. Şimdikiyse çok başka bir şeydi ve Jean'i rahatsız eden şeyin ne olduğunu merak ediyordu.

Odadaki tek ışık, duvarlardaki flüoresana benzer kaynaktan geliyordu. O soluk ışıktaki, Jean'in Jeff

in yatağının kenarında oturmakta olduğunu gördü. Kocasının girdiğini gören Jean dönerek fısıldadı, «Poppet'i rahatsız etme.»

«Neler oluyor?»

«Jeff'in beni istediğini biliyordum ve bu da beni uyandırdı.»

Böylesine basit bir anlatım George'u hafifçe ürpertir gibi oldu. «Jeff'in beni istediğini biliyordum.» Nereden biliyordun? diye düşündü. Ama yalnızca şunu sormakla yetindi:

«Kâbus mu görmüş?»

«Emin değilim,» dedi Jean, «şimdi iyi görünüyor. Ama yanına geldiğim sırada korkmuştu.

«Korkmadım, anne,» diyen oğlanın itiraz eden ince sesi duyuldu. «Fakat öyle garip bir yerdi ki.»

«Neydi?» George sordu. «Bana hepsini anlatsana.»

«Dağlar vardı,» dedi Jeff rüyadaymışçasına. «Öyle yüksekti ki; tepeleri de gördüğüm öteki dağlar gibi karla örtülü değildi. Bazıları yanıyordu bunların.»

«Volkanlar mı demek istiyorsun?»

«Tam değil. Tuhaf, mavi alevlerle bunların her tarafı yanıyordu. Ve ben bunları izlerken güneş çıktı.»

«Devam et; niye durdun?»

Jeff şaşkın gözlerle babasına baktı.

«Bunu da anlayamadım baba. Öyle çabuk yükseldi ve öylesine korkunç bir büyüklükteydi ki. Ayrıca rengi de yanlıştı: tatlı bir maviydi bu renk.»

İnsanın kanını donduran bir sessizlik oldu. Sonra George yavaşça sordu, «Hepsi bu kadar mıydı?»

«Evet. Kendimi yalnız hissetmeye başlıyordum ki o sırada annem gelerek beni uyandırdı.»

George bir eliyle oğlunun karmakarışık saçlarını okşarken, ötekiyle de sabahlığını düzeltti. Birdenbire kendini çok üşümüş ve çok ufalmış gibi hissetti. Ama yine oğluyla konuşurken sesinden bu belli olmuyordu.

«Budalaca bir rüya bu: Yemeği fazla kaçırdın.. Bunların hepsini unut ve tatlı tatlı uyu bakalım.»

«Pekî baba,» diyen Jeff bir süre durduktan sonra düşünceli bir şekilde ekledi. «Sanırım, bir daha deneyeceğim oraya gitmeyi.»

«Mavi bir güneş mi?» Karellen bu soruyu sorduğunda, aradan pek fazla zaman geçmemişti. «Tanımlamayı epeyce kolaylaştırmış olmalı bu.»

«Evet,» dedi Rashaverak. «Kuşku yok ki Alfani-don İki. Sülfür Dağları da bunu gösteriyor. Zaman ıskalasındaki bozulma da gayet ilginç. Gezegen oldukça ağır dönüyor, o halde pek çok saatlik bir zamanı birkaç dakika içinde gözlemiş olmalı.»

«Tüm keşfedebildiğin bu mu?»

«Çocuğa doğrudan soru yöneltmeksizin, evet.»

«Bunu zaten yapamayız. Bizler araya girmeden, olayların doğal akışı sürdürmesi gerekiyor. Ancak, onun ebeveyni bizlere yaklaşacak olursa, o zaman çocuğa soru sorabiliriz.»

«Bize gelmeyebilirler de. Ayrıca, bunu yaptıklarında çok geç kalınmış olabilir.»

«Korkarım, buna karşı yapılacak bir şey yok. Şu gerçeği aklımızdan çıkarmayalım: Bu gibi sorunlarda meraklı oluşumuzun hiç önemi yok. Hatta, insanlığın mutluluğu kadar bile önemli değil bu.»

Bağlantıyı kesmek için elini uzattı.

«Kuşkusuz, gözleme devam edeceksin; tüm sonuçları bana bildir. Fakat hiçbir şekilde araya girme.»

Jeff uyandığında, yine aynı çocuktü. George, hiç olmazsa bunun için müteşekkir olmaları gerektiğini düşünüyordu, ama içindeki ürküntü de giderek büyümekteydi.

Oğlan için yalnızca bir oyundu bu: Henüz onu

korkutmaya başlamamıştı. Ne kadar garip olursa olsun, rüya rüyaydı işte. Uykunun önüne açtığı o dünyada yalnız değildi artık. Yalnızca o ilk gece dimağı, kendilerini ayıran kimbilir hangi bilinmeyen uçurumların ötesinden Jean'e seslenmişti. Şimdiyse, önünde açılan evrene doğru tek başına ve korkusuzca gitmekteydi.

Sabahları ona sorular soruyorlar, o da anımsayabildiklerini anlatıyordu. Bazen ise, yalnızca geçirdiği tüm deneylerin dışında değil, insanların hayal gücünün bile çok daha ötesinde bir berraklıkla önüne serilen o manzaraları tarif için kelime bulamıyor ve kekeleyordu. Bu durumlarda anne babası onu yeni kelimelerle destekliyorlar, anılarını tazeleyecek isimler, renkler gösteriyor ve verdiği yanıtlardan birtakım örnekler oluşturunyorlardı. Sık sık, hiçbir sonuca ulaşamadıkları da oluyordu; halbuki o rüyaması dünyalar Jeff'in dimağında öylesine kusursuz ve kesin hatlarla yer almış durumdaydı ki. Ancak, bunları ebeveynine bir türlü aktaramıyordu. Ama yeterince belirgindiler...

Uzay; ne bir gezegen, ne bir manzara ne de ayaklar altında uzanan bir dünya. Yalnızca kadifemsi gecenin içindeki yıldızlar ve onlara karşı boşluk. ta asılı duran, tıpkı bir kalp gibi çarpan kocaman, kırmızı bir güneş. Bir süre için muazzam ve seyreltili bir görünüm sunan bu güneş daha sonra yavaşça büzülmeye ve içindeki yangına sanki yeni bir yakıt eklenmişçesine, ayrı bir parlaklık vermeye başlıyordu. Yayıdığı renkler ışık tayfının ucuna doğru tırmanıyor, sarının oralarda duraklıyor ve daha sonra bu döngü tersine çevriliyor, yıldız genişleyerek soğuyor ve bir kez daha o pürüzlü, alev kırmızısı bulut halini alıyordu...

(«Tipik nabız değişkenliği,» dedi Rashaverak sabırsızlıkla. «Ayrıca, müthiş bir zaman hızlanmasının

etkisinde olduğu görölüyor. Bunu kesin olarak tanımlayamıyorum, fakat bu tarife uyan en yakın yıldız Rhamsandron 9'dur. Belki Pharanidon 12 de olabilir.»

«Hangisi olursa olsun,» diye karşılık verdi Karellen, «yuvasından giderek uzaklaşıyor bu.»

«Çok uzak,» dedi Rashaverak...)

Dünya olabilirdi. Biri fırtınanın önünden kaçan bulutların beneklediği mavi gökyüzünde beyaz bir güneş asılı durmaktaydı. Bir tepe, yumuşakça bir eğimle, çıldırmış gibi esen rüzgârın altüst ettiği bir okyanusa doğru alçalıyordu. Yine de, hareket eden hiçbir şey yoktu: Tüm görünüm, sanki bir şimşegin çakışı sırasında donup kalmış gibiydi. Uzakta, ta ufukun oralarda bir şey vardı ki, bu, Dünya'ya ait olamazdı: Dizî halindeki duman sütunları denizden yükseliyor ve bu sırada giderek incelerek bulutların arasında kayboluyordu. Bunlar gezegenin çevresi boyunca çok kesin aralıklarla yer almaktaydı; yapay olamayacak kadar muazzam, doğal olamayacak kadar da düzenli bir görünüme sahiptiler.

(«Sideneus 4 ve Şafak Sütunları,» dedi Rashaverak; sesinde bir korku ifadesi vardı. «Evrenin merkezine ulaşmış.»

«Halbuki yolculuğuna daha yeni başladı,» diye karşılık verdi Karellen.)

Gezegen tam anlamıyla dümdüzdü. Sahip olduğu inanılmaz çekim gücü, üzerindeki dağları çok önceleri ezip bastırarak tek bir düzeye getirmişti; bunların en yükseklerinin zirveleri birkaç metreyi aşmıyordu. Ama burada yaşam vardı; çünkü gezegenin yüzeyi sürünen, yerini ve rengini değiştiren bir sürü geometrik şekille örtölüydü. İki boyutluların dünyasıydı burası; üzerinde yaşayanlar, bir santimetrenin ufacık bir parçasından daha kalın olamazdı.

Ve göklerinde öyle bir güneş vardı ki, hiçbir eroınman en çılgınca rüyalarında bile bunu tasarlamazdı. Beyaz renkli olamayacak kadar bir ısıya

sahip bulunan bu güneş, ultraviyolenin sınırlarında dolaşan kavurucu bir hayaletti; gezegenlerini öylesine bir radyasyonla yakıyordu ki, dünyasal yaşam biçimleri için ölüm anlamına gelirdi bu. Milyonlarca kilometre uzunluğundaki gaz ve toz örtüleri uzaya fışkırıyor, içlerindeki ultraviyole patlamaları bunları parça parça ettiğinde de sayısız renkte ışımlar oluşuyordu. Bu öyle bir yıldızdı ki, Dünyanın soluk renkli güneşi bununla kıyaslanacak olursa, öğle üzeri aydınlığındaki ateş böceği kadar zayıf kalırdı.

(Hexanerax 2; bilinen evrenin başka hiçbir yerinde yoktur,» dedi Rashaverak. «Yalnızca birkaç gemimiz ona ulaşabildi ve bunlar da oraya inme riskini göze almadılar; zaten böyle gezegenlerde yaşamı bulunduğunu kim düşünebilir ki?»

«Görülüyor ki, siz bilim adamları sanıldığı kadar mükemmel değilsiniz. Eğer şu örneklerde zekâ denen şey varsa, onlarla iletişim kurma sorunu bayağı ilginç olacaktı. Acaba onların üçüncü boyut diye bir şeyden haberleri var mıdır dersin?»)

Burası öyle bir dünyaydı ki, gece ve gündüzü, yılları veya mevsimleri asla bilemezdi. Göklerini altı tane güneş paylaşılmaktaydı ve bunların renk farklılıklarından ötürü yalnızca bir ışık değişmesi olur, karanlık hiç gelmezdi. Birbiriyle uyuşmayan çekim alanlarının çarpışma ve itmelerinden dolayı, gezegen önceden kestirilemeyen savmaller ve eğriler oluşturarak karmaşık bir yörünge izliyor ve aynı yoldan asla bir daha geçmiyordu. Buradaki her an tekti: Altı güneşin göklerde oluşturduğu görünüm, sonsuzluğun bu yanında ikinci bir kez tekrarlanmıyordu.

Yine de burada yaşam vardı. Gezegen, çağın birinde alevlerle kavruluyor, bir diğerinde ise buzlarla kaskatı kesiliyor olabilirdi, ama yine de burası zekâyâ yuvalık ediyordu. Büyük, çok yüzlü kristaller karmaşık geometrik örnekler oluşturacak şekilde ve gruplar halinde dikili duruyor, o buz gibi dün-

ya yeniden ısınmaya başladığı zaman, minerallerden oluşma oyuklarda ağır ağır büyüyorlardı. Evren henüz çok gençti ve sonsuz ölçüde bir zaman bunların önünde uzanmaktaydı...

«Tüm kayıtlarımızı araştırdım,» dedi Rashave-rak. «Ne bir dünya, ne de bu tür bir güneşler bile-şimi konusunda bilgimiz var. Eğer bu, bizim evreni-mizde yer almış olsaydı, gemilerimizin ulaşamaya-cağı bir uzaklıkta bulunsa bile, yine de astronomları-mızca fark edilirdi.»

«O halde galaksiyi terk etmiş.»

«Evet. Aradan da uzun süre geçmemiş olmalı.»

«Kimbilir? Yalnızca rüya görüyor o. Uyandığın-da aynı olacak. Bu yalnızca ilk dönem. Yakında de-ğişme başladığında bunu öğreneceğiz.»)

«Sizinle daha önce karşılaştık Bay Greggson,» dedi Tanrısai ciddi bir sesle. «İsmim Rashaverak. Kuşkusuz anımsayacaksınız.»

«Evet,» George karşılık verdi. «Şu Rupert'in par-tisinde. Onu kolay kolay unutmam. Sizinle bir kez daha buluşmamız gerektiğini düşündüm.»

«Anlatın bana, niçin bu görüşmeyi istediniz?»

«Bildığınızı sanıyordum.»

«Olabilir: ama bunu kendiniz anlatırsanız, iki-miz için de çok daha iyi olacak. Belki size bayağı şa-şırtıcı gelecek, ama ben de anlamaya çalışıyorum ve bir anlamda benim cahilliğim de sizinki kadar bü-yük.»

George şaşkınlıkla Tanrısala bakakaldı. Böyle bir şey hiç aklına gelmemişti. Bilinçaltıyla, Tanrısai-ların tüm bilgiye ve tüm güce sahip olduklarını dü-şünürdü; Jeff'e olup bitenleri de anlamaları ve bel-ki de bundan sorumlu olmaları gerekirdi.

«Anladığım kadarıyla, adadaki psikoloğa verdi-ğim raporları gördünüz ve rüyalarla ilgili şeyleri bi-liyorsunuz.»

«Evet; bunları biliyoruz.»

«Bu rüyaların, bir çocuğun hayal ürünleri olacağına hiçbir zaman inanmadım. Öyle inanılmaz şeylerdi ki bunlar. Biliyorum belki garip gelecek, ama bunların birtakım gerçeklerden kaynaklanıyor olması **gerekliyordu.**»

Durup, endişeyle Rashaverak'a baktı; ondan bir onaylama mı yoksa bir yadsıma mı beklemesi gerektiğini bilemiyordu. Tanrısal bir şey söylemedi; kocaman ve sakın bakışlı gözleriyle kendisini süzüyordu yalnızca. Neredeyse yüzyüze olacak derecede yakın oturuyorlardı, çünkü oda, herhalde bu tür görüşmeler düşünülerek, farklı iki düzey oluşturacak şekilde düzenlenmişti ve bu nedenle Tanrısalın o kocaman koltuğu, George'un neredeyse bir metre kadar aşağısında yer almaktaydı. Bu ise, bu görüşmeleri isteyen ve kendilerini ender olarak rahat hissedebilen insanlara karşı yapılmış dostça bir jestti.

«Üzülüyorduk, ama işin başlarında paniğe kapılmamıştık. Jeff uyanık olduğu zamanlar tümüyle normal görünüyordu ve rüyaları onu rahatsız etmiyordu. Sonra bir gece...» George durdu ve kendini savunurcasına Tanrısal'a baktı. «Doğaüstü şeylere hiçbir zaman inanmadım: ben bir bilim adamı değilim, ama her şeyin akılcı bir açıklaması olacağını düşünmüşümdür.»

«Öyle,» dedi Rashaverak. «Ne gördüğünüzü biliyorum; izliyordum çünkü.»

«Bundan hep kuşkulandım zaten. Fakat Karel'en, o cihazlarınızla casusluk yapmayacağınız konusunda söz vermişti. Niçin bu sözü bozdunuz?»

«Bunu bozmadım. Amir, insan soyunun artık gözlem altında bulundurulmayacağını söyledi. Biz bu söze bağlı kaldık. Gözlediğim çocuğunuzdu, siz değil.»

George'un bu sözlerin anlamını kavrayabilmesi için birkaç saniyenin geçmesi gerekti. Daha sonra, yüzünün kanı çekiliverdi.

«Ne demek istiyorsunuz?...» Soluğu kesilir gibiydi, sesi çıkmıyordu; yeniden başlamak zorunda kaldı. «Benim çocuklarımda ne var peki?»

«İşte biz de bunu bulmaya çalışıyoruz,» dedi Rashaverak.

Daha sonraları Poppet diye çağrılan Jennifer Anne Greggson, gözleri sımsıkı kapalı olarak sırtüstü yatıyordu. Uzunca bir süredir bunları açmamıştı; gözlerini bir daha hiç açmayacaktı, çünkü gördükleri, okyanusun ışıksız derinliklerinde yaşayan çok duyarlı yaratıklarda da olduğu gibi, kendisine gereksiz geliyordu. Çevresindeki dünyanın farkındaydı; gerçekte, bundan çok daha fazlasının farkındaydı.

Onun kısa süren bebekliğinden kalma bir refleks, gelişimindeki akıl ermez bir oyunun sonucunda varlığını sürdürmüştü. Bir zamanlar onun çok hoşuna giden çingırağı şimdi yatağında durmamacasına ve hep değişen karmaşık bir ritm vurmaktaydı. Jean'i gece yarısı yatağından uğratan ve uçarcasına çocukların odasına koşturan da 'bu çingırağın vurduğu garip senkoptu. Ama onun bağırarak George'u çağırmasına yol açan şey bu ses değildi yalnızca.

Garip olan görünümdü; o parlak renkli çingırak herhangi bir desteğe dayanmaksızın yerden yarım metre kadar yüksekte düzenli olarak çingırdayıp duruyor ve Jennifer Anne o tombul parmaklarını sıkıca birbirine kenetlemiş, yüzünde bir hoşnutluk ifadesiyle yatağında yatıyordu.

Kızın harekete geçişi daha olmuştu, fakat hızlı ilerliyordu. Çok geçmeden erkek kardeşinden de ileriye gidecekti; çünkü unutacak o kadar az şeye sahip bulunuyordu ki.

«Oyuncağına dokunmamakla akıllılık ettiniz,» dedi Rashaverak. Onu yerinden bile kıpırdatamazdınız bana kalırsa. Ama bunu başarmış olsaydınız, bu

kızınızı rahatsız edebilirdi. Ve bunun ardından ne-
ler ola'bilirdi bilmem.»

«Yani, hiçbir şey yapamayacağınızı mı söylemek
istiyorsunuz?»

«Sizi aldatmak niyetinde değilim. Bizler, şu sı-
ralar olduğu gibi çalışır ve gözlemlerde bulunuruz.
Fakat araya giremiyoruz, çünkü anlayamıyoruz.»

«O halde bizler ne yapalım. Ayrıca, neden bi-
zim başımıza geldi bu?»

«Birine gelmesi gerekiyordu da ondan. Sizde bir
olağanüstülük yok; ya da durumunuz, bir atom bom-
basındaki zincirleme reaksiyonu başlatan, ilk nö-
trondan pek farklı değil. Her şeyin bir ilki olur. Öte-
ki nötronlar da, tıpkı Jeffrey'in dünyadaki herhangi
bir oğlan çocuğu oluşu gibi, bu işi yapabilirler. Biz
buna Kesin Hamle deriz. Artık aramızda gizliliğe
gerek yok ve bundan memnunum. Biz, Yeryüzü'ne
geldiğimizden beri bunun olmasını bekliyorduk. Bu-
nun ne zaman ve nerede başlayacağı belli olmazdı;
derken, bir raslantı sonucu Rupert Boyce'un parti-
sinde karşılaştık. İşte o zaman ve neredeyse kesin
olarak, karınızın çocuklarının «ilk» kişiler olacağı-
nı bildim.»

«Ama... o zamanlar evli değildik. Hatta...»

«Evet, biliyorum. Fakat Bayan Morrel'in dimağı
bir an için bile olsa kanal görevi yaparak, o sıralar
hiçbir canlı varlığın bilmediğı bir bilgiyi aktarabildi.
Bu yalnızca, onunkine sıkıca bağı bir başka dimağ-
dan gelebilirdi. Bunun henüz doğmamış olmasının
hiç önemi yoktu; çünkü zaman, sizin düşündüğünüz-
den çok daha gariptir.»

«Anlamaya başlıyorum. Jeff bu şeyleri biliyor...
öteki dünyaları görebiliyor ve sizin nereden geldi-
ğinizi de söyleyebiliyor. Ve Jean her nasılsa, henüz
doğmamış olan çocuğunun düşüncelerini yakalaya-
biliyor.»

«Aslında daha pek çok şey var; ama sizin gerçe-
ğe, bundan daha fazla yaklaşılabileceğinizi hiç san-

miyorum. Tüm tarih boyunca, açıklanamaz güçlere sahip birtakım kişilerin uzay ve zamanın ötesine geçtikleri olmuştur. Onlar bunu asla anlayamadılar; olanları açıklama çabaları ise istisnasız olarak saçmalıktı. Bunları biliyorum, çünkü bu konuda yeterince okudum!

«Fakat yardımcı olacak anlamlı bir benzetişimden söz edilebilir. Sizin edebiyatınızda sürekli yinelenir bu. Bir insan zihninin, çevresi okyanusla çevrilmiş adalardan biri olduğunu tasarlayın. Adalar birbirinden izole edilmiş gibi görünüyorsa da, gerçekte üzerinde yükseldikleri okyanus tabanı aracılığıyla bağlantılı durumdadır. Eğer okyanus ortadan kaybolsaydı, bunların da ada olma özelliği sona ererdi. Hepsi, tek bir kıtanın parçası olacak ve ayrı olma özellikleri de ortadan kalkacaktı.

«Sizin telepati dediğiniz şey de az çok buna benzer. Uygun ortamlarda zihinler birleşerek birbirlerinin içeriğini paylaşır ve yeniden ayrıldıklarında, bu anıları da götürürler. Bu güç en yüce şeklini aldığı anda, artık uzay ve zaman gibi her zamanki sınırlamalara tabi olmaz. Jean'in, doğmamış oğlunun bilgisine dokunabilmesinin nedeni de budur işte.»

George'un bu afallatıcı fikirlerle boğuştuğu sırada, uzun bir sessizlik oldu. Örnek, şekillenmeye başlıyordu. İnanılmaz bir örnekti bu, ama kendine özgü bir mantığı vardı. Ve bu, Rupert Boyce'un partisinden bu yana olanları, eğer akıl sır ermez şeyler için bu sözcüğün kullanılması yerinde olacaksa, açıklıyordu. Yine şu sırada fark ettiği gibi, Jean'in doğaüstü şeylere duyduğu ilginin nedeni de bu olmalıydı.

«Bunu başlatan nedir?» diye sordu George. «Ve nereye kadar gidecek bu?»

«Bunun yanıtını veremeyiz. Fakat, evrende pek çok ırk vardır ve bunların bazıları bu güçleri sizin ya da benim ortaya çıkmamızdan çok daha önceleri

keşfetmişlerdir. Onlar, sizin kendileriyle birleşmenizi bekliyor ve artık zaman geldi.»

«O halde siz nerede ortaya çıkıyorsunuz?»

«Herhalde tüm insanlar gibi siz de, bizleri efendileriniz olarak görmüş olmalısınız. Bu doğru değil. Bizler, daha yukarılardan verilen bir görevi yerine getiren gardiyanlar olmaktan öteye hiç gidemedik. Bu görevin tarifi zor: En iyisi bizi, zor bir doğuma yardımcı olan ebeler gibi düşünün. Bizler, yeni ve harikulade bir şeyin ortaya çıkışına yardımcı oluyoruz.»

Rashaverak durakladı; bir süre için, sanki kelime bulamıyormuş gibi göründü.

«Evet, bizler ebeleriz. Ama kendimiz kısırlız.»

George işte o an, kendininkini aşan bir trajediyi izlemekte olduğunu anladı. İnanılmazdı belki, ama öyleydi. Tanrısallar, tüm güçlerine ve zekâlarına karşın, evrimsel bir tuzığa düşmüş, bir çıkmaz sokağa dalmışlardı. İşte karşıda, her yönüyle insanlığa üstün, büyük ve soylu bir ırk durmaktaydı: ama geleceği yoktu bu ırkın ve o da bunun farkındaydı. George'a kendi sorunları çok önemsiz göründü o an.

«Jeffrey'i neden gözlediğinizi şimdi biliyorum,» dedi, «Bu deneydeki kobay oydu.»

«Bu deney bizim kontrolümüzün dışında olsa bile, tümüyle öyle. Onu biz başlatmadık, yalnızca izlemeye çalışıyorduk. Zorunlu durumlar dışında da araya girmedik.»

Evet, diye düşündü George, şu gelgit dalgası. Öylesine değerli bir örneğin kaybına göz yumulamazdı. Daha sonra kendinden utandı; bu kadar katı düşünmesi haksızlık oluyordu.

«Tek bir sorum daha var,» dedi. «Çocuklarımıza ne yapmamız gerekiyor?»

«Elinizden geldiğince onlarla eğlenmeye bakın,» diye tatlılıkla karşılık verdi Rashaverak. «Sizinle uzun süre kalmayacaklar.»

«Bu herhangi bir çağdaki herhangi bir ebevey-

ne verilebilecek öğüttü; fakat bu seferkinde daha öncekilerde hiç olmayan bir tehdit ve dehşet bulunmaktaydı.

Öyle bir zaman geldi ki, Jeffrey'nin rüyalarından oluşan dünya, artık onun her günkü varlığından belirgin hatlarla ayrılamaz bir nitelik kazandı. Okula gitmiyordu; Jean'le George'un günlük yaşamları ise, sanki dünyanın sonu yaklaşmışçasına tümüyle altüst olmuştu.

Dostlarıyla görüşmekten kaçınıyorlardı; çok geçmeden, onlardan sevgi görmeyeceklerini sezmiş gibiydiler. Çevrede pek az kişinin bulunduğu bazı geceler, birlikte uzun yürüyüşler yapıyorlardı. Şimdi birbirlerine, evliliklerinin ilk günlerinden daha yakındılar; çok geçmeden kendilerini ezip geçecek olan bilinmeyen trajedinin karşısından yeniden bir araya gelmişlerdi.

Önceleri, uyuyan çocukları evde bırakarak çıkmaktan suçluluk duymuşlardı; ama Jeff ve Jenny'nin, anlamaktan aciz kaldıkları bir şekilde, kendi kendilerini idare edebileceklerini şimdi biliyorlardı. Ayrıca, Tanrısallar da onları izliyordu kuşkusuz. Bu düşünce kendilerini rahatlatıyordu; sorunlarıyla yalnız başına bırakılmamışlardı. O bilgili ve sevgi dolu gözler tıpkı onlar gibi nöbet tutmaktaydı.

Jennifer uyuyordu: onun içinde bulunduğu durumunu tarif edecek başka kelime yoktu. Tüm dış görünüşüyle hâlâ bir bebektir, fakat şimdi çevresinde öyle müthiş ve belirgin bir güç duygusu vardı ki, Jean artık onun odasına giremiyordu.

Zaten girmesine de gerek yoktu. Jennifer Anne Greggson haline geçmiş olan varlık henüz tümüyle gelişmemişti, fakat uyuyan krizalite benzer şu durumunda bile, tüm gereksinmelerini karşılayacak kadar bir çevre kontrolüne sahipti. Jean yalnızca bir kez onu beslemek istemiş ve bunu becerememişti. O, istediği zaman ve kendine özgü şekilde besleniyordu.

Bunun böyle olması gerekiyordu; çünkü buzdolabındaki yiyecekler yavaşça ve düzenli olarak eksilmekteydi, halbuki Jennifer Anne yatağından kımlıdamamıştı bile.

Çıngırağın sesi artık kesilmişti ve yerde duruyordu; ama belki Jennifer ona yine gerek duyabilir diye, oyuncağa el süremiyorlardı. Kız bazen odadaki mobilyaları garip şekiller oluşturacak şekilde hareket ettiriyordu; George, bu sıralarda duvardaki floresan ışıkların daha da bir parladığına dikkat etti.

Jennifer'in onlara sorun olduğu yoktu; onların yardım ve sevgilerinin çok ötesindeydi. Çok uzun süremezdi bu ve ikisi de henüz zaman varken, tüm umutsuzluklarıyla Jeff'e sarılıyorlardı.

O da değişmekteydi, ama henüz anne ve babasını tanıyordu. Ta bebeklik döneminin o şekilsiz sislerinden bu yana gelişimini izledikleri oğulları kişiliğini kaybediyor, saat be saat gözlerinin önünde çözümlüp gidiyordu. Yine de bazen kendileriyle her zaman olduğu gibi konuşuyor ve önünde neyin uzanmakta olduğunu bilmezcesine, oyuncaklarından ve arkadaşlarından söz ediyordu. Fakat zamanının çoğunda onları görmüyor, ya da varlıklarını fark etmezcesine davranıyordu. Anne babası, ellerinde kalan son saatleri boşa geçirmemek için uykuya direndikleri ve sonunda yenik düştükleri halde, o uyumuyordu artık.

Onun Jenney'den farklı olan yanı, görünüşe göre fiziksel nesneler üstünde anormal güçlere sahip olmadığıydı; belki de kısmen büyümüş olduğu için,

böyle şeylere gerek duymuyor olabilirdi. Ondaki gariplik, tümüyle zihinsel yaşamıyla ilgiliydi ve rüyaların bunda çok az bir payı bulunmaktaydı. Gözleri sımsıkı kapalı olarak saatlerce duruyor ve hiç kimsenin duymadığı sesleri dinliyordu sanki. Nereden ve nasıl geldiği bilinmeyen bilgiler sürekli olarak dimağına akıyordu onun ve bunlar çok geçmeden, bir zamanlar Jeffrey Angus Greggson adıyla yarı şekillenmiş olan bu yaratığı ezip mahvedecekti.

Fey ise üzüntülü ve şaşkın bakışlarla sahibine bakıyor, onun nerelere gittiğini ve ne zaman kendisine döneceğini düşünüyordu.

Jeff ve Jenny tüm dünyanın ilk dönüşüm geçiren varlıklarıydı, ama çok geçmeden bunda yalnız kalmadılar. Tıpkı kıtadan kıtaya yayılan bir salgın gibi, bu dönüşüm tüm insanlığa bulaştı. Kural olarak on yaşı'n üstündekilere dokunmuyor, bu yaşı'n altındakiler ise bundan kurtulamıyordu.

Uygarlığın ve tüm insanların zamanın başlangıcından beri çabayla gerçekleştirdikleri şeylerin sonu demektik bu. İnsanlık, birkaç gün içinde geleceğini kaybetmişti; çünkü cesareti kalmamıştı ve çocuklarının çekilip alınmasıyla, varlığını sürdürebilme yolundaki iradesi de tam anlamıyla yıkılmıştı.

Aynı şeyin bir yüzyıl önce olması halinde ortaya çıkacak panikten eser yoktu şimdi. Dünya uyuşmuştu sanki; büyük kentlerden ses soluk çıkmıyordu. Yalnızca, yaşamın devamı için gerekli endüstri işlevini sürdürmekteydi. Gezegen tümüyle yasa gömülmüş gibiydi.

Ve sonra Karellen, o çok eski dönemlerde bir kez yapmış olduğu gibi yine insanlığa hitap etti. Son konuşmasıydı bu onun.

«Buradaki işim neredeyse sona ermek üzere,» diyordu, onun milyonlarca radyodan duyulan sesi. «Nihayet yüzyıl sonra, bunun ne olduğunu size anlatabilirim.

«Yeryüzünde bulunuş süremizin yarısı boyunca sizden nasıl gizlendiyseniz, pek çok şeyin de aynı şekilde sizlerden gizlenmesi gerekiyordu. Biliyorum, bazılarınız bu gizliliğin gereksiz olduğunu düşünmekteydi. Sizler bizim varlığımıza alışkınsınız; atalarınızın bu konuda nasıl tepki gösterdiğini tasavvur dahi edemezsiniz. Fakat hiç olmazsa sizler, bizim gizlenme amacımızı anlayabiliyorsunuz ve bunu belli bir nedene bağlı olarak yaptığımızın farkındasınız.

«Size açıklamadığımız en büyük gizem, bizim dünyaya gelişimizle ilgili olandı; bu konuda öyle sonu gelmez varsayımlara giriştiniz ki. Şu ana kadar bunu açıklayamazdık, çünkü bu gizem bize ait değildi.

«Bundan bir yüzyıl önce dünyanıza geldik ve kendinizi mahvetmekten kurtardık sizi. Bu gerçeği kimsenin inkâr edeceğini sanmam; ama kendini mahvetmekle neyin kastedildiğini asla tahmin edemezsiniz.

«Tüm nükleer silahları ve ordularınızın elinde yığılıp durmakta olan öteki öldürücü oyuncakları yasakladığımız için, fiziksel anlamda yok olma tehlikesi ortadan kalktı. Sizler, tek tehlikenin bu olduğunu düşünüyordunuz. Biz de, buna inanmanızı istedik; ama gerçek bu değildi. Karşınızdaki en büyük

tehlike, tümüyle farklı bir yapıdaydı ve yalnızca sizin soyunuzla ilgili değildi.

«Pek çok dünya nükleer güç kavşağına ulaşmış, bunun getireceği belalardan sakınarak huzurlu ve mutlu uygarlıklar oluşturmuştur; ve sonra da, hiç bilmediği güçler tarafından yok edilip gitmiştir. Sizler de ilk kez yirminci yüzyılda bu güçleri bayağı ciddi olarak kurcalamaya başladınız. İşte bu nedenle, harekete geçmek zorunlu oldu.

«Bütün yüzyıl boyunca insan soyu, varlığından hiç haberli olmadığı bir uçuruma doğru ağır ağır yaklaşmaya başladı. Bu uçurumu aşan tek bir köprü vardır. Ancak pek az ırk, bir yardım görmeden bunu bulabilmiştir. Bazıları ise, henüz zaman varken geri dönmüşler ve böylece hem tehlikeden hem de başarıdan kaçınmışlardır. Bunların dünyaları, çabasıyla varılan hoşnutluğun hüküm sürdüğü Cennet Adalar olmuş ve evrenin daha sonraki öykülerinde bu dünyalar yer almamıştır. Sizin soyunuz böyle olamayacak kadar canlı bir yapıya sahipti ve bu nedenle, şansınız ya da kaderiniz asla bu olmayacaktı. Köprüyü bulamayacağınız için doğruca mahvolmaya doğru atılacak ve başkalarını da yanınızda sürükleyecektiniz.

«Size şimdi anlattığım bu şeylerin hemen hepsi benzetişim yoluyla ortaya çıkarılmıştır. Değirmek istediğim pek çok şey için ne gerekli sözlere ne de kavramlara sahipsiniz; bu konuda kendi bilginizin de üzüntü verecek kadar noksan olduğunu belirtmeliyim.

«Bir şeyleri anlayabilmeniz için, geçmişe dönmemiz ve atalarımızın yakınlık kurduğu pek çok şeyi ortaya çıkarmanız gerekmektedir. Unuttuğunuz öteki şeylere gelince; biz buna bilerek yardımcı olduk. Bizim buradaki konukluğumuzun amacı büyük bir aldatmacayı, henüz karşılaşmaya hazır olmadığınız birtakım gerçekleri sizden gizlemeyi sağlamaktı.

«Buraya gelişimizden önceki yüzyıllarda, bilim

adamlarınız fiziksel dünyanın gizemlerini ortaya çıkardılar ve sizi buhar enerjisinden atom enerjisine yönelttiler. Boş inançlar artık arkanızda kalmıştı; bilim, insanlığın tek gerçek diniydi. Bu, batıdaki azınlığın, insanlığın geri kalanına bir hediyesiydi ve tüm ötekî inançları silip şüpürmüştü. Henüz var olanlarsa, bizim buraya vardığımız sırada ölmek üzereydi. Bilimin her şeyi açıklayabileceğine inanılıyordu: Onun görüş alanına girmeyen, bilimsel bir açıklaması olmayan hiçbir olayın bulunmadığı düşünülmekteydi. Evrenin aslı belki hiç öğrenilemeyecekti, ama o zamandan beri olan tüm olaylar fizik yasalarına tabî olmaktaydı.

«Yine de, mistisizmle ilgili bazı görüşler, birtakım yanılgılar içinde kaybolmuş olmakla birlikte, gerçeğin bir kısmını görebilmişlerdi. Zihnin güçleri olduğu gibi, zihin ötesinde de öyle güçler vardır ki, sizin biliminiz bunları darmadağın etmeksizin kendi kalıpları içine uyduramaz. Tüm çağlar boyunca perili ev, telepati, önceden bilme gibi garip konularda sayısız raporlar düzenlenmiş ve sizler bu gibi şeyleri adlandırmış olmanıza karşın bir türlü açıklayamamışsınızdır. Ortada var olan beş bin yıllık kanıtlara aldırmayan bilim, başlangıçta bunları görmezden geliyor, hatta varlıklarını inkâr ediyordu. Bunlar gerçekten vardır ve bu konuda tamamlayıcı bir şey söylemek gerekiyorsa, evrenle ilgili hiçbir kuram bunları açıklayamaz.

«Yirminci yüzyılın ilk yarısında birkaç bilim adamınız bu alanlarda araştırma yapmaya başladı. Konuyu tam bilmiyorlardı; yaptıkları, pandoranın kutusunun kilidini kurcalamaktı. Eğer o güçleri bir kez serbest bırakacak olurlarsa, bunların yol açacağı tehlike, atomunkine kıyasla çok daha büyük olacaktı. Fizikçiler ancak dünyayı mahvedebilirdi; parafizikçiler ise belayı ta yıldızlara kadar yayacaktı.

«Buna izin verilemezdi. Meydana getirdiğiniz tehdidin tüm yapısını sizlere açıklayamam. Bu, bize

yönelik bir tehdit olmayabilir ve bu nedenle fark etmeyebilirdik. Şöyle diyelim; sizler 'telepatik' bir kan-ser haline dönüşebilir, kaçınılmaz ölümünüz sırasında da çok kötü nitelikli zihinsel bir güç olarak başka ve daha yüce dimağları zehirleyebilirdiniz.

«İşte bu nedenle biz geldik; daha doğrusu Dünya'ya gönderildik. Buraya gelince de, her düzeydeki kültürel gelişmenizi durdurduk; fakat asıl kontrol ettiğimiz, olağan dışı olgularla ilgili olarak yürütülen ciddi çalışmalardı. Uygarlıklarımız arasındaki zıtlıktan dolayı, yaratıcı nitelikteki her uğraşı engellediğimizin de farkındayım. Fakat bu ikinci derecede kalıyordu ve pek önemli değildi.

«Şimdi size, pek şaşırtıcı belki de inanılmaz gelecek bir şey söylemeliyim. Bizdeki tüm görünen ve görünmeyen güçlerle ilgili bu: Bizler ne bu güçlere sahibiz, ne de bunları anlayabiliyoruz. Zekâmız sizinkilerden çok daha güçlü; ama sizin dimağ yapınızda öyle bir şey var ki, sürekli olarak bizden kaçmayı başarıyor. Yeryüzüne geldiğimizden bu yana sizleri inceliyoruz; pek çok şey öğrendik ve daha da öğreneceğiz, ama tüm gerçeği keşfedebileceğimiz konusunda kuşkuluyum.

«İrklarımız arasında pek çok ortak yan var ve bu göreve seçilmemizin nedeni de bu. Fakat öte yandan bizler, iki farklı evrimin uç noktalarını temsil ediyoruz. Zihinlerimiz gelişimlerinin son aşamasına varmış durumda. Şu anda sizinkiler de öyle. Ama sizler, bir daha sonraki evreye sıçrayabilirsiniz ve aramızdaki fark burada. Bizim potansiyelimiz tüken-di, sizinkilerse el değmemiş durumda. Ve bunlar, anlayamadığımızı belirttiğim güçlerle birbirine bağlanmış durumda. İşte şimdi de dünyanızdaki bu güçler uyanmaya başlıyor.

«Biz saati geri aldık ve gelişmekte olan o güçlerin kendileri için hazırladığımız kanallara akışına kadar da sizleri yerinizde saydırdık. Bir kez işlerinizi karışmaya zorlandığımız için, gezegeniniz; düzelt-

mek, yaşam standardınızı yükseltmek, huzur ve güven getirmek gibi şeyleri nasıl olsa yapacaktık. Ama tüm bu değişimler, sizi gerçekten uzaklaştırdı ve amacımıza hizmet etmiş oldu.

«Bizler, sizin gardiyanlarınızdan başka bir şey değiliz. Benim ırkımın evrendeki durumunun ne olabileceğini herhalde sık sık merak etmişsinizdir. Bizim sizin üstünüzde oluşumuz gibi, bizim de daha üstümüzde olanlar ve kendi amaçları için bizi kullananlar vardır. Çağlardan bu yana onların aracı durumunda olduğumuz ve itaatsizliğe cesaret edemediğimiz halde, bu varlıkların kimler olduğunu bir türlü bulamamışızdır. Bizler durmadan emirler alır ve uygarlığının ilk çiçeklerini veren bir dünyaya yollanırız. Oraya varınca da, sizin şimdiki durumunuz gibi, bizim asla izleyemeyeceğimiz bir yolda yürüyebilmeleri için onlara rehberlik yaparız.

«Tekrar tekrar gönderildiğimiz bu görevler sırasında, içinde bulunduğumuz sınırlı durumdan kurtulabilmeyi umarak, süregelen işlemi hep incelemiştik. Ama görebildiğimiz, gerçeğin belirsiz durumdaki dış hatları oluyordu yalnızca. Sizler bizi 'Tanrısal' diye adlandırdınız; ama bu kelimedede nasıl bir alayın gizli olduğunu bilmiyorsunuz. O halde bizi çömlekçi tekerleği gibi kullanan daha üstümüzdeki varlığa da 'Yücedimağ' diyelim.

«Sizin soyunuz ise, bu tekerlekte şekil kazanan kil topağıdır.

«İnancımıza göre (bu yalnızca bir kuramdır) Yücedimağ büyümeye, güç ve idrakini tüm evrene yaymaya çalışıyor. Şimdi bunun pek çok ırka yayılmış olması ve maddenin boyunduruğunu çoktan terk etmiş bulunması gerekmektedir. Her yerde var olan zekâ bilincidir bu. O sizin neredeyse hazır olduğunuzu fark ettiğinde, emirlerini yerine getirmemiz ve şu anda sürdürmekte olduğunuz dönüşüme sizleri hazırlamamız için bizi buraya gönderdi.

«Soyunuzun tanıdığı tüm eski dönüşümler sayı-

sız çağlar boyunca yer aldı. Ama şimdiki, bedenın değil zihnın dönüşümüdür. Evrim standartlarına göre bu, dünyanın yok oluşuyla ve bir anda gerçekleşektir. Zaten başlamış durumda. Sizler, 'Homo Sapiens'in son nesli olduğunuzu kabul etmek zorundasınız.

«Dönüşümün yapısına gelince, bu konuda size pek az şey söyleyebiliriz. Bunun nasıl ortaya çıktığını, zamanı geldiğinde Yücedimağa tetiğı çektiren şeyin nasıl bir dürtü olduğunu bilmiyoruz. Tüm keşfedebildiğimiz, bunun tek bir kişide; her zaman bir çocukta başladığı ve sonra adeta patlarcasına, doymuş bir eriyik içindeki kristal şekillerinin ilk çekirdeğin etrafında toplanması gibi sürüp gitmesidir. Erğınler bundan etkilenmiyor, çünkü onların dimağları artık değişemez bir kalıba zaten girmiş durumdadır.

«Birkaç yıl içinde bunların tümü tamamlanmış olacak ve insan soyu ikiye bölünecek. Dünya için bir geri dönüşün ve bir geleceğin bulunmadığını şimdi anlıyorsunuz. Soyunuzun tüm umut ve rüyaları artık sona eriyor. Sizin yerinizi alacak olanları dünyaya getirdiğiniz ve şimdi yaşamak zorunda olduğunuz bir trajedi var; onları hiç anlayamayacak, hat-ta zihinleriyle iletişim bile kuramayacaksınız. Gerçekte, sizin bildiğiniz anlamda bir zihin sahibi olmayacaklar. Sizlerin sayısız hücrelerden oluşması gibi, onların zihni de tek bir birlik oluşturacak. Onları insan olarak görmeyeceksiniz ve bunda haklı olacaksınız.

«Bunları size anlatmamdaki neden, karşılaşacağınız şeyin ne olacağını bilmeniz içindir. Birkaç saat içinde bunalım üzerimize çökecek. Benim görevim, ilgilenmem için gönderildiğim kimseleri korumaktır. Onlar, içlerinde uyanan güçlere karşı, çevrelerindeki kalabalık tarafından yok edilebilir; hat-ta gerçeğı fark eden ebeveynleri bile bunu yapabilir. Onların ve sizlerin iyiliğı için bu gibileri uzaklaştır-

mam ve çevreden yalıtılamam gerekmektedir. Gemilerim yarın tahliye işine başlayacak. Bunu engellemek isterseniz sizi kınayamam, ama hiçbir yararı olmayacaktır. Benimkinden daha da büyük güçler uyanıyor artık; ben onların araçlarından biriyim yalnızca.

«Ve ayrıca... artık amaçları gerçekleşmiş olan siz sağ kalanlarla ne yapayım ben? Sizlere uygulayacak en basit ve belki de en merhametli yol, hepinizi ortadan kaldırmak olurdu; çok sevdiğiniz bir hayvan ölüm derecesinde yaralandığında bunu yapmıyor musunuz? Fakat ben bunu yapamam. Geleceğinizi, önünüzde kalan yıllar boyunca siz tayin edeceksiniz. Umudum, insanlığın hiç de boş yere yaşamadığı bilinciyle, huzurlu bir ölüme kavuşmasıdır.

«Dünyaya getireceğiniz şey tümüyle yabancı, sizin arzu ve umutlarınızın hiçbirini paylaşmayan en büyük başarılarınıza bile çocukça oyuncaklar gibi bakan bir şey olabilir... ama yine de bir harikadır ve onu siz yaratmış olacaksınız.

«Bizim soyumuz unutulduğunda, bir kısmınız hâlâ yaşıyor olacaksınız. Bu nedenle, yapmaya zorlandığımız şey için bizi kınamayın. Şunu da unutmayın: sizleri hep kıskanacağız.»

Jean daha önceleri ağlamıştı, ama şimdi ağlamıyordu. Gemî Isparta'nın ikiz zirvelerinin üzerinde görüldüğü sırada, ada o kalpsiz, duygusuz güneş ışınlarıyla altınımsı bir renge bürünmüştü. Nedenini şimdi gayet iyi bildiği bir mucize sonucu oğlunun o kayalıklı adada ölümünden kurtulmasının üzerinden

pek uzun bir zaman geçmemiştir. Zaman zaman, Tanrısallar bir kenarda durup da oğlunu kaderiyle baş başa bıraksalardı daha mı iyi olurdu, diye düşünüyordu. Ölüm, daha önce de karşılayabilmiş olduğu türden bir şeydi; varlıkların doğal düzeninde yer alıyordu bu. Ama öteki şey, ölümden daha yabancı ve daha kesindi. O zamana kadar insanlar ölmüş, fakat insan soyu devam etmişti.

Çocuklarda bir ses veya hareket yoktu. Dağınık gruplar halinde kumsalda duruyorlar, evden ebediyen ayrılışları sırasında olduğu gibi, birbirlerine karşı da fazla bir ilgi göstermiyorlardı.

Pek çok kişi, yürüyemeyecek kadar küçük bebekleri ya da yürümeyi gereksiz hale getiren o güçce sahip olduklarını belirtmek istemeyenleri kucağında taşıyordu. George, cansız maddeyi harekete geçiren bu gibilerin, mutlaka kendi vücutlarını da hareket ettirebileceklerini düşünüyordu. Acaba Tanrısalların gemileri onları neden topluyordu?

Ama bunun önemi yoktu. Gidiyorlardı işte ve seçtikleri yol buydu. George daha sonra, hafızasını rahatsız eden şeyin ne olduğunun farkına vardı. Çok önceleri, bir yüzyıl öncesinin tarihini taşıyan bir filmde böyle bir göç sahnesi görmüştü. Birinci ya da İkinci Dünya Savaşı'nın başlarında olmalıydı bu. Çocuklarla tıka basa yüklü upuzun trenler, bombardıman tehdidi altındaki kentlerden ağır ağır uzaklaşıyor, bir daha onları göremeyecek olan pek çok anne babayı arkada bırakıyordu. Çocuklardan bazıları ağlıyordu; bazıları şaşkındı ve belli bir sinirlilikle yanlarındaki öteberilere yapışıyordu. Ama çoğunluğu, önlerindeki büyük serüveni özlemle bekler gibiydi.

Yine de, bu benzetmede bir yanlışlık vardı. Tarih hiçbir zaman kendini tekrarlamazdı. Şimdi ayrılıp gitmekte olanlar, ne olursa olsun, çocuk değildi. Ve bu kez bir kavuşma olmayacaktı.

Gemi suyun kenarında yere inmiş, oradaki yu-

muşak kuma iyice gömülmüştü. Daha sonra, bombeli bir görünüme sahip kocaman paneller kusursuz bir uyumla yukarı doğru kaydı ve bunların içinden çıkan geçiş köprüleri metal diller gibi dışarı uzandı. Çevreye dağılmış bulunan ve anlatılmaz derecede yalnız görünen şekiller bir araya toplanmaya başladı.

Yalnız mı? George neden böyle düşündüğüne hayret etti. Yalnızlık bunların bir daha asla olamayacakları bir durumdu. Ancak kişiler, insanlar yalnız olabilirler. Aradaki sınırlar en sonunda yıkıldığında, kişilik gibi, yalnızlık da kaybolup gidecekti. Sayısız yağmur damlaları, okyanusa karışmış olacaktı.

Jean'in elinin, anı bir heyecan belirtisiyle kendisinin sıkıldığını hissetti.

«Bak,» dedi karısı fısıldayarak. «Jeff'i görebiliyorum. Şu ikinci kapının yanında.»

Gösterdiği yer çok uzaktaydı ve insan emin olamıyordu.

Gözlerinin önünde oluşan pus tabakası görmesini zorlaştırıyordu. Ama Jeff'di o, bundan emindi; George, bir ayağını metal basamağa atmış olan öğlunu tanıyabiliyordu şimdi.

Ve Jeff dönerek arkaya baktı. Yüzü, yalnızca beyaz bir leke olarak görülebiliyordu; aradaki uzaklıktan dolayı, bu yüzde bir tanıma ya da arkada bıraktıklarıyla ilgili bir anımsama ifadesinin bulunup bulunmadığını söylemek zordu. George, oğlunun kendilerine doğru dönmesinin bir rastlantı eseri mi olduğunu hiç bilmeyecekti. Bildiği, onu son kez gördüğü ve onun girdiği ülkeye kendilerinin hiçbir zaman ayak basamayacağıydı.

Kocaman kapılar kapanmaya başladı. İşte tam o sırada Fey başını havaya diktı ve alçak sesle bir inilti koyuverdi. Sonra o berrak bakışlı güzel gözlerini George'a çevirdi; artık efendisini kaybettiğini biliyordu. George'un rakibi kalmamıştı şimdi.

Geride kalanlar için pek çok yol, ama yalnızca tek bir hedef vardı. Bazıları şöyle diyordu: «Dünya hâlâ güzel; bir gün buradan ayrılmamız gerekecek, fakat bunun için acele etmemize gerek var mı?»

Ama ötekiler; yaşadıkları andan çok geleceğe kıymet verenler ve yaşamı değerlendiren her şeyini kaybetmiş olanlar, artık kalmak istemiyorlardı. Bunlar kişiliklerine göre ya tek tek ya da dostlarıyla birlikte oradan ayrılıyordu.

Atina böyleydi işte. Ada, ateşle doğmuştu ve ateşle ölmeyi seçiyordu. Oradan ayrılmayı arzular, bunu yaptılar, ama çoğu orada kaldı ve rüyalarının kırık dökük parçaları arasında sonlarını beklemeye hazırlandı.

Bu sonun ne zaman geleceğini kimse bilmiyordu. Jean bir gece uyandı ve tavandan gelen hafif ışımaya gözlerini dikerek bir süre öylece yattı. Sonra uzanarak George'un elini kavradı. Kocasının uykusu oldum olası ağırdı, ama bu kez hemen uyanıverdi. Birbirleriyle konuşmadılar, çünkü aradıkları kelimeler artık mevcut değildi.

Jean uzunca bir süredir korkuyu unutmuştu, hatta üzüntü bile duymuyordu. Sakin sulara varmıştı ve heyecan onun için çok uzaklardaydı. Fakat yapılması gereken bir şey vardı ve bunun için de fazla zaman kalmadığını biliyordu.

George, yine tek söz etmeksizin, o sessiz evde dolaşan karısının ardına düşmüştü. Birlikte gölgeler gibi ilerleyerek, stüdyonun tavanından gelen ay ışığıyla yıkanan yer geçtiler ve sonunda o ıssız çocuk odasına vardılar.

Hiçbir şey değişmemişti orada. George'un özenle yaptığı renkli desenler hâlâ duvarlarda ışırmaktaydı. Bir zamanlar Jennifer Anne'e ait olan çingirak, kızlarının zihnini o akıl almaz uzaklığa çevirişi sırasında düşmüş olduğu yerde öylece duruyordu.

Kızımız oyuncaklarını geride bıraktı, ama bizimkiler bizlerle birlikte gidecek, diye düşündü George. Aklına, firavunların çocukları geldi; bunların bebekleri ve kolyeleri beş bin yıl önce kendileriyle birlikte gömülmüştü. Yine öyle olacaktı. Kendi kendine, başka hiç kimse bizim bu değerli şeylerimizi okşamayacak, dedi; onları yanımızda götüreceğiz ve ayrılmayacağız.

Jean yavaşça ona doğru dönerek, başını omzuna dayadı. George kollarını karısının beline dolarken, bir zamanlar duyduğu o sevginin yeniden geri döndüğünü hissetti; zayıftı bu duygu, ama vardı ve uzak tepelerden gelen bir yankıya benziyordu. Tüm olanlara onun yol açtığını söylemek için çok geçti artık; karısını aldatmış olmaktan çok, ona kayıtsızlık gösterdiği için pişmandı şimdi.

Sonra Jean sakince «Elveda, sevgilim,» dedi ve kollarını sıkıca ona doladı. George buna yanıt verecek zaman bulamadı; karısının nasıl olup da zamanın geldiğini bilmiş olmasını bir türlü anlayamıyordu ve şaşkınlık içindeydi.

Çok aşağılardaki kayalarda uranyum parçacıkları hızla birbirlerine doğru akmaya başladı; asla başaramayacakları bir birleşim oluşturmaya çalışıyorlardı.

Ve ada, şafağı karşılamak için yükseliyordu.

Tanrısalların gemisi, ardında meteor kuyruğuna benzer bir ışıma bırakarak, Carina'nın yüreğinden kopup geldi. O delice hız kesme işlemine dış gezegenlerin oralarda başlamıştı, ama Mars'ı geçtiği sıralarda bile hâlâ ışık hızının ufak bir parçasına sahipti. Güneşi çevreleyen alanlar ondaki momenti

ağır ağır emdiği sıralarda, Yıldız gemisi'nin neden olduğu kuyruk, bir milyon kilometre kadar gerilerde gökleri aleve boğuyordu.

Jan Rodricks altı ay yaşlanmış olarak yuvaya dönüyordu; onun bıraktığı dünyada ise seksen yıl geçmişti.

Bu kez, bir kenarda gizlenmiş kaçak yolcu değildi artık. Kontrol odasında bulunan büyük ekrandaki değişken örnekleri izleyen üç pilotun (bunlar neden üç tane diye soruyordu kendi kendine) arkasında ayakta duruyordu. Ekrandaki renk ve şekiller onun için bir anlam taşımıyordu; herhalde bunlar da, tıpkı insan yapısı bir gemide olduğu gibi, bilgi aktarımıyla ilgili göstergelerin işlevini yürütmekteydi. Fakat bazan ekranda çevredeki yıldız alanları görünüyor ve Jan çok geçmeden Dünya'yı görebilmeyi umut ediyordu.

Kaçma konusunda gösterdiği o kadar çabaya karşın, yuvaya döndüğü için mutluydu. Şu birkaç ay onu büyüttüştü. Çok şey görmüş, çok uzaklara yolculuk etmişti ve o tanıdık dünya şimdi kendisine sıkıcı görünüyordu. Tanrısalların, yıldızlara giden yolu insanlığa niçin kapadıklarını şimdi anlıyordu. Kendisinin şöyle bir göz attığı o uygarlıkların parçası olabilmek için, insanlığın daha pek çok yol alması gerekiyordu.

Gerçi kabul etmek istemiyordu, ama insanlık hiçbir zaman alt bir tür olmanın ötesine geçemeyebilir ve Tanrısalların bakıcılık görevini üstlendiği, sapa yollardaki bir hayvanat bahçesi olarak muhafaza edilebilirdi. Hareketinden hemen önce Vindarten'in yaptığı üstü kapalı uyarının anlamı belki de bu olabilirdi. «Şu süre içinde gezegeninizde belki de pek çok şey olmuştur,» demişti Tanrısıl, «Onu yeniden gördüğünüzde belki de tanıyamazsınız.»

Kimbilir, belki de öyle olacaktı; seksen yıl uzunca bir zamandı ve her ne kadar kendisi genç ve şartlara uyabilir durumdaysa da, yine de meydana

gelen tüm değişmeleri kavramakta zorluk çekebilirdi. Fakat tek bir şeyden emindi; insanlar onun öyküsünü dinlemek, kısaca bir göz atabildiği Tanrısalların uygarlığını öğrenmek isteyeceklerdi.

Oysa düşündüğü gibi, kendisine iyi davranılmıştı. Yolculuk hakkında hiçbir şey bilmiyordu; iğnenin etkisi geçip de ayağı kalktığında, gemi Tanrısalların sistemine girmek üzereydi. Jan gizlendiği yerden dışarı çıkmış ve büyük bir sevinçle, oksijen takımına gerek olmadığını görmüştü. Hava ağır bir yoğunlukta idi, ama zorluk çekmeden soluk alabiliyordu. Kendini, kırmızı ışıklarla aydınlatılan o muazzam büyüklükteki gemi ambarında bulmuştu.

Çevresi, bir deniz teknesinin ya da uzay gemisinin ambarında rastlanabilecek sayısız türden sandık ve paketlerle kuşatılmış durumdaydı. Oradan kurtulurken kontrol odasına gidebilmesi ve kendini tanıtmaması neredeyse bir saati almıştı.

Onların hiç şaşırmadığını görmek, kendisini afallatmıştı: Tanrısalların pek az heyecan belirtisi gösterdiklerini biliyordu, ama **birazcık olsun** tepki gösterebilirlerdi. Halbuki onlar, işlerine devam ederek, kontrol panellerini ve büyük ekranı izlemeyi sürdürmüşlerdi. İşte o zaman, inişe geçmiş olduklarını fark etti; zaman zaman, her seferinde biraz daha büyüyerek ekranda bir gezegenin görüntüsü beliriyordu. Ama en ufak bir hareket veya hızlanma belirtisi yoktu; yalnızca, dünyadaki gibi beşte biri kadar olduğunu tahmin ettiği kusursuz bir sabit çekimi hissediyordu. Gemiye hareket ettiren o akıl almaz güçler çok duyarlı bir kesinlikle dengelenmiş olmalıydı.

Sonra, Tanrısallar hep birden koltuklarından kalktılar; demek ki yolculuk sona ermişti. Ne onunla ne de kendi aralarında konuştular ve bir tanesi kendisini izlemesi için ona işaret ettiğinde, Jan aklına geleni daha önce düşünmesi gerektiğini fark etti. Karellen'in bu olağanüstü uzun yol gemisinde İngilizceyi bilen kimse olmayabilirdi.

Tanrısallar, kocaman kapıların açılışını merakla izleyen Jan'a bakıyorlardı. Bu, onun yaşamının en yüce anıydı: başka bir güneşin aydınlattığı bir dünyayı gören ilk insan olacaktı. NGS 549672'nin yakut renkli ışığı geminin içine süzülürken, Tanrısalların gezegeni de gözlerinin önüne serildi.

Ne ummuştı? Bundan emin değildi. Dev boyutlardaki yapılar, kuleleri bulutların arasında kaybolan kentler, akıl almaz makineler; bunların hiçbirini onu şaşırtmayacaktı. Ama şimdi gördüğü, tümüyle özelliksiz bir odaydı; bu ova, insana garip gelecek kadar yakındaki bir ufukta sona ermekte olup, üzerinde tüm şeyler de birkaç kilometre uzaktaki üç Tanrısal gemisiydi.

Jan bir an için büyük bir hayal kırıklığı hissetti. Sonra omuzlarını silktili: böylesine uzak ve ıssız bir yerde insan ancak böyle bir uzay limanı bulmayı bekleyebilirdi.

Hava soğuktu, ama çok da rahatsız edici değildi. Büyük kırmızı güneşin ufka yayılan ışınları insan gözü için bayağı yeterliydi; fakat Jan o özlediği yeşillik ve maviliği görmesinin ne kadar zaman alacağını merak ediyordu. Sonra, o çok büyük ve incecik hilalın büyük bir yay gibi gökte yükseldiğini ve güneşin yanında yer aldığını gördü. Yolculuğun henüz sona ermemiş olduğunu kavrayabilmesi için buna bir süre bakması gerekti. Tanrısalların dünyası **buydu**. Şimdi üzerinde bulundukları, gemilerin inip kalktıkları bir üstü yalnızca.

Onu, dünyadaki uçaklardan pek büyük olmayan bir gemiye bindirmişlerdi. Kendini cüce gibi hisseden Jan, gözlem pencerelerinden yaklaşan gezegeni izleyebilme çabasıyla kocaman koltuklardan birine tırmanmıştı.

Yolculuk öyle kısıydı ki, altında giderek genişleyen küreyi ayrıntılı olarak görebilecek vakti olmamıştı. Belli ki, Tanrısallar yuvalarının bu kadar yakınında bile, Yıldızgemisi'nin değişik bir şeklini kullan-

maktaydılar; çünkü birkaç dakika geçmeden bulutlu bir atmosferin içinde alçalmaya başladılar. Kapılar açıldığında, kemerli bir odaya girdiler. Buranın tavanını onların hemen ardından kapanmış olmalıydı, çünkü başlarının üstünde herhangi bir giriş yeri göremiyordu.

Jan bu binadan ancak iki gün sonra çıkabildi. Kendisi öyle biriydi ki, onu koyabilecekleri yer yoktu. Daha da kötüsü, Tanrısalların hiçbir İngilizce bilmiyordu. Bir iletişim kurabilmeleri kesinlikle olanaksızdı ve Jan şimdi hayli acıyla fark ediyordu ki, yabancı bir ırkla bağlantı kurmak öyle sanıldığı kadar kolay bir iş değildi. Garipti ama işaret dili hiçbir işe yaramıyordu, çünkü bunun içerdiği anlatım ve davranışlar yönünden insanlar ve Tanrısallar arasında ortak bir nokta yoktu.

Eğer İngilizce konuşan Tanrısallar yalnızca dünyadakilerse, iş daha da kötü olacak diye düşünüyor-
du Jan. Tek yapabileceği, en iyi şeyin olabileceğini umarak beklemektir. Mutlaka bazı bilim adamları, birkaç yabancı ırk uzmanı kendisini teslim almak için geleceklerdi! Yoksa, hiç kimsenin aldırma zahmetine bile değmeyecek kadar değersiz bir şey miydi?

Binadan çıkmasına olanak yoktu, çünkü kocaman kapılara kumanda edebilecek herhangi bir şey görünmüyordu ortalıkta. Ne zaman bir Tanrısal bu kapılara doğru yürüse, öylece açılıveriyorlardı. Jan da birtakım hilelere başvurmuş, havada bir şeyler sallayarak kontrol ışınlarını kesmeye çalışmış, aklına ne geldiyse denemişti, ama sonuç yoktu. Modern bir kentte veya binada kaybolan bir taş çağı insanının da aynen kendisi kadar çaresiz kalabileceğini düşünüyordu. Bir seferinde Tanrısallardan biri dışarı çıkarken o da yürümek istemiş, fakat nazikçe geriye kışkıklanmıştı. Ev sahiplerini rahatsız etmemeye çok özen gösterdiği için bir daha da bunu tekrarlama-
mıştı.

Vindarten, onun tam umutsuzluğa kapılmak üze-

re olduğu bir sırada geldi. Tanrısal hem çok kötü hem de çok hızlı bir İngilizce konuşuyorsa da, bu konuşma şekli şaşırtıcı bir hızla düzelmekteydi. Birkaç gün içinde, özel bir sözlük gerektirmeyen konuların dışında, birbirleriyle rahatça konuşabilir hale gelmişlerdi.

Bir kez Vindarten kendisiyle ilgilenmeye başlayınca, Jan'ın sıkıntısı da kalmadı. Ayrıca, istediğı şeyleri yapmaya fırsat da bulamıyordu, çünkü tüm zaman, onu görmek ve alabildiğine karmaşık aletlerle üzerinde testler yapmak isteyen Tanrısal bilimciler arasında geçiyordu. Jan o aletlere ve makinelere karşı son derece ihtiyatlı davranıyordu; bir tür hipnotizma oluşturmaya yarayan aletlerin birinden çıkardıktan sonra, birkaç saat boyunca başı çatlarçasına ağırımtı. İşbirliğinde bulunmaya gerçekten hazır-
dı, ama araştırmacıların kendisinin zihinsel sınırları hakkında bilgi sahibi olduklarından pek emin olamıyordu. Anlaşılacağı gibi, düzenli aralıklarla uyuması gerektiğini onlara anlatabilmesi bayağı bir zaman aldı.

Bu incelemeler arasında kent şöylece bir görebildi ve oralarda dolaşmanın kendisi için ne kadar zor, aynı zamanda da tehlikeli olduğunu anladı. Caddede diye bir şey kesinlikle yoktu ve yüzeyden ulaşım da mevcut değildi. Burası, uçabilen ve yerçekimi korkusu olmayan varlıkların ülkesiydi. İnsan önceden uyarılmaksızın, kendini birkaç yüz metrelik baş döndürücü bir uçurumun kenarında bulabiliyor, ya da bir odaya tek giriş yolunun, alabildiğine yüksek duvardaki bir açıklıktan ibaret olduğunu görüyordu. Jan'ın artık fark etmeye başladığı gibi, kanatlı varlıkların psikolojik yapısı, yer yüzeyine bağlı yaratıklarından tümüyle farklı olmalıydı.

Tanrısalaların, kentin kuleleri arasında kocaman kuşlar gibi uçtuklarını görmek, kanatlarının ağır ve güçlü vuruşlarla hareket ettiğini izlemek şaşırtıcı bir şeydi. Ayrıca bir bilimsel sorun da vardı burada. Bū-

yük bir gezegendi burası, Dünyadan daha büyük. Yine de çekim düşüktü ve Jan atmosferin nasıl olup da o kadar yoğun olduğuna hayret ediyordu. Bunu Vindarten'e sordu ve neredeyse beklediği karşılığı aldı; burası, Tanrısalların asıl gezegeni değildi. Onlar çok daha ufak bir dünyada gelişmişler, daha sonra ele geçirdikleri bu gezegenin yalnızca atmosferini değiştirmekle kalmamışlar, yerçekimini bile değişime uğratmışlardı.

Tanrısalların mimarisi, işlevi ön planda tutan bir sıkıcılıktaydı: Jan, bir amaca hizmet etmeyen tek bir süsleme görmemişti; genellikle bu amaç onun kavrayışı dışında olsa bile bu böyleydi. Eğer bir ortaçağ insanı bu kırmızı ışıklı kent ve orada hareket eden varlıkları görse, hiç kuşku yok cehennemde olduğuna inanırdı. Hatta Jan bile tüm merakına ve bilimsel tarafsızlığına karşın, bazen kendini anlamsız bir dehşetin tam kıyısında buluyordu. Bildik nitelikte tek bir başvuru noktasının bulunmaması, en soğukkanlı ve en berrak zihni bile son derece huzursuz edebilirdi.

Ve anlayamadığı, Vindarten'in ise açıklayamadığı ya da buna girişmediği o kadar çok şey vardı ki. Birden parlayan ve şekil değiştiren ışıklar, havada o kadar hızlı belirip kaybolmalarından ötürü varlıklarından neredeyse emin olamadığı o şeyler neydi? Bunlar olağanüstü ve korku uyandırıcı nesneler olabilecekleri gibi, eski zamanın Broadway'indeki gösterişli, ama önemsiz neon ışıkları türünden bir şeyler de olabilirdi.

Jan yine Tanrısalların dünyasının, kendisinin duymadığı seslerle dolu olduğunu algılayabiliyordu. Arasıra, kulağının duyabileceği sınırlar içinde aşağı yukarı oynayan karmaşık ritm örnekleri duyduğu oluyor ve bunlar, onun işitme alanının alt veya üst sınırlarında kayboluyordu. Vindarten, onun müzik demekle neyi kastettiğini bir türlü anlayamadığından, bu soruna da Jan'ı hoşnut edecek bir çözüm getiremiyordu.

Kent pek büyük değildi. Londra veya New York'un en gelişmiş günlerindeki halinden çok daha ufaktı. Vindarten'a bakılırsa, gezegenin yüzeyinde, her biri özel bir amaç için düzenlenmiş bunun gibi birkaç bin kent daha bulunmaktaydı. Burayla Dünya arasında en yakın benzetmenin yapılabileceği tek nokta, bir üniversite kenti oluşundaydı; ama buradakinin uzmanlık düzeyi çok daha ileri gitmiş durumdaydı. Jan'ın çok geçmeden keşfettiği gibi, tüm kent, yabancı kültürlerin incelenmesi işine tahsis edilmişti.

İçinde yaşadığı çıplak hücrenin ötesindeki ilk gezintilerinin birinde Vindarten onu müzeye götürmüştü. Amacının ne olduğunu tümüyle anlayabildiği böyle bir yerde bulunmak, Jan'ın o çok gerek duyduğu psikolojik desteği sağlamaya yetmişti. Boyutları bir yana bırakılırsa, böyle bir müze Yeryüzü'nde de olabilirdi. Oraya ulaşmaları bayağı zaman almıştı. Büyük bir platforma çıkmışlar ve bu, dikey bir metal silindir içinde çalışan piston gibi, bilinmeyen derinliklere doğru inmişti. Görünürde bir kumanda tablosu olmadığı bir yana, ilk hareket hızı ve durma, bayağı fark edilir şekilde olmuştu. Herhalde Tanrısallar karşı alan cihazlarını sıradan şeylerle harcamak istemiyorlardı. Jan, tüm bu dünyanın içinin bir köstebek yuvasına benzeyip benzemediğini aklından geçiriyordu. Ayrıca, niçin kentin büyüklüğünü sınırlamışlar ve dışa doğru gidecek yerde yeraltını seçmişlerdi? Bu da hiç çözülmeyecek bilmecelerden biriydi.

İnsan, tüm yaşamını bu devasa boyutlardaki kemeri odaları keşfederek geçirebilirdi. Gezegenlerden elde edilen ganimetler ve Jan'ın tasarlayamayacağı sayıdaki uygarlıkların ürünleri buradaydı. Ama bunları görecektir zaman yoktu. Vindarten onu, ilk bakışta süslü taban döşemelerine benzeyen bir şeridin üstüne dikkatle yerleştirdi. Jan, orada öyle bir süsün bulunmadığını tam anımsarken, görünmeyen bir şey kendisini yavaşça kavradı ve hızla ileriye hareket ettirdi. Şimdi saatte yirmi otuz kilometre kadar bir hız.

la, tasavvur dahi edilemez dünyaların çok eski manzaralarından ve büyük sergi salonlarından geçiyordu.

Tanrısallar müze gezmenin yorgunluğuna çare bulmuşlardı. Burada kimsenin yürümesine gerek yoktu.

Bu şekilde birkaç kilometre gitmiş olmalıydılar ki, Jan'ın rehberi onu yeniden yakaladı ve kocaman kanatlarının bir vuruşuyla, kendilerini alıp götüren o güçten ayırdı. Karşılarında çok büyük ve yarı yarıya boş bir salon vardı; burası, Jan'ın dünyayı terk ettiğinden beri görmediği tanıdık bir ışıkla aydınlanmaktaydı. Işık zayıftı, bu nedenle Tanrısalların duyarlı gözlerini rahatsız etmiyordu; ama bunun güneş ışığı olduğuna kuşku yoktu. Jan bu kadar basit ve sıradan bir şeyin, yüreğinde böylesine bir özlem yaratacağını hiç ummazdı.

Burası Dünya sergisiydi o halde. Birlikte birkaç metre yürüyerek Paris'in güzel bir modelini, bir düzine asrın karışık şekilde bir araya getirilmiş sanat eserlerini, modern hesap makineleriyle taş devri baltalarını, televizyon alıcılarıyla, İskenderiyeli Hero'nun buhar türbinini geçtiler. Önlerinde büyük bir geçit açıldı; Dünya bölümü müdürünün bürosundaydılar şimdi.

Acaba o bir insanı ilk kez mi görüyordu? diye düşünüyordu Jan.

Dünyada hiç bulunmuş muydu? Yoksa onun için Yeryüzü, yerini tam olarak bilemediği pek çok gezegenden yalnızca birisi anlamına mı geliyordu? İngilizceyi ne anlıyor ne de konuşabiliyordu, bu nedenle Vindarten tercümanlık görevini üstlenmişti.

Jan orada birkaç saat geçirmiş, Tanrısallar kendisine dünyayla ilgili değişik şeyler gösterdikleri sırada, bir kayıt makinesine konuşmuştu. Kendisine gösterilen pek çok şeyi tanıyamadığını fark etmek bayağı utandırılmıştı onu. Kendi ırkı ve başarıları konusundaki cahilliği akıl almaz derecedeydi. Merak ediyordu; acaba Tanrısallar sahip oldukları o üstün zi-

hinsel yeteneklerle, insan kültürünün tüm örneklerini gerçekten kavrayabilecekler miydi?

Vindarten onu müzeden çıkarırken, farklı bir yolu izledi. Bir kez daha hiçbir çaba göstermeksiniz o kemerli koridorlardan geçtiler; ama bu kez gördükleri zihin ürünü şeyler değil, doğanın oluşturduğu yapıları. Sullivan, yüzlerce dünyanın evrimi sırasında dokunmuş bu harikaları görebilmek için hayatı pahasına burada olmayı kabul ederdi, diye düşünüyor-du Jan. Ama Sullivan belki de ölmüştü şimdi...

Sonra birdenbire kendilerini, çapı belki de yüz metre olan dairesel bir salonun üstündeki galeride buldular. Her zamanki gibi, bunun da çevresinde bir korkuluk yoktu ve Jan bir süre için kenara yaklaşmaya korktu. Fakat Vindarten'in tam kenarda durarak sakince aşağıya baktığını görünce, dikkatle ona doğru yaklaştı.

Döşeme, yalnızca yirmi metre kadar aşağıdaydı; hiç de yakın sayılmazdı. Jan daha sonraları, rehberinin kendisine sürpriz yapmak niyetinde olmadığını anladı; çünkü gösterdiği tepki onu bayağı afallatmıştı. Birdenbire müthiş bir çılgılık atarak geriye doğru sıçramış ve elinde olmaksızın aşağıda yatan şeyden gizlenmeye çalışmıştı. Ancak çılgılığının yankıları o yoğun atmosferde kaybolmaya başladığında, yüreklerin gibi oldu ve öne doğru ilerledi.

Bunun cansız olduğuna kuşku yoktu ve o ilk panik anında düşündüğü gibi, doğruca kendisine bakıyor değildi. Bu şey tüm o dairesel alanı kaplıyor, onun kristale benzeyen derinliklerinden gelen ışınlar parlıyor ve bu arada değişiyordu.

Dev boyutlarda, tek bir gözdü bu.

«Niçin o gürültüyü yaptın?» diye sordu Vindarten. Jan utanırcasına karşılık verdi. «Korkmuştum.»

«Ama neden? Herhalde, burada bir tehlike olacağı aklına gelmiyordu?»

Jan, bunun reflekse bağlı bir şey olduğunu açık-

layıp açıklayamayacağını düşündüyse de, bundan vazgeçti.

«Hiç beklenmeyen şeyler korkutucudur. Yeni bir durumun analizi yapıncaya kadar seçilecek en güvenli yol, en kötü durumu kabul etmektir.»

Aşağıdaki o dev göze bir kez daha baktığı sırada, kalbi hâlâ gümbür gümbür atıyordu. Kuşkusuz, bir modeldi bu ve dünya müzelerindeki mikroplar ve böcekler gibi aşırı derecede büyütülmüştü. Yine de Jan soruyu sorarken, onun gerçekte olduğundan daha büyük olmadığı konusunda neredeyse emindi.

Vindarten bu konuda ona pek fazla şey söyleyemedi; bu onun bilgi alanına girmiyordu ve zaten fazla meraklı da değildi. Jan, Tanrısallık yaptığı tarifti, kiklopumsu bir yaratığın resmini canlandırabilirdi kafasında; bazı uzak güneşlerin asteroid döküntüleri arasında yaşayan bu yaratık, tek gözünün uzakları seçip ayırabilme gücüne bağlı olarak elde ettiği yiyeceklerle, bir çekim gücüne bağlı olmadığı için son derece büyüyebiliyordu.

Bu da, doğanın sıkıştığında yaratabileceği şeylerin sınırsızlığına bir örnekti ve Jan, Tanrısalların böyle bir şeye girişmeyecek olduklarını keşfetmekten dolayı tuhaf bir zevk duyuyordu. Onlar Dünya'dan gerçek büyüklükte bir balina getirmişler, fakat bu kadarla kalmışlardı.

Bir seferinde de yukarıya, öyle yukarılara çıkmıştı ki, asansörün duvarları kristalimsi bir saydamlığın yanardönerliği içinde neredeyse silinmişti. Görünüşe göre, kendisini aşağıdaki uçurumdan koruyacak hiçbir şey olmaksızın, kentin en yüksek zirveleri arasında desteksiz olarak duruyordu. Fakat yerle bir bağlantı kuramayacak kadar yükseklerde olduğu için, duyduğu baş dönmesi, uçakta bulunan bir kişininkinden fazla değildi.

Bulutların da üstündeydi ve birkaç metal veya

taş zirveyle birlikte gökyüzünü paylaşmaktaydı. Gül kırmızısı bir denizi andıran bulut tabakaları tembelce hareketlerle altında hareket ediyordu. Gökteki ufak ve soluk renkli iki ay, o kasvetli güneşin pek uzağında değildi. Bu şişkin, kırmızı diskin ortalarına yakın bir yerde kusursuz bir daire şeklinde ufak, koyu renkli bir gölge vardı. Bu bir güneş lekesi olabileceği gibi, oradan geçen bir başka ay da olabilirdi.

Jan bakışlarını ağır ağır ufukta gezdiriyordu. Bulut örtüsü bu kocaman dünyayı boylu boyunca örtüyordu; ama bir başka yönde ve tahmin edilemeyecek kadar uzaklıktan göze çarpan birtakım şekiller, bir başka kentin kuleleri olabilirdi. Jan uzunca bir süre oraya baktıktan sonra gözlem işine dikkatle devam etti.

Tam yarım bir dönüş yaptığı sırada, dağı gördü. Ufukta değildi bu dağ; bunun da ötesindeydi; testere dişli bir zirve dünyanın ta kenarından yükseliyor, bunun alt yamaçları, buzdağlarının su altında kalan bölümleri gibi gözden gizleniyordu. Jan bu dağın büyüklüğünü tahmin etmeye çalıştıysa da, kesinlikle başaramadı. Çekim gücü az olan böyle bir dünyada bile bunun gibi bir dağla karşılaşmak insana inanılmaz geliyordu. Acaba Tanrısallar da bunun yamaçlarında spor yapıyor ve çevresinde kartallar gibi dönüyor muydu?

Ve sonra, dağ ağır ağır değişmeye başladı. Onu ilk gördüğünde, rengi kırmızıya çalar bir koyulukta idi ve tepesinin yakınlarında ne olduğunu pek fark edemediği belirsiz birkaç işaret bulunmaktaydı. Tam bakışını onlara ayarlamaya çalışırken, bu şekillerin hareket etmekte olduklarını gördü...

Önce gözlerine inanamadı. Sonra kendini zorlayarak, daha önceki tüm yerleşik fikirlerinin burası için geçerli olmadığını anımsamaya çalıştı; duyularının, beynindeki gizli odalara taşıyıp durdukları mesajları, aklının geri çevirmesine izin vermemeliydi. Anlama-

ya çalışmamalı, yalnızca izlemeliydi. Anlama işi ar-
kadan gelecek, ya da hiç gelmeyecekti.

Dağ; onu hâlâ böyle düşünüyordu, çünkü başka
kelime bulamıyordu; canlı gibi görünüyordu. Aklına,
kemerli salondaki o dev göz geldi; hayır, olamazdı bu.
Gördüğü şey organik bir yaşam şekli değildi, hatta
bildiği kadarıyla madde bile olmayabilirdi.

O koyu kırmızı renk şimdi daha öfkeli bir tona
bürünüyordu. Arada bir canlı renkte sarı çizgiler be-
lirdiği için, Jan bir süre boyunca lavlar püsküren bir
volkanı izlediği duygusuna kapıldı. Ama görebildiği
kadarıyla bu akan şeyler aşağıya değil, yukarıya doğ-
ru hareket ediyordu.

Şimdi dağın çevresi boyunca, yakut renkli bu-
lutların üstüne doğru başka bir şey yükselmekteydi.
Bu, muazzam boyutlarda bir çemberdi: kusursuz bir
yataylıkta ve kusursuz bir yuvarlaklıktaydı; rengiyse,
Jan'ın çok gerilerde bıraktığı o renkti. Yeryüzü gö-
ğünde mavinin böylesine güzeli hiçbir zaman olma-
mıştı. Tanrısalların dünyasının başka hiçbir yerinde
böyle renk tonları görmemişti; bunların içinde uyan-
dırdığı özlem ve yalnızlık duygusuyla boğazının da-
raldığını hissetti.

Çember yükseldikçe genişliyordu. Şimdi dağdan
daha da yüksekteydi ve çemberin yakındaki tarafı
hızla onun tarafına doğru yayılmaktaydı. Jan bu-
nun, kilometreler çapında duman halkası gibi bir şey
olabileceğini düşünüyordu. Ama bunda, o beklediği
dönüş şekli olmadığı gibi, genişleme sırasında yo-
ğunluğu hiç de azalmıyor gibiydi.

Bu çember ta yukarılara, uzaya doğru gösterişli
bir şekilde yükselmesin sürdürdüğü sırada, gölgesi-
nin de hızla hareket ettiği görülüyordu. Jan incecik ve
mavi renkli bir iplik şeklinde kayboluşuna kadar onu
izledi; göğün kırmızı renginden dolayı onu görebil-
mek için zorlanıyordu. Şekil en sonunda kayboldu-
ğunda, çapı da binlerce kilometreyi bulmuş olmalıydı.
Ve hâlâ büyüyordu.

Geriye dönerek dağa baktı. Altın renkliydi şimdi ve üzerindeki tüm işaretler kaybolmuştu. Belki hayal görüyor olabilirdi; o an her şeye inanabilirdi, ama dağ şimdi daha dar ve uzundu, ayrıca bir siklon hortumu gibi fırl fırl dönmekteydi. Jan ancak o sırada, yine de akıl ve güç yönünden uyuşuk bir durumdayken, fotoğraf makinesini anımsadı. Bunu gözlerine doğru kaldırarak, karşısındaki inanılmaz, akıl durdurucu bilmeceye çevirdi.

Vindarten hızla hareket ederek, onunla görüntü arasına girdi. Kocaman elleri amansızca bir kararlılıkla makinenin objektifini örttü ve Jan'ı, makineyi indirmeye zorladı. Jan buna karşı koymaya çalışmadı; hiçbir yararı olmayacaktı. Ayrıca, dünyanın ta bir ucunda olan bu şeye karşı ölümcül bir korku duyuyor ve bunda yer almak istemiyordu.

Öteki yolculuklarının hiçbirinde fotoğraf çekmesini engellemiyorlar ve Vindarten de bir açıklamada bulunmuyordu. Ama bu kez, neyi izlemiş olduğu konusunda Jan'a etraflı bir açıklamada bulundu.

Ve ancak o zaman, Vindarten'in gözlerinin çok daha başka bir şeyi görmüş olduğunu anladı Jan; yine ilk kez o zaman, Tanrısalların da efendilerinin bulunduğunu tahmin etti.

Şimdi eve dönüyordu ve tüm o harikalar, korkular ve gizemler artık çok gerilerde kalmıştı. Geminin aynı olduğunu sanıyordu, ama mürettebatın aynı olduğundan emin değildi. Tanrısallar ne kadar uzun yaşarsa yaşasın, bunların yaşamlarını birkaç on yıl süren uzay yolculukları ile harcamak isteyeceklerine ve o kadar uzun süre yuvalarından ayrı kalabileceklerine inanmak zordu.

Göreceli zaman genişmesinin etkisi iki yönlüydü kuşkusuz. Tanrısallar da tek bir yolculuk sırasında dört ay yaşlandıkları halde, geri döndüklerinde dostlarını seksen yıl yaşlanmış bulacaklardı.

Jan eğer isteseydi, kuşku yok ki yaşamının geri kalanını orada geçirebilirdi. Fakat Vindarten onu uyararak, birkaç yıl süreyle Dünya'ya başka gemi gitmeyeceğini söylemiş ve bu fırsattan yararlanmasını önermişti. Belki de Tanrısallar, oldukça kısa olan bu süre içinde bile, onun kaynaklarının sonuna vardığını fark etmişlerdi. Belki de artık onlar için bir baş ağrısı haline gelebilir ve kendisine zaman ayırmayabilirlerdi.

Bunun önemi yoktu şimdi; Dünya önlerindeydi. Onu belki yüzlerce kez seyretmişti, ama bu hep uzaktan ve televizyon kamerasının mekanik gözü aracılığıyla olmuştu. Rüyasının son bölümünün gerçekleştiği sırada, kendisi de nihayet uzaydaydı işte ve Dünya altlarında, o sonsuz yörüngesinde dönüyordu.

Büyük mavi-yeşil hilal ilk çeyrek dönemde bulunuyordu: görülebilen diskin yarıdan fazlası henüz karanlıktaydı. Pek az bulut görünüyordu ve bunlar da birkaç şerit halinde ticaret rüzgârlarının oluşturduğu hat boyunca sıralanmıştı. Kuzey kutup başlığı pırıl pırıldı, fakat Kuzey Pasifik'ten yansıyan güneş ışınları nedeniyle biraz silinmiş gibiydi.

İnsan burasının bir su dünyası olduğunu düşünebilirdi; bu yarıkürede kara hemen hemen yok gibiydi. Görülebilen tek kıta Avustralya'ydı ve bu da, dünyanın kabuğunu çevreleyen atmosfer kuşağının altında koyu bir sis şeklindeydi.

Gemi, Dünyanın büyük gölge konisine dalıyordu; o ışıldayan hilal alevli bir kavis halinde büzülerek gözden kayboldu. Aşağıda karanlık ve gece vardı. Uyuyordu dünya.

İşte o sırada, Jan yanıldığını fark etti. Aşağıda kara vardı; ama o ışıyan gerdanlıklar, insan kentlerinin parıltıları neredeydi? Tümü karanlıkla örtülü bu yarıkürede, geceyi yaracak tek bir kıvılcım bile görünmüyordu. Bir zamanlar yıldızlara doğru rastgele sıçrayan milyonlarca kilovat bir iz bırakmadan kay-

bolmuştu. Sanki, insanın henüz ortaya çıkmadığı bir Dünya'yı seyrediyordu.

Beklediği yuvaya dönüş bu değildi. İçindeki korku giderek büyüyor, ama yalnızca bakmaktan başka bir şey yapamıyordu. Bazı şeyler olmuştu; düşünülemeyecek bazı şeyler. Gemi, kendisini yine aydınlık yarıküreye çıkaracak olan uzun ve eğimli inişini sürdürmekteydi.

Asıl inişi izleyemedi, çünkü Dünya'nın görüntüsü birden kayboldu ve bunun yerini anlamsız çizgi ve ışık şekilleri aldı. Görüntü düzeldiği zaman da yere inmişlerdi. Uzakta kocaman binalar vardı, makine'ler hareket ediyordu ve bir grup Tanrısal kendilerini izlemekteydi.

Gemideki basıncın eşitlenmesi sırasında, bir yerlerden gelen bir hava homurtusu duyuldu ve sonra kapılar açıldı. Jan bekleyemedi; kontrol odasından hızla fırladığı sırada, o sakin dev'ler de hoşgörü ve kayıtsızlıkla ona bakmaktaydı.

Yuvasındaydı işte; o tanıdık güneşin parlak ışıklarını yine görüyor, ciğerlerini ilk kez yıkamış olan havayı yeniden soluyordu. Köprü indirilmişti, ama dışarıdaki parlaklığın kendisini kör etmemesi için bir süre beklemeliydi.

Karellen diğerlerinden biraz daha ileride, kutularla yüklü büyük bir nakliye aracının yanında duruyordu. Ne Amir'i hemen tanıyabilmesi, ne de onun hiç değişmemiş görünmesi Jan'ı şaşırttı. Hemen hemen kesinlikle beklediği tek şey buydu.

«Seni bekliyordum,» dedi Karellen.

«İlk günlerde,» dedi Karellen, «on'ların arasına girmek bizim için güvenliydi. Fakat artık bize gerek

duymuyorlardı; hepsini bir araya toplayıp, kendilerine bir kıta verdiğimizde işimiz bitti. Bak.»

Jan'ın önündeki duvar kayboldu. Şimdi, birkaç yüz metre yükseklikten, ağaçlarla örtülü güzel bir bölgeye bakmaktaydı. Görüntü o kadar gerçektir ki, bir an başı döner gibi oldu.

«Bu beş yıl sonra, yani ikinci dönem başladığında.»

Aşağıda hareket eden şekiller vardı ve kamera yırtıcı bir kuş gibi onları izliyordu.

«Bu seni üzecek,» dedi Karellen. «Fakat artık sizin kıstaslarınızın geçerli olmadığını anımsa. Baktıkların, insan çocukları değil.»

Yine de Jan'ın kafasına yerleşen izlenim buydu ve hiçbir mantık onu oradan söküp atamazdı. Karışık ve törensel bir dansı uygulayan yerlilere benziyordu gördükleri. Pis ve çıplaktılar, keçeleşmiş saçları gözlerini gizliyordu. Fark edebildiği kadarıyla, beş ile on beş yaş arasındaydı bunlar; bununla birlikte hareketleri aynı hıza ve kesinliğe sahipti; çevrelerine karşıysa tümüyle kayıtsızdılar.

Jan daha sonra onların yüzlerini gördü. Zorlukla yutkunduk ve geriye dönmek için kendini tuttu. Bu yüzler bir ölününkinden bile daha bomboştuk. Bir cesedin dudakları sessiz olsa bile, yine de zamanın keskişi onun yüzünde birtakım izler bırakmış olurdu. Bunlarınkinden de, tıpkı bir yılanın veya böceğinki gibi, en ufak bir duygu ya da heyecan belirtisine rastlanmıyordu. Bu yönden, Tanrısallar onlara kıyasla daha insandılar.

«Orada olmayan bir şeyi arıyorsun,» dedi Karellen. «Düşünsene; onlar senin vücudundaki hücrelerden fazla bir kişiliğe sahip değiller artık. Ama birbirlerine bağlılar ve senden çok daha büyükler.»

«Niçin bu şekilde hareket ediyorlar?»

«Biz buna Uzun Dans deriz,» diye karşılık verdi Karellen. «Gördüğün gibi hiç uyumuyorlar ve bu bir yıldır sürüyor. Sayıları üç yüz milyon, tüm kıtada,

kontrollü bir örneğe uygun olarak hareket ediyorlar. Bu örneği durmadan analiz ettik, ama hiçbir anlam taşıyor; ancak, onun yalnızca fiziksel kısmını, yani bu dünyadaki ufak parçasını görebildiğimiz için böyle diyoruz. Belki de bizim Yücedimağ dediğimiz hâlâ onları eğitiyor ve tümüyle kendi içine almadan önce tek bir oluşum haline getiriyor.»

«Ama nasıl beslendiler? Ve eğer birtakım engellere, ağaç veya kayalara ya da suya rastlarsa ne oluyor?»

«Su bir şey fark ettirmedi; boğulmadılar çünkü. Engellere gelince, bazen bir taraflarını yaraladıkları oldu, ama buna aldırmadılar bile. Yiyecek yönünden ise, istedikleri kadar meyva ve av hayvanı vardı. Fakat artık ötekiler gibi bunlar da bu gereksinmeyi geride bıraktı. Çünkü yiyecek, büyük ölçüde enerji kaynağıdır; gördüklerin ise daha büyük kaynaklara el atmayı öğrendi.»

Görüntü, üzerinden bir sıcak dalgası geçmişcesine titredi. Yeniden düzeldiğinde, aşağıdaki hareket sona ermişti.

«Tekrar bak,» dedi Karellen. «Bu, üç yıl sonra.»

Gerçeği bilmeyen birine acınacak kadar çaresiz görünen o küçük şekiller ormanda, aradaki açıklıklarda ve düzlüklerde hareketsiz olarak ayakta durmaktaydı. Kamera durmaksızın birinden ötekine geçiyordu; yüzler tek bir kalıp haline gelmeye başlamış bile, diye düşündü Jan. Bir zamanlar, «sıradan» bir yüz oluşturmak için, düzinelerce filmin ard arda kullanılmasıyla elde edilen bazı fotoğraflar görmüştü. O yüzler de, bunlarınkı gibi herhangi bir karakter belirtisinden tümüyle yoksundu.

Hepsi de uykuda, ya da tranşa geçmiş gibiydi. Gözleri sıkıca kapalıydı ve çevrelerine gösterdikleri ilgi, altlarında durmakta oldukları ağaçlarınkinden fazla değildi. Onların, büyük ve süslü bir kumaşın ayrı ipliklerine benzeyen dimağlarının oluşturduğu karmaşık bağlantılar arasında ne gibi fikir yansıma-

ları olabileceğini Jan merak ediyordu. Ve bu kumaş pek çok dünyayı, pek çok ırkı içine almış olarak, hâlâ genişliyordu.

Sonra, öyle hızlı bir şey oldu ki, Jan şaşkınlıktan küçük dilini yutacak hale geldi. O sırada güzel ve verimli bir bölgeyi izlemekteydi; burada, arazi üzerinde rastgele denemeyecek şekilde yayılmış olan, küçük heykellere benzer o şekillerden başka dikkati çekecek bir şey bulunmamaktaydı. Ve sonra birden, o arazide yer alan ağaçlar, otlar ve tüm canlı yaratıklar gözden kayboluverdi. Geride yalnızca sakin göller, kıvrılarak akan nehirler, üstlerindeki yeşil örtüden yoksun kalan kahverengi tepeler... ve tüm bunlara neden olan o sessiz, kayıtsız şekiller kaldı.

«Bunu niçin yaptılar?» diye heyecanla sordu Jan.

«Belki başka dimağların varlığı, hatta bitki ve hayvanların ilkel zihinsel yapıları bile onları rahatsız etmiş olabilir. Bir gün onların maddesel dünyayı da aynı şekilde rahatsız edici bulacaklarına inanıyoruz. Ve o zaman kimbilir neler olacaktır? Görevimizi yerine getirdikten sonra neden geri çekildiğimizi sanırım şimdi anlıyorsunuz. Onları hâlâ inceliyoruz; fakat ülkelerine girmediğimiz gibi, oraya araçlarımızı da göndermedik. Yapmaya cesaret edebildiğimiz tek şey, onları uzaydan gözlemek.»

«Bu, çok yıllar önceydi,» dedi Jan. «O zamandan beri neler oldu?»

«Çok az şey. Tüm bu süre içinde hiç hareket etmediler, ne gece gündüze ve ne de yaza kışa aldırıldılar. Hâlâ güçlerini deniyorlar; bazı nehirler yataklarını değiştirdi ve bir tanesi de yukarıya doğru akıyor. Ama yaptıkları şeyler belli bir amaç gütmüyormuş gibi görünüyor.»

«Sizleri tümüyle görmezden mi geliyorlar?»

«Öyle; ama şaşırtıcı bir şey değil bu. Parçalarını oluşturdukları o «varlık» bizim hakkımızda her şeyi biliyor. Eğer onu incelemeye kalkışacak olsak, buna aldırılmaz. Buradan ayrılmamızı istediğinde veya bize

başka yerlerde görev verdiğinde bu isteğini belli eder. O zamana kadar da, bilim adamlarımızın mümkün olan bilgiyi elde edebilmeleri için burada kalacağız.»

Demek öyle, diye düşünüyordu Jan, üzüntü sınırını da aşan bir boyun eğmeyle; insanın sonu buydu. Hiçbir kâhinin göremediği, iyimserliği de kötümserliği de dışlayan bir sondu bu.

Ama yine de bir uygunluk vardı bunda; büyük bir sanat eserinin o kaçınılmaz yüceleşmesiydi. Jan, o korkunç genişlikteki evrene şöyle bir göz atmıştı ve orada insana yer olmadığını biliyordu. Yaptığı son bir analiz sonucu, onu yıldızlara çeken rüyanın ne kadar boş bir şey olduğunu nihayet anlıyordu.

Çünkü yıldızlara uzanan yol iki yöne ayrılmaktaydı ve bunların ulaştırdığı hedefin de insan umutlarıyla veya korkularıyla en ufak bir ilişkisi yoktu.

Bu yolların birinin ucunda Tanrısallar bulunuyordu. Bunlar kişiliklerini ve bağımsız benliklerini korumuşlardı; kim olduklarının bilincindeydiler ve «Ben» zamirinin onların dilinde bir anlamı vardı. Birtakım duygulara sahiptiler ve bu duyguların hiç olmazsa bir kısmı insanlarda da bulunmaktaydı. Jan, onların asla kaçamayacakları bir çıkmaz sokağa dalmış olduklarını şimdi fark ediyordu. Tanrısalların diğerleri insanınkinden on, belki de yüz kat güçlüydü; ama son hesaplaşmada bu hiç fark ettirmiyordu. Akıl ermez karmaşıklıkta yüz milyon güneşli bir galaksinin, ya da yüz bin milyon galaksiden oluşan bir evrenin karşısında onlar da aynı derecede çaresiz, aynı ölçüde ezilmiş durumdaydılar.

Öteki yolun sonu mu? Orada da, nasıl bir şey olduğu bilinmeyen Yücedimağ bulunmaktaydı ve onun insana olan yakınlığı, insanın tek hücreli bir amipe olan yakınlığı ölçüsündeydi. Sınırsız bir potansiyele ve ölümün ötesinde bir varlığa sahip olarak, yıldızlar arasında yayılmayı sürdürdüğü o kadar uzun süreye boyunca kimbilir kaç tane ırkı içine emip sindirmişti. Onun da arzuları, belli belirsiz hissettiği, ama

bir türlü varamadığı amaçları olabilir miydi? İnsan ırkının o zamana kadar başardığı her şeyi şimdi kendi varlığı içine çekivermişti işte. Bu bir trajedi değil bir tamamlanıştı. İnsanlık denen şeyi oluşturan, geçici nitelikteki milyarlarca kıvılcım, artık gecenin karanlığındaki ateş böcekleri gibi parıldamayacaktı. Ama yine de boşuna yaşamamışlardı.

Jan, son perdenin de geleceğini biliyordu. Bu yarın da olabilirdi, yüzyıllarca sonra da. Bunu Tanrısallar bile söyleyemiyordu.

Şimdi onların amacını, insanlarla ne yaptıklarını ve Dünyada neden hâlâ oyalandıklarını anlıyordu. Kendilerini o kadar uzun süre burada tutan o yenilmez sabıra hayran oluyor, onlara karşı büyük bir alçakgönüllülük duyuyordu.

Yücedimağla onun hizmetçileri arasındaki o garip ortak yaşamın tam öyküsünü hiç öğrenemedi. Rashaverak'a göre, tüm tarihleri boyunca, Yücedimağın bulunmadığı hiçbir dönem olmamıştı; ama o, kendileri belli bir uygarlığa erişip, emirlerini yerine getirebilecek şekilde uzayda dolaşmaya başlayınca kadar onlara önem vermemişti.

«Fakat size neden gereksinmesi olsun?» diye soruyordu Jan. «Tüm o akıl almaz güçleriyle, istediği her şeyi yapabiliirdi.»

«Hayır,» diye karşılık verdi Rashaverak; «onun da sınırları var. Geçmişte, kültürel gelişimlerini etkilemek amacıyla öteki ırkların zihinleri üzerinde doğrudan girişimlerde bulunduğunu biliyoruz. Belki de aradaki uçurumun çok geniş olmasından, hep başarısızlıkla sonuçlandı bunlar. Bizler onun yorumcuları, ya da gardiyanlarıyız. Bunu sizin bir mecazınızla anlatmak gerekirse, görevimiz, ekin olgunlaşınca kadar tarlayı işlemektir. Bu, yüceleşmesini izlediğimiz beşinci ırktır ve her seferinde de biraz daha öğreniyoruz.»

«Yücedimağ tarafından bir araç gibi kullanılmak sizleri gücendirmiyor mu?»

«Bu düzenin birtakım avantajları vardır; ayrıca, hiçbir zekâ türü kaçınılmazlık karşısında gücenmez.»

Jan biraz da acı olarak, bu önerinin insanlarca hiçbir zaman tümüyle kabul edilmemiş olduğunu düşünüyordu. Öyle şeyler vardı ki, bunlar mantığın ötesindeydi ve Tanrısallar bunları asla anlayamazdı.

«İnsanlarda gizli de olsa bulunan parafizik güçlere sahip olmadığınız halde, Yücedimağ'ın işlerini gördürmek için sizleri seçmiş olması garip görünüyor.» dedi Jan. «İsteklerini bildirmek için sizlerle nasıl iletişim kuruyor?»

«Bu, yanıtlayamayacağım bir soru. Gerçeği neden gizlemem gerektiğini de sana söyleyemem. Belki bir gün, gerçeğin bir kısmını öğrenirsin.»

Jan bir süre şaşaladı; ama böyle bir soruşturma şeklinin işe yaramayacağını biliyordu. Konuyu değiştirmesi ve ipuçlarını daha sonra ele geçirmeyi umut etmesi gerekiyordu.

«O halde bana şunu anlatın,» dedi. «Hiç açıklamadığınız bir şey bu. Irkınız çok uzak bir geçmişte Dünya'ya geldiğinde, yanlış giden şey ne oldu? Niçin bizler için korku ve kötülük simgesi haline geldiniz?»

Rashaverak gülümsedi. Bunu Karellen kadar iyi yapamıyordu, ama yine de iyi bir taklitti.

«Bunu kimse tahmin edemez ve sana bunu asla anlatamayacağımızı da anlaman gerekir. İnsanlık üzerinde böyle bir etki uyandıran tek olay vardı. «Ama bu olay tarihin başlangıcında değil, bunun en sonundaydı.»

«Bununla ne demek istiyorsunuz?»

«Kuşkusuz sizleri uzaktan izlemiştik ama, yüz elli yıl önce gemilerimiz dünyanızda belirdiğinde, bu bizim ırklarımızın ilk karşılaşması olmuştu. Beklediğimiz gibi, bizleri tanıdınız ve korktunuz. Bu kesinlikle bir anı değildi. Zaman denilen şeyin, sizin biliminizin hayal ettiğinden bile çok daha karmaşık bir şey olduğu konusunda artık elinde kanıtlar var. Bu anı da geçmişe değil, geleceğe aitti: Soyunuzun, artık her

şeyin biteceğini bildiği o son yıllarla ilgiliydi. Biz elimizden geleni yaptık, ama kolay bir son değildi bu. Sırf orada oluşumuzdan dolayı, soyunuzun ölümüyle eş bir anlam yüklendik. Ama on bin yıl sonraki bir gelecekte olacaktı bu! Sanki bozuk bir yankı, kapalı bir zaman çerçevesi içinde dolaşarak, gelecekte geçmiş gitmişti. Buna bir anı değil, önsezi demek yerinde olur.»

Kavranması alabildiğine zor bir fikirdi bu ve Jan bir süre sessizce onunla boğuştu. Halbuki buna hazırlıklı olması gerekirdi; neden-sonuç ilişkisinin tersine dönebileceğiyle ilgili kanıtları görmüştü aslında.

İrksal bellek niteliğinde böyle bir şeyin var olması gerekiyordu ve bu anı her nasılsa zamandan bağımsız bir durumdaydı. Onun açısından geçmişle gelecek birdi. İşte bu nedenle insanlık binlerce yıl önce korku ve ürküntüyle dolu sisler arasında, Tanrısalların bozuk bir görüntüsünü şöyle bir görebilmişti.

«Şimdi anlıyorum,» dedi son insan.

Son insan! Kendini böyle görmek Jan'a zor geliyordu. Uzaya açıldığı sırada, insan ırkı tarafından ebediyen sürgün edilmiş bulunma olasılığını göze almıştı, ama yalnızlık henüz üzerine çökmemişti. Yıllar geçtikçe, bir başka insanı görme özlemi içinde gidecek kabarcık ve onu tüm ağırlığıyla ezecekti; ama şimdilik Tanrısalların bulunuşu, bu yalnızlık duygusunu engelliyordu.

On yıl öncesine kadar Dünyada insanlar bulunmuştu, fakat bunlar yozlaşmış durumdaydı ve Jan onları görememekle hiçbir şey kaybetmemişti. Tanrısalların açıklayamadığı, ama Jan'ın büyük ölçüde psikolojik olduğunu sandığı nedenlerle, gidenlerin yerini alacak çocuklar gelmemişti Dünyaya. **Homo Sapiens** türü yok oluyordu.

Belki de henüz ayakta kalabilen bir kentin kimbilir neresinde, insan soyunun son günlerini kayde-

den bir ahir zaman Gibbon'ının(*) notları bulunuyor olabilir. Böyle bile olsa, Jan bunları okumak isteyeceğinden pek emin değildi; Rashaverak bilmek istediği her şeyi kendisine anlatmıştı.

İnsanlardan kendilerini mahvetmemiş olanlar da çok heyecanlı uğraşlarla, ufak çapta savaşlardan pek ayırt edilmeyen sert ve intihara benzer sporlarla olup bitenleri unutma yoluna gitmişti. Nüfus hızla azaldıkça, artık yaşlanmakta olan sağ kalanlar birbirlerine kenetlenmiş ve çekilme halindeki yenik bir ordu gibi saflarını sıklaştırmışlardı.

Bu son perde, vahşetle bencilliğin kararttığı bir takım kahramanlık ve coşku ısıtılarıyla parıldamış olmalıydı. Perdenin umutsuzluk mu yoksa teslimiyet içinde mi indiğini Jan hiç bilemeyecekti.

Kafasını meşgul edecek pek çok şey vardı. Tanrısalların üssü, terkedilmiş bir villanın bir kilometre uzağındaydı ve Jan aylarını, otuz kilometre kadar uzaktaki bir kentten alıp getirdiği aletlerle villayı onararak geçirmektedir. Kentte Rashaverak'la uğuştu; onun kendisine karşı gösterdiği arkadaşlığın tümüyle özveriden kaynaklandığı konusunda kuşku-ları vardı. Tanrısalların psikoloğu, **Homo Sapiens**'in son örneğini incelemeyi hâlâ sürdürüyordu.

Kent, sonun gelişinden önce boşaltılmış olmalıydı; çünkü evler ve kamu hizmetiyle ilgili pek çok yer hâlâ düzenli durumdaydı. Jeneratörleri çalıştırmak çok az zaman alırdı; böylece geniş caddeler bir kez daha aldatici bir yaşam parlaklığıyla aydınlanmış olacaktı. Bu fikri kafasından geçiren Jan, çok ürkütücü bularak bundan vazgeçti. İstemediği tek şey, geçmiş hakkında düşünmekti. Yaşamının geri kalanını sürdürebilmesi için gerekli her şey burada vardı, fakat onun en çok istediği, elektrikli bir piyano ve bazı Bach uyarlamalarıydı. Müziğe hiçbir zaman

(*) 1737-1794 tarihlerinde yaşamış ünlü İngiliz tarihçisi. (Ç. N.)

istediği kadar zaman ayıramamıştı ve şimdi bunu yapacaktı. Kendisi çalmadığı zamanlar, büyük senfoni ve konçertoları teypten dinliyor, böylece villa bir an olsun sessiz kalmıyordu. Müzik, en sonunda kendisini ezeceği muhakkak olan yalnızlık duygusuna karşı bir tılsım olmuştu onun için.

Sık sık tepelerde uzun yürüyüşlere çıkıyor, Dünya'yı yeniden gördüğü şu son birkaç ay içinde olup bitenleri kafasından geçiriyordu. Seksen yıl önce Sul-livan'a hoşça kal dediğinde, insanlığın son neslinin de ana rahmine düşmüş olabileceğini aklına bile getirmemişti.

Ne budala bir gençti o zamanlar! Yine de pişmanlık duyduğundan pek emin değildi: Dünyada kalmış olsaydı, zamanın üzerine örtü çekmediği o son yılların geçişine tanık olacaktı. O bunun yerine bir tür birdir bir oynayarak geleceğe sıçramış ve hiçbir insanın bilemeyeceği sorulara karşılık almıştı. Artık merakı yatmış gibiydi; fakat bazen, Tanrısalların neden hâlâ beklediklerini ve sabırlarının nasıl ödülleneceğini merak ediyordu.

Ama çoğu zaman, yaşamı türlü uğraşlarla geçen biri için normal sayılacak, rahat bir uysallıkla piyanonun başına çöküyor ve çevreyi o çok sevdiği Bach'ın müziğiyle dolduruyordu. Belki kendisini aldatıyordu, belki de aklının uyguladığı zavallı bir hileydi bu; ama yine de Jan'a, yapmak istediği hep buymuş gibi geliyordu. Gizli ihtirası, en sonunda bilinç aydınlığında kendini gösterme cesaretini bulmuştu.

Jan her zaman iyi bir piyanist olmuştu... ve şimdi dünyanın en iyisiydi.

Jan'a haberi Rashaverak getirdi, ama o zaten bu-

nu tahmin ediyordu. Sabahın erken saatlerinde bir kâbusla uyanmış, bir daha da uyuyamamıştı. Rüwayı anımsayamayışı çok garipti; çünkü uyandıktan hemen sonra onun üzerinde düşünülürse, tüm rüyaların kolayca akla gelebileceğine inanırdı. Tüm anımsayabildiği, yeniden küçük bir oğlan çocuğu olarak, uçsuz bucaksız ve bomboş bir ovada durduğu, bilmediği bir dille kendisini çağıran o çok güçlü sesi dinlediği idi.

Rüya rahatsız etmişti onu; bunun, aklına karşı ilk saldırıyı yapan yalnızlık duygusu olup olmadığını düşünüyordu. Huzursuz bir halde villadan çıktı ve bakımsız çayırığa doğru yürüdü.

Dolunay çevreyi öyle aydınlatıyordu ki, her şeyi noksansız görebiliyordu. Karellen'in silindir şeklindeki muazzam gemisi üs binalarının hemen ardında duruyor ve bunların insan yapısı ufaklıklarını daha da kesinlikle ortaya koyuyordu. Jan, bir zamanlar içinde yükselmiş olan duyguları anımsamaya çalışarak, gemiye bakıyordu. O bir zamanlar, gerçekten başarabileceğine asla inanmadığı, ele geçmez bir hedefin simgesi olmuştu. Şimdiyse, hiçbir şey ifade etmiyordu.

Nasıl da sessiz ve sâkindi ortalık! Tanrısalların her zamanki gibi çalışıyor olmaları kuşkusuzdu, ama şu an için onlardan bir iz yoktu. Belki de sonunda, gerçekten Dünya'da tek başına kalmış olabilirdi. Başını kaldırarak aya baktı ve dimağını sakinleştirebilmek amacıyla ondaki tanıdık görüntüleri aradı.

O eski ve iyi bilinen denizler oradaydı işte. Uzayda kırk ışık yılı boyu kalmış, ama iki ışık saniyesi uzaktaki şu sessiz ve tozlu ovalarda bir kez olsun yürümemişti. Bir süre, Tycho kraterinin yerini arayarak oyalandı. Bunu bulduğundaysa şaşırdı; o parlak lekenin, diskin merkezi hattına olan uzaklığı düşündüğünden çok daha fazlaydı. Ve işte o zaman, Mare Crisium'un karanlık oval şeklinin hiç ortada olmadığını fark etti.

Uydunun şimdi dünyaya dönük olan yüzü, yaşa-

min şafağından bu yana hep gizlemiş olduğu öteki yüzdü. Ay ekseninde dönmeye başlamıştı.

Bunun yalnızca tek bir anlamı olabilirdi. Dünyanın öteki tarafında bulunan ve yaşamdan birdenbire kendilerini soyutlamış olanlar uzun süren uykularından uyanıyordu. Yeni uyanan bir çocuğun günü selamlarcasına kollarını uzatması gibi, onlar da kaslarını yumuşatıyor ve yeni bulunmuş güçleriyle oynuyorlardı...

«Doğru tahmin ettin,» dedi Rashaverak. «Artık burada kalmamız güvenli değil. Bize hâlâ aldırma-yabilirler, fakat tehlikeyi göze alamayız. Donanımız yüklenir yüklenmez hareket ediyoruz; bu da iki üç saat alır.»

Sanki yeni bir mucize olacağı korkusuyla, başını kaldırıp göğe baktı. Her şey sakindi: Ay batmıştı, yalnızca birkaç bulut batı rûgârının önünde sürüklenmekteydi.

«Ayla oynamaları pek önemli değil,» diye ekledi, Rashaverak «fakat Güneş'i kurcalamalarını bir düşünebiliyor musun? Aletlerimizi geride bırakacağız tabii; böylece olup biteni öğrenebiliriz.»

«Ben kalıyorum,» dedi Jan kısaca. «Evreni yeterince gördüm. Şimdi merak duyduğum tek bir şey var; bu da kendi gezegenimin kaderidir.»

Ayaklarının altındaki toprak hafifçe titredi.

«Bunu bekliyordum,» diye devam etti. «Eğer Ayın dönüşünü değiştirirlerse, açılal momentumun da bir yerlere gitmesi gerekir. İşte böylece Dünya yavaşlıyor. Ben en fazla şaşırtaın şeyin ne olduğunu bilmiyorum... bunu nasıl yaptıkları mı, yoksa niçin yaptıkları mı.»

«Onlar hâlâ oyun oynuyor,» dedi Rashaverak. «Bir çocuğun hareketlerinde ne gibi bir mantık olabilir? Ve pek çok yönden, sizin soyunuzun şimdi oluşturduğu birlik de hâlâ bir çocuk. Henüz Yüce-

dimag'la birleşmeye hazır değil. Fakat çok geçmeden bu olacak ve Dünya yalnızca sana kalacak.»

Onun tamamlamadığı cümleyi Jan bitirdi.

«... tabii Dünya olarak kalırsa.»

«Tehlikeyi görüyorsun; yine de kalacak mısın?»

«Evet. Beş yıldır (yoksa altı mıydı?) yuvamdayım. Ne olursa olsun, yakınmayacağım.»

«Burada kalmak isteyeceğini biliyorduk zaten,» dedi Rashaverak yavaşça, «Bizim için yapabileceğin bir şey var....»

Yıldızgemisi'nin parıltısı Mars'ın yörüngesinin ötelerinde azalmaya başladı ve kayboldu. Yeryüzündeki milyarlarca insanın yaşayıp öldüğü bir sırada, o yolda yalnızca kendisinin yolculuk ettiğini düşündü Jan. Bir daha da hiç bir kimse o yolculuğu yapmayacaktı.

Dünya onundu. Gerek duyduğu her şey, insanın arzulanabileceği tüm maddesel şeyler emrine hazır-
dı. Fakat bunlara hiç ilgi duymuyordu. Ne şu terk edilmiş gezegendeki yalnızlıktan, ne de bilinmeyen mirasını aramak için gidecek olan ve burada son anlarını geçiren o şeyin varlığından korkuyordu. Zaten bu gidişin ardından, kendisinin ve sorunlarının kurtulamayacağını biliyordu.

İyiymiş bu. Yapmak istediklerinin hepsini yapmıştı; şu bomboş gezegende amaçsız bir yaşam için sürüklenip durmak, kendisi için dayanılmaz bir sıklık anlamına gelecekti. Tanrısallarla da gidebilirdi, ama neye yarardı bu? Karellen'in de bir zamanlar söylediği o gerçeği yalnızca kendisi biliyordu: «Yıldızlar İnsan'a göre değildir.»

Sırtını geceye çevirerek, Tanrısalların üssünün geniş girişine doğru yürümeye başladı. Burasının büyüklüğü onu hiç etkilemedi; sırf büyük oluş, onun üzerinde hiçbir etki yaratmıyordu artık. İçerideki ışıklar kızıl renkteydi ve bunları besleyen enerji da-

ha çağlar boyu yeterdi. Her iki yanda, Tanrısalların çekilişleri sırasında bıraktıkları ve sırlarını hiç öğrenemeyeceği makineler yer almaktaydı. Jan bunları geçti ve kendisini kontrol odasına ulaştıracak olan merdivenleri beceriksizce tırmanmaya başladı.

Tanrısalların ruhu hâlâ oradaydı; makineleri çalışıyor, çok uzaktaki efendilerinin verdikleri emirleri yerine getiriyordu. Bunların zaten uzaya fırlatmakta oldukları bilgilere Jan daha ne ekleyebilirdi ki?

Kocaman koltuğa tırmandı ve rahat bir durumda oturmaya çalıştı. Karşısındaki mikrofona çalışıyor, onu bekliyordu; bir yerlerde TV kamerası benzeri bir şey daha olmalıydı, ama bunun yerini bulamadı.

Kontrol tablosunun ona anlamsız gelen aletlerinin arkasındaki geniş pencereler yıldızlarla dolu gökyüzüne, ayın ışıkları altında uyuyan bir vadiye ve uzaktaki sıra dağlara bakıyordu. Vadinin içinden kıvrılıp bükülerek akan bir nehrin kıpırtılı suları, zaman zaman ayın ışınlarını yansıtıyordu. Her şey öyle huzurlu görünüyordu ki, Şimdi yok olmakta olan insanlık, herhalde böyle bir ortamda dünyaya gelmişti.

Karellen, uzayın milyonlarca kilometre ötesinde bekleyecekti. Tanrısalların gemisinin, neredeyse göndereceği sinyallere eşit bir hızla uzaklaşıyor olduğunu düşünmek ona garip geliyordu. Geminin hızı bu kadar değilse bile, buna çok yakındı. Uzun bir takip olacaktı; ama en sonunda sinyalleri Karellen'i yakalayacak ve böylece borcunu da ödemiş olacaktı.

Aklından, Karellen'in bu işin ne kadarını planlamış olabileceği düşüncesi geçiyordu. Tüm olup bitenlerde Amir'in rolü ne ölçüdeydi? Sırf geri dönerek şimdiki görevini yerine getirebilsin diye, onun uzaya kaçmasına bilerek göz yummuş olabilir miydi? Yok, bu çok aşırı bir fikirdi. Ama yine de Karellen'in çok geniş kapsamlı ve o ölçüde karmaşık bir planı uygulamakta olduğundan hiç kuşkusu yok-

tu. Ona hizmette bulunduğu sıralarda bile, elinin altındaki tüm aletlerle Yücedimağ'ı incelemeyi sürdürüyordu. Jan, Amir'i böyle yapmaya yönelten şeyin yalnızca bilimsel bir merak olamayacağı görüşündeydi; Tanrısallar, hizmet ettikleri güç hakkında yeteri kadar bilgi sahibi olduklarında, ellerini kollarını bağlayan o esaretten bir gün kurtulabileceklerini hayal ediyor olabilirlerdi.

Şu anda yaptıklarıyla, bu bilgiye katkıda bulunabileceğine inanmak ona zor geliyordu. «Gördüklerini bize anlat,» demişti Rashaverak. «Karşılaşacağın tüm görüntüleri bizim kameralarımız da aynen kopya edecek. Fakat senin beynine ulaşacak olan mesaj bayağı farklı olabilir ve bu nedenle bize çok şeyler anlatabilir.» Pekâlâ, elinden geleni yapacaktı o da.

«Henüz rapor edilecek bir şey yok,» diye başladı. «Birkaç dakika önce geminizin gökyüzünde kaybolduğunu gördüm. Dolunay şeklini biraz geçmiş bulunan Ay, bilinen yüzünün hemen hemen yarısını öteki tarafa çevirmiş durumda; ama sanırım bunu biliyorsunuzdur.»

Jan durakladı; budalaca bir durumda bulunduğunu hisediyordu. Şu anda yaptığı şeyde bir tutarsızlık, hatta bir ölçüde saçmalık vardı. Şurada, tüm dünya tarihi sonuna ulaşıyor, o ise oturmuş at yarışı ya da boks maçı yorumcusu gibi çene çalıyordu. Sonra, omuzlarını silkerek bu fikri bir tarafa bıraktı. Tüm büyük olayların aktarımında olduğu gibi, kendisi de birtakım üslup hatalarına düşebilirdi; ama olanları hissedebilecek tek kişi de yine oydu.

«Son bir saat üç hafif sarsıntı olmuş,» diye devam etti. «Dünyanın dönüşünü harika bir şekilde kontrol edebiliyor olmalılar, fakat yine de kusursuz değil bu... Karellen, biliyorsunuz ki aletlerinizin size aktarmadığı bir şeyleri bulup anlatabilmem güç olacak. Hiç olmazsa, beklediğiniz şeyin ne olduğu konusunda bana bir fikir vermiş olsaydınız ve ne ka-

dar beklemem gerektiğini belirtseydiniz, bunun ba-
yağı yardımı olacaktı. Eğer yeni bir şey olmazsa, an-
laştığımız gibi altı saat içinde yeniden rapor...

«Hey! Onlar sizin gitmenizi bekliyormuş. Bir şey-
ler olmaya başladı. Yıldızlar giderek sönükleşiyor.
Sanki kocaman bir bulut hızla gökyüzünü örtmeye
başladı. Fakat gerçekte bir bulut değil bu. Kendine
özgü bir yapısı var; sisli bir oluşuma sahip, ağa ben-
zer bir şey görüyorum; bundaki çizgi ve şeritler dur-
maksızın konumunu değiştiriyor. Yıldızlarsa, haya-
let gibi bir örümcek ağına yaklanmışlar san-
ki.

«Ağa benzer bu şey ışımaya ve canlı bir yapıya
sahipmişçesine, nabız gibi atmaya başlıyor. Bana
canlı gibi geliyor; yoksa, yaşamın bu derece ötesinde
bir şey, inorganik dünyanın da mı üstündedir?

«O ışıma, göğün bir tarafına doğru geçiyor gibi...
bir dakika bekleyin, öteki pencereye gidiyorum.

«Evet, bunu tahmin etmeliydim. Batı ufkunda
yükselen, yanan bir ağacı andırır, kocaman bir alev
sütunu var. Çok uzakta bu, tam dünyanın kenarın-
da. Nereden geldiğini biliyorum bunun; **onlar**, Yüce-
dimağ'ın bir parçası olmak için sonunda yola ko-
yuldu. Deneme süreleri bitti; artık son madde kırı-
nalarını da arkalarında bırakıyorlar.

«Bu ateşin Dünya'dan yükselişi sırasında, ağa
benzer o şeyin de sisli yapısını değiştirip, daha katı
bir nitelik kazandığını görebiliyorum. Bunun bazı
yerleri neredeyse kaskatı görüldüğü halde, yine de
yıldızlar hafifçe görülebiliyor.

«Şimdi fark ettim. Aynı olmamakla birlikte, si-
zin dünyanızdayken yükseldiğini gördüğüm o şeye
çok benziyor. Yücedimağ'ın bir parçası mı bu? Sa-
nırım, ön yargılara varmamam ve tarafsız bir göz-
lemci olabilmem için, gerçeği benden gizlediniz. Keş-
ke kameralarınızın neler aktardığını bilsem ve on-
ları kafamda, oluşanlarla karşılaştırabilsem!

«Karellen, o sizlerle renkler ve buna benzer şe-
killer aracılığıyla mı konuşuyor? Geminizdeki kont-

rol ekranlarını, oralarda oluşan örnekleri anımsıyorum; bunlar sizinle konuşuyordu: ama yalnızca gözlerinizin okuyabildiği, görsel bir dille.

«Şimdi tıpkı, bizim kutuplarda görülen ışık perdelerine benziyor; yıldızların arasında yanıp sönmek dans etmekte. Evet, aslında bunun ne olduğunu biliyorum; büyük bir ışık fırtınası. Tüm çevre, gündüzden de parlak olarak aydınlanmış durumda; kırmızılar, sarılar, yeşiller gökyüzünde birbirini kovalıyor. Ah, kelimelerle anlatılamaz bu! Tüm bu şeyleri yalnızca benim görebilmem haksızlık gibi geliyor... böyle renklerin olabileceğini aklıma getirmezdin.

«Fırtına hafifliyor, fakat ağı andıran o muazzam şey hâlâ orada. O ışık perdelerinin, uzayın hemen kenarında salıverilen enerjilerin yalnızca bir yanı ürünü olduğu kanısındayım.

«Bir dakika; başka bir şey dikkatimi çekti. Ağırlığım azalıyor. Ne demek bu? Bir kalem elimden bıraktım... ağır ağır düşüyor. Yerçekimine bir şeyler oluyor. Çok güçlü bir rüzgâr oluşmaya başladı; aşağı vadideki ağaç dallarının çılgınca silkelendiğini görebiliyorum.

«Tabii ya... atmosfer kaçıyor. Tahtalar ve taşlar gökyüzüne yükseliyor; sanki dünyanın kendisi bile, uzayda onları izlemek ister gibi. Bu korkunç fırtına büyük bir toz bulutu oluşturdu. Görmek zorlaşıyor... belki biraz sonra ortalık açılır ve neler olduğunu anlatabilirim.

«Evet, şimdi biraz daha iyi. Hareket edebilen her şey kopup gitmiş ve toz bulutları da kaybolmuş. Aca- ba bu bina ne kadar dayanabilecek? Soluk almak da zorlaşıyor; biraz daha ağır konuşmalıyım.

«Yeniden her şeyi berrak görebiliyorum. O büyük ateş sütunu hâlâ yerinde, ama giderek sıkışıyor ve daralıyor; bulutlara geri çekilmek üzere olan bir kasırga hortumuna benziyor bu. Ve... ah, bunu tarif etmek çok güç, şu sırada içimde öyle güçlü bir duygu oluştu ki; ne sevinç, ne de üzüntü denebilir

buna; başarının verdiği mutluluk gibi bir şey. Bunu ben mi hayal ettim, yoksa dışarıdan mı geldi, bilmiyorum.

«Ve şimdi... **bu da** hayal ürünü olamaz ya... dünya boş artık. Tümüyle boş. Sesi birdenbire kesilen bir radyo istasyonunu dinlemeye benziyor bu. Gökyüzü yeniden berrak ve o sisli örümcek ağı gitmiş. O bundan sonra hangi dünyaya gidecek Karel-len? Ve sizler hizmet etmek için orada da olacak mısınız?

«Çok garip; çevremdeki hiçbir şey değişmemiş. Bunun nedenini bilmiyorum, ama yine de düşünüyorum da...»

Jan durdu. Bir süre için, gerekli kelimeleri aradı; sonra, kendini kontrol edebilmek amacıyla gözlerini kapadı. Şimdi korku ve paniğe yer yoktu; bir görevi yerine getirmesi gerekiyordu... İnsanlığa ve Karel-len'e olan görevini.

Ağır ağır, tıpkı rüyadan uyanan birji gibi konuşmaya başladı.

«Çevremdeki binalar, toprak, dağlar ve her şey camlaşmış gibi. **Bunların içini görebiliyorum.** Dünya çözülüyor. Ağırlığım, hiç kalmamış sanki. Sizler haklıydınız; oyuncaklarıyla oynamayı bitirdi onlar.

«Yalnızca birkaç saniye kaldı. Dağlar, duman kıvrımları halinde çekip gidiyor. Elveda Karel-len, Rashaverak... Sizler için üzülüyorum. Her ne kadar anlayamasam bile, ırkımın sonunun ne olduğunu gördüm. Yaratmış olduğumuz her şey yukarıya, yıldızlara gitti. Eski dinlerin anlatmak istediği belki de buydu. Fakat işi tümüyle yanlış taraftan tutmuşlardı; onlar insanlığı öyle önemli görüyordu ki; halbuki yalnızca bir ırktık biz. Siz o ırkların kaç tane olduğunu biliyor musunuz? Ama yine bizler, sizin asla olamayacağınız bir şey haline geldik şimdi.

«Nehir de gidiyor. Ama gökyüzünde bir değişme yok. Zorlukla soluk alabiliyorum. Ayın hâlâ yukarı-

da parladığını görmek garip. Onu orada bıraktıklarına hoşnudum, ama şimdi yalnız kalacak...

«Işık! Altımdan, Dünya'nın içinden yukarılara doğru yükseliyor, kayaların, toprağın, her şeyin arasından geçiyor... giderek parlıyor, parlıyor, kör edici...»

Dünyanın özü, içinde saklı bulunan enerjileri sesiz bir ışık darbesi halinde serbest bıraktı. Kısa bir süre içinde Güneş Sistemi'ni bir daha bir daha geçen çekim dalgaları, gezegenlerin yörüngelerini bile hafifçe bozdu. Bunun ardından, Güneş'in öteki çocukları, sakın bir göle atılan taşın oluşturduğu minik dalgacıklarda oynayan mantarlar gibi yine o eski yollarını izlemeye devam ettiler.

Dünya diye bir şey kalmamıştı: **Onlar**, bunun son atomlarını da sülük gibi emip gitmişlerdi. Bu atomlar, onların akıl ermez değişimlerinin zor anlarında, güneşe doğru tırmanan bir yavru bitkiye besin sağlayan buğday tanesi gibi kendilerini beslemişti.

Plüton'un yörüngesinin altı milyon kilometre ötesinde, kararmış bir ekranın karşısında Karellen oturmaktaydı. Kayıt tamamlanmış, görev sona ermişti; dünya nedeniyle o kadar uzun süre ayrı kaldığı yuvasına dönüyordu artık. Yüzyılların ağırlığı üzerine çökmüştü ve içine düştüğü üzüntüden de hiçbir mantık kurtaramazdı onu. Üzüntüsü İnsanlık için değildi; bir türlü aşamadığı büyük güçler tarafından engellenen kendi ırkı için üzülmekteydi.

Elde ettikleri tüm başarılarla, fiziksel evrendeki tüm ustalıklarına karşın, ırkının durumu, tüm Varoluşunu dümdüz tozlu bir ovoidan geçiren bir kabileninkinden farklı değildi. Uzaklarda, güç ve güzelliğin yerleşik olduğu dağlar vardı; oradaki buzulların tepesinde şimşekler oynayıyordu; berrak ve sert bir

havası vardı o yerlerin. Güneş hâlâ oralarda dolaşır zirveleri muhteşem bir ışıltıya boğarken, tüm ova çoktan karanlığa gömülmüş oluyordu. Tüm yapabildikleri, bakmak ve hayran kalmak oluyordu; o yüksekliklere hiçbir zaman çıkamayacaklardı.

Yine de Karellen, sonuna kadar dayanacaklarını biliyordu; kaderleri ne olursa olsun, umutsuzluğa kapılmadan bunu bekleyeceklerdi. Başka seçme hakları olmadığı için, Yücedimağ'a hizmet edecekler, fakat bu hizmet sırasında bile ruhlarını kaybetmeyeceklerdi.

Kocaman kontrol ekranı bir an için kasvetli, yakut renkli bir ışıkla parladı; Karellen değişken örnekler şeklinde verilen mesajı okudu. Gemi, Güneş Sistemi'nin sınırlarını terk ediyordu; Yıldızgemisi'ne güç sağlayan enerjiler hızla azalmaktaydı, ama görevlerini yapmıştı bunlar.

Karellen elini kaldırıncaya, görüntü bir kez daha değişti. Ekranın ortasında tek bir parlak yıldız ışıkmaktaydı; hiçbir kimse o uzaklıktan, bu Güneşin gezegenleri olduğunu ve bunlardan birinin artık kaybolduğunu söyleyemezdi. Karellen uzunca bir süre, hızla genişleyen bu uçuşuma baktı; bu sırada, onun geniş bir labirenti andıran zihninde pek çok anılar akıp gitmekteydi. Sessiz bir veda ile, tanıdığı ve amacı doğrultusunda çalıştığı sırada kendisine ne engel, ne de yardımcı olan insanları selamladı.

Kimse onu rahatsız etmeye ya da düşüncelerini bozmaya cesaret edemiyordu; zaten bir an sonra o da, giderek ufalmakta olan Güneş'e arkasını döndü.

Arthur C. Clarke

Son Nesil

Tanrısallar'ın dünyaya gelişi, Yeryüzü'nün tarihindeki en önemli ve etkileyici olaydı. Çünkü uzaydan gelen bu konuklar, beraberlerinde barış ve refahı da getirmişlerdi.

Insanoğlu, daha ne isteyebilirdi ki?

Elli yıl içinde, insandan çok daha ileri olan bu yaratıklar, yoksulluğu, hastalıkları, savaşları ve korkuyu Yeryüzü'nden silip atmışlardı...

Ama bu Altın Çağ, birdenbire sona erecekti... Tanrısallar, insan soyunun son neslinin çocuklarını, insanlık mirasından koparmaya, kimsenin hayal bile edemeyeceği bir gelecek için hazırlamaya başlamışlardı.

Nihayet Tanrısallar tüm dünyaya son duyurularını yaptıklarında, insan soyunun yok edilmesi sürecinin ilk adımını atmış oluyordı!

Ve herşey, Tanrısalların da üstünde yer alan bir YÜCEDİMAĞ'ın buyruğuyla yapılıyordu...

450 Lira

Son Nesil

Arthur C. Clarke

cep